

**Szent Margit Ciszterci
Óvoda, Általános Iskola,
Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium**

(Szent Margit Ciszterci Iskolaközpont)

OM 200 436
7621 Pécs, Apáca u. 23.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Hatályos: 2025. szeptember 1-től

Tartalom

I. BEVEZETŐ	7
I.1. A Zirci Ciszterci Apátság nevelő-oktató küldetése.....	7
I.2. A ciszterci intézmény nevelő-oktató küldetése	8
I.3. Intézményünk története	9
I.4. Küldetés – Jövőkép - Célok	10
I.5. A Pedagógiai Program törvényi háttere	11
II. AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJA	12
II.1. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai	12
II.1.1. Az intézményi élet nagyobb csoportjai	17
II.1.2. Pedagógiai tevékenységünk és elvárásaink fő területei	17
II.1.3. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka céljai	18
II.1.4. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka feladatai	19
II.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	21
II.3. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	22
II.4. A közösségfejlesztéssel, az intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	22
II.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	23
II.5.1. Alapelvek.....	23
II.5.2. A pedagógus feladatai	24
II.5.3. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek (SNI, BTM, HH, HHH, stb.).....	24
II.5.4. A szülő, a gyermek (a tanuló), a pedagógus és az intézmény partnereinek kapcsolattartása.....	24
III. AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	25
III.1. Az óvoda helyi nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései	25
III.1.1. Óvodai nevelésünk alapelvei, nevelési program, a nevelés tartalma .	25
III.2. Az óvodai nevelő-oktató munka feladatai.....	27
III.2.1. Egészséges életmód	27
III.2.2. Környezeti nevelés	28
III.2.3. Érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés	29
III.2.4. Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	31
III.3. Az óvodai élet megszervezésének elvei	33
III.3.1. Személyi feltételek	33
III.3.2. Tárgyi feltételek.....	34
III.3.3. Az óvodai élet megszervezése.....	35
III.4. Keresztény és egyéb ünnepek, hagyományok, megemlékezések	40

III.5.	Az óvodai élet tevékenységformái és az óvodapedagógus a tevékenységi folyamatban.....	45
III.5.1.	Hitre nevelés.....	45
III.5.2.	Játék.....	46
III.6.	A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése és fejlődésük segítése	65
III.6.1.	Különleges bánásmódot igénylő gyermekek.....	65
III.6.2.	Hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek	67
III.7.	Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	67
III.8.	A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	68
III.9.	A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység	68
III.10.	Óvoda-iskola átmenet.....	69
III.11.	Óvoda kapcsolatai	70
III.11.1.	Az óvoda és a család kapcsolata	70
III.11.2.	Az óvoda és az iskola kapcsolata	72
III.11.3.	Kapcsolataink egyházi intézményekkel	73
III.12.	A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő ÓVODAI eszközök és felszerelések jegyzéke	75
IV.	AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	84
IV.1.	AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA.....	84
IV.1.1.	Az általános iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei	84
IV.1.2.	Az általános iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai.....	84
IV.1.3.	Az általános iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai	86
IV.1.4.	Az általános iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei, eljárásai.....	87
IV.1.5.	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	89
IV.1.6.	Lázár Ervin Program (LEP).....	92
IV.1.7.	A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	93
IV.1.8.	A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	101
IV.1.9.	A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma és az osztályfőnök feladatai.....	103
IV.1.10.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	107
IV.1.11.	A tanulók részvétele az intézményi döntési folyamatban (DÖK)..	121
IV.1.12.	A szülők, a tanulók, a pedagógusok és az intézmény partnereinek kapcsolattartási formái.....	122

IV.1.13. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai és tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei	124
IV.1.14. Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei.....	137
IV.1.15. A felvétel és az átvétel helyi szabályai.....	138
IV.1.16. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	139
IV.2. AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA HELYI TANTERVE.....	143
IV.2.1. Választott kerettanterv	143
IV.2.2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	146
IV.2.3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	147
IV.2.4. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	149
IV.2.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja ..	150
IV.2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai.....	152
IV.2.7. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése	153
IV.2.8. Érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje	159
IV.2.9. Magatartás és szorgalom értékelése	159
IV.2.10. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek.....	161
IV.2.11. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei...	162
IV.2.12. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	163
IV.2.13. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	165
IV.2.14. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések ..	166
IV.2.15. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	171
V. A ZENEISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	178
V.1. AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS.....	178
V.1.1. Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja	178
V.1.2. Az alapfokú művészetoktatás feladata	178
V.1.3. Az alapfokú művészetoktatás alapelvei.....	180
V.1.4. Az alapfokú művészetoktatás célja	181
V.1.5. Az alapfokú művészeti oktatás-nevelés szerepe a tanulók személyiségfejlesztésében	181
V.1.6. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	182

V.1.7.	A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	182
V.1.8.	Pedagógus és szülő együttműködése.....	182
V.1.9.	A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei	183
V.2.	A ZENEISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	185
V.2.1.	Az alapfokú zeneoktatás célrendszere és funkciói	185
V.2.2.	A zeneiskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	185
V.2.3.	A személyiség fejlesztése a zenei nevelés során	188
V.2.4.	Közösségfejlesztés az elméleti órák keretében.....	189
V.2.5.	A pedagógusok helyi intézményi feladatai.....	190
V.2.6.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	191
V.2.7.	Pedagógus és tanuló együttműködése	193
V.2.8.	A felvétel és az átvétel helyi szabályai.....	193
V.3.	A ZENEISKOLA HELYI TANTERVE	195
V.3.1.	Választott kerettanterv	195
V.3.2.	A képzés struktúrája, óraterve, tantárgyai	195
V.3.3.	A zeneoktatás általános fejlesztési követelményei.....	202
V.3.4.	Az alkalmassági vizsgák szabályai a zeneiskolai felvételt megelőzően	203
V.3.5.	A beszámoltatás, ismeretek számonkérésének rendje, formái, követelményei.....	204
V.3.6.	A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei	205
V.3.7.	Érdemjegyekkel vagy szövegesen, a követelményekhez igazodó értékelés	208
V.3.8.	Az érdemjegyekkel kapcsolatos értesítési kötelezettség határidejének meghatározása	211
V.3.9.	A magasabb évfolyamba lépés feltétele	211
V.3.10.	Művészeti próbákon és előadásokon való részvétel helyi rendje	212
V.3.11.	Alkalmazható kották (könyvek) és egyéb taneszközök kiválasztásának elvei	212
V.3.12.	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	213
V.3.13.	A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	215
VI.	A KOLLÉGIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	220
VI.1.	A kollégium nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései	220
VI.1.1.	A kollégiumi nevelés főbb alapelvei	220
VI.1.2.	A kollégiumi nevelés célja	221
VI.2.	Kollégiumi felvétel és átvétel helyi szabályai.....	223

VI.3.	A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei	224
VI.3.1.	A kollégiumi tevékenység szerkezete	224
VI.3.2.	A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások	226
VI.4.	A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	228
VI.5.	A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenység elvei	230
VI.5.1.	Felzárkóztatás, a tehetségek kiválasztása és gondozása, a pályaaorientáció segítése	230
VI.5.2.	Énkép, önismeret, szociális képességek fejlesztése	231
VI.5.3.	A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése	231
VI.5.4.	Kulturált életmódra nevelés, koherens világnépek kialakulásának segítése	231
VI.5.5.	Társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése	232
VI.6.	A hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások terve	232
VI.7.	A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei	233
VI.7.1.	Diákönkormányzat (DÖK)	233
VI.7.2.	A művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei	234
VI.8.	A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység	235
VI.9.	A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve	236
VI.9.1.	A kollégium hagyományinak kialakítása, hagyományörzés	236
VI.9.2.	Hagyományrendszerünk	237
VI.10.	Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái	238
VI.10.1.	A kollégium kapcsolatrendszere	238
VI.10.2.	A kapcsolattartás formái és módszerei	238
VI.11.	Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	239
VI.12.	A kollégiumi csoportfoglalkozások helyi nevelési programja	240
VI.12.1.	A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszámja	240
VI.12.2.	A tematikus csoportfoglalkozások tartalma és keret-óraterve	241
VI.13.	A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	274
VII.	A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK	284
VIII.	A Pedagógiai Program LEGITIMÁCIÓJA	286

I. BEVEZETŐ

I.1. A Zirci Ciszterci Apátság nevelő-oktató küldetése

Az intézmény kultúrája azon a fenntartói szándékon nyugszik, hogy a Zirci Ciszterci Apátság felelősséget és szerepet vállal pedagógiai munkája által a társadalom formálásában. Ebben a ciszterci iskola a tudás bázisa, szellemi műhely: az oktatás egy alkotás, az iskolán keresztül a társadalom alakítása történik. E szolgálatával a ciszterci rend szerepet vállal a megújuló egyház és társadalom építésében. A Zirci Ciszterci Apátság intézményfenntartói munkája során tehát a ciszterci rend értékrendjét kívánja viszont látni a ciszterci intézmény életében.

Az értékek megnevezésekor fontos kiindulópont, hogy az intézménybe milyen módon vihető be a kolostori élet esszenciája. Ahogyan a kolostori élet az elköteleződéssel és belépéssel kezdődik, úgy az intézményekben is ennek az elkötelezettségnek és elhivatottságnak kell megjelennie, ahol formálódni, alakulni, alkotni, cselekedni kell, a személyes, a közösségi és az istenkapcsolat fejlődésén keresztül. Ahogyan a kolostorban a szerzetesi közösség és a közösség előljárója formálja a tagokat, úgy az intézményben is a közösség és annak pedagógusai formálják egymást és önmagukat.

A fenntartó küldetése a ciszterci lelkiség megjelenítse az intézményben. A Zirci Ciszterci Apátság, mint a magyarországi ciszterci iskolák fenntartója, azt tekinti alapfeladatának, hogy a közösségekről szerető atya módjára, felelős szeretettel gondoskodik. A küldetés teljesítésében a ciszterci szerzetesekkel közösen vesznek részt a ciszterci intézmény pedagógusai, munkatársai, nemkülönben az érintett diákok és családjaik.

A Zirci Ciszterci Apátság intézményfenntartói küldetése abból a felelősségvállalásból származik, hogy az évszázadok során felhalmozott hagyományokat, letisztult értékeket továbbadja a következő generációknak. Gondoskodó átadás jellemzi, mivel gyermekeiként tekint nevelési-oktatási intézményeire, nem csupán fenntartja azokat, hanem az intézményre, mint élő közösségre tekint, és így az értékek továbbadása egyszersmind a közösségekről való gondoskodást is jelenti. A nevelés-oktatás alkotótevékenység, amely a pedagógusok szabad, szellemi tevékenységeinek eredménye. Az intézmény szellemi műhelyként való működésének szervezése az igazgató felelőssége. Az ilyen közegben dolgozó pedagógus mindezt a gyerekeknek adja tovább.

A ciszterci pedagógia alapvető jellemzői: a minőségre törekvés, az egyszerűség, a rendezettség és az egységesség. A közös alapokon túl a pedagógiai munkát a személyre szabottság is jellemzi, ez segít abban, hogy egy-egy gyerek a saját útján jusson el a vágyott eredményre.

A ciszterci nevelési-oktatási intézményben stabil értékrenden alapuló, felszabadult, alkotómunka folyik, a pedagógiai munkában szellemi innováció zajlik, ahol a hagyományok tisztelete nem más, mint az alapítók öröksége feletti őrökös annak életre keltésével. A ciszterci intézmény a fejlődés, a tanulmányi teljesítmény, az eszmecsere, a megfontolás, a pedagógiai munka helye, ugyanakkor a közösségi működés, az együttműködések, illetve a személyiség fejlődésének helye is.

1.2. A ciszterci intézmény nevelő-oktató küldetése

A gyermekek lelki, szellemi, testi értékeit a neveléssel kell felszínre hozniuk azoknak, akik azért felelősek. A gyermeket sem a szülő, sem a pedagógus nem formálhatja „saját képére és hasonlatosságára”, hanem a Gondviselés vele kapcsolatos szándékát kell kifürkésznie, és annak megvalósításában részt vennie.

Az újraindított iskolákban a Zirci Ciszterci Apátság – több évszázados tradícióira támaszkodva – újra hozzálátott iskolateremtő munkájához. A régi-új szerzetesrendi iskola küldetésének fókuszában a klasszikus és keresztény alapú európaiság, a kritikai érzék, a valláserkölcsi alapon nyugvó emberség és a közösségi elkötelezettség áll. Ezt hangolják össze az iskolák a jelenkor adottságaival és követelményeivel.

A ciszterci intézményben a benne élők, tanulók, dolgozók önkéntes elhatározás alapján, személyiségükben akarnak fejlődni, szilárd jellemet és biztos értékrendet kialakítani, melyhez a Zirci Ciszterci Apátság a felelősségteljes nevelés, a minőségi oktatás, a pedagógiai kultúra és a közösségi élet kereteit biztosítja.

A Zirci Ciszterci Apátság a saját működésében is kiemelt jelentőségű értékek megjelenését kívánja munkálni nevelési-oktatási intézményeiben: a testvériességet, demokratikusságot, a közösségi szempontokat figyelembe vevő döntéshozatalt, a diszkréciót, nemkülönben a kockázatvállalást és a kísérletező bátorságot. Mindezek mögött annak felismerése és elfogadása áll, hogy mindenkinek a sajátos értékei, képességei szerint kell viszonyulni. Mindez mélyen át kell, hogy hassa a nevelés-oktatás folyamatát, amely így szolidaritásra, támogatásra, kísérésre és felelősségvállalásra fog ösztönözni.

„Ardere et Lucere” - ez a tizenkettedik század kiemelkedő ciszterci szent, apát, teológus és prédikátor, Clairvaux-i Szent Bernát egyik szentbeszédéből való idézet foglalja össze legjobban a ciszterci iskola küldetését. „Halljátok, testvérek, mit is mond az Úr Szent Jánosról: ő egy lámpás volt, hogy égjen és világítson - mondja Szent Bernát. Csak egyedül izzani (ardere) hiúság, csak egyedül ragyogni (lucere) túl kevés, de izzani és ragyogni (ardere et lucere) az a tökély.” Miként egy gyertya egyszerre ég és világít, a fejlődésre, tanulásra elkötelezett embernek egyszerre kell felgyúlnia a szeretetre és lelkesedésre, hogy az a tudás, a lelki gyarapodás és ihlet forrása lehessen. Egyszerre kell izzani és ragyogni, lángolni és világítani.

I.3. Intézményünk története

1851 júliusában Pozsonyból tizenkét szerzetesnővér érkezett Pécsre, hogy megkezdje a tanítást az akkori rendházban, a Miasszonyunkról elnevezett Női Kanonokrend szellemiségét követve. A rend nővérei Szent Ágoston Regulája szerint éltek, legfőbb eszményük: „Mindenkinek használni, senkinek sem ártani.” 1890-ben megnyílt a négy osztályos polgári iskola, amelyet a Dulánszky Nándor pécsi püspök által létesített iskolaépületben helyeztek el. Hat évvel később megkezdte működését a tanítóképző, majd vele párhuzamosan a képző gyakorló elemi iskolája. 1907-ben Bitter Illés ciszteri apát irányításával a felső polgári iskolából felsőbb leányiskola létesült, majd 1918-ban a felsőbb leányiskolából nyolc osztályos gimnázium lett. A gimnázium épülete 1924-re készült el. Az egész iskolaegyüttesben 1400 leányt neveltek és oktattak a nővérek. A pécsi rendház és iskola 1941-ben ünnepelte fennállásának 90. évfordulóját. A 100. születésnap megtartására azonban már nem kerülhetett sor. 1948-ban az iskolát államosították, a nővéreknek távozniuk kellett.

Eltelt néhány évtized, míg a rendszerváltás után Magyarországon is visszakaphatták a szerzetesrendek azt, ami megillette őket. A pécsi Miasszonyunk Női Kanonokrend 1990-ben újra visszaállt, ehhez azonban az kellett, hogy a rend felmutasson egy ingatlant. A szeretetszolgálat engedélyével a Prohászka Otthont nevezték meg rendháznak. 1990-ben a rend visszavette a mai óvoda épületét, amelyet 1991-től katolikus óvodaként működtetett tovább. 1999 szeptemberében, miután a rend visszakapta a volt tanítóképző épületét, ahol addig a Dolgozók Gimnáziuma működött, megnyithatta kapuit az Árpád-házi Szent Margit Katolikus Általános és Zeneiskola. 2004. szeptember elsején a rend funkcióval átvette a Teleki Blanka Kollégium épületét is, amely a Szent Margit Kollégium nevet kapta. Mindhárom intézmény közös fenntartója Maróti Jolán Mater Assumpta nővér vezetésével a Miasszonyunk Női Kanonokrend volt, amely a rendfőnöknő 2006. december 25-én bekövetkezett halála után feloszlott.

A három tagintézményt a Ciszterci Rend Zirci Kongregációja vette át. DDr. Zakar Ferenc Polikárp főapát rendelkezése értelmében az óvoda, az általános és zeneiskola, valamint a leánykollégium 2007 nyarán közös igazgatású összetett intézménnyé alakult Ciszterci Szent Margit Óvoda, Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium (Ciszterci Nevelési Központ) néven. Az intézmény elnevezése 2024-ben módosult, új neve: Szent Margit Ciszterci Óvoda, Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium (hivatalos rövid neve: Szent Margit Ciszterci Iskolaközpont).

Büszkék vagyunk arra, hogy intézményünkön belül ma már egy óvoda, egy általános és zeneiskola, továbbá egy leánykollégium is működik. A régi falak között új élet vette kezdetét, de az elődeink által ránk hagyott értékek örökérvényűek, melyekből erőt és lelkesedést meríthetünk, építőkövei lehetnek jelenünknek és jövőnknek is.

I.4. Küldetés – Jövőkép - Célok

KÜLDETÉSÜNK

Biztonságos környezetben, keresztény értékrend mellett, elfogadó, szeretet közösségekben életkornak megfelelő érett személyiségek formálása, a továbbhaladásra megfelelő stabil tudás megalapozása.

JÖVŐKÉPÜNK

Olyan intézményt szeretnénk, ahonnan olyan életkoruknak megfelelő érett személyiségek ballagnak el, kik az általuk választott továbbtanulási szintre stabil tudással tudnak lépni, akikben kialakult a keresztény értékek melletti elköteleződés és felismerték az elfogadás, a közösség fontosságát életükben.

Küldetésünk csatlakozni Isten Országának hirdetéséhez, és az üdvösség örömhírének átadása minden rendelkezésünkre álló nevelési és oktatási eszközzel. Ez elsősorban Isten Igéjének és az imádságos szentségi életnek a hirdetését, megélését, és mintául adását jelenti.

Küldetésünk evangelizáló közösséggé válni és ilyenként folyamatosan növekedni, megújulni.

„A katolikus közoktatás tudatosan arra kötelezi el magát, hogy az egész ember kifejlesztésén munkálkodjék, hiszen Krisztusban, a tökéletes emberben, minden emberi érték teljesen kibontakozik, és egymásba fonódik. Ez adja a katolikus óvodák, iskolák, kollégiumok legsajátosabb katolikus jellegét, és ebben gyökerezik az a kötelessége, hogy tisztelje az emberi értékeket, érvényre juttatva azt az autonómiát, amely megilleti őket, s közben betöltve saját küldetését, amely minden ember szolgálatára kötelezi.”¹

Küldetésünk a családi nevelés segítése, kiegészítése a katolikus intézmény eszközeivel.

Fontos feladatunk, hogy a családokkal összefogva a hitre és szeretetre épülő, reális, megvalósítható jövő képét adjuk fiataljainknak.

„A Teremtő szellemi, lelki, testi értékeket helyezett el a gyermekben, amelyeket a neveléssel kell felszínre hozniuk azoknak, akik a gyermekért felelősek. A gyermeket sem a szülő, sem a pedagógus nem formálhatja „saját képére és hasonlatosságára”, hanem a mennyei Atya vele kapcsolatos szándékát kell kifürkésznie, és megvalósulásában segíteni.”²

¹ Katolikus Iskolák Magyarországon, 7,8,14. oldal

² Idézet a KPSZTI - ajánlásból

I.5. A Pedagógiai Program törvényi háttere

Az intézmény a mindenkor hatályos törvényeknek és rendeleteknek megfelelően működik.

- **2011. évi CXC. nemzeti köznevelési törvény**
- 2012. évi CXXIV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről
- **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról**
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 59/2013 (VIII.9) EMMI rendelet Kollégiumi nevelés országos alapprogramjáról
- 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet módosítása
- **110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I.31.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról**
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- **2023. évi LII. törvény A pedagógusok új életpályájáról**
- **40/2023 (VIII.30.) Korm. rendelet A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról**

II. AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJA

II.1. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

Az óvodában, az általános iskolában, a zeneiskolában és a kollégiumban folyó nevelő-oktató munka megtervezésekor a kiindulópont az emberrel kapcsolatos isteni terv. A ciszterci nevelési-oktató intézményben élő és dolgozó felnőttek és gyermekek, illetve az onnan kikerülő fiatalok Isten képmásai, akik feladattal, céllal lettek megteremtve, és a szeretet nagy parancsát kell, hogy kövessék, és mint ilyeneknek, nagy a felelősségük maguk és egymás iránt.

Isten képmásai, azaz elsődleges feladatuk annak az Istennek a képviselése, aki teremtette és Krisztusban megváltotta őket. Ez az ő méltóságuk alapja is, így kell tekinteni rájuk. Ez a szuverén, az istenképűségét felismerten hordozó ember nem lesz rabja sem a világ kötöttségeinek, sem az egyes társadalmi csoportok által létrehozott viszonyrendszereknek: sem politikailag, sem más módon nem lesz kiszolgálója az egyes korok eszményeinek, hanem Isten országának megvalósításán dolgozik. Nyitott lesz ugyanakkor azokra a feladatokra, amelyeket az egyes történelmi korok szociális, erkölcsi kihívásai jelentenek. A ciszterci jövőkép embere cselekvő, érzékeny és nyitott a szociális kérdésekre és kész munkáját, erejét és minden képességét latba vetni ezek megválaszolására. A ciszterci jövőkép embere aktív keresztény, aki tetteiben adja tanúbizonyságát hitének, ugyanakkor döntéseiben elsősorban nem az egyéni előrejutás, hanem a testvéri összefogás és a közösséget építő szempontok vezérlik. Az ember feladattal és céllal lett megteremtve, azaz a ciszterci intézmény polgárainak feladata is többre- tú, amely a teremtet világban a következőket jelenti: művelés, őrzés, társas kapcsolatban élés, az Isten általi megszólíthatóság, a Vele kapcsolatban való lét. Előbbiek megvalósításának terepe a munka, utóbbiaké az aktív hitélet. A művelés és őrzés azt jelenti, hogy a ciszterci pedagógus, illetve diák önmegvalósító, küldetését beteljesítő, megelégedett ember, akinek tervei és lehetőségei vannak az alkotásra, teremtésre, egyszersmind céljai vannak és törekszik beteljesíteni mindazt, amire hivatott. A művelés elsősorban önmaga művelését jelenti, másodsorban a rábízottak művelését, ebbe beletartozik a szellemi munka épp úgy, mint a fizikai-testi munka, illetve a világ megismerése. A felismert küldetésből fakad az önmegvalósítás, amely a rá bízott talentumokkal való bölcs, diszkrét gazdálkodást jelenti.

A közösségi élet azt jelenti, hogy ugyan a ciszterci pedagógus, illetve fiatal független egyén, aki önmagában is értékes, eközben közösségben is él. Mint Isten által teremtet lény a maga önállóságában szabad, szabadon dönt közösségbe lépésről, szabadon dönt az értékteremtő közösségben való szerepvállalásról, ugyanakkor a nem maga választotta közösségeket (család, nemzet) is tiszteli, és igyekszik azok alkotó tagjává válni. Tudatában van annak, hogy nem mindig jó az embernek egyedül, ezért a boldogságra törekvésében jelen van a közösségért érzett felelősség.

Az Istent és felebarátját szerető emberről maga Jézus mondja, hogy önmagát is szereti, azaz az önismeret és egészséges önszeretet elengedhetetlen része a boldogulásnak, e felett áll a felebarát elfogadása, szeretete és mindenekfelett az Istenhez való ragaszkodás. Ezek egysége teszi az embert teljessé és boldoggá.

A fentieket felismerve a ciszterci nevelési-oktatási intézmény olyan emberek közössége, akik céllal léteznek a világban, céljaikért készek tevékenykedni, tisztában vannak korlátaikkal és lehetőségeikkel, feladataikat ismerik, valamint tudják, hogy közösségben léteznek és törekszenek az Isten törvényeinek megtartására. Mindezekkel a ciszterci intézmény egy olyan társadalom felépítésében kíván részt venni, amelyben az emberek ráébrednek arra, hogy Isten teremtményei, s mint ilyenek egyediek, megáldottak és meghívottak. Ebben a társadalomban az emberek alapvető célja, hogy eljussanak, s másokat is eljuttassanak az üdvösségre, vagyis olyan küldetésük van, amely irányában meghaladja, aktivitásában megszelídíti és magába építi a földi célokat. Az üdvösségre vágyó ember ezért nem veti el a földi életet, épp ellenkezőleg, annak minden cselekedetét igyekszik úgy véghez vinni, hogy ne csak a fizikális létében, hanem lelki és szellemi életében is gazdagodjon.

A ciszterci iskola polgára egyensúlyban tartja önmagában a test, a lélek és a szellemhármasság egységét, egyéni érdekeit pedig össze tudja hangolni másokéval a közösség érdekében. Isten országát nem csak szavakkal, hanem tettekkel is építi, magát pedig nem emeli ki a többiek közül, hanem igyekszik magához vonzani és Isten felé emelni mindazokat, akik erre nyitottak.

A ciszterci intézmény nevelő-oktató munkája az alábbi identitáselemek megjelenésére épít: az iskola és a monostor párhuzamossága, a gondoskodó, szeretet alapú kísérés, a céltudatosság, a szabadság, a családiasság, a demokratikusság, az egyszerűség és letisztultság, a közösségi tudásmegosztás, a szolidaritás, a tolerancia és a diszkréció.

Miként a monostorban a rendtagok, az intézményi közösségben a pedagógusok és a gyermekek testvéreként vannak jelen egymás számára, miközben mindenkinek megvan a maga útja, feladata is. A családfő legfontosabb feladata, hogy senki ne essen ki a közösségből, mindenki szerepet tudjon vállalni annak életében a saját lehetőségei, képességei alapján. Ez az az atyai gondoskodás, amely inspiráció a jövő fejlesztésére, alakítására, és egyben felkészíti a fiatalokat a közösségből való kilépésre.

Az intézmény mindenkori vezetője hasonló szeretettel és a gondoskodással vezeti intézményét, és egyben türelemmel őrködik annak sokszínű egysége felett. Ennek a szülői törődésnek, a vezető felelősségének tükröződnie kell a kapcsolatokban, legyen szó fenntartó-intézmény, igazgató-munkatárs, pedagógus-gyermek kapcsolatáról. Mindez nem önmagáért való hierarchikus működés, hanem szeretet alapú gondoskodás a ciszterci alapokmány, a *Charta Caritatis* szellemében.

Miként a kolostorba, úgy az intézménybe is mindenki a saját elhatározásából és bizonyos céllal lép be. A ciszterci nevelési-oktatási intézmény minden korban világossá teszi nevelési elveit és nyilvánvalóvá teszi szándékait, hogy az oda érkezők, legyenek akár felnőttek, akár gyermekek (és családjaik), lássák, mit vállalnak. Gyermekek esetében ez utóbbit elsősorban a családok

fogalmazzák meg. Az intézmény tagjainak találkozása az intézménnyel egy szövetség megkötésének pillanata. Tudva azt, hogy mindenki tehetséges lehet valamiben, kiemelten fontos a tehetség felkutatása, beazonosítása és segítése, bármelyik tehetségrésről is van szó. Az értelmi intelligencia fejlesztése mellett hasonlóan hangsúlyos az érzelmi-, a szociális- és a gyakorlati (praktikus) intelligencia fejlesztése is. Az intézmény célja, hogy segítsen megtalálni a gyermeknek a saját hosszú távú céljait és azt az utat is, melyet járva nem csak boldogulni, de boldognak lenni is képes lesz.

Ahogy egy családban mindenki értékes és egyenrangú (nemre, korra, hovatartozásra való tekintet nélkül), úgy Isten előtt a ciszterci intézményi közösség minden tagja is értékes és egyenrangú. Ennek fel- ismeréséből fakad egymás tisztelete, mely egyben az Istennek szóló tisztelet is, hiszen a másokban az istenképűséget, Isten terveit és szeretetét is tiszteljük. Emellett a ciszterci nevelési-oktatási intézmény abban is hasonló a családhoz, hogy benne eltérő szükségletek, illetve eltérő felelősségek jelennek meg. A harmónia, csakúgy, mint a családban, akkor teremődik meg, ha ki-ki tisztában van a feladatával és céljaival, felelősségével és lehetőségeivel. Ezzel együtt megjelenik a demokratikusság is, hiszen a mindenkit érintő fontos kérdésekben a döntéseket közös megbeszélés előzi meg, a döntésekben megjelenik a szubszidiaritás elve, és az is hangsúlyos, hogy az intézmény a fiataljaiból önállóan dönteni képes, felelős felnőtteket kíván nevelni. A ciszterci intézményben fontos, hogy a pedagógus közösségekben létrejövő alkotóközösségek ciszterci „családok” módjára alakuljanak ki, mert a fiatalokhoz innen szűrődik át a családiasság- élmény. A család védettséget ad, megtart, az összetartozás, összefogódzkodás és a „fontos vagy” élményét nyújtja. A családiasság ezeken túl abban az értelemben is megvalósul, hogy az nevelés-oktatás feladatának ellátása során az intézmény igényli, kéri és várja a gyermek családjának aktív részvétel-ét, szorgalmazza a közösség kialakítását a gyermekek, pedagógusok és a családok között.

A mindennapi munkában a fentiekhez hasonlóan fontos az egyszerűség, a letisztultság. Ez a tisztaságot, célszerűséget és átláthatóságot jelenti. A ciszterci intézmény tagjai sokfélék, az életük színes és gazdag, de alapvető értékválasztásukban egységre törekszenek. A fekete és fehér azt üzeni, hogy képesek alkalmazni a jézusi „a ti igenetek legyen igen” parancsát, szavaikban és tetteikben megbízhatóak és tudnak az örök értékekről. Ezen értékek és az ehhez kapcsolódó szabályok a Szentírásban, azon belül is a Tízparancsolatban és a Hegyi beszédben összegződnek.

A ciszterci intézmény a tolerancián és szolidaritáson alapuló közösség. Ahogyan a monostor közösségében a rendtársak, úgy az intézményi közösségek tagjai is felelősek egymásért. Ez érvényes a kisebb közösségektől a teljes intézményi közösségig mindenkire, és érvényes a ciszterci intézmények nagy közösségére is. A hierarchikus kapcsolatban lévők, bármelyik szintjén legyenek is a hierarchiának, egyaránt kell, hogy erősítsék a szolidaritást. Az előjárók ösztönöznek és példát mutatnak, a közösség tagjai pedig feladataik vállalásával, a jó példák követésével és a diszkusszióban való részvételükkel fejezik ki közösségvállalásukat. Ahogy a monostor minden tagja megosztja talentumait, úgy mind az intézményen belül, mind az intézmények között léteznie kell a tudásmegosztásnak és a közös teherhordozásnak. Ebben

is az a családmodell érvényesül, ahol a közösség minden tagja – bár különböző módon járul hozzá - egyként részesül a közösség javaiból.

A ciszterci intézményben fontos szerep jut a diszkréciónak. Ez három fő alkotóelemben valósul meg: a tapintatban, a csendben és a meghallgatásban. A másik ember emberi méltóságát, személyes terét mindig tiszteletben kell tartani. A közösség tagjainak tudniuk kell azt, hogy mi tartozik rájuk és mi nem a másik emberrel kapcsolatos információkból. Tudniuk kell, hogy mikor van szükség a csendre és a türelmes odafigyelésre, a másik fél meghallgatására. A diszkréció nem titkot képez, hanem segít meghatározni a rendet az emberi szándékokban, a szavakban és a cselekedetekben, segít megtalálni, és tiszteletben tartani a határokat.

ALAPELVEK

Alapelveink, melyek különösen nagy hangsúlyt kapnak katolikus intézményünk egész pedagógiai működésében:

- Hitünk, reményünk, szolidaritásunk Isten megelőző szeretetének megtapasztalására épül, tehát nem csak mi keressük őt, hanem sokkal inkább keres ő bennünket. (1Jn 4,19)
- Egyetemesen, katolikusán gondolkodunk, ez tesz minket nyitottá, valamint a világot és kapcsolatainkat távlatosan szemlélővé.
- Az intézményi pedagógiai folyamatok a személyiség- és közösségfejlesztést, az elvárt tanulási eredmények elérését, a szülőket, nevelőjeink és munkatársak elégedettségét, továbbá az egyházi, fenntartói elvárások teljesülését szolgálják. Az intézményi pedagógiai folyamatokban kiemelt szerepet kap a teljes személyiség fejlesztése.
- Személyesség, kölcsönösség, segítség és támogatás, tisztelet, rend, kiegyensúlyozottság, családiasság, stabilitás és felelősség jellemzik a munkánkat.
- Nem az egyes nevelő, pedagógus neveli a ránk bízott gyermekeket, hanem a nevelők közössége, amely nemcsak munkaközösség, de sokkal inkább tanúságtévő szeretetközösség.
- A gyermek személyisége nagyrészt a pedagógus személyiségének megnyilvánulásai által fejlődik. Ezért különleges felelősség hárul mind szakmailag, mind morálisan a pedagógusokra. A nevelésben (különösen a kezdeti periódusokban) fokozott szerepe van a szokásautomatizmusoknak. Ezért a szokások kialakítására kitüntetett figyelmet kell szentelni, az erre fordított energia sokszorosan megtérül.
- A nevelésben nagy hangsúlyt kapnak a művészetek.
- A nevelési eszközök közül lehetőleg a pozitív megerősítést helyezzük előtérbe. Arra kell azonban törekednünk, hogy a dicséret valóban mindig indokolt legyen.
- Az intézmény vallásos és köznevelési-oktatási céljai határozzák meg a módszerek, eljárások kiválasztását, alkalmazását. Különös tekintettel a stratégiai dokumentumokban megfogalmazott keresztény oktató-nevelői szempontokra.

- Nagy a jelentősége a tudásnak, az ismereteknek, azonban a morált magasabb rendű követelménynek kell tartani az ismeretnél, a személyiség harmóniáját az érvényesülésnél, az Istennek tetszőt (az örök értéket) a hasznosnál, a mulandónál.
- A nevelési folyamatban döntő a követelmények belátáson alapuló betartásának belső igényé válása, és ezáltal a pontosság, a fegyelem, az önfegyelem kölcsönös gyakorlása.
- Igényes nevelési-oktatási követelmények meghatározása és a nekik való megfelelés csak következetes pedagógiai munkával lehetséges.

A katolikus intézmény kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy a tanulók számára – lakóhelyüktől és szociális helyzetüktől függetlenül – biztosítsa a minőségi tudáshoz és a keresztény szellemben történő neveléshez való hozzáférést, így meghatározó jelentősége van az esélyteremtés és a társadalmi mobilitás elősegítésében

II.1.1. Az intézményi élet nagyobb csoportjai

A **gyermek**ek csoportját (az óvodás gyermekektől az érettségiző kollégistákig) azért bízta ránk az Úristen, hogy személyiségük kiteljesítésével az ő terveit szolgáljuk. Ennek kölcsönös tudata lehet felelősségünk és megbecsülésünk érvényes alapja.

El kell érünk, hogy a sokféle családból, lakóhelyről és esetleg tanintézményből érkezett növendék nyitott szívvel és elmével fogadja el nevelési céljainkat.

A **családok** együttműködése nélkül az óvodai, iskolai, zeneiskolai, kollégiumi nevelő-oktatómunka nem lehet hatékony. Az intézmény egyházi szelleme csak akkor teljesebben ki, ha a szülők is közösséget alkotnak.

Az intézmény és a szülők optimális esetben egymást kiegészítő tevékenységet folytatnak. Az óvoda, az iskola, a zeneiskola, a kollégium nem vehet át még időlegesen sem szülői nevelői feladatokat, mert a gyermeknevelés sajátosan az övék. A szakmaiságért, a pedagógiai munkáért azonban elsősorban az intézmény felelős. A nevelés sajátos kontextusát, amelyben a családi és az intézményi nevelés megfelel egymásnak és kiegészíti egymást, csakis együtt alakíthatják ki.

A **nevelők**, pedagógusok csoportja működteti az intézményt. Önnévelésük, önképzésük elengedhetetlen. A lelki-szellemi nevelésükbe, tanúságtévő közösséggé alakításukba fektetett idő és energia megtérül, mivel ez semmi mással nem helyettesíthető.

A pedagógusok, de az intézmény dolgozói általában is legyenek közösségalkotók, egymással és a gyermekekkel személyesen törődők. Legyenek becsületes, humánus, példaadó életvitelűek. Legyenek békeszeretők, viszályokat kerülők, elsimítók.

A pedagógusok módszertani kultúrája és keresztény szemlélete terjedjen ki a személyes és szociális képességek fejlesztésére az életkori adottságokhoz igazodva. A különböző intézményegységek pedagógusai egymás között is megosztják tapasztalataikat folyamatosan kapcsolatot tartva.

A – bármilyen szintű – vezetők legyenek Istennek, az Egyháznak, az intézménynek és a rájuk bízottaknak elkötelezettek. Határozottak, következetesek és céltudatosok. Személyükkel és életükkel meggyőzők. Vegyék igénybe és egy jól mérlegelt célszerű határig várják is el a rájuk bízottak jóindulatú segítségét.

II.1.2. A fentiek mellett pedagógiai tevékenységünk és elvárásaink fő területei

- katolikus keresztény értékrend a ciszterci identitás alapján
- a szülőkkel, családokkal, az intézményegységekkel, a ciszterci iskolákkal, a partneriskolákkal, az egyházi személyekkel és közösségekkel való gyümölcsöző együttműködés
- egymás iránti felelősség, bizalom, szeretet és tapintat
- az alapvető emberi és szabadságjogok, a gyermekeket megillető jogok érvényesítése
- intellektuális igényesség, kulturált stílus minden tevékenységében
- a keresztény erkölcsi normák betartása és betartatása

- az egyéni és közösségi érdekek egyensúlya
- az egyéni és életkori sajátosságok figyelembe vétele
- építés a nevelők és a gyermekek öntevékenységre, önszerveződő képességére

II.1.3. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka céljai

- megalapozzuk tanítványaink testi-lelki-szellemi fejlődését
- elkötelezett krisztushívőként, koruknak és egyéniségüknek megfelelő mértékben kiteljesedett személyiségű, biztos értékrendű, egészséges, művelt és szabad fiatalokként hagyják el intézményünket
- tanítványaink morális kérdésként kezeljék a tanulást és egyéni tehetségük kibontakoztatását
- a legjobb segítséget kapják beiskolázásukhoz, továbbtanulásukhoz, pályaválasztásukhoz, sajátos problémáik megoldásához
- kialakítsuk a gyermekekben a belső igényt az imádságra, a liturgia átélésére, a keresztény közösség keresésére és kialakítására, valamint a szentségi élethivatásra,
- mind a gyermekek, mind a családok, partnerek és az intézmény tágabb környezete elégedett legyen az intézményen belüli hitéletbeli fejlődéssel, tudással, fegyelemmel, a továbbtanulásra való felkészítéssel
- a gyermekek, a diákok morális és esztétikai szemléletét alakítsa, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényét fejlessze
- a kudarc- és sikertűrés készségeit fejlessze
- az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és (életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő) készségeit kimunkálja
- magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a gyermekek önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és kreativitásukat, kulcskompetenciáit
- magyarságunk gyökereit megismertesse (nyelv, történelem, magyarságtudat)
- hagyományainkat, ünnepeinket megismertesse, átörökítse, élővé tegye
- a kulturált szórakozás igényét kialakítsa
- az intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával a gyermekek szocializációját, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődését, tanulását, a sikeres életpályára való felkészítését segítse, keresztény személyiségét fejlessze

Intézményegységeink közös rész céljai:

- óvodánkból az iskola első évfolyamára való folyamatos beiskolázás megszilárdítása
- az általános iskolából és a kollégiumból a zeneiskolába való beiskolázás biztosítása
- intézményi közös szabadidőprogram, lelkigyakorlat szervezése
- pedagógus-továbbképzések lehetőség szerinti közös szervezése

II.1.4. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka feladatai

Az intézmény nevelési programját részben nevelő-oktató tevékenységben (foglalkozás, tanóra), részben tanórán kívüli programokban (rejtett tanterv) valósítja meg. Nevelő munkánk hathatós eszköze a gyermek tanulási tevékenységének irányítása, szabályozása, az ismeretek elsajátíttatása, a gyermekek értelmi-, önálló ismeretszerzési-, kommunikációs-, cselekvési képességeinek a kialakítása, fejlesztése. A nevelés-oktatás tartalma az emberre, a társadalomra, a természetre, a tudományokra, a művészetekre és a technikára vonatkozó ismeretek alapjait foglalja magában. A gyermekek életkori, fejlettségi szintjéhez méretezett tudásanyag kiválasztásával, elrendezésével kell tervezni. Feldolgozása, összefüggéseinek feltárása megalapozhatja a gyermekek műveltségét, keresztény világszemléletük, világképük formálódását, eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben. Ennek érdekében a személyiség összes részterületének arányos fejlesztésére törekszünk. Ezek a nevelési eszközök jelentik a gyermekek, fiatalok fő tevékenységformáit, amelyekben a nevelési folyamat realizálódik.

Nevelésünk a példamutatásra épül tanórán és tanórán kívül egyaránt.

Tanóráinkon a problémamegoldó képesség, a kreativitás, a tudás megbecsülése, az ismeretszerzési vágy kialakítása tanulóink értelmi fejlesztésének legfőbb eszköze. Hangsúlyt fektetünk jellemük alakítására, erkölcsi nevelésükre (a feladatvállalás, a kötelességtudat, a segítőkészség, az egyenesség, a szeretet és jóság, a bátor és becsületes helytállás, az őszinteség és felelősségérzet, a humanizmus, a tolerancia, egymás egyéniségének tisztelete), a közösségben elvárható viselkedési normák kialakítására és betartására.

Az esztétikai nevelést az intézményi környezettel és a napi feladatokkal szorgalmazzuk. Önmagukkal és a környezetükkel szembeni igényességre irányítjuk figyelmüket, ösztönözzük őket társaik munkájának megbecsülésére, alakítjuk esztétikai értékítélésüket. Az intézmény mindennapi életében arra kell nevelnünk, hogy legyenek igényesek megjelenésük és környezetük esztétikájára. Tudjanak az alkalomhoz illően megjelenni és viselkedni. Tudják megkülönböztetni az értéket a divatos és/vagy silány irányzatoktól.

A helyi kiállításokon, valamint a művészeti versenyeken való részvétel egyben a tehetségek kibontakoztatását is szolgálja.

A keresztény nevelés az egész embert szolgálja, „egész”-ségre irányul. EGÉSZ életet csak úgy élhetünk, ha testünket a szellemi és erkölcsi értékek szolgálatába állítjuk.

A testi nevelést nem csak szaktárgyakon keresztül valósítjuk meg. Figyelemmel kísérjük tanulóink pszichés és fizikai fejlődését, társas kapcsolataik alakulását, motiváljuk őket az egészséges életvitelre. Az egészségügyi szervekkel együttműködve folyamatosan figyelemmel kísérjük szomatikus jellemzőiket. A vizsgálatok eredményeiről tájékoztatjuk a szülőket s javaslatokat teszünk az egyes gyermekek problémáinak megoldására.

A szellem kiképzése mellett gondot fordítunk a testi nevelésre, a kedély és a szív nemesítésére. A testi nevelésünk legfőbb feladata az egészséges életmód iránti belső igény

a mindennapos testedzés, a mozgás iránti igény kialakítása. Ezeket a feladatokat elsősorban a testnevelés órák és a délutáni tömegsport órák fegyelmezett és szakszerű megtartásával kívánjuk elérni.

Támogatjuk tehetséges tanulóink versenyszerű sporttevékenységét, de a hangsúlyt a közösségi sportolásra, a mindennapos testedzésre helyezzük

Tanítómunkánk során figyelünk diákjaink helyes testtartására, öltözködésére. Intézményünk belső környezetének, berendezéseinek felújítása során elsődleges szempont az egészséges környezet megteremtése.

Környezeti nevelési céljainkat tanítás alatt, illetve tanórán kívül valósítjuk meg programunkban. Fel kívánjuk készíteni tanulóinkat a környezeti problémák iránti érzékenységre éppúgy, mint a mai társadalmi problémákra (a szociális érzékenységtől a másság elfogadásán át a szomszéd és a távolabbi népek kultúrájának tiszteletére). Identitástudatukat az iskolai közösség, a helyi társadalom, a hazafiság és az európaiság megbecsülésének jegyében alakítjuk.

Nemzetünk jövőjét meghatározza diákjaink hazaszeretete, magyarságuk vállalása. Ezért tanulóink hazaszeretetre nevelését a jövőről való felelős gondoskodás feladataként kell értelmeznünk. Azon kell munkálkodnunk, hogy tanulóink megismerjék népünk kulturális örökségét, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Ismerjék a kiemelkedő magyar államférfiak, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységét, munkásságát. Sajátítsák el azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek a nemzet fejlődését, gyarapodását segítik.

Tanulóink legyenek nyitottak a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek és eredményeinek megismerésére, megbecsülésére. Az intézményi ünnepek méltó megünneplésével és a tanórákon a magyarság értékeinek megismertetésével kívánjuk nevelési célunkat elérni.

Az intézmény ünnepei és rendezvényei legfőbb nevelési céljaink megvalósítása mellett a vers és prózamondásban, a táncban, az éneklésben és zenélésben tehetséget mutató gyermekeknek biztosítanak szereplési lehetőséget, ugyanakkor a nemzeti és vallási kulturális örökség megbecsülésének, a lakóhely, a szülőföld, más népek megismerésének, az irántuk érzett tisztelet kialakításának is eszközei.

Intézményünk feladata, hogy:

- katolikus hitre neveljen, méghozzá elsősorban az intézmény egész életét megalapozó és meghatározó szellemiséggel és példaadással
- segítse elő az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a hitélet erősítését szolgáló (lelkigyakorlat, zárándoklat, hittantábor, karitatív tevékenységek stb.) programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben
- fejlessze a gyermekek problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését, a morális kérdések megítélését osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során

- tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogassa az egyéni képességek kibontakozását
 - A tehetséggondozás az óvodától a kollégiumig olyan átfogó pedagógiai folyamat, amely figyelembe veszi a tanulók életkori sajátosságait, egyéni érdeklődését, valamint képességeinek sokféleségét. Célja, hogy támogassa a gyermekekben rejlő lehetőségek kibontakozását az esélyegyenlőség és a keresztény értékrend jegyében.
 - A „Kincseink” Komplex Tehetséggondozó Program célja, hogy a Szent Margit Ciszterci Iskolaközpont minden intézményegységében olyan komplex és keresztény értékrendre épülő tehetséggondozási gyakorlatot valósítson meg, amely figyelembe veszi a tanulók egyéni fejlődési útját és közösségi beágyazottságát.
- teremtsen a gyermekek számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzeteket
- mutasson fel szentek, ismert egyházi és elismert személyiségek által követésre méltó példákat
- segítse elő a személyes meggyőződés, keresztény világszemlélet és világnézet kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján
- hozzon létre konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis)közösségeket, ahol a gyermek a közösségben való élet során fejlesztheti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját
- törekedjen azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek a gyermekek szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak
- a nevelő-oktató munkát minél magasabb színvonalon lássa el, folyamatosan fejlessze azt az önértékelési szabályzat segítségével az ellenőrzés és értékelés folyamatában a pedagógusok, a vezető és az intézmény szintjén egyaránt

II.2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az intézménynek, mint másodlagos szocializációs színtérnek a személyiségformálásban komoly szerepe van. A nevelés és oktatás tudatosan tervezett tevékenység, melynek célja, hogy a gyermekek személyisége kibontakozzék. A személyiség fejlesztése ugyanakkor a fiatalok társadalmi életre történő felkészítését is szolgálja. A gyermek személyiségének, képességeinek sokoldalú kibontakoztatása az intézményi élet összes területén zajlik, így színterei a csoportfoglalkozások, tanítási órák, a szakkörök, a játékok, a programok, a kirándulások, a táborok, és más közös tevékenységek. A nevelés nem csupán normák és szabályok közvetítése, hanem személyes példamutatás a jól irányított egyéni, illetve kollektív cselekvések megszervezésének segítségével. Intézményünk sajátos elkötelezettségként felvállalja növendékei keresztény személyiségének teljes formálását,

figyelembe véve, hogy az ember egy megmegújuló megtérés folyamatában válhat azzá, aminek Isten szánja. Tanítanunk kell fiataljainkat arra, hogy személyes életük különféle helyzeteiben Istennel párbeszédet folytassanak.

Ezen elvek mentén a ciszterci intézmény fiatalját az alábbiak szerint kívánja formálni az óvoda, az iskola és a kollégium.

A ciszterci intézményben nevelt gyermek elfogadja a közösség szabályait, mely őt a céljai elérésében segíti. Céljainak megtalálásához, megfogalmazásához és megerősödéséhez, illetve újrafogalmazásához igényli és elfogadja kísérői diszkrét segítségét, tiszteletben tartja az intézmény, mint közösség szabályait. Elkötelezetté válik az alapértékek felé, törekszik megismerni mind magát, mind társait, mind a teremtet világot és mindenekfelett a teremtő és megváltó Istent. Formálódásában a neki adott szabadságot alázattal és jól használja, a közösségben mind a kötelezettségeit, mind a jogait egyaránt fontosnak tartja. Az intézményi közösségre családként tekint, keresi és meg is találja benne a saját helyét.

A ciszterci fiatal megismeri és elfogadja az intézmény értékrendjét. Törekszik arra, hogy a maga életével és tevékenységeivel részévé váljon az intézmény életének. Feladatának tartja a keresztény életvitel megismerését és megélését, valamint az önismeret útján való járást, nyitott a személyére vonatkozó nevelő visszajelzések elfogadására. Feladatának tartja ugyanakkor mások megismerését, elfogadását is, valamint a teremtet világ megismerését. A ciszterci fiatal tudja, hogy a megismerés kulcsa a kritikai érzék: a rácsodálkozás, a nyitottság, az érvelés és a küzdelmekkel teli együttműködés. Tudja, hogy a kötelezettségek és a jogok együtt járnak, a kettő egyensúlya teremti idővel harmóniát mind benne, mind a környezetében. Ezért e kettőt mindig egységben, egyszerre látja és tartja számon. A közösség érdekét fontosnak tartja, és elébe helyezi a saját érdekének. A szabadságot nem csak elvárja, hanem megadja másnak is.

II.3. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Lásd az intézményegységeknél

II.4. A közösségfejlesztéssel, az intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés hozzájárul gyermekeink egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatásához, fejlődési, tanulási és továbbtanulási esélyének növeléséhez. Ha a gyermekek kötődnek közösségükhöz, közvetett módon is erősödik bennük a nevelés és oktatás hatása. Személyiségük fejlődéséhez elengedhetetlen a közösséghez tartozás, a közösség általi nevelés. Neveltjeinknek nem magukra hagyott egyéniségként, hanem a közösség aktív és alkotó részeiként kell kiteljesedniük a ciszterci intézményben töltött éveik alatt. A szocializáció során a gyermek tanulja a szűkebb, később tágabb értelemben vett

közösséghez való alkalmazkodást és a történésekben való aktív, alkotó részvételt. A közösségi életre nevelésnek fontos eleme a csoport-, osztály-, intézményi, egyházi és nemzeti közösséghez való tartozás tudatosítása. A közösségfejlesztés az intézményi élet összes területén zajlik.

II.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

II.5.1. Alapelvek

Az intézmény pedagógusainak, azon belül a csoportvezetők, az osztályfőnökök munkáját az alábbi elvek mentén határozza meg.

A ciszterci pedagógus a legfontosabb munkák egyikét végzi, amennyiben az Isten által teremtett ember formálásában különleges lehetősége és felelőssége van. Ezt a munkát alázattal, méltóságnak tekintve kell végeznie. A rábízott gyermekek formálásához nem csak azokat az eszközöket veheti igénybe, melyek általánosan elterjedtek, hanem folytonosan keresnie kell a leginkább személyre szabott, legalkalmasabb módszereket.

A ciszterci pedagógus céltudatos, munkáját alkotó tevékenységnek látja, keresi, segíti és megéli az intézményi szeretetközösséget, családként tekint az intézményre, értékválasztásában az örök értékek mellett elkötelezett.

Elfogadja az intézmény küldetését és azonosul vele. Saját hitbeli meggyőződését megéli szóban, tettben és egész magatartásában példával jár elől. A keresztény etikai normák szerint tartja a kapcsolatot a gyermekekkel, a családokkal és az egész nevelőtestülettel, dolgozókkal. Elkötelezett a saját szakterülete tudományos háttére iránt, abban a tőle telhető legjobban igyekszik elmélyülni. Nyitott más tudományok felé, keresi a kapcsolódási lehetőségeket és elismeri más tudományok művelését és művelőit. Saját szakterületén és a pedagógiában folytonos önképzésben van. Tiszteletben tartja a kutatás szabadságát, fogékony az új eredmények megismerésére.

A ciszterci pedagógus különféle nevelési és oktatási módszereket alkalmaz, azokat az adott korcsoportok, a tanulási stílusok és a gyermekek temperamentumának sajátos igényeihez és képességeihez igyekszik igazítani. Az eszközöket differenciáltan alkalmazza a gyermekek fejlesztésére, az ismeretek átadásához, és az eredmények kiértékelésére. A gyermekeknek állandó visszajelzést ad, bátorítja a független és kritikai gondolkodást. Felelősséget vállal a munka elvégzéséért, nagylelkűen feláldozza idejét, hogy még az intézményen kívül is megfelelőképpen nyújtson segítséget neveltjeinek.

Arra törekszik, hogy minden lehetséges módon alakítani tudja a gyermekek jellemét, hangsúlyt fektet mindegyik ismert intelligencia fejlesztését, legyen szó nyelvi, vizuális-térbeli, logikai-matematikai, mozgási, zenei, interperszonális, metakognitív és érzelmi kompetenciáról. Türelmes, pozitív, diszkét és toleráns hozzáállást gyakorol az együttműködés szellemének kialakítása érdekében, hűséges a gyermekekhez, a családokhoz, a nevelőtestülethez és a fenntartóhoz még komoly nehézségek közepette is.

A ciszterci pedagógus figyelemmel kíséri a gyermekek, a szülők és a fenntartó igényeit és elvárásait, azokat összegyűjti és a közösség érdekében értékeli és használja fel. Érdeklődést mutat a gyermekeket, a családokat és a ciszterci közösségeket érintő eseményekben, még azokban is, amelyek nem függenek össze szorosan a neveléssel - oktatással. Megfelelő időben és diszkréten kommunikál és reagál a gyermekeket, a családokat, a munkatársakat érintő kérdésekben.

A ciszterci pedagógusoknak, különös tekintettel a csoportvezetőkre, az osztályfőnökökre, példaadó módon kell képviselniük a következetességet, a fegyelmezett munkavégzést. A közösség vezetője személyes munkájával, mutat példát az önreflektív működésre, a felelősségvállalásra, a képességek, tehetségek kibontakoztatására és a tettek következményeinek vállalására. Személyes példájával hitelességet sugároz.

A ciszterci intézményben a formálódás elsődleges helye a csoportközösség, az osztályközösség, a másodlagos szintér az intézmény maga, amely egyszerre nyújt biztonságot, mutat megértést, követel fegyelmezettséget és sugároz derűt, így biztosítva a kiegyensúlyozott, igazságos feltételeket a szellemi, lelki és testi fejlődéshez, gyarapodáshoz.

II.5.2. A pedagógus feladatai

Lásd az intézményegységeknél

II.5.3. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek (SNI, BTM, HH, HHH, stb.)

Lásd az intézményegységeknél

II.5.4. A szülő, a gyermek (a tanuló), a pedagógus és az intézmény partnereinek kapcsolattartása

II.5.4.1. Az együttműködés célja

Az intézmény életének szereplői a gyermekek (tanulók), az intézmény dolgozói, a fenntartó és annak az intézménnyel közvetlen kapcsolatban álló munkatársai, valamint a gyermekek (tanulók) családjai. Az intézmény ezen felül kapcsolatban áll olyan egyénnel és szervezetekkel, melyek az intézmény életét befolyásolják, annak munkájában részt vesznek. Az együttműködés mindenkor alapja egymás megismerésének igénye és a folyamatos kapcsolattartás, ami tiszteleten, bizalmon és kölcsönösségen alapszik, és aminek elengedhetetlen feltétele az információk diszkrét áramlása. Partnerintézményekkel, intézményen kívüli szervezetekkel az intézmény az általa végzett pedagógiai munka sikerének érdekében veszi fel a kapcsolatot (pl. közösségi szolgálat, partneriskolák stb.). E kapcsolatok célját, az együttműködés formáját az együttműködési nyilatkozatok, szerződések tartalmazzák.

II.5.4.2. A kapcsolattartás formái, eszközei

Lásd az intézményegységeknél

III. AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

III.1. Az óvoda helyi nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései

III.1.1. Óvodai nevelésünk alapelvei, nevelési program, a nevelés tartalma

III.1.1.1. Katolikus óvodánk arculata: gyermekkép, óvodakép

„Engedjétek hozzám a gyermekeket, mert ilyeneké a mennyeknek országa.” (Máté 19,14)

Keresztény óvodánk olyan nevelési intézmény, melynek nevelőtestülete elkötelezte magát, hogy Krisztusi szellemben neveljük a ránk bízott gyermekeket. Amikor a gyermek hozzánk jön egy tágabb keresztény közösség kapuját lépi át. Nyitottak vagyunk az elkötelezett és a Krisztusi utat kereső családok felé egyaránt.

A Szent Margit Ciszterci Óvoda Pécs történelmi belvárosának szívében, forgalomtól, zajtól mentes övezetben található. 1991. óta működik keresztény katolikus óvodaként, jelenleg a Szent Margit Ciszterci Iskolaközpont tagintézményeként, fenntartója a Zirci Ciszterci Apátság. A klasszikus óvodai épület 2022-ben megújult és egy modern épületszárnnyal bővülve, várja az óvodás gyermekeket. A környező településekről és a város minden pontjáról fogadjuk azokat a családokat, akik nyitottak intézményünk szellemisége iránt.

Gyermekekép:

A gyermek Isten képmására teremtet, fejlődő személyiség, akinek testi, lelki és szellemi kibontakozása összetett folyamat. Fejlődését meghatározzák genetikai adottságai, az érés sajátos törvényszerűségei, valamint azok a környezeti hatások, amelyeket mi is közvetítünk – akár spontán, akár tudatos nevelő szándékkal. Fontos számunkra, hogy biztonságos, szeretetteljes és hitre épülő környezetet teremtsünk számukra, ahol minden gyermek a saját életkori sajátosságai és egyéni szükségletei szerint fejlődhet. Nevelői munkánkban nagy hangsúlyt fektetünk a játékra, az élményszerű tanulásra, a közös imára és a közösségi élményekre, amelyek mind segítik a gyermekeket abban, hogy megérezzék: szeretettek, értékesek. Arra törekszünk, hogy a gyermekeket az elfogadásra, a mások iránti tiszteletre, az önállóságra és a felelősségvállalásra neveljük. Mindezt úgy tesszük, hogy a keresztény hitből merítünk iránymutatást és erőt a mindennapi pedagógiai gyakorlatunkhoz.

Óvodakép:

Katolikus óvodánkban hisszük, hogy a gyermek Isten ajándéka, akiben megvan a képesség a jó, az igaz, a szép és a becsületes értékek felismerésére és befogadására. Nevelésünk legfőbb célja, hogy szeretetteljes és elfogadó környezetben segítsük őket abban, hogy ezeket az értékeket ne csak megismerjék, hanem lassan, önállóan is igényeljék és megéljék.

Arra törekszünk, hogy a gyermek teljes személyiségét fejlesszük – testileg, lelkileg, értelmileg és erkölcsileg egyaránt, mindemellett tudatosan támogatjuk az iskolakezdéshez szükséges alapkészségek, képességek kibontakozását. Munkánk középpontjában a személyes odafigyelés, az egyéni bánásmód, a differenciált fejlesztés és a feltétel nélküli szeretet áll. Minden gyermek más értékeket hordoz, ezért fontosnak tartjuk, hogy mindenki a saját tempójában, saját adottságaihoz igazodva bontakozhasson ki. Mindennapjainkban a gyermekek felé nyitott szívvel és elfogadással fordulunk, ezáltal erősítjük önmaguk és mások elfogadását is. A másság megismerése és tisztelete által gazdagodik személyiségük, nyitottabbá válnak más kultúrák, nyelvek iránt, és képesek lesznek keresztény testvérként tekinteni minden emberre. Célunk, hogy a gyermekek olyan jövőbeni felnőtté váljanak, akik képesek együttérzésre, elfogadásra, és aktív részesei lesznek közösségüknek, akár kisebbségi közegben is.

III.1.1.2. Katolikus óvodánk nevelési céljai

Általános nevelési céljaink:

- Az óvodáskorú gyermekek sokoldalú, életkornak és egyéni szükségleteknek megfelelő fejlesztése.
- Teljes személyiségük kibontakoztatása és támogatása az óvodai mindennapok során.
- A gyermekeket megillető jogok tiszteletben tartása és az alapvető szabadságjogok védelme.
- A gyermek testi és lelki szükségleteiről való harmonikus, kulturált környezetben történő gondoskodás a törvényi előírások szerint.

Keresztény nevelési céljaink:

- A keresztény értékrend közvetítése a gyermekek felé a mindennapi élethelyzeteken, imákon, énekeken, közös élményeken keresztül.
- A gyermekek vallási ismereteinek megalapozása – az életkori sajátosságokat figyelembe véve, a családi nevelést támogatva.
- A hitre nevelés természetes és élményszerű módon történő beépítése az óvodai mindennapokba (pl. ünnepek, templomlátogatás, szeretet cselekedetei).
- A szeretetkapcsolatokon alapuló nevelés révén a gyermekek szocializációs készségének megerősítése, empátiájuk, segítőkészségük és erkölcsi érzékük fejlődésének támogatása.

Gyakorlati célkitűzéseink:

- Egészséges életmódra nevelés: figyelmet fordítunk a gyermekek mozgásigényére, táplálkozására, higiéniai szokásaik kialakítására.
- Játék- és élményközpontú pedagógia: a játék elsődlegességét szem előtt tartva szervezzük napi tevékenységeinket.

- Pozitív erkölcsi tapasztalatok közvetítése: tudatosan segítjük a gyermekeket az olyan értékek megtapasztalásában, mint az önzetlenség, igazmondás, együttérzés.
- Negatív viselkedési minták korrigálása: türelemmel és szeretettel támogatjuk a gyermekeket abban, hogy feldolgozzák az irigység, harag vagy közömbösség tapasztalatait.
- Iskolaérettség elősegítése: az iskolai életmódra való felkészítés értelmi, érzelmi, akaratilag és erkölcsi fejlettség támogatása a gyermek egyéni képességeinek figyelembevételével.

III.2. Az óvodai nevelő-oktató munka feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- Egészséges életmód alakítása.
- Környezeti nevelés.
- Érzelmi, erkölcsi, értékorientált közösségi nevelés.
- Anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Katolikus óvodai nevelésünk egyik alapvető feladata az egészséges életmódra való nevelés, amely túlmutat a testi gondozáson: magában foglalja a gyermek személyiségének testi, érzelmi, erkölcsi és szociális fejlesztését. Célunk, hogy a gyermekek már óvodáskorban olyan életvezetési készségeket sajátítsanak el, amelyek segítik őket a problémamegoldásban, a nehézségekkel való megküzdésben, a rugalmas alkalmazkodásban, valamint a hatékony kommunikációban. Mindezt keresztény értékrendbe ágyazva végezzük, ahol a szeretet, az odafigyelés és az erkölcsi példamutatás központi szerepet kap.

III.2.1. Egészséges életmód

Az egészséges életmódra nevelés kiemelt jelentőséggel bír az óvodáskorú gyermekek testi-lelki fejlődésében. Célunk, hogy a gyermekek a mindennapi gyakorlat során olyan ismereteket, készségeket és szokásokat sajátítsanak el, amelyek megalapozzák egészségtudatos szemléletüket, és segítik őket testi, lelki és szociális jólétük megőrzésében. Nevelésünk során az egészséges életvitelhez szükséges életvezetési készségek fejlesztésére is nagy hangsúlyt fektetünk. Olyan alapvető képességek kialakítását támogatjuk, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodáshoz, a nehézségekkel való megküzdéshez, a mérlegelő, tudatos gondolkodáshoz és a hatékony kommunikációhoz. Ezek a kompetenciák nemcsak a gyermek egészségének megőrzését segítik, hanem hozzájárulnak harmonikus személyiségfejlődéséhez, valamint a közösségi életben való biztonságos és aktív részvételéhez is.

Az egészséges életmód kialakításának területei:

- **Testi gondozás:** A gyermekek testi szükségleteiről való gondoskodás során megtanítjuk a helyes testápolás (kézmosás, öltözködés, stb) szokásait. Ezeket az életkori sajátosságokat figyelembe véve, játékos és példamutató módon sajátíttatjuk el.
- **Betegségmegelőzés, egészségmegőrzés:** A mindennapokban segítjük a gyermekeket abban, hogy megértsék testük működését, és tudatosan figyeljenek annak megóvására.
- **Egészséges táplálkozás:** Saját főzőkonyhánk és szakképzett dietetikus-élelmezésvezető közreműködésével olyan étkezéseket biztosítunk, amelyekben az egészséges ételek és friss zöldségek-gyümölcsök napi szinten megjelennek. Diétás étkezést külső beszállító biztosítja. A kulturált étkezésre való nevelés része mindennapi gyakorlatunknak.
- **Mozgásfejlesztés:** Tudatosan biztosítjuk a gyermekek mozgásigényének kielégítését, biztonságos környezetet teremtve a mindennapi mozgástevékenységekhez. Jól felszerelt tornaterem áll rendelkezésünkre fejlesztő eszközökkel (pl. mozgáskotta készlet). A mozgás öröme és a testmozgás szeretete a hiteles nevelői attitűdön keresztül válik belső igénnyé.
- **Szakmai támogatás:** A speciális gondozási, prevenció és korrekció feladatokhoz együttműködünk megfelelő szakemberekkel (pl. egészségügyi munkatárs, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus), akik segítik munkánkat a gyermekek testi-lelki jólétének biztosításában.

A gyermekek fejlődésének jellemzői az óvodáskor végére:

- Alakuljon ki a gyermekekben az igény a személyes higiénára, valamint környezetük tisztán tartására.
- Legyen számukra természetes a mozgásos, aktív életmód.
- Váljon belső igényükké az egészséges táplálkozás és a kulturált étkezés.
- Tudjanak különbséget tenni az egészségkárosító és az egészséges magatartásformák között, és válasszák az utóbbit – másokat is segítve ebben.

III.2.2. Környezeti nevelés

Óvodai nevelésünk szerves része a környezettel való ismerkedés, amely áthatja a mindennapi tevékenységeket. A gyermek természetes nyitottságára építünk, és abban támogatjuk, hogy rácsodálkozzon Isten teremtett világára, a természet és az emberi környezet szépségeire, értékeire. A környezettel való ismerkedés tartalmában és feladataiban szoros kapcsolatban áll más nevelési területekkel. Figyelembe kell vennünk a gyermekek természeti és társadalmi környezetére vonatkozó meglévő tapasztalatait, és azt is, hogy ez családonként változó.

A környezettudatos magatartást elsősorban a felnőttek mintája alapján ismeri meg a gyermek. Fontos feladatunk, hogy személyes példaadással, a családokat is bevonva formáljuk a gyermekek magatartását a környező világ szépségeinek és megóvásának érdekében.

Keresztény szellemiségű nevelési programunkban a környezettudatos nevelés speciális szemléletmóddal társul, amit teremtvédelemnek nevezünk. Ennek gyökere az Isten által teremtett világ tisztelete, szeretete és elköteleződés az Istentől ajándékba kapott természet védelmére.

Tudatosan alakítjuk ki a környezettudatos magatartást:

- példamutató viselkedésünkkel.
- közös tevékenységekkel (udvartakarítás, kertgondozás, komposztálás).
- szelektív hulladékgyűjtéssel.
- játékos környezetvédelmi programokba való bekapcsolódással.

Célunk, hogy a gyermekek a közvetlen és tágabb környezetükből olyan élményeket, tapasztalatokat szereznek, amelyek segítik őket a világban való biztonságos eligazodásban, a természet és az emberi értékek megbecsülésében.

III.2.3. Érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés

Nevelőmunkánkat a keresztény erkölcsi értékekre és normákra alapozzuk, amely meghatározza mindennapi tevékenységeink szellemiségét. Kiemelt figyelmet fordítunk az érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelésre, hiszen ezek szorosan összefonódnak a gyermekek szocializációs folyamatával.

Az óvodai csoport a gyermek számára az első olyan tágabb közösség a család után, ahol hosszabb időt tölt, és amelyben új szociális tapasztalatokat szerez. Ebben a közösségben élheti meg először igazán a keresztény testvériség és felebarátság élményét. A családból hozott minták mellett új viselkedési formákkal találkozik, amelyeket a társaival és a felnőttekkel való kapcsolatok során sajátít el. Ezek az életszerű szociális helyzetek segítik őt az együttműködés, a helyes viselkedés és a hatékony kommunikáció elsajátításában.

A szocializáció támogatása érdekében fontosnak tartjuk a vegyes életkorú csoportokat, amelyek lehetőséget adnak a gyermekek számára, hogy különböző életkorú társaik között tapasztalatokat szerezzenek. Ez a közösségi forma hasonlít egy jól működő nagycsalád légköréhez, amelyben a gyermekek saját érési ütemük szerint fejlődhetnek. A különböző életkorú gyermekek együttélése során a kicsik tanulnak a nagyobbaktól, míg a nagyobbak felelősséget vállalnak a kisebbek iránt – ezáltal gazdag érzelmi és szociális fejlődés valósul meg. Tapasztalataink és pedagógiai, pszichológiai kutatások is alátámasztják, hogy ez a közeg széleskörű értékrendet és viselkedési mintákat kínál a gyermekek számára.

Az óvodáskorú gyermek viselkedését alapvetően az érzelmi vezéreltség határozza meg. Ezért különös figyelmet fordítunk arra, hogy intézményünkben szeretetteljes, biztonságot nyújtó, családias légkört biztosítsunk.

- Már a beszoktatás során megteremtjük a kedvező érzelmi hatásokat: barátságos környezet, derűs, elfogadó felnőttek, személyre szabott figyelem.
- Tudatosan építjük az óvodapedagógus–gyermek, gyermek–gyermek, gyermek–dajka kapcsolatok pozitív érzelmi töltését.
- Segítjük az én-tudat alakulását, az önérvényesítő és önszabályozó törekvések fejlődését.
- A másság elfogadását és a különbözőség tiszteletét keresztény szemlélettel alapozzuk meg: minden gyermek Isten képmása, egyedi értékekkel megáldva.

A szocializációt támogató közös tevékenységek pl. dramatikus játékokon, előszavas meséken és bibliai történeteken keresztül, fejlesztjük az erkölcsi és akarati tulajdonságokat:

- együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség.
- önállóság, szabálytudat, feladattudat, kitartás.

Óvodánk nevelési folyamatait áthatja a hazaszeretet, a nemzeti öntudat és a kulturális értékek megbecsülése. A gyermekekkel közösen fedezzük fel és éljük meg:

- a nemzeti ünnepek, jelképek és hagyományok jelentőségét.
- a szülőföldhöz, családhoz való kötődés fontosságát.
- más népek és kultúrák elfogadásának keresztény szellemiségét.

A gyermekek közvetlen tapasztalatokon keresztül élhetik meg a közösséghez tartozás örömét, s az óvoda dolgozóinak modellértékű magatartása és kommunikációja mélyíti el bennük a hovatartozás és az egymás iránti tisztelet érzését.

Munkánk során figyelembe vesszük, hogy a gyermekek szociális és környezeti tapasztalatai családonként eltérőek. Ennek megfelelően egyéni bánásmódot alkalmazunk, és szükség esetén – a szülőkkel együttműködve – szakemberek bevonásával látjuk el a prevenció, korrekció és gondozási feladatokat, legyen szó testi, lelki vagy értelmi fejlesztésről.

Óvodánk befogadó szemlélettel támogatja a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekeket is, törekszünk a családok segítésére és a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítására.

A gyermekek fejlődésének jellemzői az óvodáskor végére:

- A gyermekek alkalmazkodjanak az óvodai élet szokás- szabályrendjéhez, legyenek aktív résztvevői a közös tevékenységeknek.
- Kialakuljon kötődésük társaikhoz, felnőttekhez, csoportjukhoz, óvodai közösségükhöz.
- Tiszteletet mutassanak a felnőttek és társaik iránt.
- Tanuljanak meg segíteni, elfogadni, együttműködni.
- Legyenek képesek konfliktusaik önálló megoldására.
- Alakuljon ki önfegyelmük, reális értékítéletük.
- Fogadják el és értékeljék a különbözőséget – testi, értelmi és szociális értelemben is.

III.2.4. Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi értelmi fejlesztést óvodai nevelőmunkánk szerves, átfogó részének tekintjük, amely áthatja mindennapi tevékenységeink minden mozzanatát, és alapvetően hozzájárul a gyermekek személyiségformálásához, valamint kognitív, szociális és érzelmi fejlődésükhöz. Meggyőződésünk, hogy az anyanyelvi nevelés nem korlátozódhat csupán az egyes, célzott tevékenységek keretei közé, hanem jelen kell lennie a nevelési folyamat egészében, minden spontán és tervezett helyzetben.

A beszéd az önkifejezés, a gondolkodás legfőbb eszköze.

Óvodánkban a gyermekek nyelvi fejlődését pozitívan befolyásolják a szeretetteljes csoportlégkör, gyermekekre figyelő, jó beszédmintát adó, választékosan beszélő óvodai környezet.

A bensőséges kapcsolat, a tapasztalat segíti elő a kommunikációs helyzetnek megfelelő hanglejtés, beszédritmus, hangerő, szünet tartás, beszédkésztség és a metakommunikáció fejlődését. (A kisgyermek életkori sajátosságaiból adódóan elsősorban metakommunikációra figyelnek, csak később a beszéd és a gondolkodás fejlődésével párhuzamosan alakul ki a verbális közlés tartalmára való figyelés képessége.)

Elsődleges feladatunknak tekintjük a 3–7 éves korosztály természetes beszédkedvének fenntartását és ösztönzését, a gyermekek iránti odafordulással, elfogadással és példamutató kommunikációval. Tudatosan figyelünk arra, hogy a gyermekek beszédészlelési, beszédmegértési és önkifejezési képességei játékos formában, változatos helyzetekben fejlődjenek. Az anyanyelvi játékokat nemcsak fejlesztő eszközként, hanem motiváló tevékenységként alkalmazzuk, melyek a gyermekek egyéni érdeklődésére építve fejlesztik szókincsüket.

A gyermeki kíváncsiságra, tapasztalatszerzési vágyra és élményfeldolgozásra építünk, miközben folyamatosan bővítjük tapasztalati körüket, fejlesztjük érzékelésüket, figyelmüket, emlékezetüket, gondolkodásukat és képzelőerőjüket. Az értelmi fejlesztés módszertani alapját a spontán játék és az óvodapedagógus által tudatosan szervezett tanulási helyzetek kölcsönhatása képezi.

Leggyakoribb formái:

Gondozás

- A gondozási műveletek jó alkalmat teremtenek a párbeszéd kialakítására, a szóbeli utasítás megértésének és követésének megfigyelésére.
- Közösségi nevelés.
- Kulcsszó: a jó csoportlégkör. Ebben nyilvánul meg a gyermek kapcsolatteremtési vágya, megnyilatkozási szándéka, érdeklődése társai iránt, alkalmazkodási képessége. A gyerekek közös tevékenységük során sajátítják el, és használják a párbeszéd különböző, együttműködést elősegítő fordulatait, kifejezéseit, az odafordulás udvarias formáit. (pl.: kérem, tessék, köszönöm...) Ilyen nyelvi eszközök a megszólítás,

a megnevezés, a felszólítás, a párbeszéd formáinak gyakorlása, a hagyományos nyelvi fordulatok használata. (pl.: Várj egy kicsit!)

Játék

- A játékban kialakult társas kapcsolataik, természetes körülmények között fejlesztik a beszédet. Az óvónő személye a gyermek játékában, nyelvi formák, szókapcsolatok, szinonimák alkalmazásával, metakommunikatív módon, mintát kínál a gyermeknek. A szerep-szituációs játék során alkalma nyílhat arra, hogy felismerje és gyakorolja a különböző beszédhelyzetekhez illeszkedő beszéd módok, nyelvi eszközök használatát. Bábjáték az anyanyelvi nevelésben kiemelten jól használható. Felismeri hogyan lehet bánni a hangjával, a hangerővel, a hangmagassággal, hangszínnel. Az anyanyelvi játékokat, beszédfejlesztő céllal használjuk.

Munka jellegű tevékenységek

- A szabályok, az eszközhasználat és az elvárás módjának közlése, utasítás megértése segíti, bővíti a nyelvhasználat területeit.

Tevékenységekben megvalósuló tanulás

- A mesélés, verselés az anyanyelvi nevelés legfontosabb területe és módszere. Az irodalmi szövegek a szókészlet gyarapításával, kifejezések, szólások, nyelvi fordulatok megismertetésével, hangutánzó, hangfestő szavak használatával gazdagítják a gyermekek kifejezőkészségét. Beszédhibák javításához szakember, logopédus segítsége szükséges.
- Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka
A nyelvi és a képi, formai ábrázolás gyakori, együttes alkalmazása jelenik meg a vizuális nevelés során.
- Ének, zene, népi játék, tánc
Dalok, mondókák bővítik a gyermekek szókincsét: megértik a fogalompárokat (gyors-lassú, halk-hangos, magas-mély, stb.) beszédhangok pontos észlelése, jó beszédritmus alkalmazása, dallam-szöveg összhangjának megérzése.
- Mozgás
Szóbeli utasítás alapján hajtanak végre mozdulatokat, cselekvéseket, hangolják össze mozgásukat.
- A beszéd és a gondolkodás szoros összefüggésben fejlődik.

A gyermekek fejlődésének jellemzői az óvodáskor végére:

Beszéd- és kommunikációs készségek

- Összefüggően, folyamatosan beszélnek, aktívan használják kibővült szókincsüket.
- Türelemmel meghallgatják társaikat és az óvodapedagógust, válaszaikat az elhangzottakhoz igazítják.
- Grammatikailag helyesen, érthetően, megfelelő hangsúllyal beszélnek.
- Képesek összetett mondatok alkotására.

- Beszédüket gesztusokkal és arcjátékkal kísérik.
- Tisztán ejtik ki a hangokat.
- Bővített mondatokat hibátlanul visszamondanak.
- Verset, mondókát emlékezetből felidéznek.
- Képesek hangok differenciálására.
- Képesek képolvasásra, történetet alkotnak a látott képről.

Kognitív és gondolkodási képességek

- Kíváncsiak, nyitottak, érdeklődők a környező világ iránt.
- Meglévő ismereteiket képesek bővíteni és megszerezni.
- Szándékos figyelmük időtartama megfelel életkoruknak.
- Logikusan gondolkodnak, problémamegoldó képességük életkoruknak megfelelő.
- Különbséget tudnak tenni igaz és hamis állítások között.
- Meglévő ismereteiket új helyzetekben is képesek alkalmazni.

III.3. Az óvodai élet megszervezésének elvei

III.3.1. Személyi feltételek

Hat csoportos óvodánkban a nevelő-oktató munka szervezetten és magas szakmai színvonalon zajlik. Az intézmény élén egy függetlenített óvodaigazgató áll, a gyermekek mindennapjait pedig 12 fő főiskolát végzett óvodapedagógus kíséri szakértő és elkötelezett neveléssel. A pedagógiai munkát közvetlenül segítő alkalmazottak 2 fő pedagógiai asszisztens, valamint a csoportok zavartalan működését 6 fő dajka segíti. Az étkeztetés és az intézmény üzemeltetése szintén jól szervezett: 1 fő élelmezésvezető, 1 fő szakács, 3 fő konyhai kisegítő, továbbá 1 karbantartó és 1 takarító végzi napi feladatait lelkiismeretesen és hozzáértéssel.

Katolikus óvodánk munkatársai számára alapvető fontosságú a lelkiségből fakadó szeretetteljes bánásmód, valamint a keresztény értékeket tükröző nevelési és műveltségtartalom közvetítése. Közösségünk felnőtt tagjai példamutató magatartásukkal, nyitottságukkal és szeretetteljes hozzáállásukkal járulnak hozzá az óvoda családis, barátságos légköréhez. A katolikus szellemiség egységes nevelői attitűdöt és értékrendet teremt, amelyben a gyermekek és szülők felé mindig nyílt, őszinte és támogató magatartással fordulunk.

A nevelés kulcsszereplője az óvodapedagógus, nevelőtestületünk tagjai főiskolai, közülük többen hittudományi egyetemi végzettséggel is rendelkeznek, és elkötelezettek a folyamatos szakmai fejlődés iránt. Rendszeresen részt vesznek továbbképzéseken, melyek elősegítik a korszerű, gyermekközpontú pedagógiai szemlélet fenntartását és megújítását.

Személyi feltételeinkhez hozzátartozik, hogy nevelő munkánkat külső szakemberek is támogatják. Intézményi pszichológus, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus és családsegítő munkatárs segíti a gyermekek fejlődését, a pedagógusok munkáját és a családokkal való együttműködést. Jelenlétük hozzájárul ahhoz, hogy minden gyermek személyre szabott figyelmet és támogatást kaphasson.

Az óvodai nevelés keresztény szellemiségében különösen fontos feladatunk, hogy minden gyermeket – származásától, nyelvi és kulturális háttérétől függetlenül – Isten képmásaként tiszteljünk és szeretettel fogadjunk be közösségünkbe. Olyan óvodai közösséget építünk, ahol a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek is lehetőségük van arra, hogy biztonságban, elfogadó légkörben bontakozhassanak ki.

Munkatársaink feladatuknak tekintik, hogy lehetőséget teremtsenek a gyermekek számára egymás kultúrájának, anyanyelvének megismerésére, ezáltal elősegítve a tolerancia, az egymás iránti nyitottság, és a közösségi befogadás kialakulását. Pedagógiai tevékenységünkben figyelmet fordítunk arra, hogy a kulturális különbségek gazdagító lehetőségként jelenjenek meg, és minden gyermek megtapasztalja: ő maga is értékes és elfogadott tagja a közösségnek.

III.3.2. Tárgyi feltételek

Óvodánk rendelkezik mindazon tárgyi feltételekkel, amelyek szükségesek nevelési programunk színvonalas megvalósításához. Az óvodai környezet kialakításában kiemelt szempont a gyermekközpontúság, a mozgás- és játékigény kielégítése, valamint azok a keresztény nevelési értékek, hogy minden gyermek számára szeretetteljes, elfogadó tér álljon rendelkezésre fejlődéséhez.

A gyermekek óvodai életének színterei otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak, olyan terek, ahol a gyermekek biztonságban érezhetik magukat, és ahol aktív résztvevői lehetnek környezetük alakításának. A belső terek kialakításában és berendezésében, felszereltségében figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait, egyéni szükségleteiket, érdeklődésüket és tevékenységeiket. Arra törekszünk, hogy a gyermekeket lehetőség szerint nyugodt, harmóniát biztosító színekkel, formákkal, természetes anyagokkal vegyük körül, hozzájárulva ezzel érzelmi biztonságukhoz és esztétikai érzékük fejlődéséhez.

A bútorok, eszközök mérete megfelel a gyermekek testméreteinek, elősegíti egészségük megőrzését, kényelmüket és testi-lelki fejlődésüket. A tornaszoba és az udvar is lehetőséget biztosítanak a szabad mozgásra, az önálló és közös játékra, valamint az élményalapú tanulásra.

A gyermekek által használt játékok és eszközök biztonságosak, állapotukat folyamatosan ellenőrizzük. Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy minden felszerelés a baleset-megelőzést szolgálja, biztonságos környezetet teremtve a mindennapi tevékenységekhez.

Az óvoda dolgozói számára megfelelő, kulturált munkakörnyezet áll rendelkezésre. Intézményünkben tornaszoba, zuhanyzó, mosdóhelyiségek, iroda, logopédiai-, orvosi szoba is működik, valamint egy közösségi tér ahol a közösségi programok, rendezvények kerülnek megszervezésre.

A szülők fogadására külön helyiség – a szülői fogadó – áll rendelkezésre, amely nyugodt és méltó körülményeket biztosít a partneri együttműködéshez és a személyes megbeszélésekhez.

III.3.3. Az óvodai élet megszervezése

Óvodánk nevelőmunkája a fenntartó által jóváhagyott, keresztény értékrendre épülő pedagógiai program alapján valósul meg, amely a gyermekek teljes óvodai életét átfogó tevékenységeken keresztül szerveződik. Ezek a tevékenységek az óvodapedagógus folyamatos jelenlétével, irányításával, és a nevelést segítő munkatársak aktív részvételével zajlanak, biztosítva a tudatos nevelési-oktatási folyamat megvalósulását.

Az óvodai élet megszervezése során törekszünk a személyes interakciókra, melyeket előszavas mesemondással és közösségi játékelmények biztosításával támogatunk. Ezek a tevékenységek erősítik a gyermekek érzelmi biztonságát, közösségi beilleszkedését és szociális fejlődését.

III.3.3.1. Napirend

Óvodai nevelésünk alapvető feltétele a jól kialakított, folyamatos és rugalmas napirend, amely igazodik a gyermekek életkorához, egyéni szükségleteihez, motiváltságához-aktivitásához és a változó környezethez. A napirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki, figyelembe véve a gyermekek aktuális állapotát, igényeit és fejlődési ütemét.

A jól szervezett napirendünket az alábbi jellemzők határozzák meg:

- Folyamatosság, amely biztosítja a gyermekek számára az ismerős tevékenységek megnyugtató ismétlődését és a kiszámíthatóságot.
- Rugalmasság, amely lehetővé teszi az egyéni eltérések figyelembevételét, és teret ad a gyermek önálló döntéseinek, érdeklődésének.
- Stabilitás és rendszeresség, amelyek elősegítik az érzelmi biztonság kialakulását és megalapozzák az óvodai életet.

Kiemelt jelentőséggel bír:

- a játék kitüntetett szerepe, különösen a szabad játéké, amely a gyermek természetes tanulási formája.
- a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, amely biztosítja a testi, lelki és szociális fejlődés egyensúlyát.

- a gondozási tevékenységek tudatos nevelési színtérként való kezelése, ahol az óvodapedagógus a gyermekkel való közvetlen kapcsolat során fejleszti az önállóságot, bizalmat, kötődést – szoros együttműködésben a dajkával.

A rugalmas napirend lehetővé teszi a differenciált, párhuzamosan végezhető tevékenységeket, támogatva a gyermekek együttműködő képességét, önállóságát. Ezek kiegészülnek a fokozatosan növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos tevékenységekkel, amelyek a koncentrációs képesség és a közös munkára való ráhangolódás fejlődését szolgálják. Rugalmas, mégis következetes felépítése érzelmi biztonságot nyújt a gyermekek számára, alkalmazkodik az egyéni ritmushoz, a közösségi igényekhez, önállóságuk és alkalmazkodóképességük fejlődését segíti. A módszertani tervezés során törekszünk a tevékenységek közötti harmonikus arány kialakítására, különös tekintettel a szabad játék kitüntetett szerepére, amely a gyermek személyiségfejlődésének egyik legfontosabb terepe.

A csoportok napirendje:

Időtartam	Tevékenység
6.30-7.00	• Ügyelet-szabad játék
7.00-11.45	• Szabad játék, párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenység a csoportszobában vagy a szabadban • Gondozási feladatok (tisztálkodás, öltözködés) - folyamatos • Hitre nevelés, gyertyagyújtás az elcsendesedés feltételeinek megteremtése, • Mindennapos mozgás, tervszerűen szervezett mozgás - heti egy alkalommal csoportonként (teremben, tornateremben, szabadban) • Tízórai folyamatos szervezéssel (gondozási feladatok) az óvodapedagógusok döntése alapján meghatározott időpontban • Munka jellegű tevékenységek • Mindennapos frissítő mozgás • Játékba és tevékenységbe ágyazott, a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak közvetítése • Tevékenységekben megvalósuló tanulás - csoportos foglalkozások • Játékba integrált egyéni-, és mikro csoportos tevékenységek, fejlesztés, • Környezetünkben megélt élmények, tapasztalatok feldolgozása, rendszerezése: • Ismerkedés a teremtet világgal, megfigyelések végzése spontán és tervezetten szervezett formában. • Verselés, mesélés

	• Ének, zene, népi játék, tánc • Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka • Részképességek fejlesztése egyéni formában • Külső világ tevékeny megismerése: Környezeti vagy matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése • Valamennyi olyan játéktevékenység, melyet igényel a gyermek • Szabad játék a levegőn
11.45-14.40	• Öltözködés, tisztálkodás, ebéd előtti előkészületek • Étkezési ima, ebéd • Testápolás, terem előkészítése a pihenéshez • Pihenés előtti beszélgetés, lelki percek, mese, ének • Pihenés egyéni szükségletnek megfelelően
14.40-16.30	• Folyamatos ébredés, testápolás, uzsonna, • Szabad játék a teremben vagy a szabadban, az évszaktól függően, a szülők érkezéséig, a gyerekek hazabocsátása,
16.30-17 óra	• Ügyelet- szabad játék, a szülők érkezéséig

III.3.3.2. A katolikus óvodai élet tevékenységi formái

Életkor és fejlettség szerint	Kötetlen tevékenység	Kötött tevékenység	Kötetlen vagy kötött tevékenység	Tevékenységek szervezése a nevelési év folyamán	Tevékenységek formái
3-4 évesek	külső világ tevékeny megismerése, vers, mese, ének-zene, énekes játék, rajzolás, mintázás, kézimunka,	hitre nevelés, mozgás, mozgásos játék, mindennapos mozgás,		november 1- május 31.	<i>egyéni, mikro-csoportos, frontális a témakörnek és a fejlesztésnek megfelelően az óvodapedagógusok megítélése alapján</i>

4-5 évesek		hitre nevelés, mozgás, mozgásos játék, mindennapos mozgás,	külső világ tevékeny megismerése, benne a környezet formai, mennyiségi, téri viszonyai, vers, mese, ének-zene, énekes játék, rajzolás, mintázás, kézimunka,	október 1- május 31.	<i>egyéni, mikro- csoportos, frontális a témakörnek és a fejlesztésnek megfelelően az óvodape- dagógusok megítélése alapján</i>
5-6-7 évesek		hitre nevelés, mozgás, mozgásos játék, mindennapos mozgás,	külső világ tevékeny megismerése, benne a környezet formai, mennyiségi, téri viszonyai, vers, mese, ének-zene, énekes játék, rajzolás, mintázás, kézimunka,	szeptember 15- május 31.	<i>egyéni, mikrocso- portos, frontális a témakörnek és a fejlesztésnek megfelelően az óvodapedag ógusok megítélése alapján</i>
6-7-(8) évesek		hitre nevelés, mozgás, mozgásos játék, mindennapos mozgás, mindennapos vers, mese, dramatikus játék ének- zene, énekes játék,	külső világ tevékeny megismerése, benne a környezet formai, mennyiségi, téri viszonyai, rajzolás, mintázás, kézimunka,	szeptember 15- május 31.	<i>egyéni, mikrocso- portos, frontális a témakörnek és a fejlesztésnek megfelelően az óvodapedag ógusok megítélése alapján</i>

III.3.3.3. Csoportok éves, havi, heti tervezései:

Óvodapedagógusaink szorosan együttműködve közösen alakítják ki, a csoportok éves-, havi- és hetirendjét, figyelembe véve a gyermekek fejlődési szükségleteit, az inkluzív pedagógia elveit, valamint a keresztény nevelés értékeit, ezáltal biztosítva a szakmailag megalapozott, szeretetteljes és támogató nevelési környezetet. Pedagógiai gyakorlatunkban a tudatos, felkészült és előrelátó tervezés alapvető jelentőségű. A jól megtervezett nevelési folyamat irányt ad a munkánknak, lehetővé teszi a célok elérését, támogatja a tevékenységek célszerű egymásra épülését, ugyanakkor megőrzi a rugalmasságot, amely lehetőséget ad arra, hogy a gyermekek aktuális érdeklődéséhez, fejlettségéhez, szükségleteihez igazodjunk. A jól felépített terv nem korlátoz bennünket, hanem segíti elmélyült, egyénre szabott pedagógiai munkánkat.

Tervező munkánk során arra törekszünk, hogy minden nevelési területen egységes szemlélettel és egyéni képességfejlesztésre törekedve dolgozzunk, különösen nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek értelmi és érzelmi fejlettségének figyelembevételére. Tevékenységeinket éves, ciklikus és heti bontásban tervezzük meg. A nevelési ciklusaink keretét az egyház liturgikus éve adja, amelyhez szorosan kapcsolódnak a gyermeki tevékenységek, jeles napok, és hitéleti események. A napi gyertyagyújtások, elcsendesedések során ezek a témák, témakörök már megjelennek, előkészítve a mélyebb feldolgozást. A külső világ tevékeny megismerését és a matematikai tapasztalatok szerzését is ciklikusan tervezzük, ezekre a tartalmakra építjük rá a meséket, verseket, dalokat, énekes játékokat, mozgásos tevékenységeket, valamint a hitre nevelést és a vizuális munkákat (rajzolás, festés, mintázás, kézimunka), így biztosítva a komplex fejlesztést.

Megbeszéljük a tapasztalatokat, értékeljük a gyermekek teljesítményét, figyelembe vesszük az elért eredményeket, és ennek alapján alakítjuk a következő időszak tevékenységeit. A heti tervezés során mindig az előző hét tapasztalataira és eredményeire építünk, hogy a nevelési folyamat folyamatos és következetes maradjon, miközben nyitottak vagyunk a gyermekek spontán érdeklődésére és az aktuális élethelyzetekre.

III.3.3.4. Iskolára hangoló komplex tevékenységek (napi 45 percben)

A gyermekek iskolára való felkészítését kiemelten fontos feladatunknak tekintjük. A tanköteles kort megelőző nevelési évben naponta 45 perces iskola-előkészítő, fejlesztő pedagógiai tevékenységeket szervezzünk, amelyek célja a későbbi iskolakezdéshez szükséges alapképességek és készségek célzott fejlesztése. Munkánk során figyelembe vesszük a gyermekek egyéni fejlődési ütemét, terhelhetőségét és aktuális szükségleteit. A tevékenységeket differenciáltan, játékos és élményszerű formában valósítjuk meg, lehetőség szerint az óvodai infrastruktúrához igazodva alkalmanként külön térben, nyugodt környezetben, de elsősorban arra törekszünk, hogy az iskolára felkészítő foglalkozások

beépüljenek az óvodai élet természetes ritmusába, és támogassák a gyermekek érzelmi, szociális és értelmi érettségét az iskolakezdéshez.

A tevékenységek fő célja:

- Feladattudat kialakítása, megerősítése.
- finommotorika, garfomotorika magalapozása.
- anyanyelvi-, kommunikációs kompetenciák fejlesztése.
- logikus gondolkodás elősegítése.
- figyelem, emlékezet fejlesztése.

A tevékenységek során a gyermekek sok mozgással, mesével, játékkal tapasztalati úton jutnak új ismeretekhez, miközben fejlődik önbizalmuk, szociális készségük, együttműködési képességük. Minden gyermek számára biztosítjuk az egyéni fejlődés üteméhez igazodó, szeretetteljes és motiváló tanulási környezetet.

A gyermekek fejlődését félévente dokumentáljuk, egyéni megfigyelések és fejlettségmérő eszközök segítségével. Fogadóórákon, egyéni beszélgetéseken keresztül tájékoztatást adunk a szülőknek gyermekük fejlődéséről, és tanácsainkkal segítjük a családi nevelés és az óvodai nevelés összehangolását.

Hiszünk abban, hogy a tudatos tervezés, a rendszeres egyeztetés és a gyermekek fejlődésének felelős nyomon követése elengedhetetlen a szeretetteljes és keresztény értékrendre épülő óvodai nevelés megvalósításához.

III.4. Keresztény és egyéb ünnepek, hagyományok, megemlékezések

„Mutatsd meg a fiúnak, melyik úton járjon, s akkor sem hagyja el, amikor idősebb lesz.”
(Példabeszédek 22,6)

A különböző témaköröket, tevékenységeket tudatosan, tervszerűen integráljuk komplex foglalkozások, kezdeményezések formájában.

„A keresztény ember két világ polgára. Igazi hazája az égben van, de oda az út a földön át vezet.... Feladatot kell teljesítenie. Feladatot és szolgálatot szeretetből. Útközben építenie kell Isten országát, az igazság és az élet a szentség és a kegyelem, az igazságosság, a szeretet és a béke országát.” (Márton Áron)

Az egyházi év kezdete: advent első vasárnapja, vége pedig Krisztus király ünnepe. A főbb ünnepnapok jól kifejezik a folyamatosságot. Rácsodálkozhatunk egy mély üzenetre: az egyházi évet várakozással indítjuk – „készítjük az Úr útját” – és Jézust látjuk, aki alázatosan

a legszegényebb módon jött közénk. Aztán folyamatosan ünnepeljük megváltásunkat az egész egyházi évben, a végén pedig úgy tekintünk Jézusra, mint Krisztus királyra, akit isteni dicsőségében látunk, aki előtt „meghajlik minden térd a mennyben, a földön és az alvilágban” – és akinek második, dicsőséges eljövételét várjuk. Bizony, boldog az az ember, aki éberen – a Vele való találkozásra felkészülten várja Őt.

Az ünnepek célja, hogy a gyermekek életében megalapozzuk a hagyományok megismerésének első alapköveit.

Mit ünnepünk és hogyan? Milyen értékeket közvetít óvodánk a családok felé?

A következő programok átölelik a teljes óvodai nevelési évet szeptembertől júniusig, tartalmazzák ünnepeinket, hagyományainkat, egyéb eseményeinket.

Szeptember

- Kisboldogasszony. Szűz Mária születésének napja.
- Mária, Szűz Mária neve napja. Kinek mit jelent a neve? A latin Maria-t a „tenger csillagának” fordítják. Ő a csillag, amely utat mutat a lélek tengerén hajózóknak.
- Szeptember elején Veni Sancte – Tanévnyitó szentmise a szülőkkel. A Szentlélek segítségével a Jóisten áldását kérjük mindig az adott nevelési évre.
- Szent Mihály napja. A hagyomány szerint ő a túlvilágra költöző lélek kísérőtársa, bírása. E nappal megkezdődött mindig az ún. ’kisfarsang’ ideje, a lakomázások őszi időszaka, ami Katalin napjáig (nov.25.) tartott. – választható
- Szentírás vasárnapja: ehhez kapcsolódóan ismerkedés a Szentírással. – választható

Október

- A zene világnapja. - választható
- Szent Őrőangyalok ünnepe. Az angyalok Isten üzenetének hordozói, segítenek minket a helyes úton járni.
- Őszi terményáldás-hálaadás ünnepe.
- Magyarok Nagyasszonya ünnepe. A Szűz Anya képét kirakjuk – virággal díszítjük – kérjük Mária segítségét, ahogy egykor első Szent István királyunk tette. Hazánkat a történelem folyamán mindig Mária országának tartották. – választható
- Egymillió gyermek imádkozza a rózsafűzért. – választható
- Október 23. Az 1956-os forradalom és szabadságharc napja. Megemlékezünk a hősökrol, akik életük árán szabadságot akartak kivívni hazánknak.

November

- Mindenszentek napja. Példaképet állítunk a gyermek lelkéhez közel álló szent életéből vagy védőszentjéből. Ez a nap azoknak a szenteknek az ünnepe, akikről az egyház név szerint nem emlékezik meg, de a mennyországban vannak.

- Halottak napja. A gyerekekkel imádkozunk a megholtakért, szüleikkel együtt szerzett élmények feldolgozása történik.
- Szent Márton ünnepe – Krisztus katonája. A gyermekeket a legenda megelevenítése, dramatizálása.
- Árpád-házi Szent Erzsébet. – Rózsa-csoda felelevenítése
- Krisztus király ünnepe: Az egyházi év végén egy külön ünneppelel emlékezünk arra, hogy mennyei Atyánk Jézust állította az egész világ Urává. (választható)

December

- Szent Miklós püspökre emlékezünk. A jószívű püspök. Mindenét elajándékozta, hogy égi kincseket gyűjtsön.
- Szeplőtelen fogantatás - választható
- Advent: Az adventi koszorú megszentelése, első adventi gyertya meggyújtása.
- Adventben reggeli énekes áhítat a közösségi térben.
- Készülődés Jézus születésének megünneplésére.
- A karácsonyi előkészületekhez tartozik még hagyományos Adventi vásárunk, melyen az óvoda nevelőtestülete és a szülők által elkészített apró ajándékok kerülnek árusításra.

Január

- Vízkereszt ünnepe. A napkeleti bölcsek látogatása Jézusnál. Mi is megtekintjük a gyerekekkel az életnagyságú háromkirályok szoborcsoportját a közeli Ferences templomban. Vízkereszt napján a napkeleti bölcsek hozzák ajándékukat a csoportokba.
- Urunk megkeresztelkedésének ünnepe - választható. Jézus ekkor kezdi meg nyilvános működését.
- Árpád-házi Szent Margit. Intézményünk védőszentje.
- Szent Pál apostol és vértanú napja. - választható

Február

- Gyertyaszentelő Boldogasszony. Jézus bemutatása a templomban.
- Szent Balázs ünnepe. Emléknapián a pap kétágú gyertyát tart a hívek arca elé, s így részesíti őket Balázs-áldásban. Óvodánkban a gyermekek is részesülnek Balázs áldásban.
- Február közepén farsangi Maszkabált tartunk. A farsang hete mindig zenés-táncos vigadozással telik.

Március

- Hamvazószerda. A nagyböjt kezdőnapja. Óvodánkban hamvazkodásban részesíti a gyerekeket egy meghívott atya.
- Március 15. Az 1848-as forradalom és szabadságharc ünnepe - Nemzeti Ünnepünk. Hagyománnyá vált, jó idő esetén az udvaron, vagy az óvoda emeleti zsibongójában és közösségi terében megtartott felvonulás.
- Szent József ünnepe. Megemlékezünk Jézus nevelőapjáról, aki a Szent Család leggondosabb őrzője. Ajándékkal készülünk a köszöntésre.
- Víz világnapja, teremtésvédelem, fenntarthatóság.
- Gyümölcsoltó Boldogasszony, angali üdvözlés ünnepe. - választható

Április

- Virágvasárnap – Barkaszentelés. Jézus Jeruzsálemi bevonulását minden évben más csoport dramatizálja a zöld ágakkal feldíszített udvaron.
- Húsvéti előkészületek.
- Végig járjuk Jézus keresztútját a kálvária dombon. - választható
- A feltámadás örömeinek élményszerű feldolgozása.
- Föld napja.

Május

- Anyák napja. Ajándékkal, verssel, énekekkel készülünk az édesanyák köszöntésére. Megemlékezünk mennyei édesanyánkról – a Szűz Anyáról.
- Majális. Hagyományos ünnepség az óvoda hat csoportja és valamennyi szülő részvételével. Különböző helyszíneken várjuk a gyerekeket vidám és érdekes játékok sorozatával.

Június

- Pünkösöd – A Szentlélek eljövételének ünnepe.
- Te Deum. Tanévzáró, hálaadó szentmise.
- Ballagás: Iskolába készülő gyerekek búcsúztatása.
- Ovi olimpia.
- Kalandest az iskolába távozó gyermekek számára.

Az ünnepekhez és a mindennapi élethez kapcsolódó keresztény tartalmú irodalom

Az anyanyelvi nevelésen belül kiemelkedő a keresztény irodalom, mely az óvodánkban jobbra a gondosan megválogatott bibliai történetekből, a közismert szentek

életének ismertetéséből, a gyermekek mindennapi életével kapcsolatos keresztény szellemű beszélgetésekből, és a nap különböző eseményeihez kapcsolódó fohászokból áll.

A bibliai történetek beiktatását megelőzi magának a Bibliának a megismerése. Célszerű év elején a Biblia mellé egy mesekönyvet tenni, így a kettő közötti különbséget tudjuk érzékeltetni. Míg a mesékben kitalált szereplők és események vannak, addig a Biblia Istenről és Jézusról szóló igaz történeteket és Jézus tanításait tartalmazza. A történetek megismerése után azokat a gyermekekkel egyszerű mondatokban elsajátíttatjuk, majd ezeket a gyerekek dramatikus játék formájában eljátszhatják. A csoport összetétele, életkora és fejlettsége határozza meg, melyek azok a történetek, amelyeket kiválasztunk, és azokat milyen módon dolgozzuk fel.

Mindennapos lelki program a gyertyagyújtás minden csoportban. Közös imával, énekléssel és lelki beszélgetésekkel segítik óvodásaink vallásos és erkölcsi nevelését, továbbá a gyermekek önkifejezését, a pozitív érzelmek felszínre hozását, egyben a közösséggé formálódást. Ezeken az alkalmakon többször beiktatunk Jézus gyermek és felnőtt koráról szóló történeteket, melyek nagyban biztosítják a teljes átélés mellett a cselekmény megragadását, és a konzekvenciák gyermekek általi megfogalmazását. Lehetőség nyílik megemlékezni a hiányzó társakról, alkalmanként valamelyikük családtagjáról bizonyos események kapcsán, hogy kérdéseiket vagy éppen köszönetüket a jó Istenhez fordulva néhány szavas mondatokban megfogalmazzák.

Maradandó élmény nyújt a gyermekek számára a közismert szentek életének, tevékenységének színes, érzékletes bemutatása. Szt. Erzsébet, Szt. Miklós, Szt. Balázs, Szt. Márton, Szt. György stb. A dramatikus feldolgozások ebben az esetben is biztosítják a cselekmények elmélyültségét, maradandóságát. Jelentős alkalmak még az Úrral való beszélgetések: a kérés, a hálaadás, az ima, melyek a napi munkánk kiegészítői. Az étkezéseket az asztali áldás előzi meg, illetve zárja le. A lelki beszélgetéseket többnyire fohással zárjuk. A délutáni pihenés előtt rendszeresen imát mondunk, de gyakoriak a foglalkozások végén a hálaadások egyéni megfogalmazásban. Az említett tevékenységek nyitottá teszik a gyermekeket a környező világ értékeinek befogadására. A történetek, események ismételt meghallgatása mély átélésre adnak alkalmat, a közös imák, fohászok során számtalan új fogalommal ismerkednek, egyben lehetőségük nyílik az egyre gazdagodó szókincssel, változatosan a vallásos lelkületüket tükrözve kifejezni magukat.

III.5. Az óvodai élet tevékenységformái és az óvodapedagógus a tevékenységi folyamatban

III.5.1. Hitre nevelés

Katolikus óvodánkban arra törekszünk, hogy nevelési folyamatunk során a gyermekek fokozatosan képessé váljanak a hit befogadására. A hit megélésén keresztül formálódik személyiségük, elmélyül önmagukhoz, társaikhoz és a világ egészéhez való kapcsolatuk. Érzékennyé válnak az emberi értékek iránt, és nyitottabbá lesznek a teremtett világban megmutatkozó isteni jelenlét befogadására.

Az óvodai élet középpontjában a keresztény ünnepek és azok ünnepkörei állnak, miközben a pedagógusok megkülönböztetik a vallásos és a gyermekek természetes életének ünnepeit. A kisgyermek különösen fogékony az Isten szeretetére és a hitre, amely egész óvodai életünket átjárja.

Lelki nevelésünk irányelvei:

- A keresztény családi nevelés támogatása és kiegészítése az óvodai mindennapok során. A gyermekek által közvetített értékek így visszahatnak a családi életre is, erősítve a közös hitéletet.
- Bevezetni a gyermeket a keresztény hit és élet világába, Jézus megismertetése és megszerettetése.
- Az életkori sajátosságokhoz alkalmazkodó, élményszerű, képi és érzelmi síkon történő keresztény tanítás, amely megragadja a gyermekek figyelmét, és táplálja lelki világukat.
- A keresztényi erények – mint a felebaráti szeretet, megbocsátás, segítőkészség, bűnbánat, önzetlenség, figyelmesség – gyakorlása és fejlesztése a mindennapi élethelyzetek során, az élő példa és a megerősítő pedagógusi jelenlét által.
- A keresztény ünnepek közös megélése.
- A gyermekek hitének ébresztése és tudatos fejlesztése, az Isten iránti bizalom és szeretet megalapozása.
- A teremtésvédelem: teremtett világra való rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése: a természet szépségeiben való öröm felfedezése, hálaadás, megbecsülés, védelem, óvás, és az emberi felelősség érzékeltetése a világ javainak megőrzésében.
- A templom megismertetése a gyermekekkel: berendezéseinek, funkcióinak bemutatása, a liturgikus tér tiszteletének kialakítása, és a helyes viselkedési normák elsajátítása.
- Közös szentmise évente kétszer van óvodánkban, az évnyitó Veni Sancte és a nevelési évet záró Te Deum.
- A napi rendszerességgel tartott csendes percek bensőségessé tétele, lelki elmélyülés biztosítása az imádság, ének, beszélgetés eszközein keresztül. Ezzel erősítjük az óvodai közösségen belüli összetartozás élményét. A csendes percek során napi 5-10 percben

lelki beszélgetéseket folytatunk, amelyek az éves terv szerint, havi és heti bontásban dolgozzák fel az aktuális egyházi ünnepeket, szentek emléknapjait, egyházi eseményeket. A hét egy napján új vallásos ismereteket adunk át, míg a hét végén összefoglaljuk az új ismereteket.

III.5.2. Játék

A szabad játék érvényesülését óvodai nevelőmunkánkban kiemelt fontosságúnak tartjuk. Tudatában vagyunk annak, hogy a játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, egyben az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. Lehetőséget teremtünk arra, hogy a gyermekek önállóan, céltudatosan, szabadon választott módon játsz hassanak, biztosítva számukra a szabad önkifejezést. Támogatjuk a belülről indított, belső motiváció által vezérelt játékot, amely elősegíti a gyermekek szabad képzettársítását, kreatív gondolkodását. Fontosnak tartjuk, hogy a játék során átélt intellektuális, mozgásos és szociális tapasztalatok révén a gyermekek egyéni vágyai és ötletei kibontakozhassanak. Célunk, hogy a játék és a játékba integrált tanulás sokrétű tájékozódó, tapasztalatszerző, érzelmekkel gazdag tevékenységgé váljon a gyermekek számára. A játék kibontakozásához olyan környezetet teremtünk, amely ösztönzi a gyermeki fantáziát és szabad önkifejezést. Fontosnak tartjuk, hogy megfelelő helyet, időt, eszközöket, élményszerzési lehetőségeket és támogató légkört biztosítsunk a különböző játékformákhoz – gyakorló, szimbolikus, szerep-, konstruáló és szabályjátékokhoz egyaránt. A jó játék feltételeit az alábbi módon biztosítjuk:

Légkör

- Megteremtjük a nyugodt, derűs, biztonságos légkört, amelyben a gyermekek felszabadultan tevékenykedhetnek.

Hely

- Olyan játékteret alakítunk ki, amely kielégíti a gyermekek mozgásigényét.
- Lehetőséget adunk kuckók, bensőséges terek kialakításával az elvonulásra, egyedüllétre, mesekönyv nézegetésre.
- Engedjük, hogy a gyermekek szabadon dönthessenek arról, mit, mivel és hol szeretnének játszani.
- A szabadban is biztosítjuk számukra a zavartalan játék lehetőségét, megfelelő tér kialakításával.

Idő

- Úgy alakítjuk a napirendet, hogy az életkori sajátosságokat figyelembe véve minél több idő jusson a szabad játékokra bent és kint egyaránt.

- Lehetővé tesszük, hogy a megkezdett játékot akár egész nap, vagy másnap is folytathassák.
- A játékeszközök elrakását rugalmasan kezeljük, csak akkor kérjük, ha más tervezett tevékenység ezt szükségessé teszi.

Eszköz

- A játékeszközöket jól látható, a gyermekek számára könnyen elérhető helyen tartjuk.
- Minden eszköznek állandó helye van, de szükség esetén átcsoportosíthatók a játék érdekében.
- Különbféle képességfejlesztő, társas és egyéni játékokat biztosítunk.
- Vizuális alkotáshoz szükséges eszközök is rendelkezésre állnak a játékidő alatt.
- Építőjátékhoz többféle méretű kockákat, síneket és kiegészítőket kínálunk.
- Szerepjátékokhoz a gyermekek használhatják a mindennapi élet tárgyait (pl. orvosi táska, telefon), egyedi kellékeket. (pl. edények), valamint különféle textileket (kendők, táskák, fátylak, szoknyák)
- Mozgásos játékokhoz biztosítunk mozgásfejlesztő eszközöket. (alagút, karikák, labdák)
- A szabadban mindenki használhatja a mászókákat felügyelet mellett. Emellett labdákat, karikákat, köteleket, homokozó eszközöket is biztosítunk, valamint lehetőséget adunk rajzolásra is jó idő esetén.

A játékfajták szerepe nevelőmunkánkban

Szabadjáték

- Kiemelt figyelmet fordítunk a szabadjátékra, mivel ez az a tevékenység, amely során a gyermekek a legtöbb tapasztalatot és alapvető emberi értéket sajátítják el.
- Feladatunk, hogy olyan nyugodt, biztonságos és inspiráló környezetet biztosítsunk számukra, ahol pozitív és negatív élményeiket felszabadultan, aktívan dolgozhatják fel különféle játékformákon keresztül.
- A szabadjáték számukra természetes létforma, amely elengedhetetlen a fejlődésükhöz, és mással nem helyettesíthető.
- A játékon keresztül ismerkednek a külvilággal, sajátítják el a társas együttélés alapjait, és ez örömforrásként is szolgál számukra.
- Célunk, hogy játék során kreatív, alkalmazkodó, együttműködő, feladatokat értő és megvalósító gyermekeket neveljünk.
- A pozitív érzelmekkel kísért játék során fokozódik a gyermekek közlési vágya, ezáltal fejlődik beszédképességük és kommunikációs képességük.

Gyakorló- vagy funkciójáték

- Teret adunk az ismétlődő, egyszerű mozgásformákból fakadó játékoknak, mivel ezek segítik a gyermekeket a tárgyi világ megismerésében.

- A játék során bővül szókincsük, hiszen szóbeli kifejezéssel is kísérik tapasztalataikat.

Mozgásos gyakorlójáték

- Lehetőséget biztosítunk a mozgás örömeire épülő tevékenységekre (pl. mászás, ugrás, bújás), melyek a nagymozgások fejlődését támogatják.
- Játékos formában ismerkednek testükkel és testi képességeikkel, gyakorlással fejlődik mozgáskoordinációjuk.

Manipulációs gyakorlójáték

- A gyerekeket ösztönözzük az építésre, húzásra, rajzolásra, tépésre, firkálásra, melyek során szem-kéz koordinációjuk jelentősen fejlődik.

Verbális gyakorlójáték

- Bátorítjuk a ritmikus szóismétlést, mondókázást, halandzsázást, mely fejleszti ritmusérzéküket, és segíthet a beszéddel kapcsolatos gátlások oldásában.

Építő, konstruáló játék

- A gyermekeket változatos anyagokkal, alkotóelemekkel segítjük abban, hogy önállóan vagy társakkal együtt építsenek, létrehozzanak valamit.
- Célunk, hogy a gyermekek átéljék az „én készítettem” örömét, miközben fejlődik kreativitásuk, finommotorikájuk és térbeli tájékozódásuk.

Szerepjáték

- Tudatosan támogatjuk, hogy a gyermekek játékukban különböző társadalmi szerepeket próbálhassanak ki, utánozva a felnőtteket és kortársaikat.
- A szerepjáték során érzelmeiket, ismereteiket, tapasztalataikat újra alkotják, ami személyiségük fejlődésének egyik fő színtere.
- Fontosnak tartjuk, hogy élményekkel alapozzuk meg ezeket a játékokat – legyenek azok óvodai, családi vagy közösségi tapasztalatok.
- A gyakori családjátékok mellett a társadalmi élet egyéb szerepei (orvos, fodrász, boltos) is helyet kapnak játékainkban.
- Óvodánkban a megismert bibliai történetek olyan élménnyel hatnak a gyermekekre, hogy ezek a mindennapi játékukban visszatükröződnek, és a játékuk témájává válnak. A szerepjátékok játszása során is megjelenik az imádság- pl. étkezés előtt és után a babakonyhában.

Szabályjáték

- Lehetőséget adunk olyan játékok játszására, ahol a szabályokhoz való alkalmazkodás képességét fejleszthetik a gyerekek.
- Segítjük őket abban, hogy megtapasztalják a siker és kudarc kezelését, fejlesszék kitartásukat, önuralmukat, toleranciájukat.
- Kínálunk mozgásos és logikai szabályjátékokat, amelyek az értelmi képességek fejlődéséhez is hozzájárulnak.

Barkácsolás

- A barkácsolás során közösen készítünk eszközöket, tárgyakat változatos anyagok és eszközök segítségével.
- E tevékenység szorosan kapcsolódik a játékhoz, és közben fejlődik a gyermekek kreativitása, eszközhasználata, ügyessége.

Bábozás és dramatizálás

- Támogatjuk a gyermekek önkifejezését bábokkal és szerepjátékos dramatizálással.
- A bábozás lehetőséget ad az élmények, érzések, tapasztalatok feldolgozására, különösen a gátlásos gyermekek számára.
- A dramatizálás során a gyerekek irodalmi vagy saját élményeket játszanak el szabadon, ami fejleszti emlékezetüket, kreativitásukat, kommunikációs és szociális készségeiket.
- Célunk, hogy ezek a játékformák természetesen épüljenek be a gyerekek mindennapjaiba.

Az óvodapedagógus nevelői szerepe a játék irányításában

A gyermek játékának megfigyelése során átfogó képet kapunk személyiségéről, gondolkodásmódjáról, képességeiről, fejlettségi szintjéről és egyéni sajátosságairól. A szabad játék kiemelt érték, ugyanakkor pedagógiai lehetőség is a gyermek fejlődésének támogatására.

Azon gyermekek esetében, akik egy adott játékszínt elakadnak, ötletadással, indirekt irányítással és együtt játszással segítjük a továbbhaladást. A játék során nem csupán a kreativitást és az önkifejezést támogatjuk, hanem aktívan hozzájárulunk a gyermek szociális és érzelmi fejlődéséhez is.

Fontos nevelési célunk, hogy a gyermekek megtanulják elfogadni a kudarcot, felismerjék mások sikerének értékét, és örömet tudjanak találni a közös tevékenységben. Ezt saját példamutatásunkkal erősítjük meg.

Az óvodapedagógus jelenléte elengedhetetlen minden olyan helyzetben, ahol balesetveszély, tettegesség vagy egy gyermek számára kellemetlen, kényszerített szerep jelenik meg. Ezekben az esetekben határozott, de támogató módon avatkozunk be.

Tudatosan támogatjuk a gyermekeket abban, hogy:

- fejlődjön szabálytudatuk és együttműködési készségük.
- kialakuljon az önérvényesítés és a másokhoz való alkalmazkodás egyensúlya.
- megtanulják megbecsülni egymás munkáját.
- kölcsönösen segítsék egymást a játék során.
- élményt és örömet találjanak a közösen megélt helyzetekben.

A játék nemcsak önkifejezési forma, hanem a társas kapcsolatok gyakorlásának, az érzelmi és értelmi fejlődés támogatásának kiemelt színtere.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- A gyermek képes hosszan, elmélyülten részt venni egy játéktémában.
- Szívesen kezdeményez kapcsolatokat, és törekszik konfliktusai önálló megoldására.
- Önállóan, kreatívan alkot, képes bonyolultabb építmények létrehozására.
- Szívesen vesz részt szabályjátékokban, és igyekszik a szabályok betartására.
- Képesek legyenek megérteni és elfogadni játszótársaik elképzeléseit, tevékenységük logikáját.
- Tudjanak alkalmazkodni a játék szabályaihoz.
- Vállalják a számukra kevésbé érdekes vagy kedvezőtlenebb szerepeket is.
- A szabályjátékok során pontosan tartásuk be a szabályokat.
- Fejlődjön bennük az egészséges versengés, a győzni akarás és a kitartás.
- Tudják elfogadni a vereséget, legyenek képesek feldolgozni a kudarcot.
- Legyenek képesek olyan játékhelyzetek létrehozására, amelyekben a felnőttek tevékenységeit jelenítik meg tapasztalataik és érdeklődésük alapján.
- Kreativitásuk tegye lehetővé, hogy megfigyelt szituációkat önállóan újra alkossanak.
- Tudjanak önállóan szerepet választani a játék során.

Verselés, mesélés

Az irodalmat az anyanyelvi nevelés egyik leghatékonyabb eszközeként használjuk. A versek és mesék érzelmeket és elvont fogalmakat közvetítenek, játékos ritmusukkal örömforrást jelentenek a gyermekek számára. Hisszük, hogy mondókák, népi rigmusok, versek és mesék, alapvető szerepet játszanak a beszédfejlesztésben: formálja kifejezőkészségüket, elősegíti a helyes és szép kiejtést, a megfelelő hangsúlyozást, ritmusérzéklet, valamint bővíti szókincsüket és a képzelet és emlékezet fejlesztésének hatékony eszközei is. Az irodalmi élmények mindezek által szervesen hozzájárulnak személyiségük, gondolkodásuk és érzelmi világuk fejlődéséhez.

Az óvodai verselés és mesélés szerves része mindennapi nevelőmunkánknak, hiszen a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodó irodalmi tartalmak – köztük a népi, klasszikus, kortárs, valamint más népek és nemzetiségek meséi – kiemelt jelentőséggel bírnak az anyanyelvi és érzelmi fejlődésükben. Módszertanilag a mesélést és verselést rendszeresen, tudatos tervezés mentén építjük be a napi tevékenységekbe, figyelembe véve a gyermekek egyéni fejlettségi szintjét és érdeklődési körét. A népmesék, mondák – különösen a magyarság történelmét feldolgozó történetek – erkölcsi útmutatást nyújtanak, formálják a gyermekek értékrendjét és nemzeti identitását. A dramatikus játék, bábozás, képeskönyvek lapozgatása, közös memoriterek tanulása mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyermekek aktív résztvevőivé váljanak az irodalmi élmények befogadásában.

A mondókák, dúdoló és versek mindennapi életünk szerves részét képezik, hiszen ezek segítségével teremtjük meg a gyermekek számára az érzelmi biztonságot és alapozzuk meg anyanyelvi fejlődésüket. Tapasztalataink szerint ezek az irodalmi formák pozitív érzelmi kapcsolatot alakítanak ki a gyermekekben a könyvekkel, ami elősegíti az olvasás iránti érdeklődés kibontakozását. A ritmus, a mozdulatok és a szavak egysége gazdag érzelmi-érzelmi élményt nyújt számukra, miközben fejlődik emlékezetük, képzeletük és szókincsük is.

Tudatosan válogatjuk ki a meseanyagokat, figyelembe véve a gyermekek életkori sajátosságait, valamint a csoport és az egyéni fejlettségi szinteket. Igyekszünk olyan mesét választani, amelyek valóban megszólítják őket, érdeklődést keltenek, és lehetőséget adnak az élményszerű befogadásra. Fontosnak tartjuk a mesélés szokásainak és rítusainak kialakítását, mivel ezek segítik a gyermekeket a ráhangolódásban, és megteremtik a nyugodt, befogadó légkört az irodalmi élményekhez.

Az élőszavas mesélés kiemelten fontos szerepet tölt be nevelőmunkánkban, mivel hatékonyan támogatja az óvodás korú gyermekek szemléletmódjának és világtételek alakulását. A mesék által visszatükröződnek a gyermekek belső érzései, szorongásai, miközben megnyugtató feloldást és mintát kínálnak a megküzdéshez. A mese sajátos, tárgyi világot is megelevenítő, átlelkesítő látásmódja és varázslatos eseményei – ahol a csodák és átváltozások természetes módon jelennek meg – elősegítik a gyermekek érzelmi és értelmi fejlődését, és ráirányítják figyelmüket a világ mélyebb összefüggéseire.

A mesehallgatás során létrejövő személyes kapcsolat a mesélő és a gyermek között érzelmi biztonságot nyújt, ami alapfeltétele az irodalmi élmények befogadásának. A mesék hatására a gyermek belső képalkotása is aktivizálódik, amely a játékhoz hasonlóan a legtermészetesebb élményfeldolgozási forma ebben az életkorban. A rendszeresen ismétlődő mesélési alkalmak, a mesélés rítusainak kialakítása segítik a gyermekeket a ráhangolódásban, elmélyülésben és abban, hogy nyitottá váljanak a történetek tartalmi és érzelmi rétegeire. Ezáltal a mese nemcsak szórakoztató, hanem fejlesztő és nevelő erejű eszköze is mindennapi pedagógiai munkánknak.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

Az óvodapedagógus kiemelkedő szerepet játszik a gyermekek érzelmi biztonságának megteremtésében, különösen a mese- és versehallgatás során. A bensőséges, szeretetteljes személyes kapcsolat segít oldani a gyermekekben jelentkező szorongást, feszültséget, ezáltal előkészíti őket a befogadásra, ráhangolódásra.

A mesemondás, illetve verseselés során megteremtett meghitt, varázslatos légkör hozzájárul a belső nyugalom kialakulásához, a képzelet és érzelmi intelligencia fejlődéséhez. A hangulatkeltő eszközök – például halk zene, fényviszonyok, vizuális elemek – alkalmazása segíti a gyerekeket az elmélyülésben, érzelmi azonosulásban. Kiemelten fontos a tevékenység időpontjának gondos megválasztása, mivel a gyermekek aktuális hangulata, fizikai és pszichés állapota befolyásolja a befogadás mélységét. A mesehallgatás hatékonyságát nagymértékben erősíti az elhelyezkedés módja is: akkor jön létre valódi kapcsolat, ha az óvodapedagógus és a gyermekek egymással szemben ülnek, szemkontaktust tartanak. Ez a közvetlen viszony lehetőséget ad a mimikai visszajelzések értelmezésére, segíti az érzelmi tartalmak átadását és megélését. A pedagógus arcjátéka, tekintete, artikulációja, hangleadése és beszédstílusa mind-mind mintát nyújtanak a gyermek számára. A tiszta, szabályos beszéd – helyes hangképzéssel, tagolt mondatfűzéssel és a nyelvhelyességi szabályok követésével – nemcsak az élményszerűség miatt fontos, hanem mintaadó szerepe révén a gyermeki kommunikáció fejlődésére is jelentős hatással bír. A színes, kifejező mesélés során – amikor a gyermekek szinte együtt „lélegeznek” a történettel – már a tevékenység közben megfigyelhető az érzelmi bevonódás, az azonosulás, a belső átélés. Ez az élményalapú tanulás támogatja a gyermek érzelmi és nyelvi fejlődését, miközben megalapozza irodalmi érdeklődését és kifejezőkészségét.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére:

- Szívesen mondogatnak verseket, mondókákat, meséket.
- Önállóan is képesek felidézni a hallott meséket.
- Saját mesét, történetet találnak ki, és azt elő is adják.
- Képesek a hosszabb mesék befogadására, figyelmesen végig hallgatják azokat.
- Igényükké válik a mindennapos mesehallgatás.
- Szeretik a folytatásos történeteket, várakozással fordulnak feléjük.
- Meg tudják különböztetni a meséket a bibliai történetektől.
- Ismerik és használják a bibliában előforduló szavakat, kifejezéseket.
- Szívesen báboznak, dramatizálnak, mesélnek társaiknak.
- Örömmel nézegetnek mesekönyveket, képeskönyveket, és vigyáznak azokra.

Ének, zene, népi játék, tánc

Az óvodai ének-zenei nevelés alapja a gyermekek életkori és egyéni sajátosságaira épülő, tudatosan tervezett pedagógiai munka, amely érzelmeken keresztül fejleszti a személyiséget,

esztétikai érzékenységet és közösségi magatartást. Nevelőmunkánk során a zenei tevékenységek – éneklés, zenélés, népi játékok, tánc – mindennapjaink szerves részévé válnak, a felnőtt minta spontán utánzásán keresztül. A közös éneklés öröme, a ritmus és mozgás összhangja elősegíti a gyermekek zenei érdeklődésének felkeltését, ízlésének formálását és zenei anyanyelvük megalapozását.

Zenei anyagunk jelentős része szorosan kapcsolódik a naptári évhez, a természet körforgásához, az évszakok váltakozásához, valamint az emberi élet fordulópontjaihoz, és kiemelkedő szerepet kap benne az állami, egyházi és jeles ünnepekhez köthető hagyományos dalanyag. Ezekhez az alkalmakhoz illesztjük népi játékainkat, gyermekdalainkat, néptáncainkat, amelyek így a nemzeti nevelés és a hagyományátadás természetes eszközeivé válnak. Az élményalapú értékközvetítés módszerével közelítünk a gyermekekhez, a dalok, játékok által a közös éneklés örömét élik meg, miközben fejlődik kifejezőkészségük, ritmusérzékük, belső hallásuk és zenei emlékezetük is. A magyar néphagyományra épülő anyag mellett hangsúlyt kapnak más népek, nemzetiségek dalai, játéka is, így biztosítva a sokszínűséget és a kulturális nyitottságot.

A napi tevékenységeink során kihasználjuk a spontán éneklés, mondókázás, körjátékozás, zenehallgatás lehetőségeit is. A közös zenei élmények – legyen szó népdalról, hangszeres zenéről vagy ünnepekhez kapcsolódó dalokról – nemcsak örömforrást jelentenek, hanem esztétikai élményt is nyújtanak a gyermekeknek. Fontosnak tartjuk a keresztény tartalmú énekek beemelését is, hiszen az ének, mint imádság, a lelki nevelés meghatározó része. Az ilyen dalok segítenek a hitbeli gondolatok megértésében, elmélyítésében, és kifejezik a vallási ünnepek lényegét.

Zenei nevelési céljainkat változatos módszerekkel támogatjuk: ritmusfejlesztéssel, zenei fogalompárok megismertetésével, zenehallgatással, közös játékokkal, néptánc lépések elsajátításával, illetve az élő hangszeres zene bevonásával. A különféle hangszerek (dob, ritmusbot, cintányér, xilofon stb.) és zenehallgatáshoz szükséges eszközök (CD-k, lejátszók) színesítik a tevékenységeket és biztosítják a gyermeki kreativitás kibontakozását.

Óvodapedagógusaink módszertani felkészültségének bővítése érdekében részt vettek a Veronika Zeneprojekt továbbképzésen, amelynek célja a gyermekek zenei nevelésének élményalapú támogatása. A képzés során elsajátított ismereteket és gyakorlati technikákat beépítjük az óvodai mindennapokba, a zenei tevékenységek tervezésébe és megvalósításába.

A projekt módszertana – amely a zenén keresztüli érzelmi fejlesztést, a mozgás, ritmus, ének és improvizáció harmonikus egységét helyezi előtérbe – kiválóan illeszkedik óvodai nevelési gyakorlatunkhoz. A Veronika Zeneprojekt eszköztára hozzájárul a gyermekek belső zenei világának gazdagításához, és erősíti az együttműködésen, figyelmen és kreativitáson alapuló közös zenei élmények megélését.

Mindezek révén a zene az óvodai élet élő és formáló eleme, amely gazdagítja a gyermek érzelmvilágát, fejleszti zenei képességeit és erősíti közösségi élményeit, miközben kapcsolatot teremt múlt és jelen, hagyomány és élmény között.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A zenei tevékenységek tervezése és megvalósítása során az óvodapedagógus felelőssége, hogy a kiválasztott zenei anyagok – dalok, mondókák, ritmikus játékok – megfeleljenek a gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni képességszintjének. A nap folyamán minden adódó lehetőséget megragadunk arra, hogy a zene természetes módon jelen legyen a gyermekek életében: gyakran énekelünk, mondókázunk, ritmusosan mozgunk együtt, így válik a zene a mindennapok örömforrásává. Különösen fontos szerepe van a zenei tevékenységeknek a beszoktatás időszakában: az énekelgetés során létrejövő bensőséges, személyes kapcsolat segít oldani a feszültséget, megkönnyíti a gyermek óvodai beilleszkedését. Az éneklés öröme végigkíséri nevelőmunkánkat – vigaszt nyújt, figyelmet terel el, motivál és felszabadít. A dalok, ritmusok segítségével szórakoztathatunk, kapcsolatot építhetünk, közösséget formálhatunk. Kiemelt figyelmet fordítunk a tiszta éneklésre és a minőségi, értékes dalkiválasztásra. Ezeket önmagunkkal szemben elvárásként is megfogalmazzuk, hiszen a gyermekek zenei ízlése, belső hallása és zenei érzékenysége nagymértékben formálódik az óvodai évek alatt. A zenei élmények befogadását nyugodt, biztonságot adó légkörrel segítjük elő. A zenei tevékenységekhez való kapcsolódás mindig önkéntes, a vidám, játékos hangulat, a közösen megélt élmény ereje motiválja őket a részvételre. Minden gyermeket a saját adottságaihoz és fejlettségi szintjéhez mérten, érzékenyen és tapintatosan segítünk a fejlődésben, hogy megtalálhassák a zene által a saját hangjukat, kifejezhessék érzéseiket, örömeiket.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- Örömmel vesznek részt zenei tevékenységekben, gyakran ők maguk kezdeményezik is azokat.
- Önállóan és bátran énekelnek, éneklésüket gyakran mozgással is kísérik.
- Érdeklődéssel, figyelemmel hallgatják a mások által előadott zeneműveket, zenei élményeket.
- Képesek megkülönböztetni a zenei fogalompárokat (pl. halk–hangos, magas–mély), felismerik az egyenletes lüktetést és ritmust.
- Tisztán énekelnek, visszhangjátékban pontosan visszaadják a dallamokat és ritmusokat.
- Ritmushangszereket önállóan használnak, a zene ritmusához mozgással alkalmazkodnak, egyszerű néptánc lépéseket követnek.
- Képesek társaikkal közös térformákat alakítani, mozgásban és éneklésben is jól együttműködnek.
- Belső igényként jelenik meg náluk a zenehallgatás, a zenei élmények keresése.
- Örömmel énekelnek egyházi énekeket, hitük megélésének természetes eszközeként használva azokat.

- Betartják az énekes játékok szabályait, vállalnak feladatokat, szerepeket a közös tevékenységek során.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Az óvodapedagógusaink az ábrázoló tevékenységeket egész napra kiterjesztve, változatos eszközökkel és inspiráló környezettel támogatják. Kiemelt figyelmet fordítunk a környezet esztétikai alakítására, valamint az esztétikai élmények befogadásának lehetőségére, ezáltal segítve a gyermekek ízlésformálását és érzelmi fejlődését.

Előtérbe helyezzük a természetes anyagok, termékek felhasználását, melyek alkalmazása nemcsak a kreativitás fejlesztését, hanem a környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelést is szolgálja. A pedagógus feladata az új megoldások keresése, a gyermekek alkotó önkifejezésének támogatása, valamint a különféle anyagokkal, technikákkal való ismerkedés elősegítése.

Az ábrázolás – legyen az rajzolás, festés, mintázás, építés vagy kézimunka – a gyermek gondolatainak, érzelmeinek és fantáziájának kifejezési eszköze. Számunkra nem a kész produktum minősége a meghatározó, hanem maga az alkotás öröme és folyamata. A vizuális nevelés során a gyerekek önálló döntéseken keresztül, saját elképzeléseik szerint választhatnak a rendelkezésre álló eszközökből és technikákból. Fontosnak tartjuk, hogy minden gyermek tapasztalatot szerezzen az anyagok tulajdonságairól, formálhatóságáról, variálhatóságáról.

A bibliai történeteket és az egyházi év ünnepeit a vizuális nevelésbe is integráljuk, többféle feldolgozási módszerrel. A gyermekek alkotásaiban megjelennek a keresztény és nemzeti ünnepekhez kapcsolódó szimbólumok is, különböző technikák és anyagok felhasználásával. Az esztétikai nevelés részeként a gyermekek műalkotásokkal is ismerkednek, és közösen beszélgetünk azokról. Minden gyermek számára lehetőséget biztosítunk az életkorának és fejlettségi szintjének megfelelő eszközhasználatra. A differenciált feladatadás, a megfelelő pedagógusi támogatás és az elismerő értékelés segíti a gyermekek önbizalmának megerősítését.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

Az óvodapedagógus jelenléte, irányító és támogató szerepe elengedhetetlen a gyermekek alkotó tevékenységeinek során. Biztosítjuk a megfelelő tárgyi feltételeket: eszközöket és alapanyagokat, amelyek alkalmasak a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő, kreatív tevékenységekhez. Különös gondot fordítunk arra, hogy az eszközök biztonságosak legyenek, illetve – amennyiben balesetveszélyes eszközökről van szó – megismertetjük a gyermekeket azok helyes, óvatos használatával. Ezzel nemcsak a testi épségükre ügyelünk, hanem a felelősségteljes viselkedést is megalapozzuk.

A vizuális és alkotó tevékenységek során folyamatos jelenlétünkkel biztosítjuk a biztonságos, nyugodt, ösztönző környezetet. Megfigyeljük a gyermekek munkáját, szükség esetén támogatjuk őket ötletekkel, biztatással, de nem avatkozunk be irányító módon, hanem teret engedünk a fantázia szabad kibontakozásának. Hisszük, hogy az önálló alkotás öröme az egyik legerőteljesebb élmény, amely hozzájárul a gyermek önbizalmának, önkifejező képességének és belső motivációjának fejlődéséhez.

Az értékelés során differenciált módon járunk el: figyelembe vesszük a gyermek egyéni képességeit, előzetes tapasztalatait, fejlődési útját. Az értékelés nem csupán dicséretet jelent, hanem az alkotó folyamat megerősítését, ötletadást, bátorítást, amely megerősíti a gyermeket abban, hogy saját munkája értékes és jelentőséggel bír.

Fontosnak tartjuk azt is, hogy a gyermekek részt vegyenek az elkészült alkotások további sorsáról szóló döntésekben. Ez lehetőséget ad számukra, hogy felelősséget vállaljanak munkájukért, megtapasztalják az együtt gondolkodás és együtt döntés örömét, valamint azt, hogy alkotásaik a közösség részévé válhatnak – akár a csoportszoba díszítéseként, akár közös projektek részeként. Így az óvodapedagógus nemcsak a technikai tudás közvetítője, hanem érzékeny kísérője a gyermek önkifejező és önformáló útjának, miközben biztosítja a megfelelő kereteket és inspiráló környezetet az alkotó tevékenységekhez.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére:

- Képes legyen elemi téri viszonyok (pl. lent–fent, nagy–kicsi) kifejezésére a képfelületen.
- Emberábrázolásaiban jelenjenek meg részletek (pl. arc, végtagok) és egyszerű mozgások.
- Élmények, emlékek alapján önállóan alkosson képeket.
- Megfelelően használja az eszközöket (olló, ragasztó, ecset stb.), tartsa helyesen a ceruzát.
- Ügyeljen az eszközök és a munkaterület tisztaságára.
- Nevezze meg és használja tudatosan a színeket, azok világos és sötét árnyalatait is.
- Képes legyen megfigyelés után formát mintázni. (agyag, gyurma, só-liszt tészta stb.)
- Készítsen egyszerű modellt, makettet önállóan vagy csoportmunkában.
- Díszítsen tárgyakat saját elképzelései szerint, egyéni stílusban.
- Legyen véleménye saját, társai alkotásairól, valamint a környezetében látható műalkotásokról.

Mozgás

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, valamint az egészséges életvitel kialakulásához. Ennek

megvalósítása kiemelt feladata az óvodai nevelésnek, amelyben a mozgásos tevékenységek szervesen kapcsolódnak a gyermek mindennapjaihoz.

A mozgásfejlesztés alapvető szervezeti keretei:

- spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység.
- irányított, mindennapos mozgásfejlesztés.
- szervezett mozgásos tevékenység.

Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben, élményszerűen és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert. Ezek a tevékenységek támogatják a gyermek természetes mozgáskedvének megőrzését, és segítik a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődését. A rendszeres, egészségfejlesztő testmozgás az óvodai nevelés minden napján megvalósul, az egyéni szükségletek és fejlettségi szintek figyelembevételével. Minden gyermek számára biztosítjuk a mozgás örömeit, lehetőséget adva önálló kezdeményezésre, tapasztalatszerzésre. Kiemelt jelentőséggel bírnak a kooperatív mozgásos játékok, amelyek az együttműködést, szabálykövetést, figyelmet és érzelmi fejlődést is elősegítik.

A mindennapos testmozgást a tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron, igazodva az időjárási és tárgyi feltételekhez mérten szervezzük. A mozgásos játékok, feladatok és tevékenységek – mind spontán, mind szervezett formában – kedvezően hatnak a gyermekek kondicionális képességeire, különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek alapvetően befolyásolják a szervezet teherbíró képességét és egészséges fejlődését. Ugyanakkor jelentős szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakításában, valamint kiegészítik a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatásait. Fontos, hogy a gyermekek kitartóak és fegyelmezettek legyenek, az utasításokat pontosan végrehajtsák, saját és társaik testi épségére ügyeljenek, és fejlődjön ki bennük az egészséges versenyszellem, valamint képessé váljanak örülni mások sikerének.

A mindennapos irányított testmozgás részeként helyet kapnak a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, népi játékok és néptáncok, melyek különösen hatékony eszközei a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztésének. A mozgás és a zene örömteli összekapcsolása hozzájárul a ritmusérzék, térbeli tájékozódás és szociális készségek fejlődéséhez. Törekszünk a szabad levegő lehetőségeinek maximális kihasználására, biztosítva ezzel az egészséges testi fejlődést és a természet közvetlen megtapasztalását.

Az óvodai mozgásos nevelés sokoldalúan, játékos módon támogatja a gyermekek testi, lelki és szociális fejlődését, és megalapozza az egészséges életmódra nevelést.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A mozgásfejlesztés alapját a gyermekek egyéni mozgásfejlődési sajátosságainak, testi képességeinek és mozgás iránti természetes igényének alapos megismerése képezi. Az óvodapedagógus feladata, hogy e megismerés alapján biztosítsa a gyermek számára azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik a szabad, önkéntes mozgásélmény megélését, valamint a tudatosan felépített, szervezett mozgásos tevékenységekben való részvételt.

A spontán, szabadon választható mozgásos játék során kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a gyermekek biztonságos környezetben mozoghassanak: megfelelő méretű és elrendezésű tér, biztonságos eszközhasználat, valamint az egymás testi épségére való odafigyelés alapvető elvárásaink. A mozgás szabad öröme ugyanakkor kiváló alkalom a társas kapcsolatok fejlődésére, a szabályok spontán tanulására és az együttműködés gyakorlására is.

A szervezett mozgásos tevékenységeket tudatosan építjük fel: figyelembe vesszük a fokozatosság elvét, az életkori sajátosságokat és az egyéni különbségeket. Igyekszünk úgy kialakítani ezeket a foglalkozásokat, hogy azok egyszerre fejlesszék a gyermek állóképességét, koordinációját, rugalmasságát és mozgáskultúráját, miközben örömet is nyújtanak. A mozgásfejlesztés során kiemelten fontosnak tartjuk a pozitív megerősítés alkalmazását: sok biztatással, dicsérettel, segítségadással támogatjuk a gyermekeket, ezáltal csökkentve a szorongásokat és gátlásokat. Figyelemmel kísérjük minden gyermek mozgásfejlettségi szintjét, és ehhez igazítjuk az egyéni vagy csoportos feladatokat.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére:

- A gyermek szívesen és örömmel mozog, mozgása összerendezett.
- Finommozgása és egyensúlyérzéke folyamatosan fejlődik.
- Alkalmazkodik a járások és gimnasztikai gyakorlatok üteméhez.
- Képességeihez mérten pontosan végrehajtja az utasításokat.
- Ismeri az irányokat, és tud tájékozódni a térben.
- Betartja a szabályokat különböző verseny- és ügyességi játékok során.
- Képes érzelmei és indulatai irányítására. (düh, feszültség, siker öröme, kudarc elviselése)
- Tud egyszerre elindulni és megállni a „csoport indulj, csoport állj!” vezényszóra.
- Gimnasztikai gyakorlatok közben használ különféle kézi eszközöket. (karika, babzsák, bot, ugrókötel, labda, kendő, szalag, maroklabda)
- Egyenletes iramban tud futni.
- Tud magasba és távol ugrani.
- Összetetten végzi a támaszgyakorlatokat. (csúszás, kúszás, mászás)
- Tudja használni a bordásfalat függő gyakorlatokhoz.
- Képes kétkezes alsó és egykezes felső dobást végrehajtani, és célba dobni.
- Önállóan, óvónői irányítás nélkül is játszik futó-, fogó- és versenyjátékokat.

- A foglalkozásokon fegyelmezetten viselkedik.
- Figyel saját és társai testi épségének megőrzésére.

A külső világ tevékeny megismerése

Az óvodai nevelés egészében átható, folyamatos folyamat a gyermekek környezettel való ismerkedése. Ennek során a gyermekek az őket közvetlenül körülvevő, valamint a tágabb természeti és társadalmi környezetből olyan tapasztalatokat szereznek, amelyek életkoruknak megfelelő, biztonságos eligazodáshoz és tájékozódáshoz nélkülözhetetlenek. Ez a komplex megismerési folyamat szoros kapcsolatban áll az óvodai nevelés más területeivel, összefonódva segíti a gyermek személyiségének sokoldalú fejlődését. Az óvodás korú gyermek kitágult, csodálkozó szemmel figyeli a világot, amely körülveszi, minden érdekli, és mindent meg akar ismerni. Ez a nyitottság és fogékonyság a teremtet világ csodái iránt természetes és Isten ajándéka.

A környezettel való ismerkedés tartalmi témakörei között szerepel a család mint elsődleges közösség, amelynek tagjai, munkájuk, lakásuk és életkörülményeik bemutatásán keresztül a gyermek a biztonság és a szeretet alapját ismeri meg. Fontos része a nevelésnek testünk megismertetése, a testrészek, érzékszerveink, valamint ezek védelmének és ápolásának tudatosítása. A növények és állatok megfigyelése, jellemzőik, lakóhelyük, kicsinyeik gondozása és védelme a természet szeretetére és felelősségteljes viszonyára nevel. A környezet megismerése kiterjed az épített környezetre is, az óvoda és a lakóhely környékének felfedezésére, valamint a közlekedés eszközeinek és a helyes közlekedési szabályok elsajátítására. Az évszakok és napszakok jellemzőinek, változásainak megfigyelése, a természetvédelem hangsúlyozása szintén szerves része a tanulási folyamatnak, melyet gazdagítanak a népszokások és néphagyományok megismerése, így erősítve a gyermekek kapcsolódását saját kultúrájukhoz. Ezen ismeretek legmélyebb értelmezése és élményszerű átadása pedig abban rejlik, hogy mindezt a világot, annak szépségét és életét Isten ajándékának ismerjük el. Ez a hitbeli szemlélet segíti a gyermekeket abban, hogy a környezetük iránti szeretet, tisztelet és felelősségvállalás mellett tudatosan éljék meg a teremtet világ csodáit, és növekedjen bennük a hála és a gondoskodásra való készség.

A környezet megismerése gazdag lehetőséget nyújt matematikai tapasztalatok szerzésére is. A gyermekek már korán összehasonlítanak mennyiségeket, formákat, színeket, súlyokat és méreteket, válogatnak és csoportosítanak, miközben ismerkednek a térirányokkal, névutókkal, és számolási alapokkal. A szabad játékban és a szabályjátékokban számos matematikai helyzet adódik, amelyeken keresztül fejlődik a gyermekek képi és nyelvi gondolkodása, szabálytudata, és megértik az ok-okozati összefüggéseket. Így fejlődik bennük a logikus gondolkodás, a problémamegoldó képesség és a világ rendszereinek megértése, mindez pedig segíti őket abban, hogy a világot Isten által teremtet szépségében fedezzék fel.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

Az óvodás korosztályra jellemző a fokozott kíváncsiság, az új élmények iránti nyitottság és az intenzív érdeklődés a környezetben zajló események iránt. Fontos számunkra, hogy ezt a természetes érdeklődést tudatosan fenntartsuk és tovább fejlesszük, lehetőséget adva a gyermekeknek arra, hogy gazdag ismeretanyaggal, nyitott szemlélettel, érzékeny lelkülettel ismerkedjenek meg az Isten által teremtet világ sokszínűségével. A kisgyermek természetes kíváncsiságából fakadóan gyakran tesz fel kérdéseket – ezek a kérdések nem csupán ismeretszerzésre irányulnak, hanem segítik a világ megértését, az ok-okozati összefüggések felismerését is. Válaszainkat mindig a gyermek életkori sajátosságaihoz és értelmi fejlettségéhez igazítjuk, miközben arra törekszünk, hogy az igazságot közvetítsük számára egyszerű, érthető formában.

Nevelői munkánk során a személyes példa erejével nevelünk. Tudatosan közvetítjük a környezet iránti felelősségteljes hozzáállást, az élet minden formája iránti tiszteletet, a hazaszeretetet, valamint a teremtet világ a körülöttünk lévő természet megóvásának, teremtésvédelem fontosságát. Igyekszünk olyan közösségi élményeket nyújtani, amelyekben a gyermek érzi, hogy kapcsolódik a világhoz – hogy része annak, felelősséggel tartozik iránta, és hogy ő maga is képes értéket teremteni benne.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére:

- Az óvodáskor végére a gyermekek ismerik az évszakok jellemzőit, képesek meglátni azokban rejlő szépséget és változásokat.
- Tudják felsorolni az ismertebb állatok és növények neveit, jellemző tulajdonságait, valamint tapasztalatokkal rendelkeznek életkörülményeikről.
- Ismerik testük részeit és azok alapvető funkcióit, tudatosak a testük ápolásában és védelmében.
- Megismerik a különféle közlekedési eszközöket, és elsajátítják a gyalogos közlekedés alapvető szabályait.
- Tudják a színeket és a napszakokat, évszakokat, valamint ezek váltakozását az év során.
- Szeretik, tisztelik és védik élő- és tárgyi környezetüket, aktívan részt vesznek annak formálásában, felismerve, hogy az élet és a világ Isten ajándéka, ezért hálásak érte.
- Fejlődik bennük a természeti és társadalmi környezetben való kulturált viselkedés, illemszabályok betartása iránti belső igény.
- Ismerik lakóhelyük címét, szüleik nevét és foglalkozását, valamint óvodájuk nevét.
- Kialakul térbeli tájékozódásuk, megértik az irányokat és a névutók jelentését.
- Képesek számolni tízig, és matematikai tapasztalataik révén összehasonlításokat végeznek mennyiség, méret és forma alapján.
- Megértik és alkalmazzák környezetük formai, mennyiségi és téri viszonyait, elősegítve ezzel logikus gondolkodásuk fejlődését.

A munka jellegű tevékenységek

A személyiség fejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka és munka jellegű tevékenységek. A munka az óvodai nevelés kiemelten fontos eszköze, mely mindig egyértelmű céllal bír. Elvégzése nem csupán hasznos, hanem a gyermek számára külső szükségyszerűsége alapján feladat, amely felelősségvállalást kíván meg tőle. Az óvodai munkatevékenységek során a gyermekek konkrét, életközeli tapasztalatokat szereznek, miközben személyiségük számos területe fejlődik.

Feladatcsoportok:

- Önkiszolgálás területéhez tartozó tevékenységek:
 - önálló öltözködés és vetkőzés gyakorlása.
 - testápolással kapcsolatos feladatok.
 - étkezéssel összefüggő tevékenységek.(pl. terítés, evőeszköz-használat, rendrakás)
- A közösség érdekében végzett rendszeres feladatok:
 - naposi munka. (pl. asztalterítés, növények gondozása)
 - a csoport életéhez kapcsolódó állandó, mindennapos feladatok.
- Alkalomszerű munkák és egyéni megbízatások:
 - a környezet rendjének fenntartása. (pl. játékok helyretétele, takarítás)
 - felnőtteknek, társaknak, kisebb gyermekeknek nyújtott segítség.
 - különféle egyedi megbízatások teljesítése a mindennapok során.
- Évszakokhoz igazodó munkajellegű tevékenységek:
 - szezonális feladatok a csoportszobában (pl. dekorációk készítése).
 - udvari munkák (pl. lombgyűjtés, virágültetés).
 - környezetápolás az óvoda tágabb környezetében. (pl. séta közben szemétszedés)

A munkavégzés nevelői jelentősége:

- A gyermekek a munkavégzés során közvetlen tapasztalatokat és ismereteket szereznek a környezetükről.
- Megértik a munka értékét, hasznosságát, és megtanulják megbecsülni annak eredményét.
- Fejlődnek a munkavégzéshez szükséges készségek és képességek, például:
 - eszközök és szerszámok megfelelő használata.
 - részmozzanatok begyakorlása és tudatos végrehajtása.
- Alakul és erősödik a gyermekek:
 - kitartása.
 - felelősségtudata.

- önértékelése.
- kötelességtudata.
- A közösségi szellem mélyül, a gyermekekben fokozatosan kialakul a segítőkészség, és egyre erősebben érzik a közösséghez tartozás élményét.

Ezáltal a munka nem csupán gyakorlati tevékenység, hanem a személyiségfejlesztés komplex és hatékony eszköze is az óvodai nevelés rendszerében.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

Az óvodai munkafolyamatok gyakran alkalomszerűen, váratlan helyzetekre reagálva alakulnak ki. Éppen ezért, ezek szervezése különös pedagógiai érzékenységet és körültekintést igényel. A közösségért végzett feladatokat úgy szervezzük, hogy azok egyértelműen mások javát szolgálják. Fokozatosan vezetjük be a gyermekeket a munkavégzés világába, pozitív megerősítéssel, sok dicséréssel és biztatással motiválva őket. Ezáltal alakul ki bennük az a belső attitűd, hogy munkájuk értékes és mások számára is fontos. Az egyéni bánásmód elve alapján minden gyermeket olyan feladatokkal bízunk meg, amelyeket önállóan vagy minimális segítséggel képes elvégezni. Ezzel növeljük önbizalmát, támogatjuk fejlődési útját, és erősítjük önállóságát. A jól végzett munkát mindig pozitív visszajelzéssel jutalmazzuk.

Pedagógiai feladatunk, hogy minden gyermek számára biztosítsuk a munkavégzéshez szükséges feltételeket: biztonságos eszközöket, nyugodt és támogató légkört, megfelelő időkeretet. A feladatokat mindig bemutatjuk, gyakorlással segítjük elsajátításukat, és figyelünk azok logikus sorrendiségére. Fontos nevelési alapelvünk, hogy amit a gyermek önállóan képes elvégezni, abban nem tesszük meg helyette – legfeljebb egy-egy mozzanatban segítünk. Így formáljuk a gyermeki önállóságot, önbizalmat és a feladatvállalás készségét. Ebben kérjük a szülők együttműködését is, mert nevelési céljaink csak közös értékrend és azonos elvárások mellett valósulhatnak meg.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- örömmel és egyre nagyobb önállósággal végzi az ismerős, begyakorolt feladatokat.
- képességeinek megfelelően vállal kisebb megbízatásokat, amelyeket igyekszik felelősséggel teljesíteni.
- megbecsüli saját munkáját és értékeli mások erőfeszítéseit is.
- egyre tudatosabban alakul ki benne a kötelességtudat, amely a közösséghez való tartozás érzésében gyökerezik.
- fejlődik benne a kitartás, segítőkészség és az együttműködés képessége.
- hálát érez a számára nyújtott segítség, gondoskodás és szeretet iránt.
- megtanulja a munkaeszközöket célszerűen, rendeltetésszerűen és biztonságosan használni.

- egyre gyakrabban észreveszi önállóan is, ha környezetében valami tennivaló akad, és nem csak külső kérésre, hanem belső motivációból is cselekszik.
- örömet leli az elvégzett munka eredményében, s nem csupán az elismerés motiválja, hanem saját sikerélménye is.
- kialakul benne az igény, hogy egyre igényesebben elégítse ki saját szükségleteit, ugyanakkor gondoskodik környezetének rendjéről, ápoltságáról és szépségéről is.
- képessé válik arra, hogy önként, szívesen tevékenykedjen másokért, a közösségért, és hozzájáruljon a teremtett világ gondozásához.

A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A gyermek tanulása az óvodai élet minden pillanatában jelen van: spontán módon, tapasztalatokon keresztül, játékban, utánozásban, a környezet hatására, valamint az óvodapedagógus által tervezett és irányított tevékenységek során is. A tanulás nem elkülönült folyamat, hanem szervesen beépül a gyermek mindennapjaiba, játékos, élményszerű módon, az óvodai élet teljes terét és idejét áthatva.

A gyermek fejlődési útját meghatározzák a családban szerzett élmények, a közösségi környezet hatásai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák. Az óvodapedagógus a tanulás feltételeinek kialakítása során figyelembe veszi a gyermek előzetes tapasztalatait, élményeit, érdeklődését, és egyéni fejlődési ütemét.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, amely elsősorban játékba integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg.

Óvodás korban a gyermekek spontán, önkéntelen módon tanulnak. Ezért fontos, hogy a gyermek megismerési vágyára, érzelmi beállítottságára, önkéntelen figyelmére támaszkodva irányítsuk a tapasztalat és ismeretszerzés folyamatát. Az óvodai tanítás-tanulás folyamat nyitott, komplex feladat. Az óvodapedagógusok a tanulást biztosító feltételek megteremtése során építenek a gyermekek előzetes ismereteire, élményeire, tapasztalataira. A tanulás közben végzett sokféle tevékenység lehetőséget ad az érdeklődés kielégítésére, a tapasztalatszerzés, a „megtanulás”, a gondolkodás örömeinek átélésére, az alkotásra, az emberi és tárgyi környezet szépségeinek felfedezésére. A gyermek tanulása elsősorban játékba ágyazott cselekvésekben valósul meg. Ezekben a tevékenységekben aktívan jelen van, cselekszik, kérdez, kezdeményez, hibázik, próbálkozik, újraalkot és saját élményeiken keresztül építi tudását. Ezek a tanulási helyzetek megjelenhetnek mind a természetes, mind a szimulált környezetben, és mindig kapcsolatban állnak a valósággal, a gyermek életével. Az óvodapedagógus ezekben a folyamatokban párhuzamos tevékenységeket kezdeményez, támogatja a gyermek spontán törekvéseit, ugyanakkor tudatosan formálja az élményszerzést.

A tanulás hatására pontosabbá válik észlelésük, érzékelésük, megfigyelőképességük, tartósabb lesz figyelmük, emlékezetük, gazdagodik fantáziájuk, fejlődik beszédük, és gondolkodásuk, képessé válnak problémáik felismerésére és megoldására. A megfigyelés, az emlékezetbe vésés ebben az életkorban a gyakorlati tevékenységbe ágyazottan fejlődik. Az óvodai tanulás a játék motivációs bázisára épül, mindvégig játékos jellegű marad. Teljesíthető feladatokat állítunk eléjük, nem korlátozzuk önálló kereső, felfedező tevékenységét, így általában sikerrel oldják meg a feladatokat.

A tanulási folyamat nyitott és komplex. A gyermek saját tempója, érdeklődése és érettségi szintje szerint vesz részt benne. A tanulás szervezeti formái:

- Kötetlen forma: önkéntes részvétellel, szabad játékhelyzetekbe ágyazottan.
- Kötött forma: kötelező részvétellel, életkorhoz és csoporthoz igazítva, tervezett és irányított foglalkozás keretében.

A tanulás akadályba ütközése esetén a gyermek fejlődési üteméhez igazodóan egyéni felzárkóztatást, fejlesztést végzünk. A fejlesztéshez szükséges feladatokat, módszereket, eszközöket az óvónők a gyermek egyéni fejlesztési naplójában rögzítik és tervezik. A fejlesztéshez gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, logopédus, szakemberek segítségét illetve intézményi pszichológus tanácsait vesszük igénybe.

A tehetséggondozást a felzárkóztatáshoz hasonlóan egyénre szabottan tervezik az óvónők. Ezeket a fejlesztési naplóban rögzítik. Ha a gyermek egy-egy területen kimagasló képességeket mutat, arra felhívjuk a szülők figyelmét és szakemberhez irányítjuk őket.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

Az óvodai tanulási folyamatban az óvodapedagógus szerepe kulcsfontosságú: ő teremti meg a fejlődést támogató, biztonságos és szeretetteljes környezetet, amelyben a gyermek tapasztalati úton, játékosan tanulhat. Figyelemmel kíséri a gyermek egyéni fejlődését, segíti képességeinek kibontakoztatását, és a tevékenységeket tudatosan, életkori sajátosságokhoz igazítva szervezi. Támogatja a spontán tanulást, ösztönöz, példát mutat, differenciáltan fejleszt, és folyamatosan együttműködik a gyermekkel, családjával, valamint a fejlesztést segítő szakemberekkel.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- A gyermekek belső érése, a családi, az óvodai nevelés és az óvodai ismeretszerzés tevékenység eredményeként az óvodáskor végére a gyermekek többsége eléri az iskolai élethez, munkához szükséges fejlettségi szintet.
- Testi fejlettségének eredményeként a mozgáskoordinációja összerendezett lesz, finom motoros képessége fejlett.

- Lelki fejlettsége eredményeként az érdeklődő gyermek, tanuláshoz szükséges képességei megfelelően differenciált. Emlékezetében a szándékos bevésés és felidézés kifejlődik.
- A tanulás alapját képezi, a szándékos figyelem megjelenése, és megfelelő szintű fejlettsége. Gondolkodására a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás lesz az egyre inkább jellemző.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról, környezetéről, beszéde jól érthető, kommunikációja folyamatos.
- Szociális érettségének eredményeként a gyermek kész az együttműködésre, kapcsolatteremtésre. A szabályokhoz alkalmazkodni képes, feladattudata kialakulóban van, feladattartása, önfegyelme révén egyre eredményesebben tudja a feladatokat elvégezni.

III.6. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése és fejlődésük segítése

III.6.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek

Sajátos nevelési igényű gyermekek

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Célunk a sajátos nevelési igényű gyermek önmagához viszonyított fejlődésének biztosítása ép gyermekcsoport közösségében. A gyermekek fejlődéséhez alapvetően szükséges érzelmi biztonság megteremtése és megtartása optimális körülmények biztosítása a folyamatos fejlődéshez. A speciális nevelési szükségletekhez, életkori sajátosságokhoz igazodó segítség adása annak érdekében, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek az átlagos képességű gyermekekhez minél jobban közelítő személyiséggé váljanak.

Óvodánkban a gyerekek fejlesztését gyógypedagógus, látja el meghatározott óraszámban és keretek között. Az egyéni fejlesztésekre az intézményben fejlesztő szoba, külön foglalkoztató helyiség áll rendelkezésre.

Sajátos ellátást igénylő gyermekek

A speciális étkezést (diétás étkezés) igénylő illetve a diabeteszes gyermekek ellátása. Esetükben feladatunk:

- Diétás étkezés biztosítása külső beszállítóval.
- Szoros együttműködésben az egészségügyi segítő munkatárssal a diabeteszes gyermek állapotának folyamatos figyelése, szakszerű ellátása.
- Óvodán kívüli programokon, szakszerű ellátás biztosítása.

Beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Célunk a gyermekek napi életritmusba való beillesztése a szokás-szabályrendszer megerősítésével, következetes betartatásával. A pszichikus funkciók fejlesztése, speciális módszerek, terápiás eljárások, technikák szakszerű megválasztásával és azok alkalmazásával, szakemberek bevonásával, illetve irányítása alatt működik. A fejlesztő tevékenységünk szoros együttműködést kíván meg a szülővel, a családban folyó neveléssel.

Óvodánkban a gyerekek fejlesztését az intézményi gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus látja el meghatározott óraszámban és keretek között. A beszédhibás gyermekek fejlesztését külsős logopédus végzi. Az egyéni fejlesztésekre az intézményben fejlesztő szoba, külön foglalkoztató helyiség áll rendelkezésre.

Kiemelten tehetséges gyermekek

A tehetséggondozást a felzárkóztatáshoz hasonlóan egyénre szabottan tervezik az óvónők. Ha a gyermek egy-egy területen kimagasló képességeket mutat, arra felhívjuk a szülők figyelmét és szakemberhez irányítjuk őket.

Célunk a tehetségígéretes gyermek felismerése, fejlődésének elősegítése.

Feladataink:

- Megfelelő környezeti feltételek megteremtése, derűs, nyugodt inkluzív óvodai légkör biztosítása.
- A fejlődés feltételeinek biztosítása (eszköz, anyag, hely, idő), speciális szükségletek kielégítése.
- Biztatás, támogatás, tevékenységek biztosítása.
- Intellektusuk és kreativitásuk ösztönzése, különbözőségek elfogadása.
- A tehetség és megjelenési formájának felismerése: Intellektuális képességekben - szókincs, emlékezet, gondolkodás, kreativitás. Speciális képességekben - zenei, ábrázoló, matematikai, pszicho motoros, szociális. Viselkedés jegyekben - intenzív érdeklődés, erős akarat, energikusság, érzékenység.
- A szülő segítése gyermeke nevelésében.
- A gyermekek megfelelő iskolaválasztásának segítése.

Óvodánkban a nevelési időn kívül a következő területeken folyik tehetséggondozás az igények és a lehetőségek függvényében:

- zeneovi
- balett

- ovi-kosár
- ovi-foci
- judo
- angol nyelvi foglalkozás
- német nyelvi foglalkozás

III.6.2. Hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek

Hátrányos helyzetű gyermek: az, akinek családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította.

Halmozottan hátrányos helyzetű: akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint - a gyermek hároméves korában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek is, akit tartós nevelésbe vettek.

Feladatok:

- Az óvónők feladatai az óvodába járó gyermekek szociális, szociokulturális családi hátterének megismerése, szükség szerint környezettanulmány végzése.
- Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett helyzet jelzése a gyermekvédelmi felelősnek.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzeten lévő gyermekek differenciált nevelése, fejlesztése, a rendszeres óvodába járás figyelemmel kísérése, szükség esetén a hiányzás jelzése a gyermekvédelmi felelősnek.
- Az óvodapedagógus alapvető feladata, hogy maximálisan biztosítsa a gyermek alapvető szükségletét, az érzelmi biztonságot. Úgy szervezi az óvodai környezetet a személyi és tárgyi feltételrendszer, hogy az hatásrendszerével elősegítse minden gyermek számára az optimális fejlődési folyamatot, vegye figyelembe a gyermekek egyéni képességét, tehetségét, fejlődési ütemét, szociokulturális hátterét, segítse tehetsége kibontakoztatásában, valamint hátrányos helyzetéből való felzárkóztatásában.

III.7. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Szociálisan hátrányos helyzetű az a gyermek, akinek a családi körülményei rendezetlenek, lakhatási feltételek nem kielégítőek, szülők anyagi helyzete rossz (munkanélküli, segélyen élők).

Feladatunk: felismerni a nehézségekkel küszködő családokat, illetve a gyermekvédelmi felelőssel közösen családokat segítő lehetőségeket megkeresni.

Lehetőségeink:

- Szent Erzsébet program keretében tartós élelmiszer és tisztítószer gyűjtése által nyújtott segítség.
- Az óvoda alapítványa a „Mindenkinek Használni” Alapítvány bevonása a megsegítésbe.
- A Szülői Munkaközösség által szervezett ingyenes hozd és vidd ruhavásárlási akcióban a rászorultak is ingyenesen jutnak jó minőségi gyermek és felnőtt ruhákhoz.

III.8. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Feladataink:

- Óvodán belül a szegregáció mentesség az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése.
- Gyermekek differenciált fejlesztése, egyéni képességeinek figyelembevétele.
- Gyermekek központú, családorientált szemléletmód kialakítása.
- Gyermek fejlődésének folyamatos nyomon követése.
- A gyermeki elégedettségi vizsgálatok eredményeinek beépítése a mindennapi nevelő munkába.
- Hatékony együttműködés a szülőkkel és az óvodán kívüli szervezetekkel.
- Az egészségügyi szűrővizsgálatok szakorvosok általi biztosítása.
- Az óvoda orvosi és védőnői felügyelet biztosítása.
- Gyermekjóléti szolgálatokkal, illetve a szociális ellátórendszerrel való együttműködés.

III.9. A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység

A gyermekvédelmi feladatokat megbízott gyermekvédelmi pedagógus látja el.

Feladatai:

- Szoros együttműködést alakít ki a csoportos óvónőkkel.
- Összegyűjti a nevelési év elején a segítségre szoruló gyermekeket.
- A feladatokat időben rögzíti, segélyezési javaslatokat tesz.
- Szükség esetén családlátogatásokat tesz.
- A gyermekvédelmi előadásokról, továbbképzésekről tájékoztat.
- Beszámolót tart az igazgatónak, az óvodai igazgatóhelyettesnek és az óvodapedagógusoknak.
- Gyermekjóléti szolgáltatások szervezése hozd és vidd ingyenes játék és ruhabörze.
- Aktív együttműködés a szociális ellátórendszerrel.

III.10. Óvoda-iskola átmenet

Az óvoda és az iskola közötti átmenet a gyermekek életében meghatározó, sorsfordító időszak. Ez az új életszakasz – új környezetet, közösséget és elvárásokat hoz magával –, ezért különös figyelmet igényel mind az intézmények, mind a családok részéről. A zökkenőmentes váltás támogatása érdekében elengedhetetlen, hogy az óvoda és az iskola tudatosan, együttműködve segítse a gyermekeket ebben a folyamatban.

A gyermekek beilleszkedését és iskolai előmenetelét számos tényező befolyásolja: életkori sajátosságaik, személyiségük, fejlettségi szintjük, valamint az esetleges részképességbeli elmaradások is. Az iskolakezdés időszaka kritikus pont lehet a fejlődésük szempontjából, ezért fontos, hogy az átmenetet célzott programokkal támogassuk.

2025 szeptemberétől bevezetésre kerül egy olyan óvoda-iskola átmenetet segítő program, amely kifejezetten a tanköteles korú gyermekeink zökkenőmentes intézményváltását támogatja. A programot intézményünk általános iskolájának tanítóival szoros együttműködésben tervezzük és valósítjuk meg. Havi rendszerességgel látogatjuk az iskolát, ahol közös programokon, játékos foglalkozásokon, valamint interaktív óralátogatásokon veszünk részt. Célunk, hogy a közösen kidolgozott tevékenységek és élmények révén megkönnyítsük a gyermekek számára az iskolai életbe való belépést, csökkentsük a váltással járó szorongást, és biztos alapokat teremtsünk számukra az új közösségbe való beilleszkedéshez. Ezek a találkozások segítik a gyermekeket abban, hogy ismerős környezetbe, ismerős arcok közé érkezzenek szeptemberben, így csökkentve a váltással járó szorongást és bizonytalanságot. Az iskolakezdést követően szeptemberben óvodapedagógusaink részt vesznek az elsős tanítók nyílt óráin, hogy képet kapjanak a gyermekek beilleszkedéséről, előmeneteléről. Ez az együttműködés nem ér véget a tanév elején, fontos számunkra a folyamatosság és a visszacsatolás is. Ennek részeként ősz végén a tanítóktól visszajelzést kapunk a volt óvodásaink iskolaérettségéről, melyben részletesen beszámolnak arról, hogy a gyermekek mely területeken teljesítenek kiemelkedően, illetve hol mutatkoznak még gyengébb képességek. Ez a visszajelzés kiemelt jelentőséggel bír nevelőmunkánk szempontjából, hiszen segít abban, hogy pedagógiai gyakorlatunkat folyamatosan fejleszteni tudjuk. A tanítók tapasztalatai alapján meghatározzuk, mely készségek és képességek megerősítésére, célzott fejlesztésére van szükség az óvodai évek során. Ezáltal még hatékonyabban tudjuk támogatni a gyermekeket abban, hogy magabiztosan, megfelelő alapképességekkel és érzelmi biztonságban lépjenek az iskolai élet szakaszába. Az óvoda-iskola szoros együttműködésétől azt várjuk, hogy a gyermekek biztonságban, felkészülten, pozitív élményekkel lépjenek át az iskolai életbe.

III.11. Óvoda kapcsolatai

Kapcsolatunk a fenntartóval szoros és folyamatos, hiszen intézményünk fenntartója a Zirci Ciszterci Apátság. A Ciszterci Iskolai Főhatóság (CIF), mint a Zirci Ciszterci Apátságon belül működő belső egyházi jogi személy, látja el az apátság által alapított iskolák, óvoda fenntartói feladatait. A CIF munkáját a Zirci Ciszterci Apátság által kinevezett Főigazgató vezeti. Munkatársaikkal rendszeres, együttműködésen alapuló kapcsolatban állunk, amely működésünk állandó és hatékony megvalósításának elengedhetetlen feltétele.

III.11.1. Az óvoda és a család kapcsolata

Pedagógiai munkánk alapvetése, hogy a gyermek fejlődésének biztosítása csak a családi és az óvodai nevelés szoros együttműködésén keresztül valósulhat meg. Meggyőződésünk, hogy a bizalomra épülő, aktív kapcsolat a szülőkkel elősegíti a gyermekek érzelmi biztonságát, beilleszkedését és egyéni képességeinek kibontakozását.

Az együttműködés során törekszünk a nyitott, asszertív párbeszédre, ahol helyet kapnak a szülők kérdései, visszajelzései és javaslatai. Figyelembe vesszük a családok értékrendjét, szokásait, egyedi élethelyzetét, és ezekhez illesztjük a támogatási, segítségi lehetőségeket. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, és az együttműködés során a segítségnyújtás olyan megoldásait keresi, amelyek illeszkednek az adott család élethelyzetéhez, lehetőségeihez. Ezáltal minden gyermek számára biztosíthatjuk a számára legmegfelelőbb támogatást az óvodai életben való beilleszkedéshez és fejlődéshez.

Fontosnak tartjuk, hogy a szülők partnerként érezzék magukat a nevelési folyamatban. Ennek érdekében rendszeresen tájékoztatást adunk a gyermek fejlődéséről, szükség esetén személyes beszélgetések, fogadóórák, illetve egyéni fejlesztési javaslatok útján biztosítjuk a hatékony kommunikációt.

Együttműködésünk alapelvei:

- Személyes kapcsolat kialakítása minden szülővel Alapvető célunk, hogy minden gyermek szüleivel bizalmon alapuló, nyitott és őszinte kapcsolatot alakítsunk ki. Fontosnak tartjuk, hogy a szülők bármikor fordulhassanak hozzánk kérdéseikkel, észrevételeikkel, és érezzék, hogy gyermekük jó kezekben van.
- A gyermekek egyénre szabott beszoktatásának biztosítása A beszoktatási időszakot rugalmasan és egyénre szabottan szervezzük meg, figyelembe véve a gyermek és a család igényeit, tempóját, ezáltal támogatva a zökkenőmentes óvodakezdet.
- Rendszeres tájékoztatás a gyermekek mindennapjáról Napi vagy heti szinten tájékoztatjuk a szülőket gyermekük óvodai életéről, fejlődéséről. Az egyéni fejlesztési naplóban rögzített megfigyeléseket személyes beszélgetések során is megosztjuk, valamint félévente tájékoztatást kapnak az ovi krétában, illetve bemutatjuk a gyermek

alkotásait, elmondva, milyen képességek, készségek fejlődtek az adott tevékenységek során.

- Egyéni beszélgetések, nézetek és szokások megismerése Lehetőséget adunk személyes konzultációkra, ahol a családi szokások, értékrendek megismerése révén jobban megérthetjük a gyermek háttérét, és így még hatékonyabban támogatjuk fejlődését. Fontosnak tartjuk, hogy a családot partnerként kezeljük, és közösen építsünk a meglévő erőforrásokra.
- Szülői közösségek kialakítása, rendezvények szervezése A szülői közösségek megerősítése érdekében közös programokat, ünnepségeket szervezünk, melyek során a családok közösen élhetik meg az óvodai közösséghez tartozás élményét, ezzel is támogatva a gyermekek szociális fejlődését.

Innovatív nevelőtestületként folyamatosan keressük azokat a lehetőségeket, melyekkel kapcsolatainkat mélyíthetjük, és a közösségi élményekkel gazdagíthatjuk. Úgy szervezzük az óvodai élet eseményeit, hogy azokban a szülők valódi, aktív szerepet vállalhassanak, hozzájárulva egy élő, támogató, értékalapú óvodai közösség kialakulásához. Ezek a kapcsolattartási formák nemcsak a gyermekek optimális fejlődését segítik, hanem elősegítik az óvoda és a család közötti kölcsönös bizalom, megértés és partnerség kialakulását is.

Kapcsolattartásunk formáit tudatosan és sokszínűen alakítjuk, a személyes, közvetlen kommunikációtól kezdve a szülői fórumokon, közös programokon, ünnepeken és rendezvényeken való részvételig, melyek hozzájárulnak a családi légkör megteremtéséhez és az örömteli, pozitív érzelmi töltetű élményekhez.

A kapcsolattartás különböző formái:

- Napi szintű kapcsolatot tartunk fenn a szülőkkel, melynek során tapintatosan érdeklődünk a gyermek közérzete felől, különös figyelmet fordítva az esetleges viselkedésbeli változásokra. Fontosnak tartjuk, hogy tájékoztassuk a szülőket az óvodai nap során történt, gyermeküket érintő eseményekről.
- A beszoktatás során figyelembe vesszük minden gyermek egyéni igényeit, és lehetőséget biztosítunk akár két hétig tartó, fokozatos beilleszkedésre.
- Évente három alkalommal tartunk szülői értekezletet, amelyeken bemutatjuk óvodánk pedagógiai rendszerét, tájékoztatást adunk működési és szervezési kérdésekről, valamint teret adunk a szülők kéréseinek, észrevételeinek, különös tekintettel az újonnan érkező és iskolába készülő gyermekek szüleire.
- Szülői fórumokat szervezünk, ahol nevelési, egészségügyi és más aktuális témákról beszélgethetünk interaktívan meghívott előadók közreműködésével.
- Lehetőséget biztosítunk lelki beszélgetésekre is, ahol a keresztény nevelésről, valamint a családok hitbeli életéről oszthatjuk meg gondolatainkat.
- Szükség esetén családlátogatásokat végzünk, ha a gyermek viselkedésében, élethelyzetében változást észlelünk. Fontosnak tartjuk, hogy jobban megismerjük

a családi háttérrel, különösen a több éve hozzánk járó, illetve nagycsaládos gyermekek esetében.

- Keresztény és évközi ünnepeink megszervezésébe aktívan bevonjuk a szülői szervezetet és az önként vállalkozó szülőket, akik segítséget nyújtanak az események lebonyolításában is.
- Az óvoda által a családokkal közösen szervezett programok – mint például az őszi terményáldás, a Szent Márton napi lámpás felvonulás, az adventi közös énekes áhítat, a karácsonyi kézműves vásár vagy a családi majális – családi hangulatukkal, valamint a felnőttek és gyermekek közös tevékenységével erősítik az óvodai közösséghez tartozás érzését, és örömteli, érzelmileg gazdag élményeket biztosítanak mindannyiunk számára.
- Az információáramlásban segítségünkre vannak a digitális eszközök (e-mailek, telefon, ovi kréta).

III.11.2. Az óvoda és az iskola kapcsolata

Intézményünk iskolájával intenzív, élő kapcsolatot tartunk fenn. Munkánk során a már több éve hagyománnyá vált programokon együtt vesznek részt az intézmény tagjai. A kapcsolattartás formáit igyekszünk változtatatosan és személyes élményeken alapulva kialakítani annak érdekében, hogy a gyermekek óvoda és iskola közötti átmenete zökkenőmentes, biztonságot adó legyen.

- Visszatérő óvodások: Volt óvodásaink gyakran látogatnak vissza egy-egy beszélgetésre, örömmel találkozunk velük az utcán, az udvaron, az iskolában vagy újra az óvodában.
- A gyerekek fejlődésének után követése legalább az általános iskola első évében
- Őszi mulatság: Nagycsoportosainkkal játékos vetélkedőn veszünk részt az iskolában, ahol kipróbálhatják az iskolai környezetet.
- Szent Margit Nap: Intézményünk védőszentjének ünnepén az iskolaelőkészítő csoportos gyermekekkel közös szentmisén veszünk részt.
- Tanítónénik látogatása: A leendő elsős tanítónők meglátogatják a nagycsoportosokat, játszanak velük, ismerkednek, miközben az óvodapedagógusokkal beszélgetve képet kapnak a gyermekek fejlettségéről.
- Iskolai pedagógusok látogatása: Az iskola tanítói és zenetanárai átlátogatnak hozzánk ismerkedő foglalkozásokra, amelyeket szívesen tartanak óvodásainknak.
- Nyílt tanórák: Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a gyerekek óralátogatásokon vegyenek részt az iskolában.
- Iskolaköztolgtató foglalkozások: Az iskolát kezdő óvodások számára ismerkedő tevékenységeket szerveznek, megkönnyítve az óvoda–iskola átmenetet.
- Közös programok: A tanköteles korú gyermekek több iskolával közös eseményen vesznek részt a sikeres iskolakezdés elősegítése érdekében.
- CINKE Gála: Az óvodás és iskolás gyermekek színes műsorokkal mutatkoznak be a közösség előtt.

- Online kommunikáció: Programjainkat és fontos információkat honlapunkon és közösségi médiafelületeinken tesszük közzé.
- Majális: Tavaszi családi rendezvényünkön régi óvodásaink és testvéreik is örömmel vesznek részt, közösen ünnepezve egy vidám délelőttön.

III.11.3. Kapcsolataink egyházi intézményekkel

Egyházi óvodaként elköteleztük magunkat abban, hogy nevelő munkánkat keresztény értékrend mentén, szoros intézményi együttműködések keretében valósítsuk meg. Intézményünk többcélú egyházi nevelési-oktatási központ részeként szoros szakmai és lelki kapcsolatot ápol a Szent Margit Ciszterci Iskolaközpont, katolikus általános iskolával és zeneiskolával. A közös keresztény szellemiségre építve együttműködésünk lehetőséget teremt a közös események, programok és átmenetek tudatos szervezésére.

Különösen értékes számunkra a Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumának diákjaival való kapcsolat, akik heti rendszerességgel vesznek részt óvodánk életében közösségi szeretetszolgálat keretében. A gimnazisták jelenléte játékon, közös tevékenységeken keresztül érzelmi és közösségi szinten is gazdagító tapasztalatot nyújt a gyermekek számára.

Kapcsolatban állunk továbbá a közeli Szent Mór Katolikus Óvodával is, szünetek, nyári zárások ideje alatt kölcsönösen befogadjuk egymás gyermekeit.

III.11.3.1. Az óvoda egyéb kapcsolatai, külső partnerei

Óvodánk folyamatos kapcsolatot ápol mindazon intézményekkel és szervezetekkel, amelyek a gyermek életében az óvodába lépést megelőzően, az óvodai nevelés időszakában, valamint az óvodai élet befejeztével is meghatározó szerepet töltenek be. Ide tartoznak különféle nevelési-oktatási intézmények, szakszolgálatok, kulturális intézmények és egyéb gyermekeket támogató szervezetek.

A korszerű pedagógiai munka feltétele az óvoda külső partnerkapcsolatainak szervezése, ápolása, a partnerekkel való együttműködés. Az intézményben folyó nevelőmunka minőségét segítik a megfelelő partnerek. Óvodánk nyitott a külső partnerkapcsolatok felé.

Szakmai szolgáltatást nyújtó partnerintézményeink:

- Katolikus Pedagógiai Intézet
- Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat és tagintézményei
- Esztergár Lajos Család és Gyermekegészségügyi Szolgálat és Központ

Gyermek egészségügyi szolgáltatók:

- Óvoda orvos
- Védőnő
- Szemész

- Fogorvos

Egyéb partnereink:

- Alapítványunk
- Helyi civil és szociális szervezetek
- Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma
- Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola
- Idősek Napközöththona
- Kulturális intézmények (bábszínház, könyvtár, múzeum, stb.)

III.12. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő ÓVODAI eszközök és felszerelések jegyzéke

ÓVODA (2024)		
I. HELYSÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI		
<i>Az e pont alatt felsorolt eszközök, felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű, környezettudatos eszközzel, felszereléssel</i>		
<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi mutatók</i>	<i>Megjegyzés</i>
1. Csoportszoba		
óvodai fektető	gyermeklétszám szerint 1	Mozgássérült esetén kemény ágybetétek, decubitus matrac egyéni szükséglet szerint; látás- és középsúlyos értelmi fogyatékos esetén védőszegély (rács).
gyermekszék (ergonomikus)	gyermeklétszám szerint 1	Mozgássérült, látás- és középsúlyos értelmi fogyatékos esetén állítható magasságú, lábtartóval és ülőkével.
gyermekasztal	gyermeklétszám figyelembevételével	Mozgássérült, látás- és középsúlyos értelmi fogyatékos esetén állítható magasságú, dönthető lapú, peremes, egyszemélyes óvoda asztalok.
fényvédő függöny	ablakonként, az ablak lefedésére alkalmas méretben	
szőnyeg	gyermekcsoportonként, a padló legalább egyötödének lefedésére alkalmas méretben	
játéktartó szekrény vagy polc	gyermekcsoportonként 2, sajátos nevelési igényű gyermek esetén további 1	
könyvespolc	gyermekcsoportonként 1	
élősarok állvány	gyermekcsoportonként 1	
textiltároló és foglalkozási eszköztároló szekrény	gyermekcsoportonként 1	
edény- és evőeszköz-tároló szekrény	gyermekcsoportonként 1	
szeméttartó	gyermekcsoportonként 1	
hulladék szelektálására alkalmas gyűjtőedények	épület szintenként 1	a települési szabályozásnak megfelelően annyi gyűjtőedény, amennyi az elkülöníthető hulladéktípusok száma

<i>Eszközök, felszerelések megnevezése a csoportszobákban</i>	<i>Mennyiség (db) GYERTYA CSOPORT</i>	<i>Mennyiség (db) HALACSKA CSOPORT</i>	<i>Mennyiség (db) ALMA CSOPORT</i>	<i>Mennyiség (db) VIRÁG CSOPORT</i>	<i>Mennyiség (db) CSENGŐ CSOPORT</i>	<i>Mennyiség (db) SZÍVECSKE CSOPORT</i>
óvodai fektető	26	22	23	25	24	25
gyermekszék	29	30	30	30	28	33
gyermekasztal	5	5	5	5	6	5
fényvédő függöny	4	6	2	4	6	5
szőnyeg	2	1	1	2	3	1
játéktartó szekrény vagy polc	5	6	4	4	3	7
könyvespolc	1	2	1	1	2	2
élősarok állvány	0	0	0	0	0	0
textiltároló és foglalkozási eszköztároló szekrény	4	3	1	2	1	6
edény- és evőeszköz-tároló szekrény	1	2	2	1	1	1
szeméttartó	2	2	2	2	2	2
hulladék szelektálására alkalmas gyűjtőedények	0	0	0	1	0	0

2. Tornaszoba			
<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>	<i>Mennyiségi mutatók</i>	<i>Megjegyzés</i>
tornapad	8	2	
tornaszőnyeg	4	1	
bordásfal	4	2	
bordásfal		3 gyermekenként 1	új óvoda építése esetén.
mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő készlet	vannak	1	pl. greiswald, mozgás-kotta, body-roll, Bosu jellegű fejlesztő eszközök
egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések	mennyiségi mutatók szerint előírtaknak megfelelően vannak	három gyermek egyidejű foglalkoztatásához	ha az óvoda sajátos nevelési igényű gyermekeket nevel; a pedagógiai programban foglaltak szerint, pl.: számoly, matrac, labdák, karikák stb.

3. Logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba			
<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>	<i>Mennyiségi mutatók</i>	<i>Megjegyzés</i>
a fogyatékosság típusának megfelelő, a tanulási képességet fejlesztő eszközök	vannak		a pedagógiai programban foglaltak szerint.
tükör (az asztal szélességében)	1	1	
asztal	1	1	
szék	4	2	egy gyermek, egy felnőtt.
szőnyeg	0	1	
játéktartó szekrény vagy könyvek tárolására is alkalmas polc	1	1	

4. Óvodapszichológusi szoba (gyermeklétszám szerint) lásd: iskola, kollégium			
<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>	<i>Mennyiségi mutatók</i>	<i>Megjegyzés</i>
asztal		1	
szék		4	
szőnyeg		1	
könyvek, játékok, iratok tárolására is alkalmas polc		1	

5. Játszóudvar			
<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>	<i>Mennyiségi mutatók</i>	<i>Megjegyzés</i>
kerti asztal	4	gyermekcsoportonként 1	
kerti pad	6	gyermekcsoportonként 2	
babaház	4	minimum 1, további 2 csoportonként 1	
udvari ivócsap, ivókút	2	(székhelyen és telephelyen) 1	új óvoda építése esetén
udvari homokozó	4	gyermekcsoportonként 1	
takaróháló, takaróponyva	4	homokozónként 1	megfelelő árnyékolás biztosításával a homokozó használaton kívüli lefedéséhez
mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök	hinta kivételével vannak	IV. rész szerint	pl.: fészekhinta, gyermekcsoportonként 1 db kétüléses lengőhinta, továbbá 3-3 db roller, három és kétkerekű kerékpár, mászóka stb.

6. Intézményvezetői iroda:			
<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>	<i>Mennyiségi mutatók</i>	<i>Megjegyzés</i>
íróasztal és szék	1	1-1	
tárgyalóasztal, székekkel		1	
telefon		1	
könyvszekrény	1	1	
iratszekrény	1	1	
számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	1	1 felszerelés	perifériák pl.: multifunkciós eszköz (szkenner, nyomtató, fénymásoló), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon stb.

7. Intézményvezető-helyettesi, tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettesi, óvodatitkári iroda (a felszerelések feladatellátás szerint helyezhetők el): nincs			
<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>	<i>Mennyiségi mutatók</i>	<i>Megjegyzés</i>
íróasztal és szék		1-1	
iratszekrény		1	
telefon		1	közös vonallal is működtethető
számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal		1 felszerelés	tagintézményben perifériák pl.: multifunkciós eszköz (szkenner, nyomtató, fénymásoló), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon, közös intézményi használatra stb.

8. Nevelőtestületi szoba			
<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>	<i>Mennyiségi mutatók</i>	<i>Megjegyzés</i>
asztal, ami egyben eszköz előkészítő munkaasztal is	2	pedagóguslétszám figyelembe vételével	
szék	12	pedagóguslétszám szerint 1	
könyvtári dokumentum	100	500	az óvoda-pedagógusok felkészüléséhez
könyvszekrény	2	2	legalább ötszáz könyvtári dokumentum tárolásához alkalmas legyen
számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	1	1	perifériák pl.: multifunkciós eszköz (szkenner, nyomtató, fénymásoló), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon stb.

9. Orvosi szoba, elkülönítővel	<i>van az intézményen belül 1</i>	amennyiben az óvoda-egészségügyi szolgálat az óvodában megszervezett, biztosított;	berendezése, felszerelése a vonatkozó jogszabályban előírtak szerint; gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai óvodában, helyben biztosítva
---------------------------------------	-----------------------------------	--	--

10. Gyermekeöltöző			
<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>	<i>Mennyiségi mutatók</i>	<i>Megjegyzés</i>
öltözőrekesz, ruhatároló, fogas	138	gyermeklétszám figyelembevételével	öltözőrekeszen belül elkülönített cipőtároló
öltözőpad	138	gyermeklétszám figyelembevételével	egyben van az öltözőrekesszel

11. Gyerme mosdó, WC helyiség			
<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>	<i>Mennyiségi mutatók</i>	<i>Megjegyzés</i>
törülközőtartó	gyermekenként 1	gyermeklétszám figyelembevételével	
falitükör	mosdókagylónként 1	mosdókagylónként 1	
rekeszes fali polc (fogmosótartó)	4	gyermeklétszám figyelembevételével	

II. TISZTÁLKODÁSI ÉS EGYÉB FELSZERELÉSEK			
<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>	<i>Mennyiségi mutatók</i>	<i>Megjegyzés</i>
egyéni tisztálkodó szerek	minden gyermeknek saját	gyermeklétszám szerint 1	fésű, fogkefe, fogmosópohár
tisztálkodó felszerelések	mosdókagylónként 1	mosdókagylónként 1	ruhakefe, körömkefe, szappantartó
fésűtartó	csoportonként 1	csoportonként 1	
törülköző	minden gyermeknek saját	felőtt és gyermeklétszám szerint 3-3	
abrosz	asztalonként 2	asztalonként 3	
takaró	minden gyermeknek saját	gyermeklétszám szerint 1	
ágyneműhuzat, lepedő	minden gyermeknek saját	gyermeklétszám szerint 3-3	
tisztítószerek szekrény	5		

III. A FELNŐTTEK MUNKAVÉGZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK

Az e pont alatt felsorolt eszközök, felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű, környezettudatos eszközzel, felszereléssel

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>	<i>Mennyiségi mutatók</i>	<i>Megjegyzés</i>
szennyes ruhatároló	1	óvodánként 1 (székhelyen és telephelyen)	kosár
mosott ruhatároló	1	óvodánként 1 (székhelyen és telephelyen)	kosár
automata mosógép	1	óvodánként 1 (székhelyen és telephelyen)	ha a mosás helyben történik
vasaló	2	óvodánként 1 (székhelyen és telephelyen)	ha csoportok száma több mint 6, akkor 2
vasalóállvány	1	óvodánként 1 (székhelyen és telephelyen)	ha csoportok száma több mint 6, akkor 2
szárítóállvány	3	csoportonként 1 (székhelyen és telephelyen)	
takarítóeszközök	vannak	óvodánként 1 (székhelyen és telephelyen)	
kerti munkaeszközök, szerszámok	előírás szerint vannak	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1-1	pl.: ásó, kapa, gereblye, kerti locsolókanna, fűnyíró, fűszegély nyíró, sövényvágó, metszőolló, hólapát, lombvágó, locsolótömlők, seprők
hűtőgép	3 db	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1-1	
porszívó	2 db	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1-1	pl.: lehet takarítógép

IV. A NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ JÁTÉKOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK			
1. Játékok, játékeszközök (mennyiség eszközfajtánként)			
<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>	<i>Mennyiségi mutatók</i>	<i>Megjegyzés</i>
különböző játékformák (mozgásos játékok, gyakorló, szimbolikus, szerepjátékok, építő-konstruáló játékok, szabályjátékok, dramatizálás, bábozás, barkácsolás) eszközei	csoportonként mennyiségi mutatóknak megfelelő mennyiségben vannak	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	csoportszobai és udvari eszközök külön-külön (pl: családjáték, mesterségek játéka; közlekedési szabályjáték; boltos játékok; jelmezek, LEGO; építő kocka és építőelemek; mágneses építők, fogaskerék készletek)
mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök	csoportonként mennyiségi mutatóknak megfelelő mennyiségben vannak	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	csoportszobai és udvari eszközök külön-külön (pl: akadálypálya elemei; egyensúlyérzékelő játékok, eszközök; gimnasztikai eszközök; motoros képességfejlesztő eszközök)
ének, zene, énekes játékok eszközei	csoportonként mennyiségi mutatóknak megfelelő mennyiségben vannak	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	az óvoda pedagógiai programja szerint (pl: hangszerkészlet; furulya; dob; triangulum; xilofon; metalofon; cintányér, csengő)
az anyanyelv fejlesztésének, a kommunikációs képességek fejlesztésének eszközei	csoportonként mennyiségi mutatóknak megfelelő mennyiségben vannak	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	az óvoda pedagógiai programja szerint (pl: okoskocka; logico eszközök; beszédfejlesztés eszközei; hangképzést segítő eszközök; könyvek)
értelmi képességeket (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitást fejlesztő anyagok, eszközök	csoportonként mennyiségi mutatóknak megfelelő mennyiségben vannak	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	az óvoda pedagógiai programja szerint (pl: érzékelés-észlelés fejlesztését segítő eszközök; okoskocka; összetett fejlesztő eszközök, logico, sakkjátszótér eszközcsomag)
ábrázoló tevékenységet fejlesztő eszközök	csoportonként mennyiségi mutatóknak megfelelő mennyiségben vannak	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	az óvoda pedagógiai programja szerint (pl: rajzolás, festés, mintázás, kézművesség eszközei)

a természeti-emberi-tárgyi környezet megismerését elősegítő eszközök, anyagok	csoportonként mennyiségi mutatóknak megfelelő mennyiségben vannak	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	az óvoda pedagógiai programja szerint (pl: logico; okoskocka; lotto játékok; kirakó eszközök; adott témakörhöz rendelt digitális adathordozók)
munka jellegű tevékenységek eszközei	csoportonként mennyiségi mutatóknak megfelelő mennyiségben vannak	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	az óvoda pedagógiai programja szerint

2. A nevelőmunkát segítő egyéb eszközök

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>	<i>Mennyiségi mutatók</i>	<i>Megjegyzés</i>
digitális hang lejátszásra és képmegjelenítésre alkalmas eszköz	projektor 1	óvodánként 1 (székhelyen és telephelyen)	projektor, vagy interaktív kijelző
hangfalak	1	(székhelyen és telephelyen) 1	
diavetítő	1	óvodánként 1 (székhelyen és telephelyen)	
vetítővászon	1	óvodánként 1 (székhelyen és telephelyen)	
hangszer (pedagógusoknak)	1 gitár		az óvoda pedagógiai programja szerint
hangszer (gyermekeknek)	csoportonként mennyiségi mutatóknak megfelelő mennyiségben vannak	gyermekcsoportonként, a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	az óvoda pedagógiai programja szerint
egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések	csoportonként mennyiségi mutatóknak megfelelő mennyiségben vannak	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő óvodában; az óvoda pedagógiai programja szerint

Egyéb:

Helység neve: Játzóudvar

Felszerelés megnevezése:

Trambulin	1 db
-----------	------

Helység neve: Közlekedő folyosó

Felszerelés megnevezése:

Tisztítószer tároló szekrény	2 db
------------------------------	------

Helység neve: Közösségi tér

Felszerelés megnevezése:

Kinyitható felnőtt szék	40 db
-------------------------	-------

Tárgyalóasztal	2 db
----------------	------

Szőnyeg	1 db
---------	------

IV. AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

IV.1. AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

IV.1.1. Az általános iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei

- Minden tanítványunk a saját képességeinek, értékeinek megfelelő bánásmódban, nevelésben és oktatásban részesüljön.
- Nemzeti kultúránk, történelmünk, anyanyelvünk, valamint az egyetemes kultúra eredményeinek megismertetése, hogy tanítványaink magyarként, keresztényként, katolikusként kiegyensúlyozott identitásra tegyenek szert.
- Fontos értéknek tekintjük és a hitéletre nevelést, valamint a családi életre nevelést.
- A gyermekek önkifejezési készségének gazdagítása. a művészetek befogadására és előadására való felkészítéssel.
- A helyes önértékelés és együttműködés kialakítása.
- Felelőssé tenni diákjainkat önmaguk, mások és a teremtetett világ iránt, egészséges életmódra, önismeretre, környezetkultúrára való neveléssel.
- Alkalmassá tenni tanítványainkat a változó világ és az egész életen át tartó tanulás kihívásaira, képessé tenni őket önálló ismeretszerzésre, önmaguk tudatos nevelésére és képzésére.
- A hátrányos helyzetű, beilleszkedési és tanulási nehézségekkel küzdő, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók integrációs- és képességfejlesztő felkészítése.
- Felkészíteni tanítványainkat képességeiknek, személyiségüknek megfelelő középfokú (lehetőség szerint katolikus) oktatási intézményben való sikeres továbbtanulásra.

IV.1.2. Az általános iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai

IV.1.2.1. Az 1-4. évfolyamban folyó nevelő-oktató munkánk célja, hogy:

- óvja és fejlessze tovább az iskolába belépő kisgyermekben a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot,
- vezesse át a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskola tanulási tevékenységeibe,
- rakja le a hitélet alapjait, készítsen fel a liturgiában való tevékeny részvételre, készítsen fel a szentgyónásra és az elsőáldozásra,
- tegye fogékonyá a tanulót saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, a társadalom értékei iránt,
- az iskola adjon teret a gyermek játék és mozgás iránti vágyának,
- az iskola segítse a gyermek természetes fejlődését, érését,

- az iskola a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetítsen, kulcskompetenciákat, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen,
- az alapkészségek és képességek fejlesztésében fordítson figyelmet az egyéni adottságokra, fejlessze hangsúlyozottan a rászorulókat és segítse a tehetségek kibontakozását.

IV.1.2.2. Az 5-8. évfolyamban folyó nevelő-oktató munkánk célja, hogy:

- folytassa az első szakasz nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek, kulcskompetenciák fejlesztését,
- mélyítse el a hitéletet és a hit gyakorlatát, alakítsa ki a belső igényt a vallásos életkornak megfelelő gyakorlatára,
- alakítsa ki a keresztény életvitel motívumait és automatizmusait a liturgikus alkalmakon és azon kívül is,
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegye figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiaileg elkülöníthető periódusra tagolódik,
- vegye figyelembe, hogy a 10-12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz,
- vegye figyelembe, hogy 13-14 éves kortól (serdülőkor kezdete) a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás,
- a különböző érdeklődésű, sajátos nevelési igényű gyerekeket együtt neveljük, de segítsük elő egyéni boldogulásukat is differenciálással,
- a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítsük fel a továbbtanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre,
- a külső környezet, a szülők és a társadalom igényeinek folyamatos és állandó figyelembevételével és a jövő igényeire tekintettel oktassunk és neveljünk, tudjunk folyamatosan megújulni, alkalmazkodni,
- az új információs társadalom és elvárásrendszere alapján biztosítsunk lehetőséget az informatika és az idegen nyelvek oktatására,
- alapozzuk meg a középfokon tovább építhető általános műveltséget,
- fejlesszük tovább a tanulóknál a világ megismerése iránti kíváncsiságot, a jól megalapozott tanulási szokásokat, technikákat,
- adjunk módszereket az önálló ismeretszerzéshez, az ismeretek feldolgozásához, a feladatvégzéshez és a problémamegoldáshoz,
- alapozzuk meg a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására, az erkölcsös, törvényes és demokratikus magatartásra, valamint a környezet iránt érzékeny, környezettudatos magatartásra.

IV.1.3. Az általános iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai

IV.1.3.1. Az 1-4. évfolyamban folyó nevelő-oktató munkánk feladata, hogy:

- a pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése álljon,
- alapozza meg illetve bontakoztassa ki a vallás és hit iránti érdeklődést,
- a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített és ezáltal motivált munkában fejlessze a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és előmozdítsa érzélemvilágának gazdagodását,
- adjon mintákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- alapozza meg a tanulási szokásokat,
- támogassa az egyéni képességek kibontakozását,
- működjön közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában,
- tudatosítsa a gyermekekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket,
- erősítse meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat,
- a gyermek jellemét formálva szolgálja a személyiség érését.

IV.1.3.2. Az 5-8. évfolyamban folyó nevelő-oktató munkánk feladata, hogy:

- segítse elő a személyes meggyőződés, keresztény világszemlélet és világkép kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését személyre és konkrét közösségre szabott feladatok segítségével,
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlessze a gyermekek önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját,
- mutassa fel szentek, ismert egyházi és világi személyiségek követésre méltó példáit,
- teremtsen olyan helyzeteket, amelyekben a tanuló gyakorlati módon igazolhatja megbízhatóságának, becsületességének, szavahihetőségének értékét,
- fejlessze a gyermekekben azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolatokhoz szükségesek,
- tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogassa az egyéni képességek kibontakozását,
- teremtsen a diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzeteket,

IV.1.4. Az általános iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei, eljárásai

A nevelési módszer, mint eljárás célja, hogy a gyermekeket pozitív tevékenységre készítsük, valamint kiküszöböljük a negatív hatásokat. Az eljárás a módszer konkretizálását jelenti. Függsz a pedagógiai intuíción, a találékonyságtól, a nevelő aktivitásától. Eljárás egymagában nem létezik, mindig eljárások rendszerében gondolkodunk.

A leírtakból tehát levonhatjuk azt a következtetést, hogy:

- a nevelés eszközei, eljárásai, valamint a nevelés módszerei a nevelési folyamat – egymással összefüggő, egymást feltételező, nagyon fontos – elemei, tényezők,
- a nevelési módszerek elválaszthatatlanok a nevelés céljától,
- vagyis a nevelési módszereinket hozzá kell igazítani az előzőekben már leírt célokhoz.

A nevelés céljai között szerepeltek általános és konkrét fejlesztési szakaszokra lebontott célok, így az alábbiakban felsorolt (csoportosított) nevelési módszerek közül azokat kell kiválasztani, amelyek a nevelési célokra és feladatokra túl:

- igazodnak a gyermekek életkori sajátosságaihoz, értelmi, érzelmi és fizikai fejlettségéhez, képességeihez,
- igazodnak a nevelők személyiségéhez, pedagógiai kultúráltságához, felkészültségéhez, stílusához,
- igazodnak a mindenkori szituációhoz és annak tartalmához,
- a fentiek alapján a leghatékonyabb alkalmazást teszik lehetővé.

Legfontosabb nevelési módszerünk a példamutatás szisztematikus és automatikus alkalmazása. Ez független az aktuális oktatási (vagy azon kívüli) helyzettől, sőt némileg még az életkortól és egyéb egyéni tényezőktől is. Ezt az idealizált – de azért megvalósítható – nevelési módszert hívjuk az intézmény katolikus szellemiségének.

Nagyon fontos még az oktató munkára alapozott, az oktatás megszervezésében és módszereinek megválasztásában realizálódó nevelési módszer. Ezt is az intézményi szellemiségnek kell áthatnia, de vannak önálló, szakmailag megragadható vonásai is.

A fejlesztés alapja az oktató munka. A tanulási tevékenység önmagában rendszerességet követel, munkára szoktat, sikerhez juttat, tehát motivál is egyben. Az oktató munka során természetesen megjelenik a gyermekek ismereteinek bővítését és elmélyítését segítő hagyományos és modern módszerek többsége. A tanulási folyamat szervezésekor törekszünk arra, hogy a gyermekeket koruknak megfelelő mértékben, s szellemi fejlettségükhöz igazodó eszközökkel terheljük. Ennek érdekében folyamatosan kell kialakítani annak képességét, hogy a kezdeti néhány perces spontán figyelemből kialakuljon a közel teljes tanórára kiterjedő tudatos összpontosítás képessége, a felszínes spontán érzékelést felváltsa a tudatos és rendszerező megfigyelés, a konkrét gondolkodásból kialakuljon az általánosítás és következtetés képessége, majd később az elvont, fogalmi gondolkodás.

Az ismeretek átadásának legfontosabb vonása a képzés teljes tartalmában a szemléletesség, az érzékelés lehető legteljesebb bevonása a megismerő tevékenységbe. Ezen belül a kezdeti vizuális eszközök helyét folyamatosan veszik át az egyéb – elsősorban szöveges-információhordozók. A megismerés szervezeti keretei az irányított osztálymunkától a képességek szerint differenciált csoportmunkán keresztül vezetnek el az egyéni ismeretszerzés képességeinek kialakulásához.

Tanulóink képességeinek differenciált fejlesztése egyre fontosabb követelmény, hiszen az iskolába jelentős eltérésekkel érkeznek tanulók. Így a képzés teljes időszakában nagy gondot kell fordítanunk az alapkészségek (beszéd és kifejezőkészség, zenei képességek és mozgáskultúra, állóképesség, erőnlét stb.), kulcskompetenciák fejlesztésére, és általában a lemaradások (tanulási készség, szociális készségek stb.) kompenzálására.

A gyermekek személyiségjegyeinek, képességeinek, tudásának kialakításában a pedagógus személyéhez kötődő érzelmi motívum (szeretet, tekintély) szerepét folyamatosan veszik át az egyéb pedagógiai eljárások: a gyermekek meggyőzése, felvilágosítása, az ismeretek, az ismeretszerzés, valamint az énkép tudatosítása.

Az iskolai tanórán kívüli (oktatási) tevékenység is része a tanulói személyiség fejlesztésének. A hátrányok leküzdését szolgáló korrepetálások, fejlesztő foglalkozások mellett a tehetség kibontakoztatását szolgáló szakkörök éppúgy a tanuló egészséges fejlődését szolgálják, mint a testi fejlődését segítő sportmozgalmak, a teljesítőképeség fokozását célzó versenyek, a közösségi szellemet erősítő osztályrendezvények, táborok, kirándulások, szakkörök.

A feladattudat, a felelősségvállalás mindennapi mérőeszköze a tanulási tevékenység értékelése, a kapott és vállalt feladatok ellenőrzésével való szembesülés. Ennek hagyományos módja az iskolai értékelés (szöveges értékelés, osztályozás), melynek döntő céljai nem a tanuló tudásának abszolút értelemben vett mérése, minősítése, hanem egyik eszköze a motiválásnak – ösztönzéssel, vagy elmarasztalással.

Napjaink pedagógiai gyakorlata, tapasztalata, valamint a nevelés kiemelt szerepe a nevelő-oktató munka során megkívánja, hogy a módszereket a nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján csoportosítsuk. Ennek alapján az alábbi csoportosítás végezhető el:

- a meggyőzés módszerei (személyes és közösségi példaadás, példaképállítás, oktatás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás stb.),
- a tevékenység megszervezésének módszerei (követelés, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás stb.),
- a magatartásra ható, ösztönző módszerek (biztatás, elismerés, dicséret, ígéret stb.),
- a jutalmazás formái (szóbeli, írásbeli dicséret, oklevél, kitüntetés, jutalomkönyv, tárgyi jutalom stb.),

- a büntetés formái (szóbeli, írásbeli figyelmeztetés, észrevétel, dorgálás, feddés, határozott rendreutasítás, osztályfőnöki figyelmeztetés, intés, rovás, igazgatói figyelmeztetés, intés, rovás, nevelőtestület elé idézés, szigorú megrovás, párhuzamos osztályba való áthelyezés stb.),
- a nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célzó módszerek (felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás, tilalom stb.).

IV.1.5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Lásd előbb II.2.

IV.1.5.1. A személyiségfejlesztés általános feladatai

A Krisztus-központú személyiségfejlesztés alapja a szeretetparancs: szeretni egyaránt Istent, felebarátunkat és magunkat. Üzenetét sajátos fénybe helyezi egy másik szentírási parancs: „Az állhatatosság pedig tegye tökéletessé a cselekedetet, hogy tökéletesek és hibátlanok legyetek, minden fogyatkozás nélkül.” (Jak 1,4) A szeretet hármasság – és így általános – parancsának ritkán sikerül teljesen eleget tenni, de az állhatatos törekvés a jézusi parancs megtartására tökéletessé teszi az egyébként fogyatékos erőfeszítéseket.

A személyiségfejlesztés általános feladata tehát kettős: egyrészt ki kell alakítani a gyermekek, növendékek, tanítványok jóra való készségét, másrészt tartóssá, megújulóvá kell tenni ezt a készséget.

A legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus személyében, életében mutatkoznak meg a legteljesebben. Ezért a diákok elé példaként Jézust, az őt követő szenteket és a ma körülöttünk élő szent életű embereket kell állítanunk. Be kell mutatnunk, hogy a nyolc boldogság, a szeretethimnusz, a sarkalatos erények hogyan lehetnek életük részévé, hogyan szólhatnak az ő nyelvükön is.

A nevelés, személyiségfejlesztés feladata kettős:

- a szociális kompetencia komponenskészleteinek gyarapítása,
- valamint a pozitív egyéni értékrend és a képességrendszer kiépülésének, kreativitás növelésének segítése.

IV.1.5.2. A személyiségfejlesztés konkrét feladatai

Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket:

A hitre nevelés területén elvégzendő feladatok:

- A hitre nevelés szője át az intézmény – és a család – mindennapi életét:
 - Szentírásolvasás, elmélkedés, hittani és liturgikus ismeretek,

- imádság – formális és szabad ima, egyéni és közösségi imádság,
- a szentmise, mint az Egyház életének központja, találkozás Jézussal,
- az egyházi ünnepek, szentek és példájuk,
- szentségek vétele: rendszeres gyónás és áldozás.
- A hitéleti nevelés személyre szabott legyen, alkalmazkodjon a gyermek hitéleti múltjához.

Az értelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:

- Az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése, a tapasztalati és értelmező tanulás elsajátítása.
- A megismerési vágy és az érdeklődés fejlesztése, a megismerés képességének fejlesztése.
- A kognitív képességek fejlesztése:
 - a kognitív rutinok (műveletek) elsajátítása (felismerés, igazságértékelés, összehasonlítás, besorolás, sorrend – összefüggés – felismerés tapasztalati következtetés),
 - a megismerési folyamat (megfigyelés, értékelés, értelmezés, bizonyítás) egymásra építése,
 - kommunikáció fejlesztése (ábraolvasás, ábrázolás, tapasztalati és értelmező nyelvtudás, beszéd és beszédértés, írás és olvasás, formalizált kommunikáció),
 - gondolkodás (viszonyítás, általánosítás és osztályozás, problémamegoldás) fejlesztése, szakaszok tudatosítása.
- Az alkotásvágy magasabb szintre emelése.
- Az önismeret, a céltudatosság, a kötelességtudat kialakítása.
- A tanulási sikervágy és kudarcfélelem optimalizálása, a képességekhez igazodó tanulási igény szint, ambíció szinten tartása, javítása.
- A helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.
- A tanulási életprogram fejlődésének segítése, a továbbtanulási szándék fokozása, önfejlesztési igény kialakítása.

A gyermekek erkölcsi nevelése területén elvégzendő feladatok:

- Az erkölcsi relativizmus hatásainak semlegesítése.
- A krisztusi erkölcs értékeinek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- Pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése.

Az érzelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:

- A művészet, a műalkotások befogadásának előkészítése, majd elmélyítése.
- A gyermekek, tanulók közösségére és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

- A keresztény erkölcsiséggel való érzelmi azonosulás kialakítása, majd ennek megtartása.
- A helyes arány kialakítása az érzelmek kimutatásában.
- „Az EFOP 3.2.6-16-2016-00001 „A tanulók képesség-kibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben” című projekt keretében, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem partnerintézményeként az átvett szakmai programok tananyagát, módszertanát alkalmazzuk a tanórai tevékenységekben, valamint a tanórán kívüli egyéb nevelő-oktató munkában, a helyi tantervi és tantárgyi programoknak megfelelően a szakkörökben, a szabadidős tevékenységek során, nyári táborokban.”

Nevelési programunk összeállításában elsődlegesek az alábbi, a személyiségfejlesztő oktatást ösztönző feladatok:

- A színes, sokoldalú intézményi élet, hitélet, tanulás, játék, munka.
- A fenti lehetőségek a gyermekek önismeretét, keresztényi gondolkodás-képességét, együttműködési készségét fejlesztik, edzik akaratukat.
- Járuljanak hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik, a krisztusi értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

Kialakítandó személyiségjegyek:

- hűség Istenhez és embertársainkhoz,
- a krisztusi értékek felismerése, megbecsülése és a kiállás mellettük,
- a szelídség, az alázat, a türelem,
- a mértékletesség,
- a bűnbánatra való készség,
- a belső csendre, elmélyülésre való igény,
- a helyes önértékelés,
- józan, megfontolt ítélőképesség,
- a mások felé való nyitottság, befogadóképesség,
- a saját akaratunkról való lemondás mások érdekében,
- alaposág, rendszeresség kialakítása,
- felelősség magunk, mások és a teremtetett világ iránt,

Elvárásaink tanítványainktól a következők:

- élő vallásgyakorlat, tanúságtévő élet,
- tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt,
- mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása,
- alapos, rendszeres és pontos munka,
- egyéni és közösségi feladatok képesség szerinti önkéntes vállalása,
- a feladatok lelkiismeretes elvégzése,
- a házirend felelős betartása,

Sajátos nevelési igényű tanulók személyiségfejlesztése:

Az iskola a tanulók személyiségfejlődésében másodlagos szocializációs színtér, mely a speciális szükségletek jelenléte miatt adaptált és differenciált feladatrendszert feltételez:

- A tanuló számára lehető legoptimálisabb testi – lelki fejlődést, az értelmi és érzelmi kibontakozást csak az egyéni szükségletekre épülő pedagógiai megoldásokkal érhetjük el.
- A nevelő - oktató munkának a személyiség formálásban betöltött két – hagyományos értelemben használt – alapfunkciója: az ismeretátadás és a képességfejlesztés egymásra épülve, összekapcsolódva, egymást kiegészítve és egyben erősítve jelennek meg. Mindezekkel párhuzamosan és velük kölcsönhatásban történik a diszharmonikus rendszerek átszervezése és a következményes károsodások megelőzése. Ez a komplex megközelítés és tevékenységrendszer eredményezheti a tanuló személyiségének egyensúlyát a fejlődés korlátai és lehetőségei között.

IV.1.6. Lázár Ervin Program (LEP)

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján Magyarország Kormánya egyetértett azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítés az állam kiemelt felelőssége. Ennek jegyében a Kormány 2019-ben életre hívta a Lázár Ervin Programot.

A Program célja: a művészet – szociális helyzettől és területi elhelyezkedéstől függetlenül – minden köznevelésben tanuló diák számára egyenlő feltételek mellett hozzáférhető legyen.

Elvárt hatások: A Program hosszú távon kedvezően befolyásolja majd a felnövekvő generáció felnőttkori kulturális intézmény-látogatási hajlandóságát és szokásait. A Programban részt vevő szervezetek törekedjenek, hogy

- megteremtsék Magyarország teljes lefedettségét a diákok kultúrafogyasztása tekintetében;
- csökkentsék a kulturális esélyegyenlőtlenséget, a szociális, gazdasági és területi különbségeket a gyermekek művészethez jutásával kapcsolatban;
- ösztönözzék az előadó-művészeti szervezetek aktív részvételét a kulturális értékeink megóvásában, minél szélesebb körű megismertetésében és átörökítésében, valamint az új értékek létrehozásában;
- elősegítsék a diákok életkori sajátosságaiknak megfelelő, tanulmányikhoz kapcsolódó, az oktatási-nevelési célokkal összhangban lévő művészeti élményben részesedését;
- megalapozzák a felnövekvő generációk felnőttkori színház-, illetve kulturálisintézmény-látogatási szokását;
- erősítsék a fiatal generációk nemzeti identitástudatát;

- továbbfejlesszék a hazai előadó-művészeti szférát, mint a kontinens legerősebb színházi hálózatát.

A támogatás feltételrendszere: Magyarország adott éves központi költségvetéséről szóló törvényben a Lázár Ervin Programra vonatkozó előirányzat.

IV.1.7. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

[20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról] 128.§, 129.§

A teljes körű egészségfejlesztési programot a nevelési program szerves részét képező környezeti és egészségfejlesztési programmal összhangban, a Nat és a tantárgyi kerettantervek egyes kapcsolódó tartalmai alapján kell elkészíteni, figyelembe véve, hogy annak megvalósítása népegészségügyi, pedagógiai és társadalmi cél is.

A és kulturált életmódot. Az ismeretek és információk adásán túl feladatunk, hogy fiataloknál felkészítsük az egyént arra, hogy önálló felnőtt életében képes legyen életmódjára vonatkozóan helyes döntéseket hozni, olyan egészséges életvitelt tudjon kialakítani természet nagyszerű műveit s bennük Isten munkáját ámulattal figyelő ember csodálatának egyik legméltóbb tárgya a célszerűen felépített emberi test. Ennek gondozása, ápolása elengedhetetlen feladat. Belső igényszintre kell emelnünk a tanulóknál az egészséges, amely meggyőző erővel hat majdani környezetére, családtagjaira.

Az egészségi állapot társadalmi szintű rosszabbodásának megállításáért az egészségügy mellett a köznevelési intézményekre is súlyos felelősség hárul. Az iskolai egészségnevelés csak a szereplők (a pedagógusok, a tanulók és a szülők) aktív részvételével, iskolai szervezetfejlesztési programmal, szemléletformálással válhat hatékonyá, így érhető el a cél: a felnövekvő generációk életésélyeinek javulása.

IV.1.7.1. Az egészségfejlesztő iskola

Az Egészségügyi Világszervezet megfogalmazása szerint az egészségfejlesztő iskola folyamatosan fejleszti környezetét, ami elősegíti azt, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen.

Mi az egészség?

Napjainkban egyetértés van abban, hogy az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jól-lét állapota. Hangsúlyoznunk kell, hogy az egészség nem passzív állapot, hanem folyamat. Az egészség kiteljesedésére az alábbi négy feltétel teljesülése adja a legnagyobb esélyt:

1. Ha az egyén társadalmilag integrálódik (családhoz, iskolai és más közösségekhez tartozik).
2. Ha a változó terhelésekhez alkalmazkodni tud.

3. Ha individuális önállóságát megőrzi.
4. Ha megteremti az összhangot a lelki és a társadalmi lehetőségek közt.

Az egészség, mint érték

Társadalmi vonatkozásban is alapigazság az egészség érték volta, hiszen a társadalmilag fontos célok megvalósításában egészséges emberek tudnak tevékenyen részt vállalni. Hogy az egészség érték, az az egyénben akkor tudatosodik igazán, amikor a figyelmeztető, majd vészjelzések figyelmen kívül hagyásával hirtelen elveszti azt. Ekkor megindul a küzdelem az egészség visszaszerzéséért, melynek végeredménye a befektetett energiáktól független bizonytalansági tényezőkkel terhelt. Könnyen belátható mind az egyéni, mind a társadalmi egészség vonatkozásában az az evidencia, hogy a legkifizetődőbb befektetés mindkét esetben az egészség megőrzése, illetőleg a már ismert veszélyforrások kivédése, a prevenció. Ezt a fajta preventív munkát az iskolának fel kell vállalnia, rá kell mutatnunk arra, hogy a modern környezet nemcsak pozitív, hanem számos negatív, gátló hatást is gyakorol az egyén életére.

Feladataink

- Az egészséget támogató tárgyi és természeti környezet kialakítása és fenntartása intézményünkben.
- A gyerekek testi és lelki harmóniájának megteremtése annak érdekében, hogy az őket érő stressz-hatásokat fel tudják dolgozni.
- Pedagógusaink támogatása, hogy saját lelki és testi jóllétüket is minél jobban tudják biztosítani.
- A gyermekek oly módon történő nevelése, hogy megtanulják kontrollálni egészség állapotukat, és testi és lelki jóllétüket életük későbbi szakaszaiban is képesek legyenek megőrizni.

Céljaink

- Az életkori sajátosságoknak megfelelő korszerű ismeretátadás, melyben a pozitív megerősítés szerepel a tiltás helyett.
- Olyan szellem kialakítása, amely tudatos egészségmegőrző és fejlesztő magatartásra ösztönöz.
- Egészséges életmóddal kapcsolatos értékek közvetítése.
- Mentálhigiénés neveléssel az önismeret és a konfliktuskezelő képesség fejlesztése, társas kapcsolatok kialakításának elősegítésére.
- A káros szenvedélyek kialakulásának megakadályozás.
- Az egészségnevelő munka részeként a testnevelés célja, hogy a rendszeres testmozgás beépüljön a tanulók napirendjébe.

Ezáltal tudatosítjuk a gyerekekben, hogy az egészség, mint érték, a hit mellett a mindennapi élet erőforrása. A testi jóllétén kívül a szellemi épség, az egészséges lelki világ teszi lehetővé a társadalomba, közösségbe való beilleszkedést, elhelyezkedést.

Az egészséges gyermek testi-lelki fejlődése kiegyensúlyozott, problémáit, kudarcait megtanulja leküzdeni, megoldani, kezelni.

Az iskolai egészségfejlesztési program hatékonyságának kritériumai

Az iskolai egészségfejlesztés akkor hatékony, ha teljes körű.

Ez az alábbiak teljesülését jelenti:

- ha nem szűkül le egyik-másik beavatkozási területre, hanem mindegyik fő egészség-kockázati tényezőt befolyásolja;
- ha nem szűkül le egy-egy akció időtartamára, hanem az iskola mindennapi életében folyamatosan és rendszeresen jelen van;
- ha nem szűkül le egy iskolai közösség valamelyik részére, hanem az egészségfejlesztést megvalósító iskola minden tanulója részt vesz benne;
- ha nem szűkül le a tantestület egyes tagjaira, hanem a teljes tantestület részt vesz benne;
- ha nem szűkül le az iskolán belüli közösségre, hanem bevonja a szülőket és az iskola közelében működő, erre alkalmas civil szervezeteket, valamint az iskola társadalmi környezetét (pl. fenntartó) is.

A megvalósítás alapvető irányai:

1. *Mindennapi testnevelés megvalósítása*
2. *Egészségfejlesztő – szemléletformáló – iskolai programok megvalósítása a tanulók egészségének védelme, valamint az egészséges életmód és a testmozgás iránti igény viselkedésbe épülése érdekében.*
3. *Komplex intézményi mozgásprogramok és kapcsolódó egészségfejlesztési alprogramok kimunkálása*
4. *Szabadidős közösségi mozgásprogramok és kapcsolódó egészségfejlesztési alprogramok megvalósítása az iskolán kívüli szereplők bevonásával*

IV.1.7.2. Egészségnevelés

A WHO meghatározása szerint az egészségnevelés olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkézségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség és cselekvésorientált tevékenység.

IV.1.7.2.1 Az intézmény egészségnevelési, egészségfejlesztési programját segítő kapcsolatok

Szülők (család)

A szülő, a család a legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett munkában. A szülők megfelelő tájékoztatás és információ-átadás után aktív részvételükkel tudják támogatni az iskola egészségfejlesztési programjait, közülük jó néhányan szakértelmükkel is jelentősen növelhetik az iskolai munka hatékonyságát.

Szülői munkaközösség

Az iskolaszék az a jogosítványokkal felruházott szervezet, amely hidat jelent az oktatási intézmények és a tanulók szülei között. Az iskolai egészségfejlesztő program kialakításába be kell vonni az iskolaszéket, és szükséges megnyerni támogatásukat is. Ez a „szövetség” garancia lehet arra, hogy a szülők lehetőségükhöz képest minden területen segítsék az iskolai program megvalósulását.

Iskolaorvos, háziorvos védőnő

Intézményünk orvosi rendelővel rendelkezik.

Az iskola egészségügyi ellátásról szóló jogszabály előírja, hogy minden iskolának legyen kijelölt orvosa és védőnője, valamint a tanulók fogászati ellátását (szűrés és ellátás) végző kijelölt fogorvosa, akik a jogszabályban foglalt feladatokat az önkormányzattal és az Országos Egészségbiztosító Pénztárral kötött szerződés értelmében látják el.

Gyermejkölési szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítők

A gyermekvédelmi munkában, valamint a konkrét államigazgatási ügyekben tudnak segítséget nyújtani.

Az ÁNTSZ megyei intézeteinek egészségfejlesztési szakemberei és más egészségügyi intézmények, szervezetek

Egészségügyi szakellátást igénylő esetekben a területileg illetékes kórházak és intézmények jelentik a segítő kapcsolat színterét. Az egészségügyi intézmények és az ÁNTSZ területileg illetékes intézetei, azon belül is különösen az egészségfejlesztési munkatársak, az Országos Gyermkegészségügyi Intézet szakemberei konkrét segítséget jelenthetnek az iskolai egészségnevelési munkába.

Rendvédelmi szervek

A rendőrkapitányságok ifjúságvédelmi munkatársai a bűnmegelőzési programok közös kimunkálásában, a tanári továbbképzéseken jogi, gyermek és ifjúságvédelmi, rendészeti, közlekedési témájú előadások tartásával tudnak segítséget nyújtani az iskolának.

IV.1.7.2.2 Az egészségfejlesztés alapelvei

- Minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- Együttműködést alakít ki a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az intézmény egészséges környezet legyen.
- Egészséges környezetet, intézményi egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosít, ezekkel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az intézmény személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal. Kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret ad a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és tanácsadást biztosító programoknak.

- Olyan nevelési-oktatási gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók jól-létét és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előre jutást.
- Törekszik arra, hogy segítse diákjainak, az intézmény személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösségek tagjainak egészségük megőrzését.

IV.1.7.2.3 Az egészségfejlesztés színtere

Az iskola elsődleges fontosságúvá válik az egészségnevelési munkában, mert

- a tanulók személyiségfejlődésük, az értékek elsajátítása szempontjából még olyan fejlődési periódusban vannak, amelynek során érdemi hatást lehet elérni a későbbi életideálok, preferenciák kialakításában.
- a gyerekekre gyakorolt hatása többrétegű, komplex kommunikációs üzenetként fogható fel, ilyen értelemben az egészségtámogató magatartásmódok kialakulásának folyamatában a szocializáció kitüntetett színtere.

a) Minden tanulót egyformán érintő elemek:

- Termek, folyosók, udvar, orvosi rendelő
- A pedagógusok, a dolgozók példamutatása
- Ösztönzés az egészséges életmód napi gyakorlattá tételében: pl.: otthoni torna, reggeli elfogyasztása, az évszaknak megfelelő öltözködés stb.
- Az intézmény által biztosított étkeztetés étrendjére való odafigyelés, pl.: az étrend összeállításában való részvétel
- Az iskolai büfében a gyermekek egészségét segítő élelmiszerek árusítása
- Iskolai médiumok „egészség” rovatai

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológia óra stb.
- „Egészségnapok- egészség hét”

b) A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek:

- Szakkörök
- Szabadidős játéktevékenység
- Egészségnevelési akciók
- Táborok
- Előadások, kiállítások
- Rendszeres, egészséges környezetben végzett túrák, kirándulások

IV.1.7.2.4 Az egészségfejlesztés területei

Az iskolai egészségfejlesztésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és használni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, és konkrét tevékenységben alapozódhassanak meg.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az intézmény pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie.

Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek ismerete
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamata
- a barátság, a párkapcsolatok a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- a tanulás és a tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- a rizikóállalás és határai a szenvedélybetegségek elkerülése
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége
- a testi higiénia
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés)
- személyes biztonság (közlekedés, rizikóállalás)

Ezen témák természetesen az életkori sajátosságokhoz illeszkedve jelennek meg évfolyamonként.

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgáló, az intézményi közösséghez tartozók közös akaratát összegző cselekvési program, melynek közvetlen és közvetett célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan új közösségi problémakezelési módszer, amely az érintettek aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapeladat rendszeres végzését jelenti - minden tanulóval, a nevelőtestület és a szülők bevonásával, a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálóban szereplő kliensek ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelész helyi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden gyermeknek (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt jól végzett tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);

- a gyermekek érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (éneke, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);
- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési (modulszerű) tantárgy hatékony (= bensővé váló) oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- *Az egészség fogalma.*
- *A krónikus beteg egészsége.*
- *Az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége: felelősségünk.*
- *A környezet egészsége.*
- *Az egészséget befolyásoló tényezők.*
- *Szájhigiénia.*
- *A jó egészségi állapot megőrzése.*
- *A betegség fogalma.*
- *Megelőzhető betegségek.*
- *A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata.*
- *Az egészséges táplálkozás - helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása.*
- *Lelki eredetű táplálkozási zavarok.*
- *A beteg ember táplálásának sajátosságai.*
- *A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata.*
- *Az egészséghez szükséges testmozgás.*
- *A szervezet fejlődése testmozgással és annak hiányában.*
- *A felnőtt szervezet működése testmozgással és annak hiányában.*
- *Gerincvédelem, gerinckímélet.*
- *Balesetek, baleset-megelőzés.*
- *A lelki egészség.*
- *Önismeret, önértékelés, tisztelettudó kommunikáció, ennek szerepe a másik önértékelésének segítésében.*
- *A két agyfélteke harmonikus fejlődése.*
- *Az érett, autonóm személyiség jellemzői.*
- *A társas kapcsolatok.*
- *A nő szerepei.*
- *A férfi szerepei.*
- *A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái, illem és etika, erkölcs.*
- *A családi élet - kapcsolat a család tagjai között; közös tevékenységek.*
- *A gyermekáldás.*
- *A várandósság alatti hatások a gyermek fejlődésére.*
- *A gyermek fejlődését elősegítő viszonyulás a gyermekhez - családban, iskolában.*
- *A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játék-szenvedély, internet- és tv-függés).*

- *Művészeti és sporttevékenységek lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai.*
- *A média egészséget meghatározó szerepe.*
- *Médiatudatosság, a médiafogyasztás egészségvédő módja.*
- *Fogyasztóvédelem.*
- *Az idő és az egészség, bioritmus, időbeosztás.*
- *Tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulóknak segítése.*
- *Iskola-egészségügy igénybevétele.*
- *Az egészségügyi ellátórendszer többi elemének igénybevétele.*
- *Otthoni betegápolás.*

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését (indikátor-tényezők):

- *a tanulási eredményesség javítása;*
- *az iskolai lemorzsolódás csökkenése;*
- *a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;*
- *a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;*
- *bűnmegelőzés;*
- *a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;*
- *az önismeret és önbizalom javulása;*
- *az alkalmazkodókészség, a stresszkezelés, a problémamegoldás javulása;*
- *érett, autonóm személyiség kialakulása;*
- *a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése;*
- *a társadalmi tőke növelése.*

IV.1.7.2.5 Tárgyi feltételek

1. A termék berendezése az egészségügyi szempontokhoz igazodik.
2. A világítás korszerűsítése szükséges volt néhány tanteremben.
3. Az osztálytermek rendszeres szellőztetéséről gondoskodunk.
4. Naponta kétszer biztosít az órarend hosszabb mozgáslehetőséget az udvaron.

IV.1.7.2.6 Személyi feltételek

1. osztályfőnökök
2. szaktanárok
3. egészségfejlesztő-mentálhigiénikus
4. gyermekvédelmi felelős – szociális segítő
5. iskolaorvos – védőnő

IV.1.7.2.7 Az egészségprogram iskolai, tantárgyi beépülése

Az egészségnevelési tervben prioritást kap a környezet és egészség, mint egységes szemléletmód, a lelki egészség, a betegségmegelőzés és a mindennapos testedzés.

1.-4. évfolyam

Mivel alsó tagozatban nincs osztályfőnöki óránk, ezért az életmódhoz, életvezetéshez kapcsolódó ismeretek, készségek és jártasságok nagyrészt a környezetismeret és magyar nyelv –és irodalom tantárgyakba épül be. Kiemelten fejlesztendő terület a kommunikációs készség, kooperációs technikák, csoport munka, projektmunka.

5.-8. évfolyam

Az osztályfőnöki, természetismeret és biológia órák keretén belül történik az egészségfejlesztési és életmód programok tantárgyi megvalósítása.

IV.1.7.2.8 Tanórán kívüli foglalkozások

Iskolai szintű sportfoglalkozásokat minden tanévben az igényeket és a lehetőségeket mérlegelve szervezzük.

- Délutáni foglalkozások
- Sportprogramok
- Nyári tábor

IV.1.8. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Lásd előbb II.4.

A közösségfejlesztés során nem csak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az intézményben foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, a segítő szervezetek vezetőinek, hiszen megjelenésükkel, viselkedésükkel, beszédstílusukkal, társas kapcsolataikkal példaként állnak a diákok előtt.

A közösségfejlesztés célja: Isten Igéjére épített keresztény közösség létrehozása.

A közösségfejlesztésnek élményközpontúnak kell lenni. Az összetartozás élményét a szeretet, egymás elfogadása – olyannak, amilyen - motiválja. A közösségalkotást tudatosan irányítani kell, de nem szabad „erőszakot” alkalmazni.

A nevelés szempontjából közösségnek nevezzük az autonóm egyének szerveződését. Az igazi nevelőközösség a legegységesebb emberi, kulturális, vallási, nemzeti és szociális értékek hordozója, közvetítője amellet, hogy messzemenően figyelembe veszi a közösség tagjának egyéni sajátosságait. A közösségi nevelés területei a család, intézmény és az azokon kívüli közösségek.

Közösségfejlesztési feladatok:

- Tanórai: az osztály- vagy csoportközösség tagjait a közösségi érdek, a közös cél, a közös értékrend és a tudat tartja össze, mert ezeknek érdekében hajlandó a cél- és értékrend elfogadására és az ennek megfelelő viselkedésre, munkálkodásra. A nevelőnek e cél megvalósításához több esztendőss kitartó, állhatatos és türelmes munkára van szüksége (a tanulás támogatására, segítségadás, ellenőrzés, példamutatás, folyamatosság, változatos munkaformák- kiemelt szerepet kapnak a kooperatív csoportmunkák). Törekedni kell a tanulás támogatására kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerőkölc erősítésével. Segíteni a tanulók kezdeményezéseit, a közvetlen tapasztalatszerzést.
- Tanórán kívüli foglalkozások: a kötetlenebb tevékenységi formák és a közösen átélt szabadfoglalkozások érzellemmel teli élménnyel. A tanulókat egymás segítésére neveli, átgondolt tervezésére, a társas együttélés alapvető szabályainak elsajátítására, a különleges gondozást igénylők (fogyatékos) segítésére, a másság elfogadására, a közösségi magatartás erősítésére, a szabályok elfogadására és betartására, a természet és a környezet iránti felelősség érzésére (napközi, szakkörök, sportkörök, lelki gyakorlatok). A diákönkormányzati munka: a tanulók önirányító, önszervező közösségei saját fejlettségüknek megfelelően segítő tanár támogatásával önállóan intézik saját ügyeiket. Célrányos tevékenységükhöz szervezetszervezésre van szükségük. Demokratikus úton hozzák életre szerveiket, tisztségviselőiket. Feladatuk olyan közös és konkrét célok kijelölése, amelyek összhangban vannak az egyéni érdekekkel. Olyan tevékenységeket szerveznek, amelyek értékes élményekkel fejlesztik a közösséget. A régi mellett új hagyományokat teremtenek és a közösség iránti felelősség érzetét növelik.
- Szabadidős tevékenységek: olyan örömet adó munkaformák köré szervezett foglalkozások, amelyek kötődnek a tanulók személyes életéhez, társadalmi és egyéni problémáihoz és hatásuk nemcsak a csoporton belül érvényesül, hanem kihat az intézmény más területeire is. A tevékenységi formák kialakításában törekedni kell az élményekre épülő problémamegoldást fejlesztő módszerekre. A tevékenységi formákat használni kell a kölcsönösség, az egyéni képességekre való építés, a mások iránti szeretet, érdeklődés, részvétel, megértés, türelem és ösztönözhető tartós aktivitásra. Az intézmény jellegét, a katolikus szemlélet tényleges megélését, a katolikus közösség létrehozását, formálását a tudatos szabadidős tevékenységszervezéssel lehet elérni (pl. ökumenikus rendezvények, kirándulások, táborozások).

A pedagógus építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, egyházi személyiségekkel, külső szakemberekkel. Mind a négy terület céljai abban megegyeznek, hogy valamennyien tevékenyen hozzájárulnak az egyén közösségi magatartásának kialakításához, véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez, a közösségi szokások, az etikai értékrend és a másság elfogadásához, az együttérző magatartás kialakulásához és a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

A sajátos nevelési igényű tanulók beilleszkedésének elősegítése a közösségfejlesztés eszközeivel:

Az iskolában eltöltött idő megnövekedésével sokoldalú lehetőség nyílik a közösségalkító minták megismertetésére, az emberi kapcsolatok gazdagságának és az egymáshoz tartozás örömeinek megtapasztaltatására. A kudarcélmények, az elfogadottság és a sikerek hiánya miatt a tanulók közösségi nevelése, közös élményhez juttatása kiemelt fontosságú.

Jelentős szerepet kap az együttműködés, alkalmazkodás, önellátás, önkifejezés, pozitív önértékelés képességének fejlesztése. Ezzel párhuzamosan olyan tevékenységi formák alkalmazása is jelen van, amelyek elősegítik a tanulók későbbi eredményes társadalmi beilleszkedését. Fejlesztik a testi, lelki, szellemi egészséget, akaratot, jellemet, cselekvési képességet, erkölcsi arculatot, művelt, kulturált magatartást.

Az együttnevelés koncepciója:

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját az alábbi tényezők biztosítják:

- Az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, a szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása.
- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai - esetenként egészségügyi - eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítástanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.

IV.1.9. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma és az osztályfőnök feladatai

Lásd előbb II.5.

IV.1.9.1. A pedagógusok feladatai

- A diákok nevelése felelős, örök életre szóló feladat. Üdvösségre nevelünk. Ahhoz, hogy a diákok harmonikus, kellő önismerettel, önfegyellemmel rendelkező, szépre, jóra fogékony, Istent és embertársait szerető emberekké váljanak, a pedagógusoknak is ilyennek kell lenniük.
- A hívő pedagógus számára nélkülözhetetlen a folyamatos elmélyült imaélet, amelynek segítségével erőt meríthet munkájához, hálát adhat sikereikért, és hordozhatja a reábízottakat.
- Nyitott kell, hogy legyen minden értékre, amelyet beépíthet saját életébe és nevelő-oktató munkájába. Elengedhetetlen az önképzés, az olvasás, a megmerítkezés a kultúra szépségeiben, amelyek lelki-szellemi töltést adnak a napi munkához. Ez a munka nagy önfegyelmet és önismeretet igényel.

- A gyerekek nevelése elképzelhetetlen a szeretet, az adás vágya és az empátia nélkül. Meg kell érezni, melyik diáknak van éppen szüksége szerető személyes beszélgetésre, és melyiknek határozott szigorra. A megalázást viszont minden esetben kerülni kell! Ezt a munkát csak a gyermek és családja minél jobb megismerésével lehet lelkiismeretesen elvégezni.
- A pedagógus minden pillanatban értéket közvetít. Ezért kerülnie kell mindent, ami értéktelen, ami az aktuális fogyasztói divatot képviseli, ami csak szórakoztat, de nem nevel, ami üres tudást ad, de személyiséget nem fejleszt, ami Isten helyett valami pótszert akar nyújtani az embernek. Mindezt úgy kell, hogy tegye, hogy igazodjon a gyerekek jogos igényeihez, életkori sajátosságaikhoz, hogy ne elriasszon, hanem magával hívjon.
- A nevelő élete összhangban kell, hogy álljon az általa és az intézmény által képviselt értékekkel. Ezért fontos, hogy minden pedagógus pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen. Ígéreteit megtartsa a diákok és a kollégák felé is. Konfliktusait emberi módon kezelje. Tudjon bocsánatot kérni és megbocsátani. Családi háttere rendezett legyen. Ezt a munkát csak magasan kvalifikált, hitükben képzett, a gyerekeket szerető és értő pedagógusok tudják ellátni. A pedagógus szavai és tettei mindig összhangban kell, hogy legyenek.
- Intézményünkben minden olyan pedagógus taníthat, aki elfogadja annak katolikus voltát, nem dolgozik a katolikus nevelés ellen. Alaposan tanulmányozza a keresztény tanítást, és munkája közben nem tesz elmarasztaló, sértő megjegyzést az egyháza és tanítására, egyházi személyre, vagy megnyilvánulásaira, hiszen ez a diákokban meghasonlást idézhet elő. Az intézmény katolikus volta, jó hírneve csak ebben az esetben biztosítható.
- A keresztény szellem, a tanúságtétel, az intézmény lelki élete szervezése szempontjából elengedhetetlen, hogy minél több hitvalló pedagógusunk legyen a tanári karban.
- Az intézmény vezetőségére nagy felelősséget ró a megfelelő pedagógusok kiválasztása. Minden új tanár először egyéves szerződéssel alkalmazható, amelyet a felek kölcsönös megelégedése esetén lehet véglegesíteni.
- Az intézmény a pedagógusokat fejlődésük érdekében szakmai továbbképzésekre küldi előre meghatározott rend szerint. Nevelési értekezleteket és lelki programokat, zárándokutakat szervez, és lehetőségeihez képest mindent megtesz, hogy jó hangulatban, örömmel és megfelelő felszereltséggel magas szakmai színvonalon dolgozhassanak.
- Az önértékelési szabályzatban foglaltak alapján részt vesz az ellenőrzésben, értékelésben a meghatározott szempontok és elvárások szerint.

IV.1.9.2. Az osztályfőnök feladata

A ciszterci osztályfőnök:

„Szeretet fűzze össze őket, egymással és tanítványaikkal, legyenek telve apostoli szellemmel, hogy életükkel és tanításukkal tegyenek tanúbizonyságot Krisztusról, az egyetlen mesterről. Különösen a szülőkkel működjenek együtt. (..) Növendékeiket serkentsék öntevékenységre.”

(Vatikáni Zsinat: GEM8.)

- A keresztény pedagógia és az intézmény elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait. Célzatosan összehangolja osztályában a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösséggé váljon, amelyben minden tanuló otthon érzi magát.
- Tanítványai családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére törekedjen, melynek érdekében ajánlatos a családlátogatás, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal azonosulva, formálják személyiségüket, segítik önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.
- Mindenképpen keresse fel azokat a tanítványait, akik akár szociális, akár családi válsághelyzetben élnek, illetve kérje a gyermekvédelmi felelős, szociális segítő, iskolapszichológus segítségét.
- Keresi a tanulókon való segítség módjait, gondoskodik a hivatkozó öltözködés, viselkedés elkerüléséről.
- Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, lelkigyakorlatokon, osztálymiséken, programokon való részvételével).
- Koordinálja és segíti az osztályukban tanító pedagógusok munkáját, látogatja óráikat.
- Gondot fordít arra, hogy a tanulók tanulmányi elfoglaltsága arányos legyen, hogy egy napon kettőnél több átfogó, témazáró, számonkérő dolgozatot ne írjon az osztály.
- Szükség esetén tanácskozást hív össze az osztályukban tanító pedagógusok számára.
- Gondot fordít arra, hogy tanítványaik teherbírásukkal összhangban vállaljanak részt a tanórán kívüli szabadon választható elfoglaltságokból.
- Az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, segélyezésére, büntetésére.
- A házirendben foglaltak alapján szükség esetén meghozza a fegyelmező intézkedéseket.
- Igazolja a gyerekek hiányzásait a bemutatott orvosi vagy szülői igazolások alapján.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, valamint közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Szabadidős, kulturális programokon tanulói kíséretet lát el.
- Tanítványaikkal tanulmányi kirándulást, egyéb osztályprogramot szervez.
- Gondoskodik osztálya kötelező orvosi vizsgálaton való részvételéről.
- Évente legalább két szülői értekezletet tart, szoros kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével.
- Rendszeresen tájékozódik a tanulók magatartásáról, szorgalmáról és tanulmányi előmeneteléről és tájékoztatja azokról a szülőket.

- Elvégzi az osztállyal kapcsolatos ügyviteli teendőket /törzskönyv, osztálynapló precíz vezetése, statisztikai adatok szolgáltatása, a továbbtanulással kapcsolatos teendők, tanulmányi bizonylatok, bizonyítvány/.
- Az igazgató bíz meg vallását gyakorló, életével példaadó pedagógust osztályfőnöki feladattal, aki munkáját az igazgatóhelyettes és a lelki nevelés terén a kijelölt spirituális segítségével (amennyiben van) végzi.
- Az osztályfőnök kiemelkedő fontosságú feladatot lát el, ezért lehetőleg végig vezesse osztályát. Ő az, aki az iskolavezetést és a tantestületet képviseli az osztályközösségben, az iskola nevelési és oktatási tervét az osztályában tanító pedagógusokkal kapcsolatot tartva összehangolja. Ugyanakkor osztálya gondjait, terveit, javaslatait ő terjeszti az iskolavezetés elé.
- Az osztályfőnöknek tudnia kell tanítványai tanórán kívüli rendszeres iskolai elfoglaltságairól.
- Az első osztályfőnöki órákon ismertesse meg tanítványaival a Házi rendet, az iskola történetét és hagyományait, a fenntartó Ciszterci Rendet.
- Fontos feladata az osztályfőnöknek, hogy nevelő-oktató munkájához osztályfőnöki tanmenetet készítsen (felső tagozaton), s ennek keretében megtanítsa diákjait a tanulás módszereire, a helyes időbeosztásra, a szellemi és testi felüdülés, a sport és pihenés (alvás) szükséges arányaira. Az osztályfőnöki tanmenetben szerepeljen Pécs kétezres éves történelmi és kulturális értékeinek bemutatása.
- Kiemelten figyeljen azokra, akik képességeiken alul teljesítenek. Ennek többféle oka lehet, ezeket derítse fel és segítsen kiküszöbölni őket, személyes beszélgetéssel tegyen javaslatot a segítség igénybevételére.
- Alakítsa ki osztályában az iskola szellemiségének megfelelő viselkedéskultúrát.
- Ügyeljen osztályterme ízléses dekorálására. Legyen tantermében kereszt, magyar nemzeti- és intézménycímer.
- Az osztályfőnök segíti tanítványai pályaválasztásra való felkészülését (felső tagozaton).
- Részt vesz az osztályfőnöki/felső munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.
- Együttműködik az osztály DÖK-képviselőivel, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Az osztályfőnök munkáját az osztályfőnök-helyettes segíti, aki hosszabb távolléte alatt teljes jogkörrel helyettesíti az osztályfőnököt.

IV.1.10. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

E fejezet tartalmazza a bármilyen alapos okból speciális nevelési – így szocializációját, a tantárgyi tartalmak elsajátítását, a készségek és képességek fejlesztését tekintve a többségi környezethez tartozókétól eltérő – szükségletű tanulók fejlesztésére, felzárkóztatására vonatkozó pedagógiai elveket, módszereket, eljárásokat.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek meghatározása az ágazati kerettörvényben

4. § 12. kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

c) veszélyeztetett tanuló,

23. sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,

2. beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,

13. kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség,

37. lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló: az a tanuló, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes teljesítmény alatti vagy a megelőző tanévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé,

[2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről]

IV.1.10.1. Kiemelt figyelmet igénylő tanulók egyéni fejlesztése és fejlődésük segítése

IV.1.10.1.1 Különleges bánásmódot igénylő tanulók

A ránk bízott gyermekek előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős – a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő – különbségek, hanem a katolikus vallás szertartásainak, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében, a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén stb. Az esélyegyenlőtlenség csökkentése fontos, Istentől adott feladatunk, amely speciális felzárkóztató programokkal, személyes törődéssel, beszélgetésekkel történhet.

Különös törődésben kell részesítenünk azokat az érzelemszegény gyermekeket, akiket csak önmagunk, szeretetünk folyamatos ajándékozásával zárkóztathatunk fel.

A felzárkóztatás komplex, nagy körütekintést, lelkiismeretességet és áldozatokat kívánó pedagógiai tevékenység. Jelenti a lemaradás fokának és okainak feltárását, a tanuló helyes viselkedésre, önismeretre és küzdőképességre való nevelését, a tanórán kívüli felzárkóztató és fejlesztő foglalkozások és a tanórai differenciált foglalkoztatás megtervezését, szervezését és kivitelezését.

Gyakran jelent olyan, nevelési problémát, amikor nem a gyermek szellemi képességeivel vagy az előképzettségével kapcsolatban tárhatók föl komoly hiányosságok, hanem inkább lelki-szociális területen mutatnak lemaradást. Ebben az esetben a „felzárkóztatás” legfőbb eszközei a személyre (családra!) szabott törődés, a célzott személyes példaadás és mindemellett az imádság. Általában sem hagyhatjuk ki a katolikus nevelés eszköztárából az imát, de az érzelmi-lelki-szociális törődést igénylő gyermekek esetében ez is fontos eszközünk lehet.

Arra törekszünk, hogy a tanulócsoporthoz egységesen magasabb tudásszintje, a korábban lemaradó tanulók erőfeszítésének példája, a differenciálásra való törekvés a tanári munkában számukra is meghozza a kívánt eredményt. E feladatnak fontos részét képezi minden iskolai szinten a korrepetálás, az egyéni és/vagy kiscsoportos fejlesztés.

A pszichésen iskolaérett gyermekekre mindenekelőtt az akaratlagos folyamatok dominanciája jellemző. Az ismeretlen tananyag elsajátítása is akaratlagos figyelmet és emlékeztetést igényel. A szándékos emlékeztet az egész személyiségfejlődést alapjaiban befolyásolja. A felzárkóztató programok elsődleges feladata az érdeklődés, a gondolkodás, a beszéd és a mozgás megfelelő fejlesztése.

A felzárkóztatás alapvető módjai összefoglalva:

- az érintett tanulók folyamatos, fokozott ellenőrzése,
- egyéni motiválás,
- differenciált segítségnyújtás (1-3 tanuló részére szervezett foglalkozások),
- tanulási technikák megismertetése a tanulóval, ezek minél szélesebb körű alkalmazása,
- sikerélmény biztosítása,

- a súlyos problémákkal küzdő tanulók szakemberhez irányítása,
- továbbtanulás segítése, irányítása,

IV.1.10.1.1.1 Sajátos nevelési igényű tanulók

A beiskolázásról

Arról, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek és tanulók speciális (szegregált) oktatás, vagy a többségi iskolában megvalósítható (integrált) oktatás, nevelés körülményei között kezdik meg tanulmányaikat, a szülő, a szakértői és rehabilitációs bizottság, és a speciális iskola, illetve a lakóhely szerinti iskola igazgatója dönt. A szakértői bizottságok az arra alkalmas személyiségű gyerekek számára alapvetően nem szegregált iskolákat, hanem gondos mérlegeléssel az együttnevelést vállaló többségi iskolákat jelölik ki. A törvény rendelkezése szerint a szülőt megilleti az iskolaválasztás joga. Amennyiben úgy dönt, hogy integráltan szeretné iskolába járatni gyermekét, akkor a szakértői bizottság javaslatára a lakóhely szerinti önkormányzattal, (jegyzővel) történt egyeztetést követően kialakított intézményi lista alapján választ gyermeke sajátos nevelési igényeinek megfelelő intézményt.

Szakértői bizottságok

A szakértői bizottságok beiskolázással kapcsolatos szerepén túl időszakos kontroll vizsgálatokat is végez. Szakértői vizsgálat a szülő kérésére, illetve egyetértésével és jelenlétében történik. A tanulási képességet vizsgáló, vagy az országos szakértői és rehabilitációs bizottságok a vizsgálat alapján szakvéleményt készítenek. A szakvélemény javaslatot tesz a gyermek, tanuló különleges gondozás keretében történő ellátására, az ellátás módjára, formájára és helyére, az ellátáshoz kapcsolódó, igénybe vehető pedagógiai szakszolgáltatásra. Szükséges esetben rendelkezhet a tantárgyi felmentéstől, eszközellátásról is.

A sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatos szervezett, törvényi és intézményes segítség széleskörű.

A befogadás felelőssége

Az integrált sajátos nevelési igényű tanulót a társadalmi integrálódás felé vezetni. A befogadás döntésével az intézményvezető és a tantestület felelősséget vállal.

Az együttnevelés vállalása jelentős önfejlődést gerjeszt az ép gyerekek közösségében és a pedagógusközösségben is, amelynek eredménye, hogy az integráció vállalása véletlenszerű próbálkozásból tudatosan választott úttá válik, a fogyatékos gyermek sajátos nevelési igényével egy idő után egyáltalán nem lóg ki a sorból.

A sajátos nevelési igényű tanulók számára hatalmas húzóerőt jelent, ha egy osztályba járhatnak testi, érzékszervi és intellektus tekintetében egészséges társakkal.

Az ép tanulók az együttnevelés során egész életükre kiható, meghatározó humán és erkölcsi értékek és viszonylatok kifejlődésével, elfogadásával és felértékelésével gazdagodnak. Minél kisebb életkorban találkozik az egészséges gyermek sérülttel, annál könnyebben alkalmazkodik a helyzethez. Természetessé válik az elfogadás, a tolerancia, és észrevétlenül épül ki bennük a segítőkészség.

Az integráció sikerességét jelző tényezők

1. A szülő részéről:

- elfogadó magatartás
- reális helyzetértékelés
- tájékozottság a gyermek fogyatékoságával kapcsolatban (ismerje gyermeke személyiségét, állapotát, a szükséges beavatkozásokat, kezeléseket)
- fegyelmezettség (kezelés, veszélyeztetettséggel kapcsolatban és nevelési kérdésekben)
- együttműködési készség a pedagógusokkal, szakorvossal.

2. A pedagógusok részéről:

- empatikus hozzáállás
- speciális pedagógiai felkészültség
- innovatív készség
- plusz munka vállalása
- gyermek- és szakmaszeretet.

3. Mit tehet a befogadó iskola a sikeres integrációért?

- Az integráció törvényi feltételeinek megvalósítása (alapító okirat, nyilvántartás).
- A tanulók különleges igényének figyelembevétele a törvény-adta jogok érvényesítésével.
- HPP-ben megjelentetés: a rehabilitációs, rehabilitációs szempontok érvényesítése (órakeret, szakember biztosítása differenciált fejlesztés és követelménytámasztás stb.).
- A tárgyi feltételek megteremtése: taneszközök biztosítása, speciális segédeszközök.
- A személyi feltételek biztosítása:
 - az érintett pedagógusok továbbképzésének lehetővé tétele,
 - gyógypedagógus, gyógypedagógiai asszisztens alkalmazása,
 - az integrált tanuló segítésére ún. „mentor” megbízása,
 - az integrált nevelés-oktatásban résztvevő pedagógusok erkölcsi és anyagi megbecsülését kifejező, ösztönző jutalmazási és bérezési rendszer kialakítása.
- A tantestületben és a dolgozók körében elfogadó légkör teremtése.

Az intézményben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált - oktatásuk. Az együttnevelést vállaló intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvételt és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják.

- Az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, a szülők közösségének sikeres felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken érvényesül a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása.

- A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- A tevékenység olyan nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai – esetenként egészségügyi – eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- *A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki*
 - a) a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;
 - b) szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
 - c) a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján - szükség esetén - eljárásait megváltoztatja, az adott szükséglethez igazodó módszereket megválasztja;
 - d) egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
 - e) alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
 - f) együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.
- *A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékoságának típusához igazodó szakképesítéssel rendelkező – gyógypedagógiai tanár/terapeuta az együttműködés során*
 - a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
 - b) javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
 - c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
 - d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
 - e) figyelemmel kíséri, a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
 - f) együttműködik a többségi pedagógusokkal, iránymutatásai során figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
 - g) terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

IV.1.10.1.1.2 Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek

IV.1.10.1.1.2.1 A tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarokkal összefüggő pedagógiai tevékenység

A fejlesztő munka eltér a „hagyományos” pedagógiai tevékenységtől. A fejlesztés nem felzárkóztat, hanem olyan képességeket fejleszt, melyek a gyerekek iskolai teljesítményét javítják.

A komplexitás elvének érvényesítése szellemében a fejlesztés az alábbi területeket öleli fel:

- mozgás (nagy- és finommozgás),
- testséma,
- téri orientáció,
- percepció (vizuális, auditív, taktilis), melyekhez mindig kapcsolódik a verbális tudatosítás.

A fejlesztésbe bekerülők köre

- Azon tanulók, akik az intelligencia szintjük alapján elvárhatóan lényegesen alacsonyabb tanulási teljesítményt mutatnak.
- A Nevelési Tanácsadó, és a tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok (továbbiakban: szakértői bizottságok) tanulási képességvizsgálata alapján részképesség zavarokkal, tanulási nehézséggel, illetve másodlagosan kialakuló magatartási zavarokkal küzdenek.

A képességfejlesztés a szülő beleegyezésével és aktív támogatásával végezhető. A fejlesztés tartalma kiterjed mindazon részterületekre, amelyeket a szakértői bizottság megjelöl (mozgás, testséma, téri orientáció, percepciófejlesztés stb.).

Szervezeti formái

- Egyéni fejlesztés (1-3 fő),
- Kiscsoportos fejlesztés (4- 6 fő), a szakvéleményben, illetve a szakértői véleményben rögzített óraszámok szerint.

A fejlesztés célja

- Személyiségfejlődés, boldog, egészséges, erkölcsös ember
- Részképesség zavarok megszüntetése
- Ismeretek bővítése

Módszerek

Életkori sajátosságokhoz alkalmazkodó, lehetőség szerint játékos, az érzelmi motivációra építve kerülnek kialakításra.

- Kidolgozott fejlesztő programok
- Számolás, írás, olvasás zavarok kezelése
- Viselkedés korrekciós módszerek
- Figyelem fejlesztő gyakorlatok
- Kommunikációs készség fejlesztése
- Családpedagógiai módszerek
- Tanulást segítő programok
- Informatika és audiovizuális technika alkalmazása
- Relaxációs módszerek

A fejlesztés fő területei

- Személyiségfejlesztés
- Téri-idői tájékozódás
- Testséma
- Lateralitás (oldalasság)
- Mozgásfejlesztés
- Nagymozgások
- Finommozgások
- Egyensúlyérzék

IV.1.10.1.1.2.2. Beilleszkedési és magatartási zavarok

A beilleszkedési és magatartási zavar komplex jelenség, a személyiség problémája, amelyben értelmi, érzelmi és akarati tényezők ötvöződnek.

A zavar létrejötte egy folyamat eredménye, melynek kezdete többnyire az első óvodás-iskolás években és a családi háttérben keresendő.

Általános feladatunk súlyos magatartási és beilleszkedési zavarral küzdő tanulóknál a szakértői bizottságokkal való kapcsolat felvétele, és szakvélemény kérése.

Célunk a szakértői bizottságok pszichológusainak javaslatai alapján, pedagógiai módszerekkel a tanuló támogatása, osztályközösségbe történő visszaillesztése, és kapcsolatainak javítása osztály- és iskolatársaival a pszichológus és a fejlesztő pedagógusok közreműködésével.

A beilleszkedési zavarok okának ismeretében a problémákat három csoportba soroljuk:

– Pszichés zavarok állnak a probléma hátterében (önértékelési zavar, gyenge fékrendszer, konfliktuskezelési deficit, sérülékeny kudarcűrő képesség, tolerancia hiány, szabálytartás hiánya), illetve különböző kompenzációs mechanizmusok, mint projekció, elfojtás, agresszivitás stb.

- *Tanulási nehézségek váltják ki a problémát (percepció-dyslexia, dysgrafia, figyelem-hiperaktivitás, kommunikáció-autisztikus jelek, a szenzomotoros mozgás fejletlensége, csak szekunder jellegű memória).*
- *Rossz vagy hiányos szocializáció okozza a problémát (túlzott engedékenység, szeretet-és figyelemhiány, túlzott elvárások stb.)*

A további célok csak az okok (részleges) elhárításával érhetők el, ennek megfelelően a fenti csoportok mindegyike számára más-más feladatok adódnak.

Fő célunk minden gyermek számára lehetővé tenni az optimális intellektuális és érzelmi fejlődést, a testi–lelki és szociális kibontakozást, hogy belső harmóniában, önmagával és környezetével egyensúlyban éljen.

IV.1.10.1.1.3 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése

Az iskolába járó gyermekek egy része szociális, műveltségi hátránnyal küzd. Felzárkóztatásukhoz a tanórán kívüli korrepetálások, speciális, egyéni foglalkozások nyújtanak segítséget lehetővé téve a hátrány minimalizálását vagy lehetőség szerinti megszüntetését. Ennek hatékony eszközei a rendszeres kapcsolattartás, beszélgetés, családlátogatás, szülői értekezlet, fogadónap, nyílt nap. A felzárkóztatásra szoruló tanulókkal való foglalkozást differenciáltan, csoportbontással oldjuk meg.

Felzárkóztatásra szorul a gyermek, ha

- *szórt figyelmű;*
- *nehezen tud koncentrálni;*
- *gyorsan felejt, és nehezen idézi fel a tanultakat, látottakat;*
- *túlmozgásos vagy túlzottan lassú;*
- *kézügyessége fejletlen;*
- *lassan vált át egyik feladatról a másikra;*
- *olvasási, helyesírási, matematikai problémái vannak;*
- *a szakértői bizottság javaslata alapján egyéni fejlesztést igényel*
- *valamely rész képesség területén adódó lemaradás miatt.*

A felzárkóztatás célja

- A környezeti hátrányok kompenzálása, az osztály, illetve az iskolai közösségbe való bekapcsolódás és továbbhaladás lehetőségének biztosítása, az esélyegyenlőség megteremtése.
- Készségek, képességek fejlesztése.
- A napi tanulás feltételeinek biztosítása, a korrekciós tevékenység és a korrepetálás révén a napi lépéstartás megszervezése, az eredményes tanulási folyamat megszervezése.
- Valamely rész képesség területén megnyilvánuló hátrány kompenzálása.
- Viselkedési szokások kialakítása, változtatása, gyakorlati alkalmazása, az általános emberi normák, valamint az iskolai házirend szellemében.

- Pályára irányítás, pályaválasztás, a beiskolázás segítése.

Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanulási zavar vagy a tanulási nehézség magatartászavarral és a szociális hátránnyal gyakran együtt jelentkezik, egymással szoros kölcsönhatásban van.

A tanulási nehézség vagy a tanulási zavar oka lehet születési, fejlődési rendellenesség, illetve fogyatékoság vagy kisgyermekkorai betegség.

Ez megmutatkozik a következőkben:

- az anyanyelvi fejlettség alacsony szintjén (kiejtés, szókincs, szövegmélekezet).
- olvasás-írás és a számolás zavara
- mozgáskoordináció zavara
- kialakulatlan testséma, tér- és irányérzékelési bizonytalanság
- ritmusérzék fejletlensége
- a vizuális elemző- és megfigyelőképesség gyengesége
- a tartós figyelem hiánya

Alkalmazott pedagógiai módszereink, elveink a fejlesztő tevékenységben:

- A tananyagot a minimumra csökkentettük, és főként az elsajátítás módjában, tempójában igyekszünk a tanulók egyéniségéhez alkalmazkodni.
- A fejlesztő pedagógusok a fejlesztő foglalkozások keretében változatos módszerekkel fejlesztik a tanulók személyiségét és tárgyi tudását.
- A nyelvi-kommunikációs készségek fejlesztését minden tanár feladatának tekinti. Fokozottan figyelünk arra, hogy a diák – a családi kommunikációs kapcsolat hiányából adódóan is – vagy egyáltalán nem érti a tankönyv szövegét, vagy egyszerre csak egy utasítás végrehajtására képes.
- Új tantárgy belépésekor megismertetjük tanulóinkkal a munkaeszközöket, szakkifejezéseket. A szaknyelv gyakorlása, tanulása beépül a mindennapi munkába.
- Az elméleti anyag súlypontosásával, gyakorlásával juttatjuk el a tanulókat az ismeretek alkalmazásszintű elsajátítására. Ehhez nélkülözhetetlen a vázlatkészítés, és annak megtanulása.
- Az átlagosnál több időt fordítunk a gyakorlásra, ismétlésre.
- Az olvasási nehézségek miatt a gyerekek nagy része auditív módon képes csak az ismeretek befogadására, ezért a szemléltető eszközök használatát a vizuális képességek szempontjából is fontosnak tartjuk.
- Az írási, olvasási és számolási nehézségekkel küzdő gyermekek tanításakor és teljesítményértékelésekor speciális pedagógiai módszereket alkalmazunk.
- A digitális tananyagok kiegészítik a tanári munkát.
- Jelentősen növelik munkánk hatékonyságát a játékok, amelyek egy része mozgásos tevékenység. Beépülnek az órai munkába, csökkentik a fáradtság érzését, fejlesztik a tanulók mozgáskoordinációját, térérzékelését.
- Az egyes osztályok közötti átjárhatóságot az azonos értékelési rendszer biztosítja. A felmérő feladatait az osztály szintjéhez alkalmazkodva állítjuk össze. Az értékelés

azonban azonos norma szerint történik. Az értékelésbe beleszámítjuk a választható szorgalmi feladatokat, amelyek többnyire valamilyen alapkészség gyakorlását segítik. A tanulók aktivitása szintén beleszámít az értékelésbe.

IV.1.10.1.1.4 Kiemelten tehetséges tanulók

A tehetséges fiatalok gondozása Istentől ránk szabott feladat. Ezért kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése. Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

Ez szoros együttműködést tételez fel a családdal és a tehetség-fejlesztéssel foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

Minden gyermeknek meg kell kapni a lehetőséget és segítséget, hogy képességeinek megfelelően teljesítsen. Nem képessége alatt, hiszen felelős a talentumaiért, de nem is képessége fölött, mert attól neurotikus, szorongó lesz. A pedagógus magatartásán, tapintatán múlik, megtanulja-e a jobb képességű gyermek, hogy gyengébb társát is meghallgassa, segítsen neki, a gyengébb képességű fiatal pedig érezze, hogy elfogadják és szeretik. Vagyis minden diák megtapasztalja, hogy nem a teljesítményéért fontos ő Istennek és nekünk, hanem saját magáért. Csak ebben a légkörben értik meg, hogy a kudarc szükséges velejárója az életnek, ami a helyes önismeret szempontjából rendkívül fontos.

A tehetségfejlesztés lehetőségei intézményünkben:

- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése,
- differenciált foglalkozások,
- tehetséggondozó programok, szakkörök,
- énekkar, tánccsoport, színjátszókör,
- felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre,
- felkészítés a továbbhaladásra, magasabb tanulmányok folytatására,
- emelt szintű idegennyelv tanítása,
- a tehetségeknek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.

A tehetség- és a képességek kibontakoztatása szempontjából elsődleges, hogy tanulóink versenyképes, használható, gyakorlatias tudásra tegyenek szert. Ehhez szükséges az egyéniség, személyiség erőteljesebb fejlesztése. A magasabb szintű gondolkodási képességek erősítése, a természeti és gazdasági jelenségek értelmezése, a probléma megoldási technikák megismertetése, igazi műveltségélményhez juttatás.

Tehetségen azt a velünk született, adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területén az átlagot túlhaladó teljesítményt tud létrehozni.

A tehetség jellemzői: átlagosnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, előítéletektől való

mentesség, bizonytalanság tolerálása, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció.

A tehetség kibontakoztatását serkenti:

- a megfelelő légkör megteremtése,
- a motiváció, a pedagógus ösztönző attitűdje,
- a bizalom,
- a megfelelő szervezeti strukturáltság,
- a játékoság.

A tehetség kibontakoztatását gátolja:

- a kreativitás lebecsülése,
- a túlzott fegyelem,
- a teljesítménykényszer.

Legfontosabb feladatunk idejében felfedezni és fejleszteni a gyermekek speciális képességeit, készségeit. Ehhez pedagógusaink rendelkezzenek megfelelő pedagógiai-pszichológiai ismeretekkel.

Forrásaink:

- óvodai vélemények
- pedagógusok megfigyelései
- szülők, környezet véleménye
- egyéb jelzések (zene, sport stb.)

Módszerek:

- óvodai látogatás
- iskolán kívüli elfoglaltságok megismerése
- kötetlen beszélgetések (szülők, edzők stb.)
- pedagógus (osztályfőnök, szaktanár) céltudatos munkája
- adatgyűjtés

A tehetséget fel kell fedezni, alakítani, fejleszteni, ösztönözni kell. Ez a környezet, s ezen belül ez az iskola feladata. Ehhez azonban ismernünk kell a tehetség megnyilvánulási formáit:

- tudományos tehetség
- vezetői tehetség
- pszichomotoros tehetség
- művészi tehetség

A tehetséggondozás szervezeti formái

- A tanítási órán differenciált feladatok biztosítása. Csoportbontásnál fontos a viszonylagos homogenitás, hogy a tehetséges gyermekek a velük versenyképes kortárstanulókkal ismételten összemérhessék képességeiket, erejüket. Megvalósulhat a tantervdúsítás, tananyag gazdagítás. Egyes anyagrészekkel elmélyültebben

foglalkozhatnak, gazdagíthatják a követelményrendszert, projektet készíthetnek, gyűjtő- és kutatómunkát végezhetnek.

- Emelt óraszámú tantárgyak tanítása
- Szakkörök, fakultációk
- Pályázatok
- Képzőművészeti kiállítások
- Versenyekre felkészítés (iskolai, területi, regionális, országos)
- Vetélkedők
- Táborok

IV.1.10.1.1.5 Hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók

A hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet kezelésének színterei:

- tanítási órák,
- napközis foglalkozások,
- felzárkóztató foglalkozások,
- szabadidős programok.

Sikerkritériumok:

A hátrányos helyzetet enyhítő tevékenységünk akkor sikeres, ha:

- minden hátrányos helyzetben lévő tanuló rendszeresen jár iskolába, ott jól érzi magát
- differenciált a tanulásirányítás, ezt biztosítva többsávós az óravezetés
- differenciált a házi feladatok adása
- fejlesztő foglalkozások tartása: ingergazdag környezet megteremtése, motiválás
- rugalmas az időbeosztás a felzárkóztatás igényéhez igazodva
- felzárkóztató, képességfejlesztő foglalkozásokat tartunk
- a hosszabb hiányzások miatti lemaradásokat pótoljuk
- a hiányok miatt egyéni- és kiscsoportos pótlást, újratanítást tartunk
- a felzárkóztatásra szoruló gyerekeknek biztosítani tudjuk a felzárkózás lehetőségét
- fejlesztjük és megerősítjük az alapkészségeket
- önállóan fejlesztjük a tanulókat
- páros, csoportos tanulási technikákat alkalmazunk
- szabadidős tevékenységeket szervezünk
- rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel és az érintett hatóságokkal
- esélyegyenlőségi munkacsoport létrehozása, melynek tagja az intézmény vezetője, aki szükség esetén javaslatot tesz
- kontrollvizsgálatok a szakértői és rehabilitációs bizottságoknál
- dokumentumelemzés, a tanuló produktumainak célirányos áttekintése
- folyamatos megfigyelés
- folyamatos kapcsolattartás a szülővel
- pedagógus továbbképzés, az IPR megismertetése a pedagógusokkal
- az évismétlők száma nem haladja meg az országos átlagot

- a célcsoport gyerekeinek minél nagyobb számban történő bekapcsolása a segítő programokba (Útravaló, Arany János)
- nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó hátrányos helyzetű tanulók száma,
- nő az érettségit adó intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók száma,
- csökken az iskolai rendszerből a 8. általánost elvégzése előtt kikerülő hátrányos helyzetű tanulók száma,
- szüleik folyamatosan érdeklődnek gyermekük iskolai munkája iránt,
- a tanulók rendszeresen részt vesznek felzárkóztató és fejlesztő foglalkozásokon,
- igénybe veszik az iskolai étkeztetést és a napközis-tanulószobai szolgáltatást,
- elhatárolódnak az őket fenyegető káros szenvedélyek kipróbálásától,
- az iskolában szerzett tudásukat továbbhaladáskor alkalmazni tudják
- minimális az elhajlás veszélye a deviáns életútra
- igénye van kulturális programokra.

A gyermek és ifjúságvédelem területén végzett munkánk akkor sikeres, ha:

- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős által nyilvántartott tanulók rendszeresen járnak iskolába,
- nő az évfolyamismétlés nélkül továbbhaladók száma, ezáltal csökken a 8. évfolyamot el nem végző tanulók száma,
- párbeszédet tudunk kialakítani valamennyi érintett szülővel,
- az iskolai igazolatlan hiányzások száma csökken,
- a tanulók igénybe veszik a felzárkóztató, fejlesztő foglalkozásokat, napközis foglalkozásokat,
- a tankötelezettséget teljesíti minden tanuló,
- a tanulók elhatárolódnak az őket fenyegető káros szenvedélyektől,
- az iskolában szerzett tudásukat továbbhaladáskor alkalmazni tudják.

A megoldást segítő személyek, intézmények:

Iskolán belül

Osztályfőnök

Igazgató

Fejlesztő pedagógus

Gyermekevédelmi felelős

Mentálhigiénés szakember

Iskolán kívül

Családsegítő és Gyermekvédelmi Szolgálat

Gyámhivatal

Nevelési Tanácsadó

Egészségügyi intézmények (gyermek ideggondozó, gyermek pszichiáter, drogambulancia)

Rendőrség, Civil szervezetek

E munkánk érdekében kitűzött feladataink

- Felmérés (szociális helyzet), okok feltárása.
- Családlátogatások.
- Intézkedési terv készítése.
- Folyamatos kapcsolattartás: társintézményekkel, DÖK-kel, érintett családokkal.
- Prevenció.
- Hasznos szünidei elfoglaltságok tervezése, biztosítása.
- Mentálhigiénés programok alkalmazása.
- Egyéni felzárkóztató programok.
- A különböző intézmények által ajánlott programokra figyelés.
- Egyéni beszélgetés a tanulókkal, problémáik, magatartás zavarai feloldása érdekében.
- Ezekhez szükséges az intézményvezető, a szaktanárok, osztályfőnökök, ifjúságvédelmi felelős, DÖK részvétele.

IV.1.10.1.1.6 A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók

A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók bármelyik feljebb említett csoportból kikerülhetnek. Tehát az iskola összes tanulójának teljesítményét vizsgálni kell abból a szempontból, hogy önmagukhoz képest, az elvárható teljesítménytől, milyen eltérést mutatnak. Az elemzés során az okokat kutatva dönt az iskola arról, hogy milyen szintű gondozás szükséges és a pedagógiai fejlesztés célját egyénre szabva lehessen megfogalmazni, és a feltételeket megteremteni.

Minden tanévben félévkor is és tanév végén a napló alapján kimutatás készül a tanulók tanulmányi átlagáról. Ebből kerülnek kiszűrésre a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók. A dokumentáció részét képezi az éves beszámolónak, értékelésnek.

A szülőt (gondviselőt) az iskola írásban értesíti a gyermekével kapcsolatban fennálló veszélyeztetettségéről.

A lemorzsolódás veszélyének kezelésének szinterei:

- az okok feltárása érdekében megbeszélések az érintett tanuló osztályfőnökével
- továbbá az osztályban tanítókkal
- az érintett tanulóval
- a szülőkkel
- a veszélyeztetett tanuló teljesítményének nyomon követése a következő tanévben havonta
- 16 óráig az iskolában tartózkodás fokozott figyelemmel kísérése és mérlegelése az engedmények meghatározásakor
- tanítási órákon
- napközis / tanulószobai foglalkozásokon
- felzárkóztató foglalkozásokon

IV.1.11. A tanulók részvétele az intézményi döntési folyamatban (DÖK)

IV.1.11.1. Alapelvek, jogszabályok

A tanuló joga, hogy az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson minden őt érintő kérdésben, így az őt nevelő és oktató pedagógus munkájáról, az iskola működéséről, továbbá tájékoztatást kapjon személyét és tanulmányait érintő kérdésekben, valamint e körben javaslatot tegyen, illetve kérdést intézzen az illetékes fórumhoz. Továbbá joga, hogy személyesen vagy képviselői útján – a jogszabályokban meghatározottak szerint – részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában, választó és választható legyen a diákképviselőbe, a diákönkormányzathoz fordulhasson érdekképviselőként, továbbá a jogszabályokban meghatározottak szerint kérje az őt ért sérelem orvoslását. A tanulónak jogainak gyakorlása során figyelembe kell vennie az iskolai élet bármely más szereplőjének jogait.

A diákönkormányzat a diákok demokratikus életre nevelésének színtere. A Köznevelési Törvény (2011. CXCV. tv.) 48.§ alapján valamennyi tanulónak jogában áll – megfelelő módon és formában – véleményt nyilvánítani az iskola életét érintő kérdésekben. Ez szervezett formában a diákönkormányzaton keresztül történik. Minden tanulónk egyenlő jogú tagja iskolaközösségünknek: a diáknak véleménynyilvánító, javaslattevő és szavazati joga van, választó és választható az osztály-diákbizottságok megalakulásakor. Az iskola támogatja a tanulók konstruktív kezdeményezéseit, történjenek azok akár saját, egyéni, akár az általuk szabályszerűen létrehozott diákszervezetek, diákkörök (egyesület, képviselő) keretében. Így módon az intézmény biztosítja tanulói személyes és kollektív jogainak érvényesítését.

A tanulók, illetve a tanulóközösségek érdekeinek képviselőt az iskolai diákönkormányzat látja el. Az iskolai diákönkormányzat jogosítványait az iskolai diákönkormányzat választott tisztségviselői érvényesítik. A diákönkormányzat működésének rendjét a diákönkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata rögzíti. A szervezet képviselőinek joga, hogy alkalmas módon jelezzenek minden olyan szabálysértést, amely a diákoknak a Házirendben megfogalmazott jogait sérti. A diákönkormányzat javaslatát egy tanítás nélküli munkanap programjáról figyelembe kell venni. A tanulók nagyobb közösségét közvetlenül érintő döntések meghozatala előtt az iskola kikéri a diákönkormányzat véleményét, lehetővé teheti az ilyen témájú tantestületi értekezleteken való részvételüket. A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben, így különösen a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítése során; a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetése és megszervezése során; az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához kapcsolódóan; az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásakor; a könyvtár és a sportlétesítmények működési rendjének kialakításakor; és további, az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben.

IV.1.11.2. Az általános iskolai DÖK működése

A diákönkormányzat működésének és működtetésének legfontosabb célja a tanulók demokráciára, a közéletiségre, egymásért való felelősség-vállalásra, a kölcsönös megbecsülésen alapuló együttműködésre nevelés.

A DÖK munkáját e feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű, pedagógus munkakörben dolgozó személy segíti, akit a DÖK javaslatát megismerve az intézményvezető bíz meg határozott időtartamra.

A DÖK feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola működését.

A DÖK a nevelőtestület kikérésével dönt:

- saját működéséről
- a DÖK működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról
- hatáskörei gyakorlásáról
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról
- a DÖK tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működéséről

A DÖK véleményét ki kell kérni:

- az SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt
- az ifjúsági célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor
- a házirend elfogadása előtt
- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál
- a tanulók helyzetét érintő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához
- egyéb foglalkozásformák meghatározásához
- a könyvtár, sportlétesítmények működési rendjének kialakításához
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben

IV.1.12. A szülők, a tanulók, a pedagógusok és az intézmény partnereinek kapcsolattartási formái

IV.1.12.1. Az együttműködés célja

Lásd II.5.4.

IV.1.12.2. A kapcsolattartás formái, eszközei

A nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az intézményi nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

A nevelőtestület kapcsolata a diákokkal és a szülőkkel mindennapi és élő kell, hogy legyen. A diákok problémáira minden esetben oda kell figyelniük és nagy tapintattal, emberséggel segítséget kell ajánlanunk a problémák megoldásában.

A gyermekek, diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az intézmény életéről, az intézményi munkatervről, ill. az aktuális feladatokról az intézmény igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján közölhetik az intézmény igazgatójával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy a Szülői Munkaközösséggel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- Családlátogatás
- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Nyílt tanítási nap
- Újság
- Honlap
- Írásbeli tájékoztató
- Szakkörök indítása
- Előadások szervezése
- Pályaválasztási tanácsadás
- Közös lelkinap
- Szülői közösség
- Szülői fórum
- Szülői Munkaközösség
- Közös rendezvények szervezése a szülők és pedagógusok részvételével (pl. Családi-nap, hangversenyek, Szent Margit bál, Zarándoklat, CiNKe Gála stb.)

A szülők részéről elvárhatjuk:

- Aktív részvételt az iskolai rendezvényeken.
- Ötletnyújtást az előadások (hitéleti, nevelési stb.) témáihoz.
- Őszinte véleménynyilvánítást jobbító szándékkal.
- Együttműködő magatartást.
- Nevelési problémák őszinte megbeszélését, a közös megoldásra való törekvést.

- Érdeklődő, segítő hozzáállást.
- Örömmel vesszük a szponzori segítségnyújtást.

IV.1.13. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai és tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

IV.1.13.1. A vizsgaszabályzat jogszabályi kerete, célja és hatálya

Az osztályozóvizsgák, javítóvizsgák lebonyolítása a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64. § (2) bekezdése alapján történik.

A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga (osztályozó vizsga, javítóvizsga, különbözeti vizsga) követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati) és az értékelés rendjét a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg és az intézmény honlapján nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja: azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni vagy rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

Az osztályozó- és különbözeti vizsgára jelentkezés módja: a honlapról letölthető jelentkezési lapon.

A vizsgák időpontjáról a vizsgázót az intézmény vezetése írásban tájékoztatja.

A vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozik.

Intézményünkben a tanulmányok alatti vizsgák szabályait kell alkalmazni:

- az osztályozó vizsgákra
- a különbözeti vizsgákra
- a javítóvizsgára
- a pótló vizsgára

A vizsgaszabályzat hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javító- vagy pótló vizsgára utasít,
- aki átvételét kéri más intézményből a mi intézményünkbe, és ennek feltételeként az igazgató különbözeti vizsga letételét írja elő.
- Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismétелhető.

Érvényessége a felülvizsgálat idejéig szól. Felülvizsgálatát az intézmény igazgatója és a nevelőtestület kezdeményezheti. Módosítása az elfogadásával azonos módon történik. A vizsgaszabályzatot 30 napon belül módosítani kell, ha a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet közölt szabályozás olyan módon megváltozik, hogy az a vizsgaszabályzatban leírtakat befolyásolja.

A szabályzatot módosítani kell, ha

- a helyi tantervben a szabályzatot érintő változás áll be,
- bármelyik munkaközösség, vagy ennek hiányában a tantárgyat tanítók kétharmada azt kezdeményezi,
- a nevelőtestület 10 %-a kezdeményezi.

IV.1.13.2. Tanulmányok alatti vizsgák típusai

IV.1.13.2.1 Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- c) a jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott
 - az adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékánál többet mulasztott, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt értékelhető, és a nevelőtestület engedélyezheti az osztályozó vizsgát,
 - 250 óránál többet mulasztott, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt értékelhető, és a nevelőtestület engedélyezheti az osztályozó vizsgát.

Az osztályozó vizsga időpontjáról az intézmény igazgatója írásban tájékoztatja a tanulót.

Az osztályozó vizsga tantárgyai: az iskola pedagógiai programja szerint az adott évfolyamon tanított valamennyi tantárgy.

Az osztályozóvizsgák tartalmi követelménye évfolyamonként és tantárgyanként az intézmény honlapján és a helyi tanterv vonatkozó részében található tananyag.

Az osztályozó vizsga csak szorgalmi időben tehető le.

Ha a tanuló mentesül a tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvétel alól, tanulmányi kötelezettségének egyéni munkarend alapján tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel.

A sajátos nevelési igényű (SNI), vagy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTM), egyéni munkarendű tanuló iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az iskola köteles gondoskodni.

A tartós betegségre tekintettel egyéni munkarendben tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról az iskola köteles gondoskodni.

A tanuló írásbeli, szóbeli, gyakorlati munkájának értékelését a pedagógiai programban meghatározott elvek figyelembevételével kell végezni. A szóbeli és írásbeli felelt az értékelésében 50-50%-ban számítódik be. Egyéni tanrend esetén a tanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.

Az osztályozó vizsga eredményéről a félévi értesítőbe, illetve a bizonyítva írt osztályzattal (szöveges értékeléssel) a tanulót az osztályozó vizsgát követő munkanapon tájékoztatni kell.

Vizsgakövetelmények számonkérési módjai:

Alsó tagozaton:	
Magyar irodalom	szóbeli és írásbeli
Magyar nyelvtan	írásbeli
Matematika	írásbeli
Környezetismeret	írásbeli
Idegen nyelv	szóbeli (1. és 2. évf.) szóbeli és írásbeli (3. és 4. évf.)
Hittan	írásbeli
Testnevelés	gyakorlati
Ének	gyakorlati
Rajz	gyakorlati
Technika	gyakorlati

Felső tagozaton:	
Magyar irodalom	szóbeli és írásbeli
Magyar nyelvtan	írásbeli
Matematika	írásbeli
Idegen nyelv	szóbeli és írásbeli
Hittan	írásbeli
Történelem	írásbeli
Hon- és népismeret	írásbeli
Informatika / Digitális kultúra	gyakorlati
Természetismeret	írásbeli
Fizika	írásbeli
Kémia	írásbeli
Biológia	írásbeli
Földrajz	írásbeli
Testnevelés	gyakorlati
Ének	gyakorlati
Rajz	gyakorlati
Technika	gyakorlati

IV.1.13.2.2 Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát kell tennie a tanulónak a másik iskolából vagy osztályból történő átvétel esetén, ha az évfolyamát megelőző tanév végén nem kapott osztályzatot vagy szóveges értékelést olyan tantárgyból, amely számára a választott osztályban vagy csoportban kötelező tantárgy lesz.

Különbözeti vizsgára tanévenként legalább kettő vizsgaidőszakot kell kijelölni, ami megegyezhet az osztályozó vizsgák időpontjaival. A különbözeti vizsga időpontjáról az intézmény igazgatója írásban tájékoztatja a tanulót.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során egyedileg is lehet határozatot hozni a tanuló ügyében, hiszen eltérő tanulmányi múlttal jelentkeznek erre a vizsgára.

A különbözeti vizsga eredményéről a különbözeti vizsgáról készített jegyzőkönyv alapján a tanulót a különbözeti vizsgát követő munkanapon tájékoztatni kell.

A hittan különbözeti vizsga követelményei a honlapon megtalálhatóak.

IV.1.13.2.3 Javítóvizsga

A tanuló javítóvizsgát tehet, ha

- a) a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott,
- b) az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik.

Javítóvizsga letételére az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban kerülhet sor.

A javítóvizsga időpontjáról az intézmény igazgatója írásban tájékoztatja a tanulót. Indokolt esetben (betegség stb.) október 31-ig tehető le a javítóvizsga.

A javítóvizsga eredményéről a bizonyítványba írt osztályzattal (szóveges értékeléssel) a tanulót a javítóvizsgát követő munkanapon tájékoztatni kell.

IV.1.13.2.4 Pótvizsga

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha a vizsgáról neki *fel nem róható okból* elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik. A pótló vizsgát az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az iskola számára megszervezhető legközelebbi, az igazgató által meghatározott napon kell tartani.

IV.1.13.3. Független vizsgabizottság előtti vizsga

A köznevelési törvény a tanuló alapvető jogaként mondja ki, hogy tanulmányai során tehet az intézménytől, annak pedagógusaitól független tanulmányok alatti vizsgát, amely osztályozóvizsga és javítóvizsga lehet. A független vizsgabizottság előtti vizsgáztatás esetében a 20/2012. (VIII.31.) EMMI- rendelet 73.§-a alapján járunk el.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és *osztályozó vizsga* letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból *javítóvizsgára* utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi. A független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízta meg. A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll. Akkor is, ha a tanuló független vizsgabizottság előtt ad számot tudásáról, magasabb évfolyamra jutásáról – a vizsgabizottság által adott osztályzat figyelembevételével – az intézmény dönt.

IV.1.13.4. A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének alapelvei

a) Az igazgató felel:

- a vizsgabizottság munkájáért, és a vizsgák előkészítéséért,
- a tanulmányok alatti vizsgák zavartalan, jogszerű lebonyolításáért, a feltételek megteremtéséért,
- dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan lehessen bonyolítani, pontosan meg lehessen kezdeni, és be lehessen fejezni.

b) Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki

jogosult az adott tantárgy tanítására. Az iskola által szervezett vizsga vizsgabizottsága csak és kizárólagosan az iskola pedagógusa lehet.

A vizsgabizottságnak az előbbiek folytán tagja lehet az iskola igazgatója is.

Vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató bízta meg.

A vizsgabizottság minimum három fős.

Az általa ellátandó feladatok - elnök

- kérdező tanár

- ellenőrző tanár

A vizsgaelnök feladatai:

- A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében:
 - meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
 - vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
 - átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos dokumentumokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
 - a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el,
 - a vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja.
- A vizsga eredményét, a vizsgabizottság addig még nem ismertetett döntéseit a vizsgázók és a vizsgabizottság tagjai jelenlétében az elnök az eredményhirdető értekezleten ismerteti, röviden értékeli a vizsgát és ismételten tájékoztatja a vizsgázókat a jogorvoslati lehetőségekről.

A vizsgabizottsági tagok a vizsgaelnök irányításával végzik a feladataikat. Részt vesznek a vizsga lebonyolításában, az osztályzatok kialakításában, ellátják a vizsgához kapcsolódó ügyviteli és adminisztrációs feladatokat.

- c) A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg. A vizsga részletes követelményeiről a tanuló a vizsga előtt tájékoztatást kap. A tantervi követelmények az iskola honlapján megtekinthetők.
- d) A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján az igazgató adhat engedélyt.
- e) A tanulmányok alatti vizsgán a lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott. A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján:

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja a szakvéleményben foglaltak alapján,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

f) Az osztályozó vizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.

g) Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült.

h) Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak pótlására.

i) A vizsga a vizsgázó számára díjtalan.

IV.1.13.5. A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének rendje

IV.1.13.5.1 Vizsgaidőszakok

- A vizsgát a tanév helyi rendjében (munkaterv) meghatározott időszakban (vizsgaidőszak) lehet tenni, azzal, hogy az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet.
- A vizsga időpontjait az igazgató jelöli ki.
- A vizsga időpontjáról (év, hónap, nap, óra, perc) és helyszínéről (cím, épület, terem száma) a vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal értesítést kap írásban. *(A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 66.§ (4) szerint a vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.)*
- A rendes vizsgaidőszakban bármely vizsgafajta letehető. Pótló vizsga letételére az igazgató a tanév tetszőleges időszakában rendkívüli vizsgaidőszakot szervezhet.

A rendes vizsgaidőszakok a következők:

félévi:

- a félévi osztályzat megállapításához a félév utolsó tanítási napját megelőző tízedik tanítási nap és a félév utolsó tanítási napja között

év végi:

- a tanév végi osztályzat megállapításához a tanév utolsó tanítási napját megelőző tízedik tanítási nap és a tanév utolsó tanítási napja között

nyári:

- a nevelési év vége, augusztus hónap utolsó 10 munkanapja

Javítóvizsga, pótló vizsga: augusztus 15 – 31. közötti időszakban (évente csak egy alkalommal, pontos időpontját az intézmény vezetője a tanévzárón közli).

IV.1.13.5.2 Vizsgaformák, vizsgarészek

- írásbeli vizsga
- szóbeli vizsga
- gyakorlati vizsga

IV.1.13.5.2.1 Az írásbeli vizsga szabályai

- Az írásbeli vizsga feladatlapját a szaktanár készíti el nyomtatott formában, és a vizsgát szervező igazgatóhelyettesnek adja át legkésőbb az írásbeli vizsgát megelőző napon.
- A vizsga kezdetekor a vizsgálónök a vizsgáztató pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli feladatokat.
- A vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató tanár alakítja ki úgy, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák, és ne segíthessék, a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet.
- Az írásbeli vizsgán csak az iskola hosszú bélyegzőjével/fejléccel ellátott lapokon, feladatlapokon lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni (kivéve alsó tagozaton). A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik feladatlapra feltünteti a nevét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon készíthet.
- Az íróeszközökről a vizsgázók, a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik.
- Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként maximum 60 perc.
- Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

- Egy napon legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet tenni, a tantárgyak közötti legalább 10 perces és legfeljebb 30 perces pihenővel.
- Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, rávezeti az értékelést, és aláírja. A téves bejegyzést jól látható módon szignálva kell módosítani.
- *A vizsgán a lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott. A sajátos nevelési igényű vizsgázó a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján*
 - o *az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,*
 - o *lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,*
 - o *engedélyezni kell, hogy írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, vagy*
 - o *engedélyezni kell, hogy a szóbeli vizsgát írásban teheti le. (Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.)*

A 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet 69. § (2), (5), (6) és (7) pontja részletesen szabályozza az írásbeli vizsgán elkövetett esetleges szabálytalanság kezelését és annak következményeit.

IV.1.13.5.2.2 A szóbeli vizsga szabályai

- A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság tagjainak száma 3 fő. Minden bizottságban lehetőség szerint két szaktanár vesz részt. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
- A szóbeli vizsga tételeit (kérdéseit) a szaktanár állítja össze és a vizsgabizottság elnökének adja át legkésőbb a szóbeli vizsgát megelőző napon.
- A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdí a vizsgát, amelybe beosztották.
- A vizsgateremben, egy időben legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat. A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A szóbeli vizsgán a tanulók 3 – 4 fős csoportokban folytatólagosan, szünet közbeiktatása nélkül vizsgáznak.
- A tanulónak az szóbeli vizsgán kihúzott tétel (ami több feladatból állhat) kidolgozására, a felkészülésre legalább 30 percet kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania.

- A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzathat vele. Erre is 30 perc a felkészülési idő, valamint 15 perc a felelet időtartama.
- Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó vizsgatantárgyanként kifejtendő feladatot kap, melyhez kiválasztja a szükséges segédeszközöket, azokról a vizsgáztató tanár gondoskodik.
- A feladatban szereplő kérdések megoldásnak sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
- A vizsgázó útbaigazítás és támogatás nélkül, önállóan felel, de ha elakad, a vizsgabizottság tagjaitól vagy a vizsgáztató tanártól kaphat segítséget.
- A vizsgabizottság tagjai a feladattal kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a feladat kifejtését befejezte vagy a feladat kifejtésében elakadt.
- A vizsgázót nem szabad félrevezetni gondolkodásában, a feladat kifejtésében megzavarni. A vizsgázó a feladat kifejtésében akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, ha a rendelkezésére álló idő letelt.
- Ha a vizsgázó a feleletét befejezte, a következő tantárgyból történő felelet előtt legalább harminc perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgatermet elhagyhatja.
- Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.
- Megkezdett vizsga nem szakítható meg.
- A szóbeli vizsgák nyilvánosak, de a betekintési szándékot legkésőbb a vizsganap előtti munkanapon írásban jelezni kell az iskola igazgatójának, és az csak akkor engedélyezhető, ha azzal a vizsgázó is egyetért.
- A szóbeli vizsgák eredményének kihirdetése az adott vizsganapon történik.
- *A sajátos nevelési igényű vizsgázó, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni. Engedélyezni kell, hogy a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tegyen. Ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két feladatot kell kifejtenie. A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.*

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 71. § (5) és (6) pontja részletesen szabályozza a szóbeli vizsgán elkövetett esetleges szabálytalanság kezelését és annak következményeit.

IV.1.13.5.2.3 A gyakorlati vizsga szabályai

Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezések vonatkoznak a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően, – így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában stb.– kell elkészíteni.

Gyakorlati vizsgarészt tartalmaznak iskolánkban a következő vizsgatantárgyak:

- testnevelés
 - digitális kultúra
 - ének-zene
 - vizuális kultúra
 - technika és tervezés
- A gyakorlati vizsgafeladatokat a vizsgabizottság elnöke javaslatára az igazgató hagyja jóvá.
 - A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a feltételek meglétéről.
 - A gyakorlati vizsgarész a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek megléte esetén kezdhető meg, illetőleg folytatható.
 - A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.
 - A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztása tekintetében a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.
 - A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotások vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatok alapján kell értékelni.

IV.1.13.6. Az egyes vizsgatantárgyak részei, követelményei és értékelése

IV.1.13.6.1 Az egyes vizsgatantárgyak részei

Lásd IV.1.13.3.1 Osztályozó vizsgánál

IV.1.13.6.2 A tanulmányok alatti vizsgatantárgyak követelményei

A vizsgák követelménye a helyi tantervben szereplő, az adott tanévre vonatkozó tananyag.

A vizsgatantárgyak követelményeit az adott tantárgy Helyi tanterve határozza meg.

IV.1.13.6.3 A tanulmányok alatti vizsgák értékelése

Az iskolai követelményekre épülő vizsgatantárgyak írásbeli feladatlapjait, továbbá a feladatok megoldásához szükséges segédanyagokat és a javítási, értékelési útmutatókat, valamint a szóbeli vizsga kérdéssorait a felkészítő pedagógusok készítik el.

Ha a vizsgatantárgy írásbeli vizsgarészt is tartalmaz, akkor az írásbeli vizsga lezárását követően a vizsgáztató tanár kijavítja a dolgozatot. Követelmény, hogy a dolgozat javítása pontozásos

rendszerben történjék, az egyes részpontszámokat és az egyes részekre kapható maximális pontszámot egyaránt meg kell jelölni.

A szóbeli és a gyakorlati vizsga értékelése egyetlen érdemjeggyel történik, amelyet a kérdező tanár javaslatára a vizsgabizottság állapít meg.

A vizsgatantárgy akár egy vagy több vizsgarészt tartalmaz, az egyes vizsgarészekben elért pontszámok összege alapján az osztályzat a következőként határozandó meg:

<i>Osztályzat</i>	<i>Százalékos eredmény</i>
<i>jeles (5)</i>	91 – 100 %
<i>jó (4)</i>	76 – 90 %
<i>közepes (3)</i>	51 – 75 %
<i>elégséges (2)</i>	36 – 50 %
<i>elégtelen (1)</i>	0 – 35 %

A vizsgák érdemjegyeit a bizottság tagjai állapítják meg a kérdező tanár javaslata alapján.

A vizsgázó osztályzatát a vizsgarészek 50-50 százalékos átlaga alapján kell megállapítani.

A tanulmányok alatti vizsgán sajátos nevelési igényű tanulónál (SNI) a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló szakértői vélemény alapján kapott.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az Intézmény nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló *teljesítményét hátrányosan befolyásolta*.

IV.1.13.7. A tanulmányok alatti vizsgák adminisztrálása

- A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
- A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
- A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni (kivéve 7.-8. osztályos tantárgyi vizsga).
- A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbélyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthet, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni (kivéve 7. évfolyamos tantárgyi vizsga, mestermunka).

- Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

IV.1.13.8. Belső vizsgák

IV.1.13.8.1 Tantárgyi vizsgák

Az ember élete során számtalan vizsga-, vagy vizsgához hasonló helyzetbe kerülhet (felvételi vizsga, versenyek, állásinterjúk stb.). Szeretnénk elérni tanulóinknál, hogy egy ilyen szituációban tudásuk legjavát legyenek képesek kihozni magukból. Ugyanakkor legyenek képesek arra is, hogy egy-egy témáról önállóan, összefüggően beszéljenek. Ezek figyelembe vételével szervezzük tanév végi vizsgáinkat nagyobb hangsúlyt fektetve az év végi szóbeli számonkérésre, mellyel szeretnénk felkészíteni tanulóinkat a továbbtanuláshoz szükséges eredményes szóbeli felvételi vizsgára.

Intézményünkben a mindenkor hetedikes tanulók beszámolnak egy általuk választott tantárgy (hittan, irodalom, történelem, angol, német, fizika, kémia, földrajz, biológia) egy éves tananyagából (10 előre megadott tétel egyikéből) a tanév végén.

A tantárgyi vizsga tantárgyai és tételei a honlapon megtalálhatóak.

8. évfolyamon a mestermunka kiváltható tantárgyi vizsgával.

A vizsga formája: szóbeli vizsga, melynek időtartama tanulónként kb. 10-15 perc, előtte 10-15 perc felkészülési idővel.

A vizsga lebonyolítása:

1. Tájékoztatás a szeptember szülői értekezleten és a tanórákon.
2. Tantárgy választása, és a jelentkezés leadása a megadott határidőre.
3. A jelentkezés határidőre történő elmulasztása esetén az osztályfőnök és az igazgató jelenlétében húz tantárgyat a diák.
4. Szóbeli vizsga előzetes beosztás szerint május végén.
5. Értékelés: 3 érdemjeggyel az adott tantárgyból az elektronikus naplóba vezetve.

IV.1.13.8.2 Mestermunka

A nyolcadikos tanulók „Mestermunkát” készítenek. Ez bármely, a tanuló érdeklődési körének megfelelő témából készülhet, amely nem sérti iskolánk szellemiségét. A tanuló köteles választani egy felnőtt mentort (szülő, tanár), aki segíti őt egy kb. 3-4 perces előadásra, melyet tanárok és érdeklődők előtt ad elő. Előadásához bármilyen technikai segédeszközt felhasználhat. Nyolcadik évfolyamon célunk, hogy a tanulók a felvételi utáni időszakot is tartalmasan töltsék el, és nagyobb gyakorlatot szerezzenek a közönség előtti szóbeli előadásban.

A MESTERMUNKA lebonyolítása:

1. Tájékoztatás a szeptember szülői értekezleten és a tanórákon.
2. Téma választása, és a jelentkezési űrlapok kitöltése áprilisban a megadott határidőre. (Türelmi idő + 3 nap. Aki nem ad le jelentkezési lapot mestermunkára, az a titkárságon húzott tantárgyból vizsgázik.)
3. MESTERMUNKA bemutatása előzetes beosztás szerint június elején.
4. Szöveges értékelés tanév végén: kiválóan megfelelt / jól megfelelt / megfelelt / gyenge minősítéssel

IV.1.13.8.3 Szintmérés emelt nyelvoktatáshoz

Az idegen nyelvet 1-3. évfolyamon heti 2 órában, 4. évfolyamon 4 órában tanulják a tanulók.

5. osztálytól a tanulók nyelvi csoportba sorolása a szintmérő alapján történik.

Felső tagozaton angol és német nyelvből is lehetőség van emelt szintű csoportban (heti 5 órában) tanulni a nyelvet.

A nyelvi csoportok kialakításánál figyelembe vesszük a gyerekek nyelvtanuláshoz való hozzáállását, a korábbi tanórai munkáját, a 4. osztály végén megírt szintfelmérő teszt eredményét, valamint a nyelvtanárok és az osztályfőnökök véleményét. Ezek alapján döntjük el a 4. évfolyam végén, kik azok, akik a következő tanévtől heti 5 órában, illetve 3 órában tanulhatják a választott idegen nyelvet.

Amennyiben a szülő kéri, hogy gyermeke a 3 órás csoportból 5 órás csoportba kerüljön, akkor az 5. évfolyamon a tanév végéig írásos kérelmet kell benyújtani az igazgatónak, aki az érintett szaktanárral egyeztetve dönt a különbözeti vizsgáról, amely írásbeli és szóbeli részből áll.

IV.1.14. Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei

Az évfolyamismétlés és a szöveges értékelés alkalmazásának feltételei:

- A 2010/2011 tanévtől a második év végén, illetve a további évfolyamokon a nevelőtestület szülői beleegyezés nélkül utasíthatja évfolyamismétlésre a diákot.
- A 2010/2011. tanév végétől évfolyamismétlésre kell kötelezni mindazokat a diákokat (a 2., 3., 4. évfolyam végén is), akik az előírt tanulmányi követelményeket nem teljesítették. (Természetesen továbbra is lehetőség van a javítóvizsga letétele az elégtelen évvégi osztályzat esetében akármennyi tantárgyból, hiszen a végrehajtási rendelet (11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet) ezirányú szabályozása egyelőre nem változott.)
- A tanuló az első évfolyamon azonban továbbra is csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.

A módosított törvény rögzíti, hogy első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A második év végétől a negyedik év végéig a hagyományos osztályzások módszert használja az iskola.

- Magasabb (5-8.) évfolyamba léphet az a tanuló is, aki a tanév során nem teljesítette a követelményeket. A magasabb évfolyamba lépéshez a tanulónak sikeres javítóvizsgát kell tennie, ha legfeljebb 3 tantárgyból "elégtelen" vagy "nem megfelelt" minősítést kap. A vizsga időpontja augusztus vége. Amennyiben a tanuló év végi minősítése 3-nál több tantárgyból "elégtelen" vagy "nem megfelelt", évfolyamot köteles ismételni.
- A magasabb évfolyamba lépéshez a tanév végi osztályzatok, minősítések megállapításához a tanulónak minősítő- (1. évfolyamon), illetve osztályozó (2-8. évfolyamon) vizsgát kell tennie, ha
 - a) az igazgató engedélyezte, hogy az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket,
 - b) ha egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,
 - c) ha a tanuló egyéni tanrendben teljesítette tanulmányi kötelességeit.

Sajátos nevelési igényű tanuló esetén a 32/2012. EMMI rendelet alapján differenciált tartalmak kiemelt jelentőségűek a továbbhaladás szempontjából. A követelmények értelmezése mindig az adott sérüléstípusnak megfelelő elvárási szintet feltételez, illetve minden - az adott tanuló állapota alapján - pozitív változás része a komplex értékelésnek.

A továbbhaladás feltételeinek meghatározása tehát a SNI tanulók esetében egyénre szabott megítélést igényel: mindig abból a szempontból, hogy a továbbhaladás vagy az évismétlés nyújt-e számára nagyobb segítséget a későbbi társadalmi beilleszkedésben, az énkép pozitív irányú alakításában.

IV.1.15. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A felvételnél és átvételnél is alapvető szempont, hogy a jelentkező elfogadja, hogy iskolánk a katolikus értékek szerint működik, s ezzel együtt járnak olyan kötelezettségek, amelyek egy állami iskolában nem jelentkeznek. A jelentkezés feltétele, hogy a jelentkező család és tanuló elfogadja az iskola rendjét, nevelési elveit, célkitűzéseit.

A felvételnél nincs területi korlátozás.

Az 1. osztályba való beiratkozás feltételei:

- A gyermek az adott naptári évben a 6. életévét augusztus 31-ig töltse be.
- jelentkezési adatlap az adatvédelmi nyilatkozattal
- nyilatkozat a szülői felügyelet gyakorlásáról
- igazoló lap oktatási azonosítóról
- gyermek személyi azonosító kártyájának másolata
- gyermek lakcímet igazoló hatósági igazolvány másolata

A felvételnél előnyt élvezhet, aki

- Katolikus, keresztény családi háttér (keresztlevél másolata, plébánosi ajánlás).
- Intézményünk alkalmazottainak gyermekei.

- Részt vett az „Iskola-kószolgtató” foglalkozásokon.

A 2 – 8. osztályba való beiratkozás feltételei:

- Katolikus, keresztény családi háttér (keresztlevél másolata, plébánosi ajánlás).
- A szükséges okmányok bemutatása (ld. 1. osztályba való beiratkozásnál), tájékoztató, ellenőrző, bizonyítvány, átjelentkezési lap.
- A jelentkezőt leendő tanítói, tanárai felméri alapkészségei, -képességei, tudásának szintjéről.
- A jelentkező magatartása példás vagy jó.
- Amennyiben a beiratkozás tanév közben történik, a szükséges taneszközök beszerzése a szülő feladata.
- A jelentkező tanuló részvétele egy próbanapon.

Felsőbb évfolyamos átvétel esetén fenntartjuk a jogot, a jelentkező magatartás jegye és tantárgyi jegyei alapján döntünk az átvételről.

A tanuló átvételének szabályozása:

- az osztályok létszáma és a közösség összetétele
- a különleges bánásmódot igénylő tanuló esetén az alapító okirat az irányadó
- szakértői szakvélemény esetén az iskolánkat jelöljük ki fogadó iskolának

A felvételtől, átvételről, évfolyamba és osztályba sorolásról a főigazgató dönt.

A szülőknek Jelentkezési lapot kell kitölteniük, amennyiben van, csatolni kell a szakvéleményt.

SZMM SZ VIII./ 1. 2. Általános iskolai felvétel fejezete.

IV.1.16. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

IV.1.16.1. Elméleti alapvetés

Az elsősegély-nyújtási ismeretek szerves részét képezik a NAT kompetenciaterületi tudásanyagának, ahogyan ez az eddigiekben oktatott tantárgyi tartalmak közül az osztályfőnöki, egészségtan, biológia tematikához is köthető, így onnan is átemelhetőek a konkrétumok.

Lényeges, hogy ez a témaanyag az iskolai éves munkatervvel koegzisztens módon kerüljön kidolgozásra, pontosabban a munkaterv kövesse a pedagógiai programot.

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Egy elsősegély tanfolyam nagyban növeli az önbizalmat és cselekvőképességet. Az ott kapott alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmek, és sok nehéz helyzeten átsegít. Az iskolai balesetek, valamint azok szakszerű ellátása, megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb

hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás. Lehetőség van tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon az ismeretek elsajátítására.

Jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok/hét nagyszámú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Minden osztály számára fontos, hogy elsősegélynyújtó csomaggal rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények alkalmával is tudnak használni.

IV.1.16.2. Célja

hogyan a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

IV.1.16.3. Kiemelt feladatok

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

IV.1.16.4. Tevékenységformák

- a tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY–NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Természettudományok	- alapfokú elsősegélynyújtás
Biológia	- rovarcsípések - légúti akadály - alapfokú elsősegélynyújtás - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
Kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
Fizika	- égési sérülések - forrázás - az elektromos áram hatása az élő szervezetre - veszélyek, érintésvédelmi ismeretek
Testnevelés	- magasból esés

Veszélyes anyagok és kezelésük a háztartásban.

- az ötödik – nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegélynyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele a felsős évfolyamokon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegélynyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

IV.1.16.5. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó);
- rendszeresen elsősegélynyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap (téma nap/hét) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.
 - Az intézmény Házirendjében, Szervezeti és Működési Szabályzatában, valamint a Munkavédelmi- és Tűzvédelmi Szabályzataiban foglaltak szerint baleset-megelőzési oktatás a tanév kezdetén, az osztályfőnöki órákon, s szükség szerint pl. kirándulások, üzemlátogatások alkalmával, illetve fokozott figyelemmel

a testnevelés, az életvitel és gyakorlati ismeretek, a fizika, a kémia, az informatika tantárgyak tanításakor.

IV.1.16.6. Elsősegélynyújtást oktató pedagógusok továbbképzése

A továbbképzés célja:

hogy az oktatási intézményekben legyenek olyan pedagógusok, akik az elsősegélynyújtási és/vagy baleset-megelőzési ismereteket oktatják, a veszélyhelyzeteket felismerik, illetve ellátják. További célok közt szerepel az elsősegély-ismeretek fontosságának bemutatása, annak népszerűsítése, illetve az, hogy minél több oktatási intézménybe lehetőség legyen a téma akár tanórai, akár szakköri oktatására.

A továbbképzés célcsoportja: bármely pedagógus.

A továbbképzés végére teljesítendő tartalmi követelmények:

a résztvevők sajátítsák el:

- az ember létfenntartó szerveivel kapcsolatos ismereteket;
- az elsősegélynyújtás alapjait, valamint az elsősegély-oktatás életkori sajátosságait;
- a segélynyújtás és a biztonsági előírások jogi vonatkozásait;

A továbbképzés végére a résztvevők legyenek képesek:

- a baleseti helyzetek felismerésére, azok ellátására, segélyhívásra;
- társszervezetekkel kapcsolat felvételre;
- baleseti szimulációk megrendezésére;
- pedagógiai eszköztárukat bővíteni a megismert lehetőségekkel, valamint ismereteiket önállóan fejleszteni.

Célkitűzésünk, hogy a biológia szakos tanárokkal együtt 5 elsősegélynyújtást oktató pedagógus legyen intézményünkben.

IV.1.16.7. Ajánlott szakmai anyagok

[http://www.arpadtisk.hu/Documents/Tananyagok/KOvacsné/elsegely Judit maj 2 SZBM.pdf](http://www.arpadtisk.hu/Documents/Tananyagok/KOvacsné/elsegely%20Judit%20maj%20SZBM.pdf)

Elsősegély-oktatóanyag AKG-OMSZ <http://termtud.akg.hu/elsegely/>

Elsősegély mobil alkalmazások: Javasoljuk a tanulók mobiltelefonjára ennek letöltését.

[http://elsegely.webbeteg.hu/page/mobil alkalmazas](http://elsegely.webbeteg.hu/page/mobil_alkalmazas)

IV.2. AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA HELYI TANTERVE

IV.2.1. Választott kerettanterv

A helyi tantervek az OKTÁTÁSI HIVATAL honlapján 2020. februárjában közzétett kerettantervek alapján készültek, és 2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben (1., 5., évfolyamokon) kerültek bevezetésre a Nat 2020 szabályozásának megfelelően.

Az általános iskola helyi tantervei (tantárgyanként és évfolyamonként) az intézmény honlapján megtalálhatók:

1-4. évfolyam (alsó tagozat): <https://www.szentmargitpecs.hu/helyi-tantervek-1-4-osztaly/>

5-8. évfolyam (felső tagozat): <https://www.szentmargitpecs.hu/helyi-tantervek-5-8-osztaly/>

IV.2.1.1. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások

A tantárgyak és a tantárgyakra jutó óraszámok meghatározása a kerettantervi rendeletben és köznevelési törvényben meghatározott órakeretek figyelembevételével történt.

A nem kötelező (választható) tanórák közül a tanulók érdeklődésüknek, képességeiknek megfelelően választhatnak.

A nem kötelező tanórán végzett munka értékelése a megfelelő kötelező órával együtt történik.

A felzárkóztató, tehetséggondozó foglalkozásokon való részvételt a pedagógus javasolja.

A fejlesztő foglalkozásokon való részvételt a hatályos törvényben rendeltet alapján biztosítjuk az arra jogosult tanulóknak szakképzett fejlesztő pedagógussal.

Az óratervben a tanórán kívüli foglalkozások között szereplő felzárkóztató óra keretében van lehetőség az egyéni foglalkozások szervezésére, melyek szolgálhatják a képességfejlesztést, versenyre, továbbtanulásra való felkészítést is.

Az általános iskolában a tehetséggondozás szakkörök keretében történik.

A tehetséggondozás nemcsak az emelt óraszámú tantárgyak tanítására korlátozódik, hanem tovább folytatódik a szakkörökön és a versenyekre történő felkészítéskor. A szakkörök az arra való jelentkezések lezárása után, igazgatói engedély alapján indulnak abban az esetben, ha a jelentkezők létszáma eléri a 12 főt. A versenyfelkészítő, korrepetálások indítása szintén igazgatói jóváhagyás alapján történik. A választható kötelező tanórai foglalkozásokon és a nem kötelező, de választott foglalkozásokon a részvétel kötelező. A foglalkozásokra való jelentkezés és azok működése mindig egy tanévre szól. A választott tanórán a megjelenés kötelező, a hiányzásokat a kötelező órákhoz hasonlóan igazolni kell.

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal:

- emelt szintű idegen nyelv

Iskolánk 1.osztálytól lehetőséget teremt az emelt szintű idegen nyelv tanulására.

A 243/2003. sz. Korm. r. 5§(3) bekezdésében foglaltak alapján a nem kötelező (választható) tanítási órák keretében az idegen nyelv tantárgy heti plusz 2 órában való tanulását biztosítja, a tantervi követelmények csak az ezeken az órákon való részvétellel teljesíthetők. Erről a szülőket a beiratkozáskor írásban tájékoztatjuk (jelentkezési lapon). A beiratkozással a heti idegen nyelvi órákon való részvétel kötelezővé válik. Ennek alapján az idegen nyelvet 1-3. évfolyamon heti 2 órában, 4. évfolyamon 4 órában tanulják a tanulók. Az idegen nyelv esetében 5. osztálytól csoportbontással tagozat szerinti oktatást szervezünk. Felső tagozaton angol és német nyelvből is lehetőség van emelt szintű csoportban (heti 5 órában) tanulni a nyelvet. 5. osztálytól a tanulók nyelvi csoportba sorolása a szintmérő alapján történik.

IV.2.1.2. Az iskola tantárgyi rendszere, óraterve

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar irodalom	4	4	3	3
Magyar nyelv	3	3	2	2
Matematika	4	4	4	4
HITTAN	1+1	1+1	1+1	1+1
Környezetismeret	0	0	1	1
Idegen nyelv (Angol / Német)	2	2	2	2+2
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra	0	0	1	1
Testnevelés	3+2	3+2	3+2	3+2
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23
Szabadon tervezett órakeret	2	2	2	2
Maximális* órakeret	24	24	24	25
Hittan (egyházi iskolában)*+	1	1	1	1
ÖSSZES ÓRASZÁM	25	25	25	26

Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam								
	5. évfolyam		6. évfolyam		7. évfolyam		8. évfolyam	
Tantárgyak	emelt idegen nyelv		emelt idegen nyelv		emelt idegen nyelv		emelt idegen nyelv	
Magyar irodalom	2	2	2	2	2	2	1,5	1,5
Magyar nyelv	2	2	2	2	1 + 1	1 + 1	1,5	1,5
Matematika	4	4	4 + 1	4 + 1	3	3	3	3
Történelem	2	2	2	2	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek	0	0	0	0	0	0	1	1
Hon- és népismeret	1	1	0	0	0	0	0	0
HITTAN	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1
Természettudományok	2	2	2	2	0	0	0	0
Kémia	0	0	0	0	2	2	1	1
Fizika	0	0	0	0	1	1	2	2
Biológia	0	0	0	0	2	2	1	1
Földrajz	0	0	0	0	1	1	2	2
Idegen nyelv (Angol/Német)	3+2	3	3+1+1	3	3+2	3	3+1+1	3
Ének-zene	2	2	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
Dráma és színház	0	0	0	0	0	0	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	0	0
Digitális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2
Közösségi nevelés – Osztályfőnöki óra	1	1	1	1	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	27	27	27	27	29	29	28	28
Szabadon tervezett órakeret	1	1	2	2	2 (1)	2 (1)	2 (1)	2 (1)
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	29	29	31	31	31	31
Hittan (egyházi iskolában)	1	1	1	1	1	1	1	1
EMELT NYELV	2		2 (1)		2		2 (1)	
ÖSSZES ÓRASZÁM	31	29	30	28	32	30	32	30

Kiegészítés az óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyamon:

2025-2026-os tanévben

	5. évfolyam		6. évfolyam		7. évfolyam		8. évfolyam	
Tantárgyak	emelt idegen nyelv		emelt idegen nyelv		emelt idegen nyelv		emelt idegen nyelv	
Kémia	0	0	0	0	2	2	1,5	1,5
Fizika	0	0	0	0	1	1	1,5	1,5
Biológia	0	0	0	0	2	2	1,5	1,5
Földrajz	0	0	0	0	1	1	1,5	1,5

2026-2027-es tanévtől

	5. évfolyam		6. évfolyam		7. évfolyam		8. évfolyam	
Tantárgyak	emelt idegen nyelv		emelt idegen nyelv		emelt idegen nyelv		emelt idegen nyelv	
Kémia	0	0	0	0	2	2	1	1
Fizika	0	0	0	0	1	1	2	2
Biológia	0	0	0	0	2	2	1	1
Földrajz	0	0	0	0	1	1	2	2

IV.2.2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvek, a taneszközök, a segédletek kiválasztása elsősorban a szakmai közösségek feladata. Minden év januárjára a kiadott központi javaslatok segítségével a szakmai közösségek elkészítik javaslataikat, melyet az igazgatóval egyeztetnek.

Cél, hogy tantárgyak szintjén a taneszközök egymásra épüljenek.

A tankönyvek, taneszközök kiválasztása a pedagógusok véleményének figyelembe vételével, évfolyamonként megegyezéssel történik.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- feleljen meg a helyi tantervnek,
- lehetőleg a több tanéven keresztül használható, tartós használatú tankönyveket választjuk,
- azonos tartalmi minőségű könyvek közül az olcsóbbak kiválasztására kell törekedni,
- a kiválasztott taneszközöket a pedagógus csak indokolt esetben, az oktatás minőségének javítása érdekében változtatja,

- segédanyagok és szakirodalom hozzáférhetőségének biztosítása könyvtárhasználattal.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt az iskola tájékoztatja.

IV.2.3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

IV.2.3.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Tanulási módszerek kialakítása, iskolai fegyelem és figyelem, továbbá kötelességérzet kialakulása:

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz;
- megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;

IV.2.3.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

Motiváció, tanulásszervezés, teljesítmények növekedése:

- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz;
- megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;

IV.2.3.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Kulcskompetenciák megalapozása, együttműködési készség fejlődése, a tanulói tudás megalapozása:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat

IV.2.3.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra. A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott

kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulószervezési módokat

IV.2.4. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

IV.2.4.1. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása

A házi feladat a tanítási órán elsajátított ismeretek, készségek otthoni gyakorlását, bevésését, alkalmazását szolgálja. Lehetőséget ad a tanulónak az egyéni tanulási stílus és egyéni munkatempó kialakítására. A körültekintően megválasztott házi feladat segítségével a tanuló fokozatosan válik az ismeretszerzésben és alkalmazásban önállóvá és eredményessé. Az egyéni tanulási stíluson túl kialakítja az önellenőrzés és önértékelés képességét.

IV.2.4.2. Szóbeli és írásbeli házi feladatok közös alapelvei

- az eredményesség szempontjából szükséges a megfelelő tanórai előkészítés, a kijelölt feladatok értelmezése
- a mindennapi tananyagon alapuljon, egyértelmű, önállóan megoldható legyen
- a ténye a füzetben vagy a leckekönyvben rögzítésre, jelölésre kerüljön
- az egységes feladatkijelölésnél az osztály átlagszintjét vesszük figyelembe, de lehetőség van képesség szerint differenciált feladatok adására is
- a szóbeli és írásbeli feladatok helyes aránya lényeges
- a tanulókat (versenyre készülőket, a tantárgy iránt aktívan érdeklődőket) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk
- az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból

- a napi felkészülés otthoni (napközis, tanulószobai) ideje ne legyen több 1-1,5 óránál
- a sajátos nevelési igényű tanulók számára annyi és olyan jellegű házi feladatot adunk, amely nem terheli túl a tanulót és önállóan elvégezhető
- a házi feladat a SNI tanulók esetében kondicionáló, gyakorló, megerősítő funkciót tölt be, célja a bevézés erősítése, a feladattudat kialakítása és a beilleszkedés/munkavégző képesség erősítése, egyéni mérlegelés alapján elhagyható eseti jelleggel és – kivételes esetben, kizárólag a tanuló érdekében - rendszeresen is

IV.2.4.2.1 Írásbeli feladatok alapelvei

- az órán elsajátított tananyag begyakorlása, rögzítése
- csak ismert feladattípus adható
- biztosítani kell a differenciált, képesség szerinti fejlesztést

IV.2.4.2.2 Szóbeli feladatok alapelvei

- olvasás technikai gyakorlása
- memoriterek tanulása

IV.2.4.3. Korlátai

- összevont tanulócsoporth
- a magatartási, tanulási nehézségekkel terhelt tanulók
- a szociális hátránnyal élők

IV.2.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A belügyi ágazati feladatellátást támogató törvények módosításáról szóló 2024. évi XXV. törvény módosítja a köznevelési törvényt is, ezen belül a mindennapos testnevelés alóli felmentés lehetőségeit szűkíti. A mindennapos testnevelés egyéb tevékenységekkel való kiváltásának lehetőségei közül eltörlésre kerül a testnevelés tanterve alapján megtartott műveltségterületi oktatás (például néptánc), az iskolai sportkörben való sportolás.

2024. szeptember 1-jétől a mindennapos testnevelés a következők szerint módosul: Az Nkt. 27. § (11) bekezdése 2024. szeptember 1-jétől az alábbiak szerint módosul: „(11) Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban, azokban az osztályokban és azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelésóra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg, vagy nem követi.”

Intézményünk a plusz két testnevelés órát a délutáni órarendbe illeszti be sportfoglalkozásokként.

A jogszabály szerint legfeljebb két testnevelésóra (ha azt közismereti tanóra nem előzi meg, vagy nem követi.) alól az a tanuló kérheti a felmentését, aki sportegyesületben végzi a sporttevékenységét, és az aktuális versenyszezonban rendelkezik versenyengedéllyel.

Ennek érdekében az intézmény a következő szabályokat hozza:

- Az a tanuló, aki igényli a felmentést, legkésőbb szeptember 15-ig eljuttatja az igazolását az osztályfőnökének.
- Az igazolásnak tartalmaznia kell:
 - a tanuló adatait
 - a sporttevékenységet, melyet végez
 - a sporttevékenység időpontját
 - a sporttevékenység gyakoriságát
 - az edzőjének nevét
 - a sportegyesület nevét
 - a sportegyesület elérhetőségét
 - a sportegyesületi pecsétjét
 - Mellékletként a gondviselő csatolja a tanuló adott tanévre érvényes versenyengedélyének másolatát

A módosított jogszabály alapján az intézmény csak és kizárólag olyan sporttevékenységeket fogadhat el, mely esetében versenyengedély kiadható.

Nkt. 27. § (12) Az iskola a kötelező tanórai foglalkozások keretében gondoskodik a könnyített testnevelés szervezéséről.

Nkt. 27. § (13) A legalább négy évfolyammal működő iskola biztosítja az iskolai sportkör működését. Az iskolai sportkör feladatait – az iskolával kötött megállapodás alapján – az iskolában működő diáksport egyesület is elláthatja. Az iskolai sportköri foglalkozások megszervezéséhez – sportágak és tevékenységi formák szerint létrehozott iskolai csoportonként – hetente legalább kétszer negyvenöt perc biztosítható. A sportköri foglalkozásokat olyan szakedző vagy a sport területén képesítéshez kötött tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítések jegyzékéről szóló külön jogszabályban meghatározott képesítéssel rendelkező szakember is vezetheti, aki a felsőoktatási intézmény által szervezett, legalább 120 órás pedagógiai továbbképzésben vett részt.

A keresztény nevelés az egész embert szolgálja. Ez az „egész”-ség csak úgy valósulhat meg, ha testünket a szellemi és erkölcsi értékek szolgálatába állítjuk. Az ókortól kezdve irányadó az európai kultúrában az ép testben ép lélek elve.

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás-program célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modern kor és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszeríthetik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszthető.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülniük:

- minden gyermeknek minden nap lehetőséget biztosítunk a testmozgás-programban való részvételre,
- minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése,
- minden testnevelési órán van gimnasztika, benne a helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légzőtorna,
- a testnevelési tananyag egészében a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartása, külön figyelemmel a fittség mérések testhelyezeteire és az izomerősítések különböző testhelyezeteire,
- minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulóknak is,
- a testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás-programban,
- a testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is megtanít (olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében),
- a testmozgás-program játékokat és táncot is tartalmaz,

A mindennapos testmozgás intézményi lehetőségei és keretei:

Az iskola a kötelező testnevelés óra mellett biztosítja a délutáni testedzés lehetőségeit az intézményben. A mindennapos testmozgást a különböző sportkörüi foglalkozásokkal, egyéb szabadidős foglalkozásokkal, és a napközis/ tanulószobai és osztályprogramokkal valósítjuk meg.

IV.2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai Lásd még: IV.2.1.1.

Az intézmény — a tanórai foglalkozások mellett — a tanulók érdeklődése, igényei szerint a köznevelési törvény 46.§-a (6) b), f) pontja alapján tanórán kívüli foglalkozásokat szervez.

E foglalkozások helyét és időtartamát, vezetőjét az igazgató rögzíti a tanórán kívüli órarendben, terembeosztással együtt.

A tanórán kívüli foglalkozásokra való tanulói jelentkezés – a felzárkóztató foglalkozások kivételével – önkéntes. A tanórán kívüli foglalkozásokra történő jelentkezés tanév elején történik, és egy tanévre szól.

A szakkörök szeptember 15-től május 31-ig működnek (esetenként, illetve a mindennapos testneveléshez tartozó foglalkozások a tanév utolsó napja).

Pedagógusválasztásra intézményünkben nincs lehetőség.

IV.2.7. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése

IV.2.7.1. Alapelvei

- Számonkérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.
- Egyéni mérlegelés alapján lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.
- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás–képesség–teljesítmény egységében kell értékelni.
- Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szóveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).
- A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.
- A szaktanár a tanuló teljesítményét, előmenetelét
 - o heti egy órás tantárgynál félévenként legalább három érdemjeggyel,
 - o heti 2 vagy 3 órás tantárgynál havonta legalább egy érdemjeggyel,
 - o heti három óránál magasabb heti óraszámú tantárgynál havonta legalább kettő érdemjeggyel értékeli.
- Az értékelés legyen folyamatos visszajelzés a diáknak a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében.
- Az értékelés legyen folyamatos jelzés a szülőknek a diák tanulmányi előmeneteléről.

IV.2.7.2. Fajtái

- órai értékelés (szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzésére)
- szóbeli felelet értékelése
- gyakorlati, illetve manuális tevékenység értékelése osztályzattal és szóban (készletárgyak teljesítményének értékelésére)
- írásos értékelés (írásbeli munka minősítésére: osztályzat + hozzáfűzött megjegyzések, tanácsok)
- félévi és tanév végi

IV.2.7.3. Eszközei

- megfigyelés
- szóbeli felelet
- írásbeli munka
- önálló kiselőadás
- órai munka
- részvétel versenyeken
- vizsgák

IV.2.7.4. Helye a tanítás- tanulás folyamatában

- Rendszeres szóbeli visszajelzés a tanítási órán.
- Rendszeres szóbeli feleltetés az előző órák anyagából.
- Házi feladat, füzetvezetés ellenőrzése.
- Írásbeli ellenőrzés tananyagrészek feldolgozása után.
 - o írásbeli felelet (egy anyagrészből),
 - o beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat kitűzése,
 - o röpdolgozat (bejelentés nélkül, aznapi házi feladatból),
 - o dolgozat (előző órán bejelentett, kisebb anyagrészből),
 - o témazáró feladatlapok megoldása témakörönként, a tananyag feldolgozása és rendszerezése után. A felmérők összeállításánál ügyelünk arra, hogy megfelelő mennyiségű minimum követelményű feladat is legyen benne. A pontszám érdemjegyre való átszámítására egységes, százalékos értékhatárokat állapítunk meg. A felmérő anyaga évfolyamonként egységes (esetleg differenciált feladatokkal kiegészítve).
- A tanuló produktumának ellenőrzése.

IV.2.7.5. Az értékelés formái

Első osztályban félévkor és év végén, második osztályban félévkor szóveges minősítéssel kell kifejezni a tanuló értékelését a bizonyítványban az alábbiak szerint:

- kiválóan teljesített	91-100%*
- jól megfelelően teljesített	76- 90%*
- megfelelően teljesített	61- 75%*
- felzárkóztatásra szorul	0- 60%*

*Első és második osztályban a felméréseknél is a fenti %-os beosztást alkalmazzuk az értékeléskor.**

Második évfolyam végén a tanuló teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.

A magasabb évfolyamokon a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeljük, félévkor és év végén osztályzattal minősítjük:

- a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél
jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1),
- a tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél
példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2),
- a tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél
példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

Az értékelést be kell jegyezni a naplóba.

IV.2.7.6. Az értékelés súlypontjai

- A továbbhaladáshoz szükséges legfontosabb jelenségek, fogalmak, összefüggések, törvények értelmezése, készségek, jártasságok megléte.
- Az ismeretek alkalmazásában elért jártasság, gyakorlottság ellenőrzése.
- Az oktatás eredményeként kialakult képességek ellenőrzése.

A továbbhaladás feltétele a NAT és katolikus kerettanterv minimum követelményeinek teljesítése.

A tanulói teljesítmények értékelésének alapja a különféle mérésekkel elért eredmény. A teljesítmények rendszeres, szóbeli értékelése minden pedagógus, oktató nevelő munkájába beépül, az osztályozás és írásbeli értékelés rendszere évfolyamtól, és tantárgytól függetlenül változik. A tantárgyi osztályzatok száma félévente minimum három. Félévkor és tanév végén tantárgyanként egy- egy osztályzattal történik a tanulói teljesítmények értékelése.

Az SNI tanulók értékelése:

- A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez, emellett azonban figyelembe veszik

azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott - fejlődött-e vagy hanyatlott - az előző értékeléshez képest.

- Az értékelés egyéni képességek, fejlettségi szinthez viszonyított fejlődés figyelembevételével történik. Az értékelésnél előtérbe kell helyezni a pozitív megerősítést és lényeges az egyéni különbségek figyelembevétele. Ez elősegíti a tanuló teljesítményét önmagához viszonyító, fejlődést figyelembe vevő értékelést.
- A tantárgyi értékelés alól felmentést BTM esetén a Járási Szakértő Bizottság, SNI tanuló esetén a Megyei Szakértői Bizottság javaslatára az igazgató írásbeli határozatban adja a tanulónak, melyből egy példányt átad a szülőnek.

IV.2.7.7. A szöveges értékelés

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni a tanuló teljesítményét tantárgyanként: kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A szöveges értékelés elvi kiindulópontjai:

- az értékelés a gyerekért, de elsősorban a szülőknek szól
- alakítja a helyes önértékelést, segíti a reális önismeretet
- nyitott, nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart
- a gyerek aktív részese a saját fejlődésének
- a szülő és a pedagógus közösen gondolkodik a gyermek fejlődéséről

A szöveges értékelés elvi követelményei:

- minősítés-központúság helyett fejlesztőközpontúság jellemzi
- figyelembe veszi az életkori sajátosságokat
- összhangban van a pedagógiai programmal, a helyi tantervi rendszerrel és a kimunkált értékelési koncepciókkal
- személyre szóló és ösztönző jellegű - a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérőjeként megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet tölt be
- konkrét egyénre szabott javaslatokkal jelöli meg a továbblépés útját és módját, nyelvi megformáltságában közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára

A szöveges értékelés rendszerének felépítése:

a) A helyi értékelés alapelvei

- A gyerekek értékelését az osztálytanítók készítik el, figyelembe véve a napközis nevelő és az osztályban tanítók véleményét is.
- A teljes körű értékelések évente két alkalommal készülnek: a félévi és az év végi értékelés a tanév rendje szerint történik.
- Az értékeléseket az elektronikus naplóban kell rögzíteni.
- A szöveges értékelés tartalmi szempontjai lehetnek:

- magatartás
- szorgalom
- tantárgyi teljesítmények
- a helyi tanterv követelményeinek való megfelelés,

b) Értékelési funkciók meghatározása

- Diagnosztikus, prognosztikai, korrekciós funkció, amely fontos információkat ad a pedagógusnak a helyzetfelméréshez, a csoport és az egyén tanulási folyamatának tervezéséhez.
- Formatív, fejlesztő, szabályozó funkció, amely a tanulás folyamatához, annak korrekciójához, a fejlesztési stratégiák kimunkálásához ad segítséget pedagógusnak, szülőnek, diáknak.
- Szummatív funkció, megerősítés, visszacsatolás,- egy-egy tanulási szakasz végén ad összegző tájékoztatást az elsajátított ismeretek eredményéről pedagógusnak, szülőnek, tanulónak egyaránt.

c) A szöveges értékelés módja:

- c1. Szóbeli: megfogalmazódhat a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi teljesítményéről a tanítási órákon és más iskolai foglalkozásokon a tanító, a tanulótársak részéről, valamint önértékelés formájában is.
- c2. Írásbeli: például
 - a tanulói produktumokra írt rövid, lényegre utaló észrevételek megfogalmazásával,
 - témazáró felmérések megoldásának értékelése %-os teljesítménysávok megadásával és ezek minősítő jelzésével,
 - aktuális észrevételek bejegyzése a tanuló fejlődésével, előmenetelével kapcsolatban (pl tájékoztató füzetbe),
 - félévkor és tanév végén részletes szöveges értékelés.

A szöveges értékelés felszínre hoz olyan értékeket is, amelyek nem kifejezetten a tanulási teljesítményt érintik, de fontos a teljes személyiségfejlődés szempontjából.

IV.2.7.8. Osztályozás

A pedagógus második osztály félévétől a tanuló teljesítményét és előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok és a tanuló véleményének kikérésével – végzi.

Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell (elektronikus naplóban). A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kísérheti. Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor értesítő (naplóban), év végén bizonyítvány útján értesíti. Értesítő gyakrabban

is készülhet. Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

- a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél
jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1),
- a tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél
példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2),
- a tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél
példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, az osztályfőnök, valamint a gyakorlati képzés szervezője által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat - különösen, ha a tanuló hátrányára lényegesen - eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, de a nevelőtestület többségi szavazat útján ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosíthatja. A tanulót tanító bármelyik pedagógusnak joga van egyet nem értését kifejeznie, és ilyen esetben a nevelőtestület ülésének elnöke a szavazás elrendelését nem tagadhatja meg.

A tanulók tudásának értékelésénél az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

- jeles (5d) dicsérettel: a szaktanár megítélése alapján,
- jeles (5): 4,50 és 4,70 között a szaktanár megítélése alapján, 4,71-től minden esetben,
- jó (4): 3,50 és 3,70 között a szaktanár megítélése alapján, 3,71-től minden esetben,
- közepes (3): 2,50 és 2,70 között a szaktanár megítélése alapján, 2,71-től minden esetben,
- elégséges (2): 2,00 és 2,49 között minden esetben,
- elégtelen (1): 2,00-et el nem érő tanulmányi átlag esetén.
-

Témazáró dolgozatnál a pontozás %-os határai és az érdemjegy meghatározása:

*Felső tagozaton a témazárók súlyozása kétszeres (200%). ***

- jeles (5): 91-100%
- jó (4): 76-90%
- közepes (3): 51-75%
- elégséges (2): 36-50%
- elégtelen (1): 35%-ig

A tanulók minél többféle tevékenységét értékeljük, de ne minden tevékenységét.

A belépő tantárgyakat az első időszakban főként szavakkal értékelünk. Ekkor ismertetjük meg a tanulókkal az új tantárgyak sajátos tanulási módszereit, hogy milyen típusú munkát és teljesítményt várunk tőlük az adott tantárgyban. A tanulók egymás teljesítményét

is értékeli szavakkal, érdemjegyekre tett javaslatokkal. A tanulók bevonása az értékelésbe lehetővé teszi az értékelés szempontjainak elsajátítását, megtanulását. Alkalmazásuknak – és elviselésüknek – a megszokása a nevelési folyamat fontos szempontja.

IV.2.8. Érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje

A szóbeli feleletek és írásbeli tanulói feladatok, dolgozatok (munkák) érdemjegyét kötelező a tanulóval ismertetni. Törekedni kell arra, hogy az értékelések során keletkezett érdemjegyek a legrövidebb időn belül rögzítésre kerüljenek a naplóban (KRÉTA).

A tanuló joga, hogy dolgozatait, írásbeli munkájának érdemjegyeit, továbbá munkájában elkövetett hibáit megtudja, illetve munkáját megnézhesse. A témazáró dolgozatokat fogadóórán a szülő is megnézheti. A naplóba nem kerülhet be olyan érdemjegy, amiről a tanuló nem tud.

Az érdemjegyek rögzítésének határideje:

- szóbeli felelet bejegyzése a naplóba a feleletet követően 48 órán belül;
- az írásbeli tanulói munkák javításának, értékelésének bejegyzése: 10 munkanapon belül (kivételt képez a tanár betegsége, illetve tanítási szünetek). A fenti időpontot túl kiadott dolgozatok kihirdetésekor a tanuló eldöntheti, hogy az érdemjegy beírásra kerüljön-e.

IV.2.9. Magatartás és szorgalom értékelése

Az értékelés alapelvei:

- szakszerű, differenciált stratégiák alkalmazása,
- sokszínű, változatos, ösztönző módszerek bevezetése,
- a tanulói megerősítés biztosítása.

A magatartás és szorgalom minősítése az egyéni képességek alapján, a körülmények mérlegelésével történik. Fontos, hogy reálisan fejezze ki a tanulmányi tevékenységhez és társakhoz, közösséghez való viszonyt. Hagyományosan, osztályközösségi szinten az osztályfőnök irányításával havonta történik, figyelembe véve az osztályban tanítók észrevételeit.

A magatartás és szorgalom minősítésére félévkor és a tanév végén az osztályfőnök tesz javaslatot az osztályban tanító tanárok közösségének. Az osztályfőnök javaslatát a testület többségi döntéssel véglegesíti. Az adott osztályban több tárgyat tanító pedagógus véleménye többszörösen számítandó. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye a mérvadó.

IV.2.9.1.1.1 A magatartás megítélésének kritériumai

Példás

- A példás (5) magatartású tanuló iskolai és iskolán kívüli viselkedése példamutató.
- Az iskolai házirendet megtartja, és másokat is ösztönöz megtartására.
- Az iskolai követelményeket, az iskola értékrendjét tudatosan vállalja.
- Személyiségétől elvárható mértékben kezdeményező, aktívan bekapcsolódik a közösség formálásába, készséges a közösségi feladatok vállalásában és megvalósításában, szívesen segít rászoruló osztálytársainak.

Jó

- A jó (4) magatartású tanuló az iskolai rendszabályokat következetesen betartja.
- A közösség életében és munkájában pozitívan részt vesz, de nem kezdeményez a tőle elvárható mértékben.
- A körülötte történő laza viselkedés ellen nem mindig lép fel.
- Tanáraival, a felnőttekkel és társaival szemben őszinte, tisztelettudó.
- Magatartáskultúrája esetenként kifogásolható.
- Vigyáz iskolája, közössége vagyonára, jó hírnevére.

Változó

- A változó (3) magatartású tanuló viselkedésével szemben kifogások merülnek fel, megismétlődnek helytelen cselekedetei.
- A közösség támasztotta követelményeket ingadozva követi, a közösségi munkából csak irányítással és nem szívesen vállal részt.
- Felelősségtudata, elfogadása a jó és rossz között ingadozó.
- A közös programokról gyakran igazolatlanul távol marad.
- Tanáraival, társaival szembeni magatartása nem mindig udvarias.
- Indulatait nem mindig tudja féken tartani. Hangneme kifogásolható.

Rossz

- A rossz (2) magatartású tanuló a házirend szabályait nagyon hiányosan tartja meg.
- Kivonja magát a közösségi feladatokból, rossz hatással van a közösségre, munkájuk eredményességét is gátolja, rossz példát mutat, bomlasztja a közösséget.
- Tanáraival, a felnőttekkel és társaival szemben nem őszinte, durva, tiszteletlen.
- Iskolán kívüli magatartása erősen kifogásolható, esetleg törvénybe ütköző. Iskolai vagy iskolán kívüli viselkedéséért fegyelmi büntetések valamelyik fokozatában részesül.

IV.2.9.1.1.2 A szorgalom megítélésének kritériumai

Példás

- Példás (5) a tanuló szorgalma, ha munkáját rend, fegyelem, pontosság jellemzi.
- A tanítási órákra képességeihez, körülményeihez mérten maximálisan és rendszeresen felkészül, az órákon aktívan bekapcsolódik az osztály munkájába.

- Az iskolai tanulmányi munkán kívül részt vesz pályázatokon, versenyeken.

Jó

- Jó (4) a tanuló szorgalma, ha elért eredménye általában szorgalmas munkájának köszönhető.

Változó

- Változó (3) a tanuló szorgalma, ha iskolai és otthoni munkájában csak időnként igyekszik.
- Kötelességét ismételt figyelmeztetés után teljesíti.
- Gyakran nem ír házi feladatot, hiányos felszereléssel jár iskolába.

Hanyag

- Hanyag (2) a tanuló szorgalma, ha képességeihez és körülményeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében. Kötelességét gyakran elmulasztja.
- Az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg.
- Házi feladatait rendszeresen nem végzi el.
- Felszerelése hiányos és rendetlen.
- A tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget elutasítja, nem jelenik meg a számára előírt felzárkóztatáson vagy korrepetáláson.
- Félévi vagy évvégi osztályzata valamely tárgyból elégtelen.

IV.2.10. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A jutalmazás és büntetés év közben folyamatos, illetve alkalomnak megfelelően lehet szóbeli vagy írásbeli több fokozatban történő. (Házirendben foglaltak szerint.)

Jutalmazás

- Az iskola a példamutató magatartásért, a kiemelkedő tanulmányi munkát szaktárgyi, illetve tantestületi dicsérettel jutalmazza. Ezek a naplóba, törzskönyvbe és a bizonyítványba bevezetésre kerülnek.
- A diákok plusz feladataik sikeres teljesítéséért szaktanári, osztályfőnöki vagy igazgatói dicséretben részesíthetők. Ez a naplóba kerül bejegyzésre, és a havi, illetve év végi magatartás- vagy szorgalomjegyben is tükröződnie kell.
- Kiemelkedő, tanórán felüli tanulmányi, közösségi vagy más jellegű, az iskola hírét öregbítő teljesítményért, versenyen elért eredményért a tanulók könyv-, vagy más tárgyjutalomban részesülhetnek, amelyet lehetőleg ünnepélyes körülmények között, az iskola közössége előtt adunk át.

Büntetés

- Az alapvető viselkedési szabályok, vagy a házirend ellen vétő diákok a vétek súlyának és a kihágások gyakoriságának figyelembevételével az alábbi módon büntethetők:

- Szóban: személyes és szülői beszélgetés, szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói figyelmeztetés
- Írásban:
 - szaktanári figyelmeztetés
 - osztályfőnöki figyelmeztetés
 - osztályfőnöki intés
 - osztályfőnöki megrovás
 - igazgatói figyelmeztetés
 - igazgatói intés
 - igazgatói megrovás (*szigorú megrovás záradékkal*)

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyosságától függően el lehet térni.

Ezek a súlyoknak megfelelően a havi és az év végi magatartás-, illetve szorgalom jegyben is tükröződnek. Minden esetben a naplóba is bejegyzésre kerülnek.

Osztályfőnöki figyelmeztetés esetén az osztályfőnök felveszi a kapcsolatot a Mentálhigiénés csoporttal.

Különlegesen minősített esetekben a tantestület fegyelmi bizottságot hozhat létre az ügy kivizsgálására. Határozatai között szerepelhet az okozott kár megtérítése, a diák áttétele másik osztályba, eltanácsolása az iskolából, vagy átirányítása másik iskolába. A fegyelmi eljárás megkezdéséről és döntéséről a szülőket időben értesíteni kell. (Részletes szabályozás a SZMSZ-ben található.)

IV.2.11. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A magas szintű és hatékony nevelő-oktató munka érdekében bizonyos tantárgyakat csoportbontásban tervezünk tanítani. A csoportbontások kapcsán minden esetben olyan, több esetben egymás ellen ható szempontokat kell mérlegelni és egyeztetni, mint az osztályközösség kialakulásának zavartalansága, a minél hatékonyabb oktatás, az órarend ésszerűsége, valamint a költségek.

A csoportlétszám minden esetben minimum 12 fő. Indokolt esetben – külön eseti, egy tanévre szóló, írásba foglalt fenntartói határozat alapján – egyéb tanórak esetében is lehetőség van csoportbontásra.

Iskolánkban a tantárgyi csoportbontás célja, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására:

Idegen nyelv

Egy adott osztály (évfolyam) diákjaiból az angol, illetve német nyelvet tanulók homogén csoportjainak megszervezése.

Testnevelés

Nemek szerinti bontásban évfolyam szinten.

Technika és tervezés

Nemek szerinti csoportbontásban.

Az egyéb foglalkozások szervezésénél a jelentkezők számán kívül a személyi és tárgyi feltételek biztosíthatóságát is figyelembe vesszük.

Fontos szempont a folyamatosság és a felmenő rendszer elve.

A foglalkozások megszervezéséről - az adott tanév tantárgyfelosztásának elfogadásával egyidejűleg – a szakmai munkaközösségek, a nevelőtestület javaslatát is figyelembe véve az igazgató dönt.

IV.2.12. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A NKTV. 80. § alapján:

Az oktatásért felelős miniszter az országos mérési feladatok keretében gondoskodik a nevelési-oktatási intézményekben folyó pedagógiai tevékenység méréséről, értékeléséről, a tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálatáról.

Az emberi mozgásteljesítménynek biofizikai, fiziológiai és pszichológiai jellemzői különböző megjelenési formában mérhetők, ezért a mozgásfejlődés törvényszerűségeit több szakterület kutatói vizsgálják (orvosok, pszichológusok, biológusok, a testnevelés és a sport szakemberei stb.). A testnevelés és a sport saját modelljében a különböző életkori és teljesítményszakaszokban a motorikus fejlettség szintjére keresi a választ.

A teljesítményélettani paraméterek alapján megismerhetjük a gyermek pillanatnyi fizikai fittségét, amely lehetővé teszi az egészség szempontjából leglényegesebb fizikai képességek hiányosságainak a feltárását. A fizikai szint ismerete kiindulási alapot ad az egyénre szabott terhelhetőség megállapításához, a képességek fokozatos fejlesztéséhez.

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján:

26. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálata

81. §

- (1) Az iskola a pedagógiai programjában meghatározott mérési időszakban és mérési módszer alkalmazásával tanévenként, valamennyi évfolyamára kiterjedően, a nappali oktatás munkarendje szerint felkészülő tanulók részvételével megszervezi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát. A mérés, vizsgálat lefolytatható egyszeri alkalommal és megszervezhető legfeljebb két hónapig terjedő

időszakra is. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa végzi.

- (2) Az (1) bekezdés szerint lefolytatott mérés, vizsgálat eredményeit a vizsgálatot végző pedagógus a mérésben érintett tanulónként, osztályonként és évfolyamonként rögzíti, az eredményeket a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusokkal közösen elemzi és meghatározza a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

A tanév rendjéről szóló rendelet kijelöli az elvégzendő feladatokat az Nkt. 80. § (9) bekezdése alapján. A vizsgálatokat az iskoláknak – az 1-4. évfolyamán tanulók kivételével – a nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanulók esetében januártól júniusig kell megszervezniük a NETFIT alapján.

Iskolánk 2014 tavaszán átvette a Magyar Diáksport Szövetség által küldött NETFIT eszközöket, melyekkel a felső tagozaton tanító testnevelő tanárok a méréseket lebonyolítják a tanév során az aktuális jogszabályoknak megfelelően.

Cél: Az utóbbi évek vizsgálatai azt mutatják, hogy a gyerekek egészségi állapota fokozatosan romlik. Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetőek az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. Ezért célunk: az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző hatásának növelése, egészségmegőrző szerepének népszerűsítése, és tudatosítása az iskoláskorú fiatalok körében.

A NETFIT® a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt rövidítése.

NETFIT® program küldetése, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit az iskoláskorú diákok, családjaik és a köznevelés szereplői körében.

A NETFIT®-re azért van szükség, hogy létrejöjjön egy Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt, amely a 21. század követelményeihez igazodó, diagnosztikus és oktatási célú pedagógiai értékelő és visszajelentő eszközt jelent.

A NETFIT® újszerűsége többek között az alábbi területeken érhető tetten:

- a tudományos megalapozottságban;
- a tanulók minősítésének kritériumorientált módszerében;
- a személyre szabott visszajelentő és értékelő modulban;
- az egészségközpontúságban;
- a motoros tesztek ízület- és gerincvédelmet biztosító végrehajtásában;
- pedagógiai alkalmazhatóságában;
- online adatkezelő rendszerében.

NETFIT® tesztek:

- Testösszetétel és tápláltsági profil

- Aerob fittségi (állóképességi) profil
- Vázizomzat fittségi profil
- Hajlékonysági profil

A NETFIT az egészséges fittségi teljesítményértékek mellett (egészségzóna) – tesztől függően – további egy, illetve két zónát (tartományt) tartalmaz ("fejlesztés szükséges" és „fokozott fejlesztés szükséges” zóna).

IV.2.13. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Helyi megvalósításának részletes szabályai a pedagógiai program általános iskola nevelési programjának „A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok” fejezetében találhatók.

IV.2.13.1. Egészségnevelés alapelvek

- a szellemi, a testi és a lelki nevelést egyformán fontosnak kell tekinteni
- tervszerű, szervezett, rendszeres tevékenység
- kiterjed minden tanulóra
- résztvevője az iskola minden dolgozója
- helyes cselekedésre serkentő
- segíti az „egészséges iskolai légkör” kialakulását
- személyiség megerősítése
- csoportfelelősség területét szélesíti, bővíti (iskolavezetés, tanár, diákcsoport)

IV.2.13.2. Környezeti nevelés alapelvek

A teremtett világnak, mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése.

Környezeti nevelési céljaink:

A környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel formálása. Tudatosítani kell diákjainkban: ahhoz, hogy eredményeket lehessen elérni ezen a területen, először a közvetlen környezetünket kell megvédeni. Szemléletmód változásra, aktív cselekvésre van szükség. Fontos, hogy növendékeink nyitott szemmel járjanak, hogy észrevegyék kis környezetük minden olyan mozzanatát, jelenségét, tennivalóját, amellyel saját életüket szebbé, tisztábbá, rendezettebbé tehetik.

Megalapozzuk tanítványaink környezeti erkölcsét, társadalmi-természeti felelősségét, formáljuk alakuló értéktudatát, együttműködési képességeit, a személyes és a közös felelősségtudat alapjait.

Ehhez eszközül a hatékony személyiségformálást, az önszabályozás és egyben a társas együttműködés és konfliktuskezelés készségeinek erősítését választjuk.

- Igényes környezeti kultúra kialakítása a tantermekben, az iskola belső terében, az iskola körül (funkcionális és aktuális dekoráció, derűs hangulatú, virágokkal díszített belső terek, ápolt, parkosított udvar kialakítása)
- Helyes fogyasztási szokások kialakítása (étkezési, vásárlási szokások felmérése, megfigyelése, módosítása)
- Takarékos és figyelmes anyaghasználatra nevelés (energiatakarékosság, a papír újrahasznosítása, elemgyűjtő elhelyezése)
- A természeti és mesterséges környezet esztétikumának kialakítása (a lakókörnyezet és a közeli természeti környezet adottságainak megismerése, az iskolában és az iskola körül meghatározott terület rendszeres ellenőrzése, rendbetétele)

IV.2.14. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk kidolgozta intézményi esélyegyenlőségi intézkedési tervét, melynek készítésekor célunk volt, hogy összhangban álljon az intézmény működését és pedagógiai munkáját szabályozó dokumentumokkal, különös tekintettel az intézmény pedagógiai programjára és intézményi minőségirányítási programjára.

CÉLOK:

Biztosítani intézményünkben a közoktatási és kapcsolódó szolgáltatások körében a szegregációmentességet, az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését.

Az oktatási szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása mellett célul kell kitűzni az esélyteremtést támogató lépések, megvalósítását, a hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak kompenzálása, az esélyegyenlőség megteremtése érdekében.

Az Intézményi Esélyegyenlőségi Terv elemzi a hátrányos helyzetű, illetve potenciálisan veszélyeztetett tanulók helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélykompenzációját elősegítő célokat. Meghatározza a célok megvalósítását elősegítő feladatokat és végrehajtásuk tervezett ütemezését.

FELADATOK:

- Az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok, eljárások veszélyének kiszűrése.
- Az egyenlő hozzáférés biztosítása a minőségi nevelési és oktatási szolgáltatásokhoz.
- Támogató lépések feltárása, amelyek bevezetése csökkentheti a meglévő hátrányokat, javítják az iskolai sikerességet, támogatják a megfelelő iskolaválasztást, a tanulói életutakat.
- A diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, az oktatási és ezáltal a társadalmi integráció támogatása.
- Növekedjen tanulóink esélyegyenlőségi kultúrája, szolidaritásuk nyilvánuljon meg a mindennapok során.

Az esélyegyenlőséget segítő kapcsolati tényezők

Iskolánk igyekszik minden intézményi és szervezeti együttműködési lehetőséget kihasználni, hogy a környezetében működő társadalmi és szakmai szervezetek minél aktívabb szerepet vállaljanak a hátrányok leküzdésében.

Jó és rendszeres a kapcsolatunk a városi Családsegítő szolgálattal, a Gyermekvédelmi szolgálattal. Az iskolai védőnő aktívan bekapcsolódik munkánkba.

Problémák, esélyegyenlőségi kockázatok

Az esélyegyenlőség mindannyiunk számára fontos érték! Segít elérni azt a célunkat, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség biztosítása horizontális elvárás.

Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem keresztény értékrendünkől fakadó kötelességünk és az intézménynek is hosszú távú érdeke, hiszen növeli a versenyképességünket.

Az esélyegyenlőség biztosítása a legtöbb esetben nem jár többletköltséggel: csupán szemléletváltást, rugalmasságot, nagyobb figyelmet igényel a szervezet vezetősége, illetve alkalmazottjai részéről.

A program kidolgozása során, az elfogadását megelőzően biztosított volt a konzultáció és véleményformálás lehetősége.

Fejlesztési célok

- A közoktatás terén megvalósítandó esélyegyenlőség elősegítése intézményünkben.
- Az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok veszélyének kiszűrése.
- Az egyenlő hozzáférés biztosítása a minőségi oktatáshoz.
- A tanulásban akadályozott, a hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása és előmozdítása az oktatási-nevelési folyamatokban (támogató lépések, szolgáltatások bevezetése, melyek csökkentik a meglévő hátrányokat, javítják az iskolai sikerességet, támogatják a megfelelő tanulási utat, a pályaorientációt).
- A diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, az oktatási és társadalmi integráció támogatása.

Tevékenységi mátrix az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség érdekében

<i>Helyzetelemzés megállapítására (problémára) hivatkozás</i>	<i>Cél konkrét szöveges megfogalmazása</i>	<i>Intézkedés leírása</i>	<i>Az intézkedés felelőse</i>	<i>Az intézkedés megvalósításának határideje</i>
Intézményes nevelés iskolai lemorzsolódás	A HH tanulók iskolai sikerességének biztosítása. Teljes körű eredményes tankötelezettség teljesítése. Sikeres továbbhaladás biztosítása.	Tartalmi, módszertani megújulás és hatékony pedagógiai módszerek bevezetése. IPR bevezetése.	Intézményvezető	folyamatos
A tanórán kívüli oktatásban kevés HH vesz részt.	Egyre több HH tanuló jusson el érettségit adó középiskolába.	Korszerű módszerek alkalmazása az iskolai sikeresség érdekében.	Intézményvezető	folyamatos
Átlagtól lemaradók és szakszolgáltatást igénylők helyzete.	Minden óvodás és tanuló kapja meg a szükséges egyéni fejlesztést az iskolai sikeressége érdekében.	Szakszolgálati rendszer bővítése, iskolákban való megjelenésével. Fejlesztő pedagógus intézményi alkalmazása.	Helyi szakszolgálat döntése szerint...	folyamatos
Helyzetelemzés Szakos ellátás.	Megfelelő szakképesítésű pedagógusok alkalmazása	Humán erőforrásterv készítése. Szakos ellátás biztosítása.	Intézményvezető	folyamatos
Iskolafokozatok közötti átmenet.	Zökkenőmentes 1. és 5. évfolyamba lépés megvalósítása.	A pedagógusok módszertani felkészítése. Iskolaköztalálkozó foglalkozások szervezése.	Intézményvezető	folyamatos

Továbbtanulási mutatók	Emelkedjen az érettségire adó középiskolákba való bejutása a HH tanulóknak.	Egyéni fejlesztési tervek készítése. Pályaorientációs programok biztosítása. Tanulókövetés megszervezése.	Intézményvezető Pályaválasztási felelős 8.-os osztályfőnökök	folyamatos
Oktatási esélyegyenlőség érvényesülése.	Arányos osztályba sorolás megvalósítása.	Arányos osztályba sorolás megvalósítása iskolába lépéskor. Beavatkozási terv készítése, amennyiben az egyes évfolyamok párhuzamos osztályaiban a HH tanulók aránya 25%-ban eltér.	Intézményvezető	Minden tanév kezdete.
Módszertani képzettség az intézményben	Intézményünk vezesse be a tanulók integrált nevelésének eredményességét segítő korszerű pedagógiát. Az alkalmazott módszertan megújítása.	Pedagógiai módszertani adaptáció megtervezése. Tanórai gyakorlat megváltoztatása Nevelőtestületi tréningek szervezése. /kooperatív oktatás, drámapedagógia, projektoktatás/	Intézményvezető	folyamatos

Megvalósítás

Intézményünk biztosítja és rendszeresen vizsgálja, hogy stratégiai dokumentumaiba, kiemelten a Pedagógiai programba és az Intézményi minőségirányítási programba az egyenlő bánásmódra és az esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségek és célkitűzések beépüljenek és maradéktalanul érvényesüljenek.

Értékeli, visszacsatolja és beépíti az intézkedési terv ellenőrzése során szerzett információkat a fenti dokumentumokban.

Biztosítja a pedagógusok felkészítését az intézkedési tervben végrehajtandó feladatokra, felkészültségük értékelését és továbbképzésüket.

Monitoring és nyilvánosság

Az intézkedési terv megvalósulásának követése és az eredményesség értékelése, ellenőrzése tanévenként történik.

A nyilvánossá tétel a személyes adatok védelmének biztosításával valósul meg.

- A fenntartó tájékoztatásával
- A szülői közösség tájékoztatásával
- Az intézmény honlapján
- Az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőinek tájékoztatásával

Konzultáció és visszacsatolás

Az intézkedési terv elfogadását megelőzően a véleményformálás lehetősége biztosított a tanulók, dolgozók, szülők számára. A tervezetet nyomtatott formában és az iskola honlapján olvashatják.

Az észrevételeiket, kiegészítéseiket, korrekciós javaslataikat szóban és írásban jelezhetik az elfogadás előtt. Ezeket az elfogadáskor nyílt szavazásra bocsátjuk.

IV.2.15. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

ÁLTALÁNOS ISKOLA (2024)		
I. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI		
<i>Az e pont alatt felsorolt eszközök, felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű, környezettudatos eszközzel, felszereléssel</i>		
1. Tanterem – 20 osztályterem		
<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi mutatók</i>	<i>Megjegyzés</i>
tanulói asztalok, székek	tanulók létszámának figyelembevételével	Életkornak megfelelő méretben; mozgáskorlátozottak, középsúlyos értelmi fogyatékosok és gyengénlátók esetén állítható magasságú, dönthető lapú, peremes, egyszemélyes asztalok; gyengénlátóknál – szükség szerint – egyéni megvilágítási lehetőséggel; mozgáskorlátozottak székei állítható magasságú ülőkével, lábtartóval.
nevelői asztal, szék	tantermenként 1	
eszköztároló szekrény	tantermenként 1	
interaktív tábla és/vagy tábla	tantermenként 1	
ruhatároló (fogas)	tanulók létszámának figyelembevételével	<i>a folyosókon biztosított a tantermek mellett</i>
szeméttároló	helyiségenként 1	
hulladék szelektálásra alkalmas gyűjtőedények	épület szintenként 1	a települési szabályozásnak megfelelően annyi gyűjtőedény, amennyi az elkülöníthető hulladéktípusok száma
sötétítő függöny	ablakonként	az ablak lefedésére alkalmas méretben

tanterem	C203	C101	C202	C201	C103	E101	E201	C102	E01
tanulói asztal (2 személyes)	18	8	18	11	6	15	26	13	8
tanulói asztal (1 személyes)	0	6	0	4	10	0	0	0	7
tanulói szék	26	22	26	26	21	21	24	24	21
nevelői asztal	1	1	1	1	1	1	0	1	1
nevelői szék	1	1	1	1	1	1	0	1	1
tároló szekrény	5	2	4	4	3	4	0	4	4
interaktív tábla	1	0	1	1	1	1	0	1	0
hagyományos tábla	1	1	1	1	1	1	2	1	1
filces tábla	0	0	1	0	0	1	1	0	0
smartTV	0	0	0	0	0	0	0	0	0
projektor	0	1	0	0	0	0	1	0	1
ruhatároló (fogas)	folyosón	folyosón	folyosón	folyosón	folyosón	folyosón	folyosón	folyosón	folyosón
szeméttároló (hagyományos)	1	1	1	1	1	2	1	1	1
szelektív gyűjtőedények	0	0	1	0	1	1	0	1	0
sötétítő függöny	4	6	3	3 pár	2	7	0	6	8
sötétítő spaletta	0	0	0	0	0	0	0	0	0

tanterem	A206	A207	E1	C2	B1	B3	A106	A107	A204	A108	A208
tanulói asztal (2 személyes)	15	15	9	12	16	14	15	16	16	14	14
tanulói asztal (1 személyes)	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0
tanulói szék	30	29	23	24	32	27	30	32	30	28	29
nevelői asztal	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
nevelői szék	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
tároló szekrény	22	4	2	1	2	1	2	2	1	1	1
interaktív tábla	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0
hagyományos tábla	1	1	1	1	1	2	1	1	0	1	0
filces tábla	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1
smartTV	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	1
projektor	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
ruhatároló (fogas)	folyosón	folyosón	folyosón	folyosón	folyosón	folyosón	folyosón	folyosón	folyosón	folyosón	folyosón
szeméttároló (hagyományos)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
szelektív gyűjtőedények	0	0	1	1	0	0	1	1	1	0	1
sötétítő függöny	0	0	7	6	0	8	0	0	0	0	4
sötétítő spaletta	3	0	0	0	0	0	0	6	6	0	0

2. Szaktantermek (a tantermi alapfelszereléseken felül)			
<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>	<i>Mennyiségi mutatók</i>	<i>Megjegyzés</i>
tanári számítógép (szerver), internet hozzáféréssel, perifériákkal	vannak	szaktantermenként 1	perifériák: pl.: multifunkciós eszköz (fénymásoló, nyomtató, szkennel), projektor, vagy interaktív kijelző, hangszóró, stb.
a) számítástechnikai terem - van 1			
interaktív tábla és/vagy tábla	0/1	1	vagy interaktív kijelző
számítógépasztal	28	tanulónként 1	
számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	28	tanulónként 1 felszerelés	perifériák pl.: multifunkciós eszköz (szkennel, nyomtató, fénymásoló), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon, stb.
informatikai szoftverek, programok	vannak	szükség szerint	a pedagógiai program előírásai szerint
b) nyelvi tanterem – van 4			
nyelvoktatást támogató, segítő digitális eszközök	nincs	tíz-tizenöt tanuló egyidejű foglalkoztatására	ha az oktatás részben vagy egészben nem magyar nyelven folyik; számítógépes nyelvi oktatással kiváltható
interaktív tábla és/vagy tábla	1/4	1	vagy interaktív kijelző
digitális hanglejátszásra és képmegjelenítésére alkalmas eszköz	vannak	1	
mikrofon, erősítő, fejhallgató	külön nincsenek (számítástechnika teremben vannak)	1	
c) természettudományi szaktanterem – van 1 A106 (CRNL labor használata heti 3 órában)			
interaktív tábla és/vagy tábla	1	1	
vegyszerálló tanulói asztalok (víz, gáz csatlakozással)	0	három tanulónként 1	
vegyszerálló tanulói asztalok (víz, gáz csatlakozással)	0	kettő tanulónként 1	új kiépítés esetén
elszívó berendezés	0	tantermenként 1	
vegyszerálló mosogató	0	két asztalanként 1	
fali mosogató	1 szertárban	tantermenként 1	
poroltó	1 szertárban	tantermenként 1	
elsősegélydoboz	1 szertárban	tantermenként 1	
eszköz- és vegyszerszekrény	1 szertárban	2	
méregszekrény (zárható)	1 szertárban	1	elhelyezése a szertárban

eszközz szállító toló kocsi	0	tantermenként 1	
törpe feszültségű csatlakozások	0	tanulósztalonként 1	
d) művészeti nevelés szaktanterem – van (ének-zene terem, egyben osztályterem is)			
rajzasztal (rajzpad, rajzbak)	0	tanulók létszámának figyelembevételével 1 hely	
interaktív tábla és/vagy tábla	1	1	
tárgyasztal (állítható)	0	tantermenként 2	
mobil-lámpa (reflektor)	0	2	
vízcsap (falikút)	0	2	
pianínó	1	iskolánként 1	
ötvonalas tábla	1	tantermenként 1	
digitális hang lejátszásra és képmegjelenítésére alkalmas eszköz	1	tantermenként 1	
tároló polcok	2	tantermenként 1	
e) technikai szaktanterem			
tanulói munkaasztal	14	tizenöt tanuló részére	(életvitel és gyakorlati ismeretek céljait is szolgálhatja)
állítható magasságú támla nélküli szék	0	tizenöt tanuló részére	a tantárgy oktatásához alkalmas tárolókkal
f) gyakorló tanterem	van	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	gimnáziumban a munkába állást előkészítő oktatáshoz; szakgimnáziumban, a szakmai előkészítő ismeretek oktatásához; szakiskolában munkába álláshoz, életkezdéshez szükséges ismeretek átadásához; e feladat megoldható a számítástechnikai, illetve technika szaktanteremben is
3. Logopédiai foglalkoztató egyéni fejlesztő szoba (berendezése az óvodában meghatározottak szerint)			
4. Tornaszoba			
kislabda	18	5	
labda	70 (többféle)	5	
tornaszőnyeg	8	2	
tornapad	4	2	
zsámoly	6	2	
bordásfal	16	2	
mászókötel	1	2	
gumikötél	0	5	
ugrókötel	30	5	
medicinlabda	16	5	
stopper	1	1	
kiegészítő torna készlet	1	1	
egyéni fejlesztést szolgáló	vannak		sajátos nevelési igényű tanulót oktató iskolában; pedagógiai

speciális tornafelszerelések			programban foglaltak szerint
5. Iskolapszichológusi szoba			
asztal	1	1	
szék	4	4	
zárható irattároló szekrény	1	1	
számítógép perifériákkal	1 (kollégiumi tanárban)	1	perifériák pl.: multifunkciós eszköz (szkenner, nyomtató, fénymásoló), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon, stb.
ruhatároló (fogas)	1	1	
szeméttároló	1	1	
telefonkészülék	0	1	
szőnyeg	1	1	
6. Tornaterem (mindazok a felszerelések, amelyek a tornaszobában, továbbá)			
kosárlabda palánk	2	2	
gyűrű	1	1	
mászórúd	0	1	
mászókötel	1	2	
bordásfal	16	10	
7. Sportudvar			
szabadtéri labdajáték felszerelése	1	1	<i>bármelyik játék kiválasztható</i>
magasugró állvány, lécs	1	1	
távol-, magasugró gödör	1 (Leówey udvarán)	1	<i>homokkal vagy szivaccsal</i>
futópálya	0 (Szent István téren)	1	<i>lehetőség szerint kialakítva</i>
egyéni fejlesztést szolgáló speciális tornafelszerelések	vannak	egy iskolai osztály egyidejű foglalkoztatásához szükséges mennyiségben	<i>sajátos nevelési igényű tanulót oktató iskolában; pedagógiai programban foglaltak szerint</i>
8. Intézményvezetői iroda			
íróasztal	1	1	
szék	1	1	
tárgyalóasztal, székekkel	1-5	1	
számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal	1	1 felszerelés	perifériák pl.: multifunkciós eszköz (fénymásoló, nyomtató, szkenner), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő stb.
számítógépasztal és szék	0	1-1	
iratszekrény	4	1	
digitális adathordozók részére szekrény	0	1	
telefon	1	1	

9. Nevelőtestületi szoba			
fiókos asztal	36	pedagóguslétszám szerint 1	
szék	44	pedagóguslétszám szerint 1	
könyvszekrény	1	2	
számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal	4	1	perifériák pl.: multifunkciós eszköz (fénymásoló, nyomtató, szkennel), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon, stb.
számítógépasztal, szék	4-4	1-1	
ruhásszekrény vagy fogasok	1	pedagóguslétszám figyelembevételével	
tükör	1	1	
10. Intézményvezető-helyettesi, intézményegységvezető-helyettesi iroda (a felszerelések feladatellátás szerint helyezhetők el)			
asztal	1	felöltt létszám figyelembevételével	
szék	5	felöltt létszám figyelembevételével	
iratszekrény	0	1	
számítógépasztal és szék	1-2	1	
számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal	2		tagintézményben perifériák pl.: multifunkciós eszköz (fénymásoló, nyomtató, szkennel), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, stb.
telefon	1		közös vonallal is működtethető
11. Iskolatitkári iroda (a felszerelések feladatellátás szerint helyezhetők el)			
asztal	1	felöltt létszám figyelembevételével	
szék	2	felöltt létszám figyelembevételével	
iratszekrény	3	1	
számítógépasztal és szék	3-3	1	
számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal	3		tagintézményben perifériák pl.: multifunkciós eszköz (fénymásoló, nyomtató, szkennel), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, stb.
telefon	1		közös vonallal is működtethető
12. Könyvtár			
tanulói asztal, szék, lehetőség szerint babzsák fotel elhelyezésének biztosítása a kényelmes helyben olvasáshoz	20	egy iskolai osztály, egyidejű foglalkoztatásához szükséges mennyiségben	életkornak megfelelő méretben; mozgáskorlátozottak és gyengénlátók esetén állítható magasságú, dönthető lapú, peremes, egyszemélyes asztalok; mozgáskorlátozottak székei állítható magasságú ülőkével, lábtartóval
egyedi világítás	0	olvasóhelyenként 1	
könyvtárosi asztal, szék	1-1	1-1	asztal egyedi világítással

szekrény (tároló)	2	legalább 3 000 könyvtári dokumentum elhelyezésére	
tárolók, polcok, szabadpolcok	vannak	2	
létra (polcokhoz)	1	1	
telefon	1	1	közös vonallal is működtethető
számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal, könyvtári szoftverrel	1	1	perifériák pl.: multifunkciós eszköz (fénymásoló, nyomtató, szkennel), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon stb.,
12. Könyvtárszoba - nincs			
tanulói asztal, szék	0	legalább hat tanuló egyidejű foglalkoztatására elegendő mennyiségben	életkornak megfelelő méretben
könyvtárosi asztal, szék	0	1-1	asztal egyedi világítással
könyvespolc, szekrény	0	legalább ötszáz könyvtári dokumentum elhelyezésére	
számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal	0	1	perifériák pl.: multifunkciós eszköz (szkennel, nyomtató, fénymásoló), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon, stb.
II. NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK			
Tanesszközök			
interaktív tábla, információhordozók az iskola pedagógiai programjában előírt tananyag feldolgozásához	11	évfolyamok, tantárgyak alapján, oly módon, hogy az iskola munkarendje szerint minden osztály alkalmazhassa	pedagógiai programban foglaltak szerint
egyéni fejlesztést szolgáló speciális tanesszközök	vannak (fejlesztő terem)	évfolyamok, tantárgyak alapján, oly módon, hogy az iskola munkarendje szerint minden osztály alkalmazhassa	sajátos nevelési igényű tanulókat oktató iskolában; pedagógiai programban foglaltak szerint
digitális kép-, és hanglejátszásra és megjelenítésére alkalmas eszköz	vannak	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1, ha legalább négy osztály működik, további 1, beszéd fogyatékos tanulókat nevelő iskolában - mikrofonnal - osztályonként 1	szaktanteremnél felsorolton kívül; bárhol szükség szerint elhelyezhető

V. A ZENEISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

V.1. AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS

V.1.1. Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja

Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja (a továbbiakban: alapprogram) részét képező követelmények és tantervi programok tartalmazzák azokat a követelményszinteket és feltételeket, amelyet minden alapfokú művészeti iskolának teljesítenie, biztosítania kell.

2020. február 8-án hatályát veszítette az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet (a továbbiakban: Rendelet).

A Rendelet 1. számú melléklete változatlan formában jelen alapprogram 1. melléklete, amely szerint – az az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet módosításáról szóló 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet hatályba lépését megelőzően – folytatott képzések felmenő rendszerben folytathatók, oly módon, hogy a tanulmányaikat már megkezdett tanulók azt legkésőbb a 2026/2027. tanévig be tudják fejezni.

V.1.2. Az alapfokú művészetoktatás feladata

A nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján az alapfokú művészeti iskola feladata a tanuló képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelés és oktatás biztosítása, mely lehetővé teszi, hogy a tanuló képességeinek kibontakoztatása, személyiségének fejlesztése, tehetségének felismerése és kibontakoztatása érdekében alapfokú művészetoktatásban vegyen részt.

Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja (továbbiakban Alapprogram) a művészeti-kulturális műveltség azon részeit, tovább építhető elemeit tartalmazza, amelyeket az alapfokú művészeti iskolákban elsajátíthatnak a tanulók.

Az Alapprogram a zeneművészet, táncművészet, képző- és iparművészet, népművészet, a színművészet és bábművészet, cirkuszművészet iránt érdeklődő tanulók számára biztosítja készségeik, képességeik fejlesztését, alkotó és önkifejező képességeik kibontakoztatását, tehetségük gondozását.

Az Alapprogram részét képező tantervi programok és követelmények (a továbbiakban: tantervi program és követelmény) tartalmazzák azokat a képességfejlesztő célokat és feladatokat, követelményszinteket és feltételeket, amelyet minden alapfokú művészeti iskolának teljesítenie, biztosítania kell, és amelyek az adott művészeti ágon belül az alapfokú művészeti iskolák közötti átjárhatóságot biztosítják. Az Alapprogram lehetővé teszi különböző tankönyvek, segédletek, digitális tananyagtartalmak és taneszközök alkalmazását.

A művészetoktatás tantervi programja az oktatás szerkezetéhez igazodva előképző, alapfokú és továbbképző évfolyamokból álló, legfeljebb 12 éves program.

A követelmény és tantervi program különböző életkorban teljesíthető, a tananyagtartalom mélységét a pedagógus a csoport életkor szerinti összetételének megfelelően határozza meg. A tananyagtartalmat a tantervben meghatározott kereteket és a pedagógiai program előírásait figyelembe véve az iskola, a tanszaki munkaközösségek és a pedagógusok határozzák meg, amelyeket a tematikus tervekben, vagy tanmenetekben rögzítenek.

A tantervi program lehetővé teszi, hogy az iskolák és a tanulók a tananyag feldolgozásához, elmélyítéséhez és kiegészítéséhez, a követelmények teljesítéséhez, sajátos szükségleteik, igényeik kielégítéséhez, a tehetséggondozás feladatainak megvalósításához megfelelő tanulmányi idővel rendelkezzenek. E célok érdekében a tantervi program és óraterve az egységes követelményeket úgy állapítja meg, hogy azok teljesítéséhez – átlagos feltételek mellett – a képzési idő keretében lehetőség nyíljon kiegészítő tartalmak és követelmények meghatározására is.

Az alapfokú művészetoktatás megalapozza a művészi kifejezőkészséget, elősegíti a szakmai orientációt, a szakirányú továbbtanulást. A művészetoktatás fontos szerepet tölt be a nemzeti hagyományok, a nemzeti értékek megőrzésében, a különböző kultúrák iránti nyitottság kialakításában, a kortárs művészet értő befogadásában.

Az alapfokú művészeti iskolák a követelményeket és tantárgyi programokat alapul véve készítik el az iskola pedagógiai programját, azon belül a helyi tantervét, melyet a helyi igények és célok figyelembevételével hoznak létre, és amelyben rögzítik az iskolák sajátos arculatának jellemzőit, és keretet biztosítanak a pedagógusok, a tanulók sokféle, differenciált tevékenységéhez. A helyi szabályozás lehetőséget ad az iskolafenntartók, a szülők, a tanulók érdekeinek, a pedagógusok szakmai törekvéseinek érvényesítésére, valamint az adott körülmények, feltételek figyelembevételére.

Az alapfokú művészeti iskola jelentős esélyteremtő szerepet vállal a végzettség nélküli korai iskolaelhagyás csökkentésében, az integráció támogatásában, a tanulási, beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyermekek, a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű tanulók fejlesztésében. Színteret, és a művészeti ágak megfelelő szakmai környezetet biztosít a tanulók továbbtanulási esélyeinek növeléséhez, életminőségük javulásához.

A művészetoktatás a köznevelés feladatkörén belül lehetőséget teremt a művészeti ágak és a partnerintézmények közötti együttműködésre (konstruktív pedagógia a projekt módszer, kooperatív és a kollaboratív munkaforma, tematikus közösségi alkalom révén), valamint kulturális és pedagógiai együttműködést biztosít más intézményekkel, településekkel, önkormányzatokkal, annak érdekében, hogy a művészeti nevelés minél több gyermek, tanuló számára elérhető legyen, valamint a művészetoktatás eredményei minél szélesebb körben hasznosuljanak. A művészeti iskola kultúrák közvetítő szerepvállalása, társadalmi felelősségvállalása és jó gyakorlatainak átadása révén hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók minél eredményesebben vegyenek részt ismereteik megszerzésében, gyarapításában, tudásuk és tehetségük komplex kibontásában.

V.1.3. Az alapfokú művészetoktatás alapelvei

A magyar művészetoktatás olyan értékközvetítő pedagógiát képvisel, amely a személyiség sokoldalú fejlesztésére, az egyéni képességek feltárására és differenciált fejlesztésére irányul. Az értékközvetítéshez kreatív alkotói folyamat társul, amely új értékek létrehozását eredményezi.

A művészetoktatás tantervi programja a művészeti nevelés és oktatás tapasztalataira, az új szaktudományos és módszertani ismeretekre, a művészetpedagógiai és művészetpszichológiai kutatások eredményeire, a magyar művészeti nevelés nemzetközileg is elismert gyakorlatára, valamint a korszerű pedagógiai elvárások rendszerére épül. A tananyag eszköz a tanulók értelmi, érzelmi és kifejezőképességeinek fejlesztéséhez, a személyiség sokoldalú fejlesztéséhez.

A tantervi programok megvalósítására a holisztikus szemlélet és az élménypedagógiai irányultság, valamint a gyakorlatorientáltság a jellemző.

A művészetoktatás a készség- és képességfejlesztést, az ismeretek és tapasztalatok gazdagítását a személyiségformálás eszközeként kezeli, követelményeit a tanuló életkori fejlődési jellemzőihez igazítja.

A tananyag a különböző művészeti területek azon alapvető tartalmait foglalja magába, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a zene-, a tánc-, a képző- és iparművészeti, a színművészeti és bábművészeti, cirkuszművészeti műveltség megalapozásához, a különböző kompetenciák fejlesztéséhez. A tananyag feldolgozását a kompetenciafejlesztő szemlélet jellemzi, amely négy kulcsterületre fókuszál: ismeretre (kognitív kompetencia), képességre (személyes kompetencia) és attitűdre (társas-szociális kompetencia) és mindezek fejlesztését megvalósító módszerkompetenciára.

A tantervi szabályozás rugalmassága lehetővé teszi az integrált oktatás-nevelés megvalósítását, továbbá hozzájárul a Nat-ban meghatározott kulcskompetenciák fejlesztéséhez, de különösen a kreativitás, önkifejezés és kulturális tudatosság kulcskompetenciájának fejlesztése kerül a képzés középpontjába. A magyar alapfokú művészetoktatás a Nat által meghatározott nevelési célok megvalósítását támogató, iskolarendszerű képzési forma.

A tanulási folyamatok megújításának érdekében az információs és kommunikációs technika használata lehetőséget ad arra, hogy a pedagógiai innovációk transzfer hatása érvényesüljön. Ezzel lehetőséget biztosít az egyéni nevelésre, a differenciált fejlesztésre, mely a komplex személyiségfejlesztés alapja.

A digitális pedagógia alkalmazásának lehetősége új utat teremt az egymással való együttműködésre, a tudásmegosztásra, szem előtt tartva a digitalizáció mentális és egészségi hatásait is.

A magyar művészetoktatás tevékenységrendszere kortárs közösségek létrehozását generálja, amelyek kulturális szerepvállalásuk révén jelentős értéket képviselnek, és elősegítik a társadalmi együttműködést.

V.1.4. Az alapfokú művészetoktatás célja

Az alapfokú művészetoktatás célja a zeneművészet, táncművészet, képző- és iparművészet területein:

- a képességfejlesztés (a személyiséget alkotó- és szakspecifikus képességek kompetencia alapú fejlesztése) a művészeti ág eszközrendszerével és formanyelvével, az élménypedagógia módszereivel
- a tanuló megismerése, a személyiség integrációjának támogatása, a kulcskompetenciák fejlesztése
- értékközvetítés, értékmegőrzés, új értékek létrehozása, művészeti tudatosság kialakítása
- a tanulói tevékenység középpontba állítása, a felfedező tanulás támogatása
- az önkifejezés, a kreatív alkotóképesség és a kommunikáció fejlesztése
- a mérlegelő gondolkodás képességének alakítása
- a magyar és egyetemes kulturális hagyományok átörökítése, a nemzeti identitás erősítése
- kortárs közösségek létrehozása, a társas együttműködés, az érzelmi intelligencia és az empátia fejlesztése, a különböző nemzeti vagy etnikai kisebbség kulturális értékeinek elismerése
- a tehetségek azonosítása, fejlesztése és gondozása, a pályaaorientáció segítése
- a tehetségek bemutatása szakmai fórumokon, rendezvényeken, versenyeken
- esélyteremtés, a szociokulturális hátrányok csökkentése
- egészséges életmód igényének kialakítása, fenntarthatóságra nevelés
- művészeti irányzatok és stílusok és a kortárs művészet megismertetése
- alkotói és előadóművészeti tevékenységek színvonalas megvalósítása, közzététele
- a digitális térben rejlő lehetőségek kihasználása, a tanulók felelősségteljes közreműködésével.

V.1.5. Az alapfokú művészeti oktatás-nevelés szerepe a tanulók személyiségfejlesztésében

A művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét, a személyiség integrációjának segítségét, támogatja a képességek aktiválását, fejleszti a tehetség kibontakoztatásának képességét is.

A rendszeresen átélt pozitív, cselekvő élmények alakítják ki azon emberi személyiségtulajdonságokat, magatartási szokásokat, melyek a művészeti tevékenységek során, vagy a munkában az eredményesség összetevői.

A művészeti tevékenységek hozzájárulnak az érzékelés és észlelés érzékenységének, a kifejezés árnyaltságának fejlesztéséhez. A művészeti nevelés biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját, melynek során a tanulók közvetlenül átélhetik a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a zeneművészetben,

táncművészetben, képző- és iparművészetben, a színművészetben és bábművészetben, cirkuszművészetben ötvöződnek.

Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás az egyik legértékesebb emberi alapképesség. Megalapozza a tanuló esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az alkotómunka iránti igényét.

Az egyéni és a csoportos foglalkozások segítik a szociális érzékenység, az együttműködési készség kialakulását, a felmerülő problémákra való rugalmas reagálás képességét és előmozdítják az infokommunikációs eszközök célszerű használatát.

A nemzetiséghez tartozókat segíti abban, hogy megtalálják és vállalják identitásukat, őrizték hagyományait, jelenítsék meg értékeit, erősítve ezzel is a közösséghez való kötődésüket.

V.1.6. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A köznevelési törvény 48.§-a rendelkezik a tanulóközösségeket és a diákönkormányzatot érintő kérdésekben. Az intézmény tanulóközösségei demokratikus választások alapján diákönkormányzat vezetőséget hozhatnak létre. A diákközyűlés nyilvános, azon bármely tanuló megteheti közérdekű észrevételeit, javaslatait. Az intézmény diákönkormányzatának működését, kapcsolattartásának formáit az SZMSZ részletesen tartalmazza.

A zeneiskola növendékeinek döntő többsége az intézmény általános iskolájának tanulója, ahol a diákönkormányzatban részt vesznek.

V.1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Programunk alapvető céljainak megvalósításához elengedhetetlenül szükséges a szülőkkal való egyéni kapcsolattartás, együttműködés. Szükség van a szülői segítségnyújtásra, ahhoz is, hogy a problémákat a kellő időben ismerjük fel és együttesen találjuk meg az optimális megoldást.

V.1.8. Pedagógus és szülő együttműködése

A jogszabályok pontosan meghatározzák a tanulók, szülők jogait és kötelességeit, de ezek a keretek önmagukban nem elégségesek az eredményes neveléshez. Fontosnak tartjuk, hogy a szülőkkal harmonikus kapcsolatot alakítsunk ki.

Ennek eszközei lehetnek:

- szülői értekezlet
- heti fogadóóra biztosítása igény szerint

- tájékoztatás honlapon, faliújságon
- órai bejegyzés az ellenőrzőbe, naplóba
- elektronikus levél

V.1.9. A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei

A tanuló az alapfokú és továbbképző tanulmányi szakaszok végén művészeti alap- és záróvizsgát tehet. A továbbképző évfolyamain az a tanuló tanulhat tovább, aki sikeres művészeti alapvizsgát tett. A vizsga eljárásrendjét, módját, a vizsga tételsorait az iskola határozza meg önálló szabályzatban, vagy a helyi tanterv részeként.

V.1.9.1. A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett. Az alapfokú művészeti vizsga, záróvizsga az adott tanév végi vizsgával összevontan is megszervezhető.

V.1.9.2. A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, az erre épülő konkrét vizsgafeladatokat az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni. Amennyiben elméleti tantárgyból is kötelező vizsgát tenni, az iskola a helyi szabályozása szerint határozza meg, hogy az írásban, vagy szóban történik. A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá, amennyiben az nem felel meg a követelményeknek, átdolgoztathatja. A vizsga tantárgyait a művészeti ágak és ezen belül tanszakok - főtárgyai és kötelezően választható, vagy választható tárgyai alkotják. A művészeti záróvizsga elméleti feladatai a főtárgyhoz, vagy a kötelezően választható tárgyhoz kapcsolódó elméleti témakörökből is összeállíthatók.

V.1.9.3. A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen a versenyfelhívásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet elérte.

V.1.9.4. A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és a záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a gyakorlati tantárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a művészeti alapvizsga, illetve a záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

V.2. A ZENEISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

ZENEMŰVÉSZETI ÁG - KLASSZIKUS ZENE

V.2.1. Az alapfokú zeneoktatás célrendszere és funkciói

Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.

A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, fogékonyság - alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására, az önálló ismeretszerzés képességére, a hagyományos és az új típusú kultúraközvetítő eszközök alkalmazásával.

A zeneoktatás a különböző zenei műfaj sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel. Kiemelten fejleszti a közösséggel való együttműködés képességét, az érzelmi és társas intelligenciát.

V.2.2. A zeneiskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

V.2.2.1. Alapelvek

A gyermeknek, tanulónak joga, hogy tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében alapfokú művészetoktatásban vegyen részt. Az alapfokú művészetoktatás a művészi kifejezőkészséget alapozza meg, elősegíti a szakmai orientációt, valamint a szakirányú továbbtanulásra történő felkészülést. A művészetoktatás fontos szerepet tölt be a nemzeti hagyományok ápolásában, a nemzeti értékek megőrzésében, a különböző kultúrák iránti nyitottság kialakításában, a kortárs művészet értő befogadásában.

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja a művészeti-kulturális műveltség azon elemeit, továbbépíthető alapjait tartalmazza, amelyeket ezekben az intézményekben elsajátíthat minden tanuló. A követelmények és tantervi programok tartalmazzák azokat a követelményszinteket és feltételeket, amelyet minden alapfokú művészetoktatási intézménynek teljesítenie, biztosítani kell.

A követelmény és tantervi program a tartalmi szabályozást úgy valósítja meg, hogy az egységes alapra az iskolák, a pedagógusok, a tanulók sokféle, differenciált tevékenysége épülhessen.

Lehetőséget ad az iskolafenntartók, a szülők, a tanulók érdekeinek, a pedagógusok szakmai törekvéseinek érvényesítésére, valamint az adott körülmények, feltételek figyelembevételére. Lehetővé teszi, hogy az iskolák és a tanulók a tananyag feldolgozásához, elmélyítéséhez és kiegészítéséhez, a követelmények teljesítéséhez, sajátos szükségleteik, igényeik kielégítéséhez megfelelő idővel rendelkezzenek. E célok érdekében a tantervi program és óraterve az egységes követelményeket úgy állapítja meg, hogy azok teljesítéséhez - átlagos feltételek mellett - a jogszabályokban meghatározott képzési idő keretében lehetőség nyíljon kiegészítő tartalmak és követelmények meghatározására is.

V.2.2.2. Általános célok

Az alapfokú művészeti iskola a zeneművészet iránt érdeklődő tanulók számára biztosítja készségeik, képességeik fejlesztését, alkotó és önkifejező képességeik kibontakoztatását, tehetségük gondozását. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja (a továbbiakban: követelmény és tantervi program) a speciális művészeti készségek és ismeretek fejlesztését képező tartalmakat és tudásszintet meghatározó alapidokumentum. A követelmény és tantervi program segítséget nyújt ahhoz, hogy az alapfokú művészetoktatás valamennyi hazai intézményében az alapvető nevelési és oktatási tartalmak egységesen és arányosan érvényesüljenek.

A követelmény és tantervi program határozza meg azokat a kötelező és alapvető tartalmakat, amelyek adott művészeti ágon belül az alapfokú művészetoktatási intézmények közötti átjárhatóságot biztosítják. Az egységesítést szolgáló közös alapra építhetik az alapfokú művészetoktatási intézmények pedagógiai programjukat, azon belül helyi tantervüket, melyet a helyi igények és célok figyelembevételével fogalmazhatnak meg.

Az alapfokú művészetoktatás olyan fejlesztőpedagógiát képvisel, amelyben a hangsúly a követelmények teljesítésével történő képesség- és személyiségfejlesztésen van.

A tantervi szabályozás rugalmassága révén hozzájárul az integrált oktatás-nevelés megvalósításához, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség kompetenciaterület fejlesztéséhez.

A tananyag azon alapvető tartalmait foglalja magába, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a zeneművészeti műveltség megalapozásához, a különböző kompetenciák fejlesztéséhez.

A tananyag eszköz a tanulók értelmi, érzelmi és kifejezőképességeinek fejlesztésében.

A művészetoktatás a készség és képességfejlesztést, az ismeretgazdagítást a személyiségformálás eszközeként kezeli, követelményeit a gyermek életkori fejlődési jellemzőihez igazítja.

A művészetoktatás tantervi programja az egyes művészeti területek követelményeire, a művészeti ágak sajátos nevelési és oktatástörténeti értékeire, a művészeti nevelés tapasztalataira, a művészetpedagógiai és művészetpszichológiai kutatások eredményeire, a magyar művészeti nevelés nemzetközileg is elismert gyakorlatára épül.

Zeneiskolai nevelési munkánk célja, hogy:

- a növendékek személyiségének gazdagodását, kiteljesedését segítsük elő,
- fegyelemre, rendszerességre, önálló és együttes felelősségteljes felkészülésre és szereplésre szoktassuk őket,
- nevelési célokra is maximálisan kiaknázzuk az általános iskolás korosztályban oly fontos, de az iskolai órákon soha elő nem forduló „egy az egyhez” diák-tanár viszonyt, amely csak az egyéni hangszeres órákon van meg,
- a zene csodálatos belső rendjében Isten titokzatos, szerető jelenlétét láttassuk meg,
- a növendékek szívesen vegyenek részt a liturgikus zenélésben, éneklésben,
- a növendékek szívesen vegyenek részt a kamarazenélésben és a különböző szereplési alkalmakon,
- mélyítsük el a történelmi, irodalmi, zenetörténeti, hittani (sőt matematikai) ismereteket a gyakorlati zenélés hozzáadott dimenziójával,
- a tanárok és növendékek együttes kamara-, kórus- stb. muzsikálása teremtsen meg azt a légkört, azt a közösségi nevelési kontextust, amely más helyzetekben létre sem jöhet,
- a kornak és felkészültségnek megfelelő zenei feladatok válogatásával egyszerre adjunk a növendéknek kihívást, megnyugvást, sikerélményt és ösztönzést, közösségi és egyéni, vallásos és esztétikai élményeket.

V.2.2.3. Feladatok

- kialakítsuk a hangszerjátékhoz szükséges testi-motoros valamint lelki és szellemi képességeket és készségeket,
- kialakítsuk, megalapozzuk a zene egész életre ható művelését és szeretetét,
- az élőzene (hangversenyek, fesztiválok stb.) folyamatosan jelen legyen a növendékek zenei nevelésénél,
- elősegítsük növendékeink helyes és keresztényi önismeretét,
- a zenei nevelés folyamán rámutassunk erőnyeikre és hibáikra, tehetségükre és korlátaikra,
- gazdagítsuk zenei ismereteiket és fejlesszük egyéni és együttes zenei képességeiket, ezen keresztül kommunikációjukat, mozgáskoordinációjukat, együttműködési készségüket és empátiájukat,
- segítsük kialakítani a gyermekek, tanulók közösségére és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítendő érzelmeket és helyes mértéküket,
- a zenetanulás folyamán ráébredszük őket a művészet mélyen emberi tartalmaira, elsősorban a művészet által eléink adott Istenarc semmi mással meg nem rajzolható vonásaira.

V.2.2.4. Eszközök és eljárások

- a) A zeneiskola pedagógiai programja követelményközpontú, pedagógiai szempontból tanuló központú.
- b) A tanulást és gyakorlást nem feladattá, hanem a gyermekek életének szerves részévé, lételemévé, örömforrássá kell tenni.
- c) Az egyéni fejlődési, haladási ütemnek megfelelően a tanítási – tanulási időt differenciáltan kell kezelni. A középpontban elsősorban a folytatandó tanulási folyamat elősegítése áll. A tudást, az ismereteket saját tapasztalatokon át tudja befogadni a gyermek, ezért elegendő időt kell biztosítani az ismeretek feldolgozására, beépítésére.
- d) Fontos a célok elérése érdekében az önfegyelemre való nevelés, melynek szerepét a tanuló is felismeri és elfogadja, így az a külső fegyelmezés helyébe lép.
- e) Fejleszteni kell a megismerés igényét és képességét.
- f) A zeneoktatás célja minél több sikerélményhez juttatni a gyermekeket.
- g) Fontos a harmonikus iskolai légkör megteremtése, ahol a tanár, a tanuló is jól érzi magát, ahol a növendék is aktívan részt vesz a tanítási – tanulási folyamatban.
- h) Törekedni kell arra, hogy zeneiskolánkban minden tanuló saját képességeinek, lehetőségeinek optimumáig jusson el értelmi és erkölcsi fejlődésében.

V.2.3. A személyiség fejlesztése a zenei nevelés során

A személyiség formálásában az örökletes adottságokon túl a környezet kultúrájának, normáinak, elvárásainak is jelentős szerepe van. A zenetanítás során kifejezetten előnyt jelent, hogy a gyermekekkel egyénileg, valamint kis létszámú csoportban foglalkozhatunk. Erős személyes kötődés alakul ki tanár és tanítványa között, mely meghatározó a tanuló fejlődésében.

A gyermekek kezdeti motivációja a zenetanulás során gyakran a tanári személyiség kiválasztásán alapul. Később ezt megerősíti, vagy gyengíti a kontaktus alakulása, az elvárásoknak való megfelelés eredményessége. A közösségfejlesztés során a társakhoz való kötődést, alkalmazkodást, összetartozás érzését, illetve a közösen elvégzett eredményes munka elégedettségét tapasztalják meg tanítványaink.

Mindez integráltan is megjelenik a különböző szakmai foglalkozások során.

Az erős kötődés a tanári személyiséghez és a pedagógus viszonya a tanulóhoz erősen befolyásolja a zenetanulás eredményességét. Megnő ezért a pedagógiai vezető és a munkáltató felelőssége a pedagógusok alkalmazása, munkájának ellenőrzése során.

Feladataink a személyiségfejlesztés során:

Pozitív megerősítés, a motivációs bázis támogatása élményekkel, helyes kritikával, értékeléssel. Helyes önértékelés kialakítása.

A sikerek és kudarcok közös feldolgozása, megbeszélése a szülők bevonásával.

A helyes gyakorlás – mint az eredményesség egyik záloga – megtanítása, fejlesztése, motiválása.

Az esztétikai érzék, ízlés fejlesztése, formálása.

A kritikus gondolkodás kialakítása, fejlesztése.

Az önkifejezés, nyitottság és mások elfogadásának fejlesztése. A zenélés által elérhető öröm, élmény bemutatásának fejlesztése, a szereplési szorongás leküzdésének segítése.

Alapvető célunk a személyiségfejlesztés során, hogy a zenepedagógiai sajátos eszközeit is felhasználjuk a kapcsolatteremtési képesség fejlesztése során.

Ennek eszközei:

a tanuló órai munkájának, otthoni gyakorlásának folyamatos értékelése, a motiváció megerősítése a pozitív irányú, de helyes egyensúlyt tartó önértékelés kialakítása, megerősítése, órai bejegyzés az ellenőrzőbe,

rendszeres tanszaki hangversenyek, a gyermekek teljesítményének, szereplési szituációinak közös megélése és feldolgozása, a fejlődési ütem a személyes problémák megbeszélése, a megoldások közös keresése,

szülői óralátogatások biztosítása, felkészítés az otthoni gyakorlás segítésére,

szociális és kulturális helyzet felmérése, megismerése (osztályfőnökök segítségével),

a szülők érdeklődésének felkeltése az iskola közösségi programjai iránt, bevonásuk ezek szervezésébe, megvalósításába.

Célunk a személyiség komplex fejlesztése, a harmonikus, önmagát és társait helyesen megítélni képes ifjú emberré válás segítése.

V.2.4. Közösségfejlesztés az elméleti órák keretében

A zenetanulás – közös éneklés, együtt zenélés – kiemelkedően fontos szerepet játszik az egyén és a közösség kapcsolatának, egymásra hatásának fejlesztésében, a közösséghez való alkalmazkodás, szocializáció tudatos alakításában. Az egyéni érdek alárendelése a közösségének, valamint a közösség részéről az egyéni munka eredményének elismerése, ennek fejlesztése a zenei tevékenységbe ágyazottan is megjelenik.

A tanítási órán folyó közösségfejlesztés feladatai:

A csoporton belüli közösségi viszonyok fejlesztéséhez fontos az egymás iránti felelősség erősítése. A többszólamú éneklés a tudatos és fegyelmezett alkalmazkodás vállalásával fejleszti a csoport együtt gondolkodását. A hibák közös javítása, a bírálat hozzájárul a felelősségtudat erősítéséhez.

A tanulócsoporthat kisebb egységekre bontva közös feladatokat adunk a tanulóknak, olykor versenyeztetve őket, az együtt végzett munka felelősségének kialakítása, örömének átérzése érdekében.

A tanulók rendszeresen értékelik egymás munkáját, hogy ezáltal fejlődjenek értékítéletük objektivitása, a segítő szándék kifejezése.

Saját teljesítményüket is értékelik az eredményesség szempontjából, mivel azt kívánjuk

tudatosítani, hogy egymás munkájának értékelésekor és önmagukkal szemben is tárgyilagosan ítéljenek.

A tanórán kívüli közösségfejlesztés:

Tanulóink közösségi életét összetartó, megerősítő hagyományok kialakítására törekszünk. Az egymás iránti figyelem kialakításában fontos szerepet tulajdonítunk a közös ünnepeknek.

Minden évben kiemelt figyelemmel ünnepeljük meg a zene világnapját

A növendékek rendszeresen szerepelnek az iskolai ünnepélyeken, műsorokon, egyéb programokon és a szentmiséken a zenei szolgálatban.

Mindezekon kívül fontosnak tarjuk, hogy minden diákunk szerepléshez jusson, a szülők számára tartott bemutatókon, hangversenyeinken.

Közösségfejlesztés kamarazenei és zenekari foglalkozásokon:

A közös muzsikálás fejleszti az egymásra figyelést, a toleranciát, az alkalmazkodó készséget, hiszen különböző szinten lévő tanulók csak akkor tudnak közös produkciót létrehozni, ha az ügyesebb segíti a gyengébbet, ugyanakkor a jobban teljesítő növendék húzóerőként is hat a fejlődni vágyó tanulóra.

A próbák alatt a tanulók megismerik egymást, barátságok szövődnek, jobban fejlődik bennük az a tudat, hogy ők ehhez a zeneiskolához, zenekarhoz, kamaraegyütteshez tartoznak.

A koncerteken, ahol zenekar, kamaraegyüttes tagjaként lépnek föl, átélik azt az élményt, hogy valamit közösen hoznak létre, amiben minden egyes szereplőnek része van és csak együtt, közösen tudják megszólaltatni a zeneműveket.

A befelé forduló, gátlásos gyermeknek nagy lehetőség a közös muzsikálás, zenekari játék.

A közös szereplések, kamara és zenekari fellépések során az egyéni felelősség érzete kevésbé súlyos teher, ezért tudásuk is teljesebben jelenhet meg.

A közös tanszaki hangversenyek is lényeges részei a gyerekek közösségi életének. Ezért fontos, hogy minden tanár a tanév során tartsa meg önálló, minden tanulóját érintő közös tanszaki hangversenyét.

V.2.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

- A zeneiskolában folyó nevelés és szakmai képzés fontos hordozói a zenetanárok, akik munkafegyelemben, emberi magatartásban, szakmai kérdésekben, a munka szeretetében a tanulók példaképei kell, hogy legyenek.
- A tanár munkáját pontosan és felkészülten, a legjobb tudása szerint látja el.
- A zeneiskolai tanulók oktatása és nevelése eredményezze az előírt ismeretek és készségek tartós elsajátítását.
- A tanár alaposan ismerje meg növendéke személyiségét, képességét, tehetségét.

- A főtárgyi egyéni tananyag tervezetek egyénre szabott rugalmassággal tartalmazzák az egy-egy időszakban elvégzendő tantervi anyagot, a tudatosítandó, illetve elmélyítendő technikai és zenei feladatokat. A tervezés fél évente történik.
- A tanárnak tudnia kell, hogy a zenei, művészeti nevelés, az általános nevelésnek fontos része, de azt is tudomásul kell vennie, hogy a művészeti iskolai növendékek legnagyobb része nem lesz hivatásos művész, hanem a jó nevelőmunka alapján a zenét, a művészeteket szerető, értő és művelő egyén; elsősorban meg kell kedveltetni a zenét, a művészeteket.
- Fontos feladatának tekintse az általános művészeti nevelést, közönszervezést.
- Törekedni kell arra, hogy olyan feladatokat adjunk, olyan darabokat válasszunk, amelyek fejlesztik a tanulók művészi ízlését, stílusismeretét, látókörét, a tanulók fejlettségi fokának megfelelően.
- A szaktanárnak különös gonddal kell foglalkozni a művészeti pályára készülő tanulókkal. Ezért rendszeres kapcsolatot kell tartani a vezetéssel.
- A továbbtanulásra jelentkező tanulók felvételi vizsgájához meg kell adni minden segítséget, természetesen a szülők segítségét is figyelembe véve.
- A főtárgy tanár kísérje állandó figyelemmel növendékei, szolfézs, kamarazenei fejlődését.
- A szolfézs tanár folyamatosan érdeklődjön a tanuló főtárgyi előmeneteléről.
- Az országos, regionális, megyei szakmai továbbképzéseken, versenyeken pedagógusaink, növendékeink részt vesznek. Pedagógiai eredményeiről, kísérleteiről számot adva segítse kollégáit, előadásokkal, bemutató tanításokkal és tanácsokkal.
- A tanár segítse pályakezdő kollégáit (beilleszkedés, helyi szokások, szakmai elvárások megismertetése.)
- Vegyen részt a hangversenyek, versenyek szervezésében, rendezésében, a város közművelődési feladatainak ellátásában.
- Keressen megfelelő formát a szülőkkel való kapcsolattartásra, kísérje figyelemmel a rábízott tanuló személyiségének alakulását és tanulmányi előmenetelét.
- Javaslatot tesz a növendékek jutalmazására, adott esetben fegyelmezésére.
- Szervezi az évközi és tanév végi beszámolókat, vizsgákat és elkészíti a vizsgajegyzőkönyvet.

V.2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

V.2.6.1. A zenei tehetség fejlődését segítő tevékenység

A zenei tehetség felismerése számos tényezőn alapul, kibontakoztatásához a helyes út megtalálása gyakran véletlenek sorozatán át vezet. Objektíven mérhető elemei: az átlagosnál jobb ritmusérzék, hallás, harmóniai és formaérzék, mely rendszerint magasabb

szintű asszociatív képességgel és logikai készséggel párosul. A tehetség önmagában azonban nem elegendő a magas szintű teljesítmény eléréséhez. Ehhez kitartás, szorgalom, akaraterő, türelem és gondos gyakorlás szükséges.

A zeneiskolai képességvizsgálat során megkíséreljük felismerni az alapvető adottságok, képességek szintjét. A korai fejlesztés során – zeneovi, előképző - játékos formában, az életkori sajátosságoknak megfelelően ismerhetjük meg a gyermekek adottságait, képességeit, ezek fejleszthetőségét.

A tehetséggondozást az átlagostól eltérő, jobb képességű tanulók esetén a „B” tagozatra való irányítással, ennek magasabb szintű követelményrendszerével is segítjük.

„B” tagozatos tanuló lehet az, aki az átlagosnál jobb képességeit magasabb teljesítményével és szorgalmával igazolja. Tanszaki meghallgatáson, vizsgán ennek megfelelő szintű tananyag tudásáról ad számot, szaktanára javaslatával a tanszaki munkaközösség és az intézményvezető egyetért.

A „B” tagozatról az „A”-ra visszaléphet az a tanuló, aki a számára előírt minimális követelményeknek nem kíván, vagy nem tud megfelelni. Ez történhet kérelem alapján, vagy a tanszaki munkaközösség javaslatára. A „B” tagozatra történő besorolást és ennek változásait a tanszakvezetők előkészítő munkája alapján az igazgató hagyja jóvá.

Felkészítés felsőbb zenei tanulmányokra:

Külön fejlesztést és több önálló gyakorlást igényel, ha a tehetséges tanuló zenei pályára szeretne lépni.

- B tagozatos-, fakultatív szolfézs, lehetőleg a kimagasló zenei tehetség gyanújának felismerésétől, valamint a felvételit megelőző 2-3 évben.
- Felvételizők rendszeres meghallgatásai, munkaközösségen- és nevelőtestületen belüli konzultációk.
- Otthoni gyakorlás további segítése
- Előzetes meghallgatásokon való részvétel a szaktanár kíséretében.
- A zongora kötelező tárgy felvétele a felvételit megelőző 2 évben.

Tanulmányi versenyek:

A zenei pályára készülő tanulók részvétele mindenképpen kívánatos. A versenyek előkészítése során törekszünk arra, hogy a tehetséges és szorgalmas tanulók minél nagyobb számban, de önkéntes alapon mérhessék meg tudásukat, tehetségüket. Nagy hangsúlyt fektetünk, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt a zenét kedvtelésből tanuló növendékeink is a különböző regionális-, megyei- és helyi versenyeken és fesztiválokon.

V.2.6.2. A beilleszkedéssel, magatartási nehézséggel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A zeneiskolába is bekerülhetnek olyan tanulók, akik beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küszködnek. A zenetanári kollektíva feladata, hogy a csoportos és a főtárgyi órákon kellő odafigyeléssel, differenciált oktatással, személyre szabott feladatok tervezésével átsegítse ezeket a tanulókat a problémájukon.

A csoportos órákon játékos feladatokkal próbáljuk a figyelmüket lekötni, érdeklődésüket felkelteni. Sokat szerepeltetve, dicsérve erősítjük önbizalmukat.

Főtárgyi órán nagyobb a lehetőség a megfelelő módszer megválasztására.

Az egyéni hangszeres oktatás páratlan lehetőséget ad a közvetlenebb kapcsolat kialakítására, a feszültségoldásra, az elmélyültebb foglalkozásra. Több figyelmet tudunk fordítani a gyerek közlendőire, véleményének meghallgatására.

V.2.7. Pedagógus és tanuló együttműködése

Oly módon szükséges alakítani a tanítás menetét (egyéni szabott tantervi követelmények a tanév során, a tantervi kereteken belül), hogy a tanulók különböző képességeinek az megfelelően. Ezáltal megelőzhető a kudarcélmény kialakulása.

A tanítási órák során a tanuló személyiségének megfelelően kell alakítani a tartalmi elvárásokat, a fejlődés ütemét, a beszámoltatás, a szereplések módját, időpontját. Ugyanakkor a pedagógus akkor végzi felelősséggel pedagógiai munkáját, ha felhívja a tanuló és a szülő figyelmét arra, hogy a tanuló képességei mennyire illeszkednek harmonikusan a tantervi és iskolai elvárásokhoz, követelményekhez. Így pl. része a zenei nevelésnek a szereplés, melyre a felkészítést különösen körültekintően kell kialakítani a pedagógusnak, növendéke személyiségének ismeretében.

A zenetanulás során olyan speciális képességekre, készségekre is építenünk kell, amelyek az egyes zenei szakok műveléséhez nélkülözhetetlenek. Ugyanakkor gyakran jelenthet segítséget, ha a tanult hangszeren nehezen fejlődő, de zenetanulásra alkalmas tanulót másik hangszerre irányítunk.

A pedagógus felelőssége arra is kiterjed, hogy a zenetanulásban egyénenként és esetenként mutatkozó megfelelő alkalmasság elégtelen voltát a tanuló és a szülő számára úgy jelezze, hogy a növendék azt megértse, minél kisebb kudarcélményt jelentsen számára.

V.2.8. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A zeneiskola alapfokú művészeti oktatást nyújt, így a felvételi követelménye kizárólag a zenei tehetség felmérésében merülhet ki.

A felvételi vizsgákat, meghallgatásokat márciusban, áprilisban lehet megtartani, szeptember első hetében az esetleges üres helyek betöltésére pótfelvételi vizsgát lehet tartani.

A jelentkezők zenei képességeit egyszerű dallam- és ritmikai feladattal mérjük föl, egyes hangszereknél fizikai adottságok is számítanak, illetve elengedhetetlenek.

Új tanuló felvételéről a főigazgató dönt a felvételi bizottság javaslatát és az iskola engedélyezett tanulói létszámát figyelembe véve. A felvétel eredményét írásban vagy az iskola hirdetőtábláján kell a tanulókkal és a szülőkkel/gonviselőkkel /továbbiakban szülő/ közölni. Ha egy hangszer tanulására több jelentkező van, mint férőhely, a jelentkezőket a vizsga eredménye és az alkati megfelelés alapján kell rangsorolni. a szolfézs-énektanár, osztálytanító véleményének figyelembe vételével

A tanulók osztályba sorolása - felvételi vizsgán nyújtott teljesítménye alapján - a felvételi bizottság tehet javaslatot.

A hangszeres és kötelezően választható tárgy osztályba sorolása eltérhet egymástól.

A tanulók beiratkozása mindig a bizonyítványosztás utáni napon történik a térítési díj befizetésével együtt.

V.3. A ZENEISKOLA HELYI TANTERVE

V.3.1. Választott kerettanterv

A választott kerettanterv: az Alapfokú Művészetoktatás Alapprogramja

- 1. számú melléklet, II. rész A) Klasszikus zene fejezet (akik a 2011/2012. tanév előtt létesítettek tanulói jogviszonyt az iskolával)
- 2. számú melléklet II. rész, A) Klasszikus zene fejezet (akik a 2011/2012. tanévben és azután létesítettek tanulói jogviszonyt az iskolával)

A zeneiskolai tanszakok helyi tantervei az intézmény honlapján megtalálhatók:

<https://www.szentmargitpecs.hu/helyi-tantervek-zeneiskola/>

V.3.2. A képzés struktúrája, óraterve, tantárgyai

V.3.2.1. Tanszakok és tantárgyak

- Fafúvós tanszak tantárgyai: furulya, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, fagott
- Rézfúvós tanszak tantárgyai: furulya, trombita, kürt, harsona-tenorkürt-baritonkürt, tuba
- Akkordikus tanszak tantárgyai: cimbalom, harmonika, hárfa, gitár, lant, ütő
- Billentyűs tanszaktantárgyai: zongora, csembaló, orgona
- Vonós tanszak tantárgyai: hegedű, brácsa, gordonka, viola da gamba, nagybőgő
- Vokális tanszak tantárgya: magánének
- Zeneismeret tanszak tantárgyai: szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, egyházzene, improvizáció
- Kamarazene tanszak tantárgyai: kamarazene, zenekar, kórus

V.3.2.2. Hangszeres és vokális tanszakok - egyéni képzés

V.3.2.2.1 „A” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres tantárgyak és magánének

Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező*

Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, improvizáció, kamarazene, zenekar, kórus

Választható tantárgyak: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, egyházzene, improvizáció, zeneismeret, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, valamint a népzene, jazz-zene, elektroakusztikus-zene tantervi programjainak tantárgyai

Korrepetíció (zongorakiséret): a hangszeres (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfa tantárgyak) és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

* Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit és szolfézs kötelező tárgyból előrehozott elméleti alapvizsgát tett, akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül köteles egyet felvenni.

Óratervek „A” tagozat

Az „A” tagozatos óratervek magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtgárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tantárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai

(2)+6+4 évfolyam: furulya, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, fagott, trombita, kürt, harsona-tenorkürt-baritonkürt, tuba, cimbalom, harmonika, hárfa, gitár, ütő, zongora, hegedű, gordonka

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok									
	Előképző		Alapfok				Továbbképző			
	(1)		1	2	3	4	5	6	7	8
Főtgárgy	(2)		2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)		2	2	2	2				
Kötelezően választható tantárgy							2	2	2	2
Választható tantárgy	(0-2)		0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)		4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai

(1)+ 4+4 évfolyam: brácsa, nagybőgő, csembaló, orgona

Óraterv 3

Tantárgy	Évfolyamok						
	Előképző	Alapfok					
	(1)	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	(2)	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	2	2	2	2		
Kötelezően választható tantárgy						2	2
Választható tantárgy	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai

(1)+6 évfolyam: magánének

A tanszak kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámait figyelembe vétele mellett a tanuló más zenei műfajok (népzene, jazz-zene, elektroakusztikus-zene) valamint más művészeti ág (képző- és iparművészeti, táncművészeti, szín- és bábművészeti ág) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „A” tagozaton 2x30 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy: 5-10. évfolyamig

Csoportos foglalkozás: 2x45 perc

(zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, 2-8 fő)

Választható tantárgy: Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

Csoportos foglalkozások létszáma:

zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, improvizáció: 2-8 fő

Korrepetíció ideje:

Hangszeres tanszakok: (minimum)

Ek.1-2. és 1. évfolyam 5 perc

2-3. évfolyam 10 perc

4. évfolyamtól 15 perc

Vokális tanszak: A teljes képzési időben 20 perc

V.3.2.2.2 „B” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres és vokális tanszakok - alapfok 2. évfolyamától javasolt.

Kötelező tantárgy: szolfézs

Kötelezően választható tantárgy: zongora (kivéve a zongora, orgona, csembaló főtárgyak esetében) a 3. évfolyamtól, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, improvizáció

Választható tantárgyak: zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, egyházzene, improvizáció, zeneismeret, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, valamint a népzene, jazz-zene, elektroakusztikus-zene tantervi programjainak tantárgyai

Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfa tantárgyak) és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

Óratervek – „B”-tagozat

Az „B” tagozatos évfolyamok óratervei magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. A zárójelbe tett évfolyamok az „A” tagozaton végzett előtanulmányokat jelentik. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	(1)	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	(2)	(2)	(2)	(2)
Kötelezően választható tantárgy					0-1	0-1	0-1	0-1	1-(2)	1-(2)	1-(2)	1-(2)
Választható tantárgy	(2)	(2)	(2)	0-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma

(2+1)+5+4 évfolyam: furulya, fuvola, oboa, klarinét, fagott szaxofon, trombita, kürt, harsona-tenorkürt-baritonkürt, tuba, ütő, hárfa, gitár, cimbalom, harmonika, zongora, hegedű, gordonka

A Továbbképző 7-10. évfolyamon a Kötelező tantárgy helyett Kötelezően választható tantárgy is választható.

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok								
	Előképző	Alapfok				Továbbképző			
	(1)	(1)	2	3	4	5	6	7	8
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	(2)	(2)	(2)	(2)
Kötelezően választható tantárgy				1	1	1-(2)	1-(2)	1-(2)	1-(2)
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma

(1+1)+3+4 évfolyam: brácsa, nagybőgő, orgona, csembaló

A Továbbképző 7-10. évfolyamon a Kötelező tantárgy helyett Kötelezően választható tantárgy is választható.

Óraterv 3

Tantárgy	Évfolyamok						
	Előképző	Alapfok					
	(1)	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	(2)	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy				1	1	1	1
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma

(1)+6 évfolyam: magánének

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „B” tagozaton 2x45 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Választható tantárgy: 1 vagy 2 foglalkozás

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

Korrepetíció ideje:

Hangszeres tanszakok:

2. évfolyam 15 perc

3-4. évfolyam 20 perc

5. évfolyamtól 25 perc

Vokális tanszak:

A teljes képzési időben minimum 30 perc

V.3.2.3. Zeneismeret és kamarazene tanszakok - csoportos képzés

V.3.2.3.1 „A” TAGOZAT

Főtárgy: szolfézs, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene

Kötelező tantárgy: szolfézs és zeneelmélet főtárgynál zongora; zenetörténet-zeneirodalom és kamarazene főtárgynál zongora vagy az előzőleg tanult hangszeres tárgy

Választható tantárgy: második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, szolfézs, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, zeneismeret, improvizáció valamint népzene, jazz-zene, elektroakusztikus-zene tantervi programjainak tantárgyai

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(1-2)	(1-2)	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(2-4)	(2-4)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma

(2)+6+4 évfolyam: szolfézs főtárgy

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok					
	Alapfok		Továbbképző			
	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma

(2+4) 2+4 évfolyam: zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene,

Az első (zárójelben levő) számjegy az előtanulmányok, a második számjegy az alapfokú évfolyam, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti.

A zenetörténet-zeneirodalom és zeneelmélet tantárgyak főként, kötelezően választható, vagy választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulhatók.

A kamarazene főként csak az alapfokú hangszeres vagy vokális évfolyamok elvégzése után, kötelezően választható tantárgyként a 4. évfolyam után tanulható.

A kamarazene, zenekar, kórus választható tantárgyként, a tanuló képessége, megszerzett tudása szerint, felvehető az alapfokú évfolyamon is.

A választható tantárgyak képzési ideje:

szolfézs kötelező: (2)+4 évfolyam (előképző 1-2) + alapfok 1-4. évfolyam

zeneismeret: 2+4 évfolyam, kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

zenekar: kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától ajánlott, a tanuló képességei alapján ennél korábbi tanévtől is tanulható

kórus: kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától ajánlott, a tanuló képességei alapján ennél korábbi tanévtől is tanulható

egyházzene: 2+4 évfolyam, választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

improvizáció: 2+6+4 évfolyam, választható tantárgyként az előképző évfolyamoktól tanulható

A tanítási órák időtartama

Főként: „A” tagozaton 2x45 perc

kamarazene csoportlétszáma: minimum 2 fő

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton egyéni 2x30 perc

Választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás minimum 1x 45 perc

zenekar, kórus minimum 9 fő; improvizáció, kamarazene: 2-8 fő

Korrepetíció (zongorakíséret): a teljes képzési idő alatt a kötelező hangszerhez szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás ideje az Ek.1-2. és 1. évfolyamban 5 perc, a továbbiakban minden évfolyamban 10 perc (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfa tantárgyak)

V.3.2.3.2 „B” TAGOZAT

Főként: szolfézs

Kötelező tantárgy: zongora

Választható tantárgy: második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, improvizáció
zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, valamint a népzene, jazz-zene, elektroakusztikus-zene tantervi programjainak tantárgyai

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok							
	Alapfok				Továbbképző			
	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtanterv	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma

4+4 évfolyam: szolfézs

Az első számjegy az alapfok, a második számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti.

„B” tagozatra a tanulót

a zenei előtanulmányokat követően, az alapfok harmadik évfolyamától lehet irányítani.

A tanítási órák időtartama

Főtanterv: csoportos 2x45 perc

Kötelező tantárgy: egyéni 2x30 perc

Választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

zenekar, kórus minimum 9 fő; improvizáció, kamarazene: 2-8 fő

Korrepetíció: a teljes képzési idő alatt a kötelező hangszerhez szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás egységesen 10 perc (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfa tantárgyak)

V.3.3. A zeneoktatás általános fejlesztési követelményei

Kiemelt kompetenciák a zeneoktatás területén

Bemeneti kompetencia:

- Azok az adottságok és képességek, amelyek alkalmassá teszi az oktatásba bekapcsolódó tanulót arra, hogy elsajátítsa a zenetanuláshoz szükséges kompetenciákat.

Szakmai kompetencia

- A zenei képességek és készségek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység).
- A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és fejlesztése.
- A hangszeres technikai készség, az improvizációs készség fejlesztése. Személyes kompetencia
- Érzelmi intelligencia, művészi kifejező készség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önbizalom.

Társas kompetencia

- Együttműködés képessége (közös munka, alkalmazkodás, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amely alapján konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélésben.
- Esélyegyenlőség.

Módszertani kompetencia

- Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása.
- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.
- A főbb zenei műfajok, stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének, az előadóművészet és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
- A kortárs zene befogadására nevelés.
- A tanulók zenei ízlésének formálása, a tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása
- Tehetséggondozás
- esélyteremtés, szociokulturális hátrányok csökkentése
- A zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra

V.3.4. Az alkalmassági vizsgák szabályai a zeneiskolai felvételt megelőzően

Előképző vagy hangszeres első osztályokba jelentkezők képességvizsgáló felvételi (alkalmassági vizsga - meghallgatás) követelményei:

- A tanár által bemutatott rövid, egyszerű ritmust a megadott tempóban visszatapsolni.
- Néhány hangból álló dallamot (motívumot) hallás után tisztán visszaénekelni.
- Korának megfelelő szinten egy kis gyermekdalt önállóan elénekelni.
- Rendelkezzék minimális zenei affinitással.
- Hangszerválasztáskor: rendelkezzen a jelentkező az adott hangszer megszólaltatásához szükséges alkati adottságokkal.

Az alkalmasságról a meghallgatás alapján a szaktanárok döntenek. Új tanuló felvételéről a felvételi bizottság javaslata alapján az intézményvezető dönt. Esetenként a más iskolákból átjelentkező növendékek osztályba sorolásáról a szaktanárok meghallgatás után döntenek.

V.3.5. A beszámoltatás, ismeretek számonkérésének rendje, formái, követelményei

A zenei nevelés sajátosságait, az eltérő képességekkel és továbbhaladási ütemmel rendelkező tanulókat egyéni képességeik, szorgalmuk, segítő környezetük szempontjából ítéljük meg a beszámoltatás során.

A beszámoltatás általános formája – a művészeti oktatás sajátosságának megfelelően – az előadás.

Ennek formái lehetnek:

- növendék-hangversenyen való szereplés, főtárgy-tanáronként (min. évente egy alkalommal)
- nyílt órán, közös szolfézs – hangszeres bemutatón szereplés,
- közös tanszaki hangversenyen fellépés,
- kiemelt iskolai szereplés,
- „B” tagozatos meghallgatás,
- egyéb iskolai, vagy külső helyszínen tartott szereplés, közreműködés.

A fellépések műsorát és megtörténtét dokumentálni kell a főtárgyi naplóban.

Minden tanuló számára kötelező a tanév végén számot adnia az eltelt tanévben megszerzett ismeretekről. A számonkérés hangszeres szakokon szervezett vizsga formájában, elméleti tanszakon közös, vagy egyéni bemutató, nyílt óra formájában történik.

Az év végi beszámolókat tanszakonként közösen tartjuk, azon a tanszak minden tanára jelen van, az igazgatóhelyettes beosztása szerint.

A beszámolókat követően a tanárok közösen értékelik a vizsgát.

A tanév végi beszámolón dönt a tanszak arról, hogy az „A” tagozatról „B”-re történő átsorolásra kit javasol az igazgatónak. (ill. „B”-ről „A”-ra visszasorol)

Az egyes tanszakok vizsgakövetelményeinek kereteit – összhangban a 3/2011 (I.26) NEFMI rendelettel – a melléklet tartalmazza.

Az alap- és záróvizsga nyilvános, arra a szülőket, érdeklődőket meghívjuk. Az időpontokról és műsorokról a faliújságon kitett hirdetés útján adunk tájékoztatást.

V.3.6. A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei

V.3.6.1. A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Az alapfokú művészeti vizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Az alapfokú művészeti vizsga és a művészeti záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

Az alapfokú művészeti vizsga és a művészeti záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsga tantárgy tekintetében - az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tantervében kell meghatározni.

Az alapfokú művészeti vizsga és a művészeti záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbíráلható legyen a tanuló felkészültsége és tudása. Az alapfokú művészeti vizsgát és a művészeti záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.

Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

V.3.6.2. Az alapfokú művészeti vizsga és a művészeti záróvizsga vizsga tantárgyai

V.3.6.2.1 Az alapfokú művészeti vizsga tantárgyai

Az alapfokú művészeti vizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapfokú művészeti vizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók, valamint zeneelmélet főtan szakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát minden tanulónak kell tennie.

1. írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet-zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet-zeneirodalom

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet-zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet-zeneirodalom

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” és „B” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy Szolfézs „A” és „B” tagozat, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): tanult hangszer

V.3.6.2.2 A művészeti záróvizsga tantárgyai

A záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. A záróvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos, valamint zeneelmélet főtanszakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát minden tanulónak kell tennie. A művészeti záróvizsga elméleti feladatai a főtárgyhoz, vagy a kötelezően választható tárgyhoz kapcsolódó elméleti témakörökből is összeállíthatók.

1. Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet, vagy a főtárgyhoz kapcsolódó elméleti témakörökből összeállított feladatsor

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet-zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet-zeneirodalom

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): ha a tanuló szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet, vagy a főtárgyhoz kapcsolódó elméleti témakörökből összeállított feladatsor

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet - zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet - zeneirodalom

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” és „B” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy Szolfézs, zeneelmélet és zeneirodalom-zenetörténet főtárgy („A” tagozat): a tanult hangszer

V.3.6.3. A vizsgák ideje

Hangszeres főtárgyak

Gyakorlati vizsga „A” tagozat minimum 10 perc „B” tagozat minimum 10 perc

Elméleti tantárgyak

„A” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

„B” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Szolfézs főtárgy

Gyakorlati vizsga:

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

Elméleti vizsga:

„A” tagozat írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

„B” tagozat írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Elméleti vizsga: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Elméleti vizsga: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 10 perc

Ha a tanuló az elméleti vizsgán a főtárgyhoz kapcsolódó témakörök feladataiból összeállított kérdések alapján ad számot tudásáról, a vizsga időtartama („A” tagozat)

Elméleti vizsga, írásbeli: minimum 45 perc, vagy szóbeli minimum 10 perc

Kamarazene főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

V.3.6.4. Előrehozott vizsga

Az alapfokú művészeti iskola tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.

Előrehozott alapfokú művészeti vizsga, illetve művészeti záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

V.3.6.5. A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból az alapfokú művészeti vizsga, illetve a művészeti záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként - az adott tanévben döntőbe került.

Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett alapfokú művészeti vizsgával, illetve a művészeti záróvizsgával, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

V.3.6.6. Az alapfokú művészeti vizsga és a művészeti záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét alapfokú művészeti vizsgán, illetve a művészeti záróvizsgán a vizsga tantárgyait külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

Amennyiben az intézmény előrehozott alapfokú művészeti vizsgát, vagy művészeti záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét az alapfokú művészeti vizsgán, illetve a művészeti záróvizsgán figyelembe kell venni.

Az alapfokú művészeti vizsga, illetve művészeti záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes alapfokú művészeti vizsgát, illetve művészeti záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

A tantárgyak/hangszerek részletes követelményrendszere a Helyi tantervben található.

V.3.7. Érdemjegyekkel vagy szövegesen, a követelményekhez igazodó értékelés

A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzését és értékelését, szorgalmának minősítését az alábbiak szerint határozzuk meg a kerettanterv alapján:

A tanulói teljesítmények ellenőrzése és értékelése során a kimenet szabályozás elvét érvényesítjük.

A képzés sajátosságaiból fakadóan (egyéni foglalkozások hangszeres órákon) a főtárgy-tanár tájékozottsága a tanulók elméleti és gyakorlati fejlődéséről, az ismeretanyag elsajátításának a mértékéről naprakész.

A különböző tanszakok közötti ellenőrzési és értékelési rendszer egységesítését a bemutató növendékhangversenyek sorozata hivatott biztosítani.

Szolfézsórákon szorgalmazzuk az írásbeli és a szóbeli számonkérés egyensúlyát.

Az értékelés rendszere

Az előképző osztályban szöveges értékelés, az alapfok első osztálytól osztályzatokkal, érdemjegyekkel történik az értékelés, kivéve a kamarazene, kórus, zenekar tantárgyakat.

Ezek esetében az év végi értékelés: kiválóan teljesített, jól teljesített, teljesített, nem teljesítette.

Az értékelés célja

- visszajelzés a tanár és a tanuló részére,
- a tanulás hatékonyságának ellenőrzése,
- a teljesítmény alapján korrekció kijelölése,
- a tanuló teljesítményének viszonyítása korábbi eredményéhez.

Helye a tanítás folyamatában

- rendszeres szóbeli visszajelzés a tanítási órán,
- havi értékelés. érdemjegy és szorgalmi jegy a naplóban
- egy-egy téma lezárása, ismeretanyag elsajátítása után (célszerű hangversenyen történő szerepléssel),
- féléves, éves anyag összegzése (félévi meghallgatás, év végi elméleti és hangszeres beszámoló).

Súlypontok

- a továbbhaladáshoz szükséges anyag ismerete, értelmezése és gyakorlati alkalmazása,
- az oktatás eredményeként kialakult képességek ellenőrzése,
- a követelményekben előírt minimum ellenőrzése.

V.3.7.1. Tanulóink zeneiskolai munkájának értékelése

5 – dicséretben részesül A növendék a tantervi követelményeken túl képes teljesíteni.

5 – jeles Ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. A technikai és mechanizmusbeli követelményeket biztosan oldja meg és azokat zeneileg is kiválóan alkalmazza. Szóbeli feleletei és írásbeli munkái is teljes önállóságra vallanak.

4 – jó A tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló az ötöshöz, de apró bizonytalanságai vannak. A tananyag alapvető részeit tökéletesen tudja, ismereteit a feladatok megoldásában is különösebb nehézség nélkül alkalmazza.

3 – közepes Ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget. A tanterv alapvető anyagát jól elsajátította, az alapvető mechanizmusbeli

nehézségeket leküzdötte, a lényegesebb kérdések megoldásában némi nehézségek mellett elfogadható eredménnyel azokat alkalmazza. Munkáiban kisebb bizonytalanságot mutat, amelyet a tanár segítségével le tud küzdeni.

2 – elégséges Ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Mechanizmusbeli hibái is hátráltatják a tantervi anyag biztos alkalmazását (hangban, intonációban, stb.) még a tanár segítségével is. Elképzelései a művek zenei tartalmát illetően nagyon minimálisak, ritmushibákkal küzd, és folyamatosan ellenőrzésre szorul.

1 – elégtelen Ha a tantervi követelményeknek nevelői útmutatással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

V.3.7.2. A tanuló zeneiskolai szorgalmának értékelése

SZORGALOM	PÉLDÁS	JÓ	VÁLTOZÓ	HANYAG
1. Tanulmányi munkája	céltudatosan törekvő, odaadó, igényes a tudás megszerzése	figyelmes, törekvő	ingadozó	hanyag, lassító
2. Munkavégzése	kitartó, pontos, megbízható, lankadatlan,	rendszeres, többnyire önálló	rendszertelen, hullámzó, önállótlan	megbízhatatlan, gondatlan
3. Kötelességtudata	kifogástalan, precíz	megfelelő, néha ösztökélni kell	felkészültsége gyakran felületes	felkészültsége állandóan felületes
4. Tanórákon kívüli információ felhasználása	rendszeres, érdeklődő	előfordul, ösztönzésre dolgozik	ritkán	egyáltalán nem

V.3.8. Az érdemjegyekkel kapcsolatos értesítési kötelezettség határidejének meghatározása

Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja alapján a zenetanár havonta értékeli a növendék teljesítményét, valamint szorgalmát. Természetesen bármilyen értékelés adható hónap közben is, ezen jegyek rögzítésének határideje 2 munkanap. A havi érdemjegyeket a pedagógus köteles az adott hónap utolsó napjáig rögzíteni az E-KRÉTA naplóban. A félévi értesítők a mindenkori tanév rendje szerint meghatározott napig kerülnek feltöltésre. Az év végi osztályzatok feltöltésének határideje az év végi számonkérést (hangszeres szakokon szervezett vizsga, elméleti tanszakon közös, vagy egyéni bemutató, nyílt óra) követő napja.

KRÉTA (Köznevelési Regisztrációs és Tanulmányi Alaprendszer) alkalmazásának célja:

- Országosan kiépített, ellenőrizhető adminisztratív rendszer, az országos nevelés-oktatás statisztikai nyomon követésének lehetősége.
- Az intézményi adminisztráció elektronikus úton történő megvalósítása.
- A szülők és tanulók közvetlen hozzáférése a tanuló iskolai előmeneteléhez, jelenlétéhez, házi feladathoz, értékelésekhez.
- Intézményi dokumentumok iktatása.
- Az informatikai rendszeren keresztül a szülők tájékoztatása, illetve a szülők is küldhetnek üzenetet az iskolába.

Az alkalmazáshoz szükséges eszközök:

- Számítógép vagy laptop internet hozzáféréssel.
- Okostelefon internet hozzáféréssel.

Az alkalmazáshoz való hozzáférés módja

- A KRÉTA applikációt telepíteni kell az informatikai eszközre.
- Beiratkozáskor meg kell adni a szülő és tanuló elektronikus elérhetőségét, illetve telefonszámát.
- A rendszer automatikusan küld a szülő, illetve tanuló által megadott elektronikus címre belépési kódot, melyet aktiválni kell.

V.3.9. A magasabb évfolyamba lépés feltétele

- Az előírt tanulmányi követelmények sikeres teljesítése, erről bizonyítvány kiállítása. Az előképzős bizonyítványba „megfelelt, nem felelt meg”, valamint a „Hangszeres tanulmányait megkezdheti” bejegyzés szükséges az első osztályba lépéshez. Első osztálytól legalább elégséges érdemjegy kell a továbbhaladáshoz. 1db elégtelen érdemjegy esetén a tanuló javítóvizsgát tehet. 2 db elégtelen esetén a nevelőtestület döntése szükséges a javítóvizsga lehetőségére.
- Elméleti és hangszeres osztályba sorolás nincs feltétlenül szinkronban egymással.

- Az igazgató engedélyével a zeneiskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményét egy tanévben vagy annál rövidebb idő alatt is teljesítheti a tanuló.
- Ha a tanuló önhibáján kívüli okok miatt nem tud eleget tenni a tantervi követelményeknek (huzamosabb betegség, tanév közben történő felvétel) az igazgató engedélyével osztályát folytathatja egy alkalommal a zenei tanulmányai alatt.

V.3.10. Művészeti próbákon és előadásokon való részvétel helyi rendje

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7. § (6) alapján az alapfokú művészeti iskola pedagógiai programja előírhatja, hogy a tanuló a kötelező tanórai foglalkozások keretében tanítási napokon nyolc és tizenhat óra között köteles részt venni művészeti próbákon és előadásokon. Az alapfokú művészeti iskola e feladatkörében a tanulók közismereti iskolai feladatait figyelembe véve határozhatja meg a kötelező részvételt a művészeti próbákon és előadásokon. Zeneiskolánk a próbákon és különböző előadásokon való részvételt a tanulókkal, szülőkkel és a közismereti iskolákkal minden esetben egyedileg egyezteteti, ha szükséges, hivatalos kikérővel igazolja a tanuló iskolai távollétét.

V.3.11. Alkalmazható kották (könyvek) és egyéb taneszközök kiválasztásának elvei

Az Alapfokú Művészetoktatás Alapprogramjának tantervi előírásai tartalmazzák az alapfokú művészeti iskolákban javasolt kották és segédeszközök jegyzékét, valamint tanszakokra, tantárgyakra lebontva a tantervi előírásokat és a követelményszintet. Intézményünk helyi tanterve ezekre az előírásokra épül.

Kották, tankönyvek kiválasztása:

- Legyen a tanárok számára hozzáférhető minél több olyan szakirodalom, mely a pedagógiai munkát segíti.
- Lehetőség szerint be kell szerezni mindazt a kottaanyagot, mellyel a tanítási órákon foglalkozhatnak.
- Feleljen meg a tanuló szakmai fejlettségének.
- A zenei anyag maximálisan segítse a tanuló hangszerjátékának fejlődését.
- Igényes tankönyv és kottaanyag álljon a tanulók rendelkezésére a megfelelő tudásszint elérésének biztosítása érdekében.
- A játszott zenei anyagnak tartalmaznia kell a gyermek korához igazodó, és a már meglévő tudásszintjére épülő technikai, előadásbeli és stiláris elemeket.
- Az évfolyamokra meghatározott követelményszinthez alkalmazkodjon a választott anyag.

- Pedagógusaink rendelkeznek saját kottatárral is, ebből is választanak tanítványaik számára tananyagokat.
- A kották és tankönyvek minősége tartós legyen, hogy több éven keresztül, több tanár és diák is használhassa.
- Felmenő rendszerben készülő kiadványok előnyben részesítése.
- A kották és tankönyvek elérhető áron beszerezhetőek legyenek.
- A nehezebb anyagi körülmények között élő tanulók részére a könyvtári kották használatát lehetővé kell tenni. A könyvtárban található kottákat, egyéb segédleteket a tanulók és tanárok számára is hozzáférhetővé kell tenni, melyről az iskolai könyvtárhasználat rendje ad útmutatást.

Hangszerek

- A tanuló érdeklődésének és igényének megfelelő hangszeres tudást kapjon.
- A tanulmányok idejére – a törvényi előírásoknak megfelelő mértékben – az iskola biztosítsa a megfelelő minőségű és méretű hangszert.
- A hangszert és kiegészítőket (húr, nád, stb.) biztosítsák a tanulók részére, térítés ellenében.
- A tanítás során használt hangszereknek és tartozékaiknak olyan állapotban kell lenniük, hogy a tanuló oktatását, fejlődését a hangszer elhasználódásából adódó hibák ne akadályozzák. Gondoskodni kell az iskola tulajdonát képező hangszerek tanévenkénti javíttatásáról, karbantartásáról. A javítás szükségességének felmérése a szaktanárok feladata. Megoldásához segítséget nyújt a művészeti iskola igazgatója.
- A lehetőségekhez mérten, a meglévő hangszerállományt bővítsék, illetve cseréljék jó minőségű hangszerekre.
- Szakmai tanácsokkal segítsék a szülőket, amennyiben gyermekük részére hangszert szeretnének vásárolni.

V.3.12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Alapfokú művészetoktatásban az iskola tanulóinak jelentős hányada vesz részt. Az intézményegység pedagógusai rendelkeznek a megfelelő szakirányú végzettséggel és szakképzettséggel. A művészeti iskola tanulói az elmúlt években megyei találkozón és fesztiválon vettek részt és értek el kiemelkedő helyezéseket.

Az esélyegyenlőségi intézkedések célja, hogy intézményünkben egyszerre javuljon az oktatás

eredményessége, hatékonysága, ugyanakkor továbbra is mindenki számára biztosított legyen a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés. Az iskola használható tudást, valamint a tudás és képességek folyamatos fejlesztését megalapozó alapkészségeket adjon minden gyermek számára, mindezt egyéni tantervvel kivitelezve.

Az egyik legfőbb törekvésünk, hogy a gyermekek nevelhetőségében fennálló jelentős eltérések ellenére minden gyermeknél egységesen kialakítsuk a legalapvetőbb ismereteket, alapkészségeket, a zenélést, mint alapértéket, beépítsük a személyiségfejlesztő tevékenységek folyamatába.

Az SNI-s gyerekek közül a diszlexiás gyerekek sikeres zeneoktatásához elsősorban a haladási ütem lassítását, az egyéni tantervet tekintjük kiindulópontnak, valamint nem zárjuk ki a hallás után történő memorizálás segítségének alkalmazását sem.

Feladatunknak tekintjük, hogy az SNI és a HHH vonatkozásában nagyon pontos naprakész kimutatással rendelkezünk, az utóbbi tekintetében az intézmény kimutatására hivatkozva.

Pedagógusaink továbbképzését beiskolázási terv alapján végezzük. A csoportos oktatást vezető kollégák tudatosan ismerkednek a kooperatív oktatásszervezéssel, a projektpedagógiával, valamint a korszerű oktatásszervezéssel, hogy tudásuk naprakész lehessen.

V.3.13.A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLÁK 2024			
I. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI			
<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>	<i>Mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>
tanterem, műterem, tanszaki műhelyterem	12 terem (ebből egy díszterem, és egy iskolai tanterem is egyben)	(berendezése az egyes művészeti ágaknál, tanszakoknál ismertettek szerint)	B127, C1, D2, D6, D7/1, D8, D9, D10, E102, E 202, E203, E 204.
intézményvezetői és intézményvezető-helyettesi, tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettesi iroda	1 db	(berendezése az iskoláknál ismertettek szerint)	D 7
iskolaitkári iroda	iskolánál	(berendezése az iskoláknál ismertettek szerint)	
számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	iskolánál tanáriban, számítástechnika teremben	iskolánként 1 felszerelés	ügyviteli feladatok ellátásához, perifériák pl.: multifunkciós eszköz (szkenner, nyomtató, fénymásoló), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon, stb.
nevelőtestületi szoba	1 db	(berendezése az előírások szerint)	D 7
könyvtár	iskolánál	(berendezése az iskoláknál ismertettek szerint),	

Taneszközök			
tárgyak, eszközök, információhordozók az iskola pedagógiai programjában előírt tananyag feldolgozásához	kották a könyvtárból kölcsönözhető, illetve kölcsönözhető hangszerek állnak rendelkezésre	évfolyamok, tanszakok, tantárgyak alapján a tanulói létszám figyelembevételével oly módon, hogy az iskola munkarendje szerint minden tanuló és csoport alkalmazhassa	az alapfokú művészetoktatás tantervi követelményei és a pedagógiai programban meghatározottak szerint az iskola által tanított tantárgyak esetében

kölcsönözhető hangszer	db
cselló	11
fagott	1
furulya	7
fuvola	31 + 6
piccoló	1
gitár	26
hegedű	18
klarinét	16
vadászkürtkürt	4
tenorkürt	2
szaxofon	5
trombita	7
zongora / pianínó/szintetizátor	15

II. NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK (berendezése az iskolánál ismertettek szerint)			
ZENEMŰVÉSZET (ZENEISKOLÁK)			
Eszközök, felszerelések	Meglévő mennyiség (db)	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
Helyiségek			
egyéni és kiscsoportos órák tanterme	12 terem (ebből egy díszterem, és egy iskolai tanterem is egyben)	a tanszakok és a tanulók létszámának figyelembevételével, az iskola munkarendje szerint az egyidejűleg megtartott egyéni és kiscsoportos foglalkozásokhoz szükséges számban	a fúvós és az ütőhangszerek, a jazz-zene és az elektroakusztikus oktatására használt helyiségek hangszigetelése, valamint az alapvető akusztikai szempontok figyelembevétele szükséges; 100 tanulóként min. 4 terem
csoportos órák, együttesek tanterme, próbaterme	1 szolfézs terem, valamint az iskola tantermei	a csoport, illetve az együttesek létszámának figyelembevételével, az iskola	a zenekar, kamarazene, énekkar helyiségei közös hasznosításuk is lehetnek; 100 tanulóként min. 2 terem

		munkarendje szerint az egyidejűleg megtartott csoportos foglalkozásokhoz szükséges számban	
hangversenyerem csatlakozó helyiségekkel	1 díszterem, ami zongoraterem is	iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1	figyelembe vehető más célra létesített (többcélú hasznosítás szempontjai szerint kialakított), nagyméretű terem is, amennyiben a hangversenyerem funkciójának megfelel

Helyiségek bútorzata, egyéb berendezési tárgyai és oktatási eszközei			
Egyéni órák, kiscsoportos órák tanterme			
<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>	<i>Mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>
tanári asztal	van	1	
tanári szék		1	
tanulói asztalok, székek	van	tanulók létszámának figyelembevételével	életkornak megfelelő méretben, mozgáskorlátozottak és gyengénlátók esetén állítható magasságú, dönthető lapú, peremes, egyszemélyes asztalok; gyengénlátóknál szükség szerint egyéni megvilágítási lehetőséggel; a mozgáskorlátozottak székei állítható magasságú ülőkével, lábtartóval
szekrény	van	tantermenként 1	
zongora vagy pianínó	van	tantermenként 1	legalább egy tanteremben 2 zongora vagy pianínó
zongoraszék	van	tantermenként 1	zongoratermekben 2
lábzsámoly	van	tantermenként 2	a gitár és a zongora (billentyűs) teremben
kottatartó állvány	van	tantermenként 2	
metronóm	van	tantermenként 1	
CD lejátszó, vagy digitális hanglejátszásra és kép megjelenítésére alkalmas eszköz	van (a zenetanár a saját telefonját is használja erre a célra)	100 tanulónként 1	hordozható
álló tükör	van	tantermenként 1	a fúvós, vonós, ütős és magánének tanszakok termeiben
tanított hangszer, tanulói használatra	van (fenti táblázatban)	az adott hangszert tanulók 30%-ának megfelelő számban iskolánként	kivéve a zongora, hárfa, orgona, valamint a mérete és súlya alapján kézi szállításra nem alkalmas

			hangszerek (vonós hangszerek esetében elsősorban a kisebb méretű tanulóhangszerek; furulyánál 25 tanulóként 1 garnitúra)
tanított hangszer	<i>van</i>	hangszerfajtánként 1	tanári használatra
hangszertartozékok	<i>van</i>	tanárok létszáma szerint 1 garnitúra évente	húr, vonószőr, nád stb.
hangfelvevő eszköz	<i>van</i>	100 tanulóként 1	
párológató	<i>nincs</i>	tantermenként 1	szükség szerint

Csoportos órák, együttesek tanterme			
<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>	<i>Mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>
tanári asztal	<i>van</i>	1	
tanári szék	<i>van</i>	1	
tanulói asztalok, székek	<i>van</i>	tanulók létszámának figyelembevételével	életkornak megfelelő méretben, mozgáskorlátozottak és gyengénlátók esetén állítható magasságú, dönthető lapú, peremes, egyszemélyes asztalok; gyengénlátóknál szükség szerint egyéni megvilágítási lehetőséggel; a mozgáskorlátozottak székei állítható magasságú ülőkével, lábtartóval
interaktív tábla és/vagy tábla	<i>van</i>	választás szerint tantermenként 1	elméleti, csoportos órák helyiségébe
digitális hanglejátszásra és képmegjelenítésére alkalmas eszköz	<i>van</i>	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	
számítógép internet elérhetőséggel, perifériákkal	<i>van</i> <i>fénymásoló, nyomtató, szkennel</i> <i>nélkül</i>	elméleti órák helyiségeibe 1	perifériák pl.: multifunkciós eszköz (fénymásoló, nyomtató, szkennel), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, stb.
nyomtató	<i>van a tanáriban</i>	200 tanulóként 1	
szekrény	<i>van</i>	tantermenként 1	
zongora vagy pianínó	<i>van</i>	tantermenként 1	
zongoraszék	<i>van</i>	tantermenként 1	
lábzsámoly	<i>van</i>	tantermenként 1	
zenekari pultok	<i>nincs</i>	iskolánként (székhelyen és telephelyen) az együttesek	együttesek helyiségébe

		létszámának figyelembevételével	
metronóm	<i>van</i>	tantermenként 1	
párológató	<i>nincs</i>	tantermenként 1	szükség szerint
hulladék szelektálására alkalmas gyűjtőedények	<i>van</i>	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	a települési szabályozásnak megfelelően annyi gyűjtőedény, amennyi az elkülöníthető hulladéktípusok száma

Hangversenyterem (csatlakozó helyiségekkel)			
<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>	<i>Mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>
szék	70	a terem befogadóképessége szerint	
zongora	1	1	
zongoraszék	2	1	
zenekari pultok	0	az együttesek létszámának figyelembevételével	

VI. A KOLLÉGIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

VI.1. A kollégium nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései

A kollégium az intézmény részeként megteremti a lehetőséget annak, hogy azok a pécsi középiskolás fiatalok, akik a nevelésben előnyben részesítik a keresztény hit és erkölcs értékeit, kollégiumi elhelyezéshez jussanak.

A kollégium együttműködik az érdekelt iskolákkal. Különös gondot fordít a keresztény, nemzeti elkötelezettség kialakítására, a hagyományok átadására, s ezzel erősíti az Egyházhoz, a hazához és a családnak való tartozás tudatát. Tevékenysége során kiegészíti a családi és iskolai nevelést, egyben szociális ellátást, biztonságot és érzelmi védettséget nyújt. A kollégium a megfelelő pedagógiai környezet biztosításával elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződését. Segíti az evangélium szellemének megfelelő gondolkodást önmagukról és felebarátikról. Erősíti a személyes döntés és felelősség vállalását, ill. a krisztusi szeretet és megbocsátás gyakorlását. Ezzel nyújt a katolikus kollégium támogatást a teljes emberi élet megéléséhez a társadalomban.

A katolikus kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy a tanulók számára – lakóhelyüktől és szociális helyzetüktől függetlenül – biztosítsa a minőségi tudáshoz és a keresztény szellemben történő neveléshez való hozzáférést, a szabad iskolaválasztáshoz való joguk érvényesülését. Így meghatározó jelentősége van az esélyteremtés és a társadalmi mobilitás elősegítésében.

Célunk, hogy a kollégiumi elhelyezés segítse az iskola épületétől nagy távolságra vagy hátrányos ill. veszélyeztetett környezetben élő diákok mindennapi iskolába járását, felkészülését, tanulmányaikban való előmenetelét és neveltségi szintjük növekedését.

Célunk, hogy lehetővé tegyük a diákok szocializációs fejlődését és az életkoruknak megfelelő iskolatípus céljainak megvalósítását.

VI.1.1. A kollégiumi nevelés főbb alapelvei

- az alapvető emberi és szabadságjogok, a gyermekeket megillető jogok érvényesítése, és a felelősségre ébresztés;
- a keresztény erkölcsi elvek megismertetése és életté váltása
- felelősség, bizalom, szeretet, segítőkészség és tapintat alkalmazása a nevelésben
- a katolikus oktatás nevelési hagyományainak, a nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása
- a tanulók aktivitásának, érdeklődésének formálása, fejlesztése, az öntevékenység és a közösségi önszerveződés támogatása
- tehetséggondozás, felzárkóztatás, pályaválasztás, életkezdés segítése

- együttműködés a szülőkkel, a partneriskolákkal
- a környezet esztétikus kialakítása, szociális és érzelmi biztonság megteremtése
- változatos és igényes művelődési és szabadidős tevékenységek biztosítása
- integrált nevelés megvalósítása
- egyéni bánásmód alkalmazása az életkori és személyiségre jellemző sajátosságok, különösen a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevételével
- nemzeti hagyományok, nemzeti önazonosság ápolása, fejlesztése
- a nevelőtestület pedagógiai, módszertani felkészültségének folyamatos fejlesztése
- egységes normarendszer kidolgozása a kollégiumi nevelésben résztvevő partnerek számára (szülők, tanulók, tanulócsoportok, kollégiumi és iskolai nevelőtestület, közvetlen és távolabbi környezet stb.)

VI.1.2. A kollégiumi nevelés célja

A kollégiumi nevelés célja a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésnek segítése, keresztény értékrenden alapuló személyiség- és közösségfejlesztés, a szabadidő kulturált eltöltése.

Kollégiumi nevelési munkánk célja, hogy:

- segítsük elő a diákok hitbéli elmélyülését, megszervezzük és biztosítjuk hitéletük alkalmait,
- segítsük hozzá őket a katolikus hit megismeréséhez, a szentségek megismeréséhez és vételéhez – közösségi és egyéni igényeik szerint,
- biztosítsuk számukra a közreműködésükkel is alakítható esztétikus, kulturált életteret, a keresztény értékrendet közvetítő „otthont”,
- biztosítsuk a diákok rendszeres, alapos, nyugodt tanulmányi munkáját,
- biztosítsuk a diákok igény szerinti zenei nevelését, testkultúrájuk fejlesztését, segítsük őket sportolási és testedzési igényeik kielégítésében,
- segítsük a diákokat szabadidejük tartalmas és értelmes eltöltésében, testi, szellemi és lelki fejlődésük lehetőségeinek megtalálásában és kibontakoztatásában,
- segítsük őket a koruknak és érdeklődésüknek megfelelő önképzésben, önnevelésben, önkormányzásban és érdekképviselésben.

A kollégiumi nevelő-oktató munka feladata, hogy:

- a fiatalokat a krisztusi szellemű otthon rendjével, tisztaságával és szeretet-léggörével vegye körül, s ezáltal empátiára, toleranciára, alkalmazkodni tudásra, a normák tiszteletére nevelje őket,
- kialakuljon egymás magától értetődő segítése, megbecsülése, kialakuljanak és megszilárduljanak általában is a diákok pozitív szociális képességei,
- erősödjön a kollégiumi közösség és erősödjének a kisebb közösségek,
- kialakuljon a tudásvágy, a kötelességtudat, a testi-lelki tisztaság és a tanulás szeretetének semmivel nem helyettesíthető, előrevivő érzülete.

Az otthonjelleg erősítése

A kollégium az ott lakók második otthona. Az otthonosság a nevelőtanárok részéről az egyén iránti személyre szóló figyelmet igényli. Új kollégistáinkra hatékonyabban figyelünk oda, az elsős tanulók egyéni nehézségeit megértéssel kezeljük.

Arra törekszünk, hogy a tanulók között szeretet és bizalomteljes viszony alakuljon ki, hogy fejlődjenek, erősödjének a társas kapcsolatok.

Az otthonosság folytonos erősítése megköveteli a tárgyi feltételek szüntelen javítását.

Természetesen a feltételek javítása mellett hasonló igényességgel kell megkövetelni a kialakított esztétikus környezet megóvását, állagmegőrzését is. A nevelés folyamatát a diákok iránti felelősség és szeretet hatja át. Ismerni kell a növendékek törekvéseit, vágyait, véleményét a tanulásról, munkáról, a másik nemről, a jövőről és önmagáról.

A nevelői szeretetnek az igazságosság és a segítőkészség éppúgy jellemzője, mint a követelés. Az elnéző szeretettel ugyanis visszaélnak a tanulók, a gyengédséget gyengéséggnek, a megértést minden megengedésének tarthatják. A nevelőtanári munkához nagyfokú türelemre van szükség. Olyan türelemmel kell rendelkezniük, amelyben erő, bizalom és szigor egyaránt benne található. A jó szándékú közeledés szükséges tanulóink problémáinak megoldása érdekében.

Helyzetünkből adódóan megismert intimitások diszkrét kezelése, a bizalmas beszélgetés stílusának megválasztása, az ügyes háttérbe húzódás mind-mind a pedagógiai tapintat körébe tartozik. Pedagógiai tapintaton a helyes cselekvés iránti érzéket, a jól megválasztott stílust, az elfogadható viszonyokat értjük, amikor a tanár és növendék tudja hol a határ. A megfelelő nyugodt, kiegyensúlyozott léggör megteremtése alapvető feladat. A tanár-diák kapcsolatban meghatározó a kétoldalú bizalom.

VI.2. Kollégiumi felvétel és átvétel helyi szabályai

A kollégiumi felvételi kérelem benyújtásának feltétele az iskolai tanulói jogviszony, valamint a kollégium szellemiségének megfelelő életvitel. A kollégiumi tagsági jogviszony a kollégiumi felvétel vagy átvétel útján keletkezik.

A Szent Margit Ciszterci Kollégiumba felvételt a tanulók egyéni írásos úton kérhetik az iskolai továbbtanulási lapon, vagy egyéni kérelem alapján. Kiskorú tanuló kollégiumi felvételét a szülő vagy gondviselő személyesen, a kollégium által megjelölt időpontban írásban kérheti, nagykorú tanuló saját írásbeli kérelme alapján (szülő/gondviselő aláírásával) jelentkezik.

Felvételről a főigazgató dönt egyeztetve a kollégiumi igazgatóval.

A kollégiumi felvétel egy tanévre szól. A felvételt minden tanévre újra kell kérni.

A kollégium lakói minden év május 15-ig kérhetik újbóli felvételüket.

A megújított kérelem elbírálása a nevelőtanár javaslatára - a diákönkormányzat véleményének meghallgatása után – a főigazgató joga és feladata.

A kollégiumi felvétel az alábbi szempontok alapján történik:

- tanulmányi munka - képesség szerinti eredmény,
- az előző tanévben tanúsított magatartás,
- szociális helyzet figyelembe vétele,
- a lakóhely távolsága, bejárás nehézségei,
- közösségi tevékenység,
- kollégium katolikus szellemiségének elfogadása.

A kollégium iránti kérelem és elbírálásának elvei:

- a fenntartó intézményében tanuló leány (Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma) elhelyezése elsőbbséget élvez
- katolikus életmódot folytató gyermek elsőbbséget élvez
- veszélyeztetett gyermek elsőbbséget élvez

A kollégiumba felvett tanulók foglalkozásra történő beosztásáról a kollégium igazgatója dönt a kollégium nevelőtestület véleménye alapján.

A kollégiumi felvétel iránti kérelem elutasítása nem lehet fegyelmezési eszköz.

A felvételtől, illetve az elutasításról a szülőket az igazgató írásban értesíti.

A felvétel elutasítását az igazgató indoklással határozatba foglalja. E határozatnak a fellebbezési joggal kapcsolatos tájékoztatást is tartalmaznia kell.

VI.3. A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

VI.3.1. A kollégiumi tevékenység szerkezete

VI.3.1.1. Napirend:

6 ³⁰	Ébresztő
6 ³⁰ – 7 ³⁰	Tisztálkodás, rendrakás, felkészülés az iskolára.
6 ³⁰ – 8 ⁰⁰	Reggeli
7 ³⁰	A beteg tanulók jelentkezése az orvosi rendelőnél, ezt követően a beteg tanulók jelentkezése a tanáriban.
12 ⁰⁰ – 16 ⁰⁰	Ebéd, szabad kimenő. (Az elhúzódó délutáni elfoglaltság miatt később érkező tanuló reggel kötelező jelenteni a konyhán, hogy az ebédjét tegyék félre).
16 ⁰⁰ – 17 ⁰⁰	Stúdium I.
17 ⁰⁰ -17 ²⁰	Stúdium közti szünet
17 ²⁰ -19 ⁰⁰	Stúdium II. A kötelező tanulószobai stúdium alól felmenthetők: érettségizettek * 4,51- 5,00 átlaggal rendelkezők (kivéve 7-9. évfolyam) ** érettségire készülők az utolsó félévben
18 ⁴⁵ – 19 ³⁰	Vacsora
19 ⁰⁰ –	Esti kimenő
20 ³⁰ – 21 ³⁰	Létszámellenőrzés, kollégiumi foglalkozások, programok
21 ⁰⁰	Esti ima
21 ³⁰ -22 ⁰⁰	Felkészülés a takarodóra, tisztálkodás, átöltözés stb.
22 ⁰⁰	Lefekvés, villanyoltás, elcsendesedés
Megjegyzés:	
19 ³⁰ – 21 ³⁰	Stúdium a kijelölt teremben a tanulni szándékozók számára, illetve akiknek a kollégiumi tanár előírja.
21 ³⁰	További tanulási lehetőség, a kijelölt teremben, a kollégiumi tanár engedélyével.

Az érettségizett tanulóink a délutáni iskolai elfoglaltságok miatt és a különböző helyen és időben zajló szakmai gyakorlati foglalkozások miatt, délutáni programjainkon nem mindig tudnak részt venni, számukra a stúdiumot nem tudjuk kötelezővé tenni.

A kollégium – igazodva a közoktatási törvény rendelkezéseihez – a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket – annak céljától, jellegétől függően – csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi. Külön figyelmet fordít a nemzeti és etnikai sajátosságokra.

A kollégium megteremti a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, kulturális, sport és egyéb szabadidős tevékenységek, diákkörök, szakkörök működésének feltételeit.

A kollégium a nevelési és oktatási feladatainak elvégzéséhez különböző egyéni és csoportos foglalkozásokat szervez, melyeken a tanulók kötelező, kötelezően választható és szabadon választható formában vesznek részt.

A kollégium a tanulók napi életének kereteit az egyéni és életkori sajátosságoknak megfelelően szervezi. Az alapprogramban megfogalmazottak tág teret engednek az intézmények szakmai önállóságának, hiszen a kollégiumi nevelés általános kereteit határozzák meg, de ugyanakkor megjelölnek bizonyos foglalkozásokat, azok céljait feladatrendszerét és követelményeit is.

A foglalkozások 60%-ában- a csoportvezető pedagógus - a felsorolt témaköröket köteles beépíteni.

A foglalkozások célja a kollégista személyiségének, hitének, etikai és esztétikai ismereteinek, jellemének, identitás-tudatának, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása és fejlesztése.

A kollégiumi foglalkozási programterv lehetőség a kollégistáknak és a kollégiumi tanároknak arra, hogy a közoktatás és a szakoktatás kevésbé hangsúlyos ismereteiből adjon olyan válogatást, amely kihat a kollégiumra, a kollégista életére, tanulására, életvitelére, szabadidejének eltöltésére, alkalmazkodóképességére, konfliktuskezelésére, személyiségének sokoldalú fejlődésére, kereszténységének megélésére éppúgy, mint az élethosszig tartó tanulási igény kialakítására.

A fentiekben előírt foglalkozások az alábbi témák köré csoportosítandók:

VI.3.1.2. Heti foglalkozási rend:

<i>Heti 13 óra</i>	<i>Heti 1 óra</i>	<i>Heti 1 óra</i>	<i>Rendszeresen</i>	<i>Rendszeresen</i>
Felkészítő foglalkozások	Kötelező csoport foglalkozások	Kötelezően választott foglalkozások	Egyéni törődést biztosító és szabadon választott foglalkozások	A kollégiumi élet szervezésével összefüggő foglalkozások

VI.3.2. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

VI.3.2.1. Tanulást segítő foglalkozások

➤ a napi felkészülést szolgáló tevékenység közvetlen tanári irányítással, meghatározott időkeretben, nyugodt felkészülést biztosító tantárgyi környezetben csoportos, illetve egyéni foglalkozás keretében történik;

➤ a differenciált képességfejlesztés – a valamilyen okból lemaradt tanulók felzárkóztatása, valamint a kiemelkedő képességű tanulók gyorsabb haladásának biztosítása – szervezeten, a kollégiumnak az iskolákkal együttműködve kialakított programja alapján történik; az iskolában szerzett ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében a kollégium különböző tehetséggondozó műhelyeket, diákköröket szervez;

➤ Tehetséggondozás, tehetségvédelem

A kollégium feladatai közé tartozik a tehetséges tanulókkal való differenciált képességfejlesztés. Az egyéni fejlesztés egy közösen kialakított program alapján történik. A részterülettel megbízott kollégiumi pedagógus kiválasztja, gondozza, figyelemmel kíséri a tehetséges fiatal fejlődését, rendszeresen konzultál a szülővel, az iskolai pedagógusokkal vagy egyéb szakemberekkel. Közös stratégiát alakítanak ki személyre szabottan, a tanuló hatékony fejlesztése érdekében.

A kollégium biztosítja azt a szakmai, tárgyi feltételrendszert, amelyek felhasználásával a tanuló gyorsabb képesség-és tudásfejlődését szolgálja.

Tanév elején tájékozódunk a tanulók szociális helyzetéről, egyéni beszélgetéssel, felméréssel, írásos bemutatkozással. Ez alapján, valamint a tanulmányi eredmény figyelemmel kísérésével választjuk ki a tehetséges diákokat.

A kiválasztott tanulóknak segítünk a művelődési szokásaik kialakításában a kollégium által biztosított kedvezményes kulturálódási lehetőségekkel (színházlátogatás, előadói estek, koncertek, képzőművészeti események stb.).

A kollégiumi versenyeken, szabadidős programokon való rendszeres megmérettetés ugyancsak a kitűzött célt szolgálja.

VI.3.2.2. A tanulókkal való törődést biztosító foglalkozások

➤ a személyes törődést biztosító, vallásosságot elősegítő foglalkozásokon a tanulók feltárhatják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére

➤ a csoportfoglalkozások keretében elsősorban a tanulócsoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek megbeszélése, értékelése történik; a foglalkozások célja, hogy a tanulók elsajátítsák a mindennapi élettel kapcsolatos ismereteket, a közösségi együttélés normáit, a szociális viselkedés alapvető szabályait; a konfliktuskezelő képességet; a tanulók életének, egészségének védelme érdekében hangsúlyt kap a prevenciós tevékenység (balesetek-, káros szenvedélyek – dohányzás, alkohol, illetve drogfogyasztás, stb.)

➤ a vallásosságot elősegítő foglalkozásokon, szentmiséken, közös imákon, előadásokon, beszélgetéseken, diákkörökön, továbbképzési lehetőségeken szerepet kap a hit alapvető tanításainak elsajátítása, a keresztény értékrendszer megismertetése és gyakoroltatása

➤ minden nevelő tevékenységet áthat a hit és a keresztény erkölcs

VI.3.2.3. Szabadidős foglalkozások

➤ a szabadidős foglalkozásokon meghatározó szerepet kap az egészség és kulturált életmódra nevelés, az önkiszolgáló képességek fejlesztése, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolása

➤ a foglalkozások során hangsúlyt kap a gyermekek irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek fejlesztése, a kollégiumban élő nemzeti, etnikai kisebbségekhez tartozó tanulók anyanyelvi, nemzetiségi kultúrájukhoz való kötődésének erősítése

➤ a kollégium által szervezett kirándulások során a tanulók megismerik történelmi, kulturális és természeti értékeinket; a különböző rendezvények erősítik a kollégiumi közösséget

➤ a kollégium szakmai foglalkozások szervezésével segíti – a működésében fontos szerepet betöltő, az önkormányzati rendszerbe illeszkedő – diákkörök fejlődését

VI.3.2.4. Keresztény értékrend szerinti szabadidő szervezése

➤ közös vallásos gyakorlatok: közös imák, lelki napok, közös szentmisék;

➤ a nevelőtanár nemcsak munkakört tölt be, hanem személyes példaadással, megszólíthatósággal a tanulókkal való személyes törődést biztosít;

➤ egyházi év jeles napjairól gyűjtő munka - faliújság

➤ vallás-etikai előadások a kollégisták számára;

➤ filmklub –mit érdemes nézni, mit nem;

➤ kézműves foglalkozás;

➤ Vöröskereszt

➤ Istenes versek az irodalomban – versenyek;

➤ újságszerkesztés;

➤ egyházi jellegű kirándulások, lelki napokon való részvétel szorgalmazása;

➤ bibliakör, szentek élete, imakörök, egyházi énekek, vallási életet elősegítő tevékenységek (imák, szokásrend, hagyományok), missziós tevékenység;

A kollégium pedagógiai programjában meghatározza a tanulók számára kötelező, választandó, illetve választható foglalkozások körét.

A kollégiumi csoportfoglalkozások témaköreit a KOLLÉGIUMI CSOPORTFOGLALKOZÁSOK HELYI NEVELÉSI PROGRAMJA tartalmazza.

A kötelező csoportfoglalkozások száma: heti 1 óra. A csoport éves foglalkozási tervét a csoportfelelős nevelőtanárok készítik el a kollégiumi nevelési terv és az éves munkaterv alapján, az 7-11. évfolyamon 37 nevelési hétre, a 12. évfolyamtól pedig 33 nevelési hétre.

VI.4. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Mivel a személyiség kibontakozása környezeti hatások erőterében folyik, a kollégiumi pedagógiai folyamat egészének és minden tevékenységekörének végső célja az önismeret és önnevelés kibontakoztatása, a szociálisan értékes és egyénileg is eredményes magatartás- és tevékenységformák kialakítása.

Feladataink:

- Csoportfoglalkozások és egyéni beszélgetések során igyekszünk tanulóinknak olyan ismereteket nyújtani, amelyek segítik önmaguk minél jobb, reális megismerését és értékelését.
- Minden kollégistának lehetőséget kínálunk és segítséget adunk a demokratikus önirányítás, önszerveződés, a különféle közösségi tevékenységek szervezésére és végzésére. Fejlesztjük az érdekérvényesítő képességet, a kritika és önkritika képességét, a döntések előkészítésében való részvétel készségét.
- Valamennyi kollégista egyéni munkáját, a kollégiumban kialakult kapcsolatrendszerét, a közösségért végzett tevékenységeit rendszeresen értékeljük.

A kollégium nevelési tevékenység- és hatásrendszere az ott élők testi és lelki egészségének belső életmódigényként kialakítását, megőrzését és fejlesztését tűzi célul.

A kedvezőtlen szociális, gazdasági, családi és iskolai hatások, az érték- és normaválság, az egyre több családban észlelhető életvezetési problémák miatt növekszik fiataljaink feszültség szintje. Nagyobb odafigyelést igényel kollégiumunkban is, hogy időben felismerjük, és lehetőségeink szerint segítsük ezeket a tanulókat.

Célunk:

Gyermekeink tudással, érzelmi viszonyulásokkal, készségekkel, - mentálisan is megerősítve - önmaguk legyenek képesek a rájuk leselkedő veszélyeket felismerni: drog, alkohol, dohányzás, bűnözés stb. Feladatunk a megelőzés, a veszélyeztetettség időbeni felismerése, a segítségnyújtás.

A prevenció kiemelt feladat! Ennek megvalósítása a pedagógiai folyamat teljes egészét átfogó tudatos munka. Biztos alapot ehhez az ép környezet és az egyensúlyban lévő testi-lelki egészség összhangja adhat.

- Nagy hangsúlyt fektetünk a helyes táplálkozási szokások (étkezési napirend, hideg-meleg ételek aránya stb.) kialakítására és a kulturált étkezés (elemi ismeretektől, mint evőeszköz használat az ünnepi alkalom, mint esztétikus terítés) elsajátítására.

- Az öltözködés, tisztálkodás, testápolása, a higiéniai szabályok betartására nevelés, a személyes és közvetlen környezet tisztasága, rendje- a különféle nemek és korcsoportok miatt is - folyamatos mindennapi munkánk szerves része.
- Rendkívül fontos feladatunk a különféle prevenciók, egészségmegőrző szokások fejlesztése, a káros szenvedélyek (dohányzás, szeszital, kábítószer fogyasztás) kialakulásának megelőzése, olykor a szülői engedékenységgel szemben is fellépő szigorra. Ugyanakkor alapvető nevelési eszköznek nem a tiltást, szabályozást, hanem a meggyőző érveket és a személyes példát tartjuk.
- Tanulják meg az elhárító magatartásmódokat, legyenek képesek életük tudatos alakítására.
- Nevelőmunkánk során kiemelt hangsúlyt kap az önismeret-fejlesztés, a tanulók erkölcsiségének alakítása. Önmaguk és mások tiszteletére nevelés, a szociális érzékenység, a környezetért érzett felelősség, a humánus értékeket védő magatartás fejlesztése. (Ezen feladatok megvalósítását szolgálja kollégiumunk hagyományrendszere, a szabadidő hasznos eltöltése is.)
- A prevenció szoros kapcsolatot tesz szükségessé azokkal a szervekkel, intézményekkel, melyeknek szakszerű támogatására számítunk: Mentálhigiénés Programiroda, Rendőrség, ÁNTSZ, Gyermekvédő Liga, Vöröskereszt. Segítségüket elsősorban ismeretterjesztő előadások megtartásában, tanulóink tréningeken való részvételi lehetőségében igényeljük.
- A veszélyeztetettség időbeni felismerése fontos feladatunk. Meghatározó szerepe ebben a csoportvezető nevelőtanároknak van. Ők veszik észre először, ha a tanuló teljesítményében, viselkedésében vagy kapcsolataiban zavar van. Törekednünk kell az okok mielőbbi kiderítésére és a megfelelő segítségnyújtásra.
- Számítunk a szülők és a diákközösségek segítő együttműködésére is. Az iskolai osztályfőnökkel konzultálunk, a hátrányos helyzetű közös tanítványaink körülményeiről.
- Szükség esetén megkeressük az illetékes önkormányzatot és az arra hivatott szerv - Családsegítők, Gyámügyi Iroda, Gyermekjóléti Szolgálat és a karitatív szervezetek - bevonásával minden információt és segítséget megadunk, hogy csökkentsük a veszélyeztetett és hátrányos helyzetből adódó negatív hatásokat (nevelési, étkezési, tankönyv segélyek).
- Törekszünk arra, hogy a segítségre szoruló tanulóink és szüleik bizalommal fordulnak hozzánk.

A tanulás, az iskolai munkára való folyamatos felkészülés meglehetősen egyoldalú szellemi tevékenység. Az egészséges életmódhoz hozzátartozik az, hogy kollégiumi tanulóink sportoljanak, játsszanak, friss levegőn sétáljanak, mozogjanak, fizikai megterheléssel járó tevékenységet folytassanak.

Tudatosítanunk kell bennük, hogy a mozgáshiány a többi civilizációs ártalommal együtt egyre több betegség okozója. Kíváncsú, hogy diákjaink eljussanak a sportimmunizáló,

egészségmegőrző, prevenciós értékének felismerésére. A játéknak és a sportnak a sokféle kedvező testi hatás mellett nagy befolyása van a tanulók erkölcsi, jellembeli fejlődésére is.

A sportolás rendelkezésre álló feltételei intézményünkben:

- az iskolával közösen használt tornaterem és az udvari sportpálya
- egyéni sporteszközök /labdák, tollaslabdák, teniszlabdák stb./
- úszás /a közelben gyorsan elérhető és megfizethető uszodák vannak/
- a nevelőtanárok segítik a sportolást
- igény szerint aerobic, torna és futási lehetőség
- esténként tetszés és igény szerint kosárlabda, röplabda, gimnasztika
- kiegészítő sportágak /asztalitenisz, tollaslabda, sakk stb./
- kondicionálóterem használata

VI.5. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenységek elvei

VI.5.1. Felzárkóztatás, a tehetségek kiválasztása és gondozása, a pályaaorientáció segítése

A kollégium olyan változatos szervezeti és módszerbeli megoldásokat alkalmaz, amelyek segítségével az egyes tanulók közötti műveltségi, képességbeli, felkészültségi, neveltségi különbségeket kezelni képes.

A kollégium feladata a tanulók képességeinek felismerése, és kibontakoztatásuk segítése. Támogatja a tanulásban elmaradt tanulókat, létrehozza a tehetséges tanulók kiválasztására szolgáló rendszerét, segíti a tehetséges tanulókat képességeik továbbfejlesztésében, tudásuk bővítésében. Egyrészt képességfejlesztő szakköröket indítunk (kézműves), másrészt a tananyag gazdagítását segítő foglalkozásokat szervezünk. (színházbarátok-köre, zöld-klub, biblia-kör, nyelvi szakkörök). Tehetséges diákjainkat indítjuk a kollégiumok részére szervezett különböző vetélkedőkön, versenyeken. (helyesírási verseny, szavalóversenyek, városismereti-történelmi verseny, sportvetélkedők, Megyei Ki-mit-tud?).

Nagy gondot fordítunk a felzárkóztatásra, mert az elsős tanulók igen nagy tudásszintkülönbséggel érkeznek. Felzárkóztatás folyik: matematikából, kémiából magyar nyelv és irodalomból, történelemből, biológiából és hittanból.

A kollégium – az iskolákkal együttműködve – valamennyi tanulója számára lehetővé teszi az egyes szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a választott életpályára való felkészülést.

Diákjaink a Dél-dunántúli Regionális Munkaügyi Központban a FIT (Foglalkozási Információs Tanácsadó) által szervezett szakbemutatón és képességvizsgáló foglalkozásokon vesznek részt.

Meghívjuk régebben végzett diákjainkat az általuk választott szakma bemutatására.

A következő kompetenciák fejlesztése szükséges: anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikáció, esztétikai- művészeti tudatosság, kifejezőkészség, hatékony, önálló tanulás, digitális kompetencia

VI.5.2. Énkép, önismeret, szociális képességek fejlesztése

A kollégium – mint közösségi helyszín – a nevelési folyamat során hangsúlyt helyez a pozitív közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek (empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőkészség stb.) fejlesztésére. Segíti a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértését, különös figyelemmel a nemzeti, etnikai kisebbségi és vallási sajátosságokra. A kollégiumnak feladata a családi életre (a családtagi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra stb.) nevelés. E feladatok megvalósításában megfelelő teret kap a kollégiumi diákönkormányzati rendszer.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: szociális, kommunikációs és állampolgári kompetencia.

VI.5.3. A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése

Az eredményes és hatékony ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztése érdekében a kollégium lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Kiemeli a tanulási motívumok – a csodálkozás, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyának – fejlesztését, hangsúlyt helyez annak előmozdítására, hogy az ismeretek elsajátítása ne csak kötelességként, hanem igényként is fogalmazódjon meg a tanulóban, s így életprogramjuk részévé váljon. (A tanulással és a megszerzett tudással embertársaikat, szolgálják.)

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: hatékony, önálló tanulás, matematikai kompetencia és digitális kompetencia.

VI.5.4. Kulturált életmódra nevelés, koherens világnépek kialakulásának segítése

A kollégiumi nevelés bővíti a tanulók ismereteit az egyetemes emberi civilizációról. Természeti és társadalmi ismeretek átadásával, művészeti élményekkel segíti a világban való tájékozottság a személyes és szociális azonosságtudat fejlődését. A kollégium kiteljesíti a nemzet, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek kultúrájának, értékeinek tiszteletét, a nemzeti, történelmi és vallási hagyományok megismerését és ápolását, ezzel is erősítve a tanulók hazaszeretetét.

A kollégiumi nevelés elősegíti a tanulóknál az Európai Unió polgár identitásának kialakulását, bemutatja az Európai Unió tagság révén megnövekedett lehetőségeket, kihívásokat és a kollégium a programjaival és kapcsolatépítésével elősegíti azok intézményes és személyes hasznosítását.

A következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: esztétikai-művészeti tudatosság, kifejezőképesség, szociális és állampolgári kompetencia, idegen nyelvi kommunikáció, digitális kompetencia.

VI.5.5. Társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése

A kollégiumi nevelés segíti az önálló életvitel kialakítását, a majdani családi háztartás és gazdálkodás tervezését, a tudatos fogyasztóvá válást, eligazodást a mindennapi életben, a gazdaság és a pénzgazdálkodás világában.

A diákönkormányzati tevékenység által segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

A következő kompetenciák fejlesztése szükséges: Szociális és állampolgári kompetencia, kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia, természettudományos kompetencia.

VI.6. A hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások terve

A hátrányos helyzetű tanulóinkra igyekszünk különös figyelmet fordítani. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy egyéni vagy csoportos felzárkóztató foglalkozáson vegyenek részt. A felzárkóztatás legtöbbször egyéni foglalkozás keretében történik, de vannak esetek, amikor 3-4 fős csoportok kialakítása a célszerűbb.

A kollégiumi nevelőtanár feladatai közé tartozik a hátránnyal induló tanulók napirendjének, tanulásának megszervezése.

A korrepetáló, felzárkóztató foglalkozásokat minden tanuló igénybe veheti.

Lehetőség van tanulóinknak az önképzésre, melyben segítséget nyújt a kollégium könyvtára és a számítástechnika terem.

Egész tanévben a csoportfoglalkozások keretén belül differenciált, egyéni fejlesztési tervek alapján kapnak felzárkóztató megsegítést a tanulók.

A csoportfoglalkozások megfelelő témái is segítik a felzárkóztatást:

- a kollégiumi tanulás jellemzői, különböző tanulási módszerek a kollégiumban
- különböző tanulási technikák és módszerek megismerése
- az eredményes tanulás pszichikai feltételei
- pályaorientáció

A foglalkozásokon szert tesznek olyan emberismeretre, konfliktuskezelési technikákra, alkalmazkodóképességre, amelynek révén képesek lesznek elsajátítani az együttműködés szabályait.

A tehetséggondozó műhelyek programjai sok téren nyújtanak készség - ill. képességfejlesztést (Kézműves szakkör - kézügyesség, esztétikai érzék, kreativitás fejlesztése, Sütés-főzés – kézügyesség, kommunikáció fejlesztése, Mozdulj! sportkör - mozgás fejlesztése,)

A tartósan rossz anyagi körülmények között élő gyerek felszereléssel, ruhával történő támogatását megszervezzük.

Felvilágosítást adunk a szociális juttatások lehetőségeiről.

VI.7. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

VI.7.1. Diákönkormányzat (DÖK)

A diákönkormányzat jó szervezeti keretet ad a diákok számára a demokratikus intézményrendszer működésének gyakorlására. A tanulók igényeinek, kollégiummal szembeni elvárásainak ismeretében közreműködik az éves tanulási és foglalkoztatási terv kidolgozásában. Segít a különböző rendezvények előkészítésében, lebonyolításában, önálló programokat szervez.

Alapszabálya:

1. A DÖK önkormányzati elven működő, érdekvédő és képviselő szervezet.
2. A DÖK célja:
 - a kollégiumban élő diákok érdekeinek védelme és képviselete;
 - részükre programok szervezése, a helyi hagyományok ápolása;
 - a demokratikus közélet szabályainak megismerése és megismertetése a diákok körében;
3. A DÖK rendezvényein joga van minden kollégistának részt venni, véleményt nyilvánítani, javaslatot tenni, valamint érdekvédelmet kérni.
4. A DÖK képviselőtestületébe a kollégium minden diákja választhat és maga is különböző tisztségekre választható.
5. A DÖK tagjai a csoportképviselek, az elnökségi tagok és az elnök.
6. A DÖK legfőbb szerve a demokratikusan választott öt tagú elnökség, melynek munkáját az elnök irányítja. Az elnökséget és az elnököt a kollégiumi közgyűlés titkos szavazással választja meg.
7. Az elnök képviseli a diákönkormányzatot, gondoskodik a határozatok végrehajtásáról.
8. A DÖK egyetértési jogot gyakorol
 - a kollégiumi házirend elfogadásakor, illetve módosításakor;
 - a kollégium szervezeti és működési szabályzatának a diákokat érintő valamennyi kérdésének elfogadásakor és módosításakor.
9. Közreműködik az éves tanulási, foglalkoztatási terv kidolgozásában.

Működése:

1. Az elnökség a csoportképviselőkkel havonta egyszer ülést tart.
2. A DÖK munkáját patronáló tanár segíti.
3. A tanév első ülésén elkészíti és elfogadja az éves munkatervet.
4. Az elnökség irányításával a kollégium hagyományos rendezvényeit szervezi:
 - Az új kollégisták tájékoztatása a kollégiumi életéről, diákjogokról, kötelességekről, a DÖK működéséről.
 - Az új kollégisták játékos – „beavató” – vetélkedőjének szervezése, levezetése.
 - A Házirend évenkénti felülvizsgálata.
 - Városi, megyei sport- és kulturális rendezvényekre résztvevők szervezése.
 - A „Szíren kupa” megyei kollégiumok közötti női futball bajnokság szervezése.
5. Részt vesz a városi DÖK programjain, kapcsolatot tart a város kollégiumainak diákönkormányzatával.
6. Évente kétszer közgyűlést hív össze, amelyen a DÖK és a kollégium képviselői beszámolnak az eltelt időszak eredményeiről, a házirendben meghatározottak végrehajtásának tapasztalatairól. A közgyűlésen a diákok a kollégium életét érintő ügyekben kérdéseket intézhetnek a DÖK ill. a kollégium vezetőségéhez.
7. Az elnök és az elnökségi tagok mandátuma visszavonásig, ill. kollégiumi tagságuk megszűnéséig tart.
8. A csoportképviselőket a tanulócsoportok évente választják.

VI.7.2. A művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

- biztosítani a passzív (befogadó) és az aktív (cselekvő) részvételi lehetőséget
- egyéni és csoportos kezdeményezések felkarolása és támogatása
- programok szervezésénél a csoportfoglalkozások témaköreinek figyelembevétele
- a mindennapi testedzés, mozgás feltételeinek biztosítása
- a csoportok közötti versenyek rendezése a közösségépítés szolgálatában
- a kollégiumon kívüli lehetőségek maximális kihasználása

VI.8. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

Közreműködünk a tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében.

Ennek során együttműködünk a gyermekjóléti szolgálattal a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó más személyekkel, intézményekkel, hatóságokkal.

Szeptember-október során a csoportvezetők - egyéni beszélgetések, egyéb jelek, jelzések stb. alapján - meghatározzák az érintettek körét.

Havonta öt kollégista étkezési támogatásban részesül (A vállalkozó ingyenes étkezést biztosít a csoportvezetők által kijelölt diákoknak)

Évek óta kapcsolatot tartunk a Pécsi Jótékony Nőegylettel. Félévente nevelőtestületi javaslat alapján két legjobban rászoruló kollégistának biztosítják az étkezést.

Az esélyegyenlőség jegyében ingyenes színház- és múzeumbelépőt biztosítunk a hátrányos helyzetű gyerekeknek.

Szociális alapunk lehetővé teszi, hogy nehézsorsú diákjainknak rendkívüli segínyt adhassunk.

Ha az intézmény a tanulókat veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, akkor segítséget kér a gyermek állandó lakhelye szerint illetékes gyermekjóléti szolgálattól, ennek hiányában a jegyzőhöz fordul.

Ennek hivatalos útja:

A csoportvezetők tájékoztatják a kollégistákat, hogy milyen problémával hol, milyen időpontban, milyen gyermekvédelmi intézményeket kereshetnek fel. A gyermek - és ifjúságvédelmi felelőst értesítik - az iskolai pedagógusok, szülők, nagyszülők vagy a tanulók jelzése, illetőleg a velük folytatott beszélgetések alapján- megismert veszélyeztetett tanulókról, aki - a veszélyeztető okok feltárása érdekében- felkeresi a gyermekjóléti szakszolgálatot, illetőleg a területileg illetékes jegyzőt.

A gyermek és ifjúságvédelmi felelős a gyermekjóléti szolgálat kérésére részt vesz az esetmegbeszéléseken.

A tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi a tanuló lakó – ill. ennek hiányában - tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál, vagy az önkormányzat rendeletében meghatározott szervnél. Szükség esetén javaslatot tesz a támogatás természetbeni ellátás formájában történő nyújtására. Nyomon követi a nagy család- és kiegészítő támogatásban részesülő tanulók nyilvántartását.

VI.9. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve

VI.9.1. A kollégium hagyományinak kialakítása, hagyományőrzés

Egy-egy kollégium sajátos arculatát meghatározza a hely, a hely szelleme, névadója, a hagyományok, a belső rend. A mi leánykollégiumunknak történelme van: 1997-ben ünnepelte a Miasszonyunk Rend fennállásának 400. évfordulóját. Sok ezren éltek, tanultak itt a megkopott, patinás épületben. Ma a Ciszterci Rend az intézmény fenntartója.

Évek során alakultak ki azok a közösségi formák, amelyek értékesnek bizonyultak, amelyeket hagyományként őriztünk, szükség szerint alakítottunk és évről-évre átadtunk az elsősöknek. Ezzel azt szeretnénk elérni, hogy kollégistáinknak legyen „mi-tudata”, legyenek büszkék kollégiumunk, hagyományaira, értékeire, sikereire. Mindezt a kollégium rendezvényeinek szervezésével próbáljuk elérni. Minden tanév szentmisével és évnyitó közgyűléssel kezdődik, amelyen visszatekintünk az előző év tanulmányi helyzetére és szobarendjére, értékeljük a különböző tevékenységeket, s felvázoljuk az előttünk álló feladatokat, programokat. Megfelelő előkészítés után kerül sor az elsős tanulók játékos vetélkedőjére. A diákönkormányzat részvételével szervezzük meg októberben az Őszutó Kollégiumi Napokat. Ez a sokszínű, változatos programsorozat (egészségnap, sportnap, kulturális nap, stb.) színvonalas kapcsolódást biztosít.

Nyitottá tettük a Kollégiumi Napokat.

Karácsony ünnepét családias, bensőséges műsorral köszöntjük. Intézményünk Adventi hangversenyen vesz részt a Székesegyházban.

Januárban emlékezünk névadónkra (szentmise, ünnepi műsor).

Februárban tartjuk vers és prózamondó versenyünket. Ekkor biztosítunk lehetőséget tehetséges tanulóink szereplésére: Ki? Mit? Tud?-on. A legtehetségesebbek továbbjutnak a megyei vetélkedőre.

Minden évben részt veszünk a pécsi kollégiumok által szervezett kulturális és sportvetélkedőkön. Mi is szervezünk a megyei kollégiumoknak sportversenyt.

Április végén búcsúztatjuk végzős diákjainkat. Májusban az intézmény által rendezett CiNKe Gálán mutatkoznak be legtehetségesebb kollégistáink.

Évente 3-4 alkalommal kiállítást rendezünk Ifjúsági Galériánkban.

VI.9.2. Hagyományrendszerünk

A kollégium nevelőmunkájáról a külső szemlélő kétféleképpen szerezhet információt, vagy a tanulói véleményeket gyűjti csokorba, vagy személyesen látogatja meg egy-egy rendezvényen intézményünket. Éppen ezért, mert ez a kép megítélésünk alapja is, fontos számunkra hogy minden rendezvényünk igényes, értéket közvetítő, pedagógiai célzatú legyen, és lehetőséghez mérten ne másolja, ne kövesse a hagyományos iskolai eseményeket, legyen attól eltérő. A szándékunk tehát az, hogy sajátos kollégiumi arculatú, családias, bensőséges legyen. Mi sem természetesebb, hogy teret biztosítunk tehetséges tanulóinknak a szereplésre. Törekszünk más kollégiumokkal való kapcsolat ápolására is.

Gondot fordítunk hagyományőrző tevékenységeinkre.

Hagyományos rendezvényeink a tanév rendjéhez igazodnak:

- A kollégiumi élet bemutatása, a Házi rend kivonatának ismertetése az elsős szülőkkel, a beköltözés napján tartott szülői értekezleten.
- Évnyitó szentmise – Veni Sancte.
- Új kollégista diákok beavatása játékos vetélkedő keretében.
- Őszutó Kollégiumi Napok: kiállítás, városismereti vetélkedő, irodalmi műsor, filmvetítés, kézművesnap stb.
- Havonta megszervezzük az egészségnapokat.
- Adventi lelki készülődés.
- Mikulás
- Karácsonyi műsor
- Szavalóverseny, hangszeres szólistáink bemutatkozása: Ki? Mit? Tud?
- Nagyböjti lelki készülődés.
- Szirén-Kupa – megyei kollégiumoknak kiírt női focibajnokság
- Hálaadó, év végi szentmise – Te Deum.
- Minden jeles nemzeti és egyházi ünnepről műsoros délutánon emlékezünk meg.

A tanév folyamán kettő közgyűlést tartunk, ahol a tanulmányi és kollégiumi közösségi munkát értékeljük, és jutalmazzuk a legkiemelkedőbbeket.

Folyamatosan lehetőséget biztosítunk tehetséges tanulóink munkáinak kiállítására. Múltunk értékeit, szellemi kincseit őrizve, hagyományainkat ápolva szeretnénk tanulóinknak intézményünkhöz kötődő, eredményeinket büszkén hirdető, hovatartozási érzést kialakítani.

VI.10. Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái

VI.10.1. A kollégium kapcsolatrendszere

A kollégium, nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében, rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel a beköltözéstől kezdve, a szülői közösségekkel, a kapcsolódó iskolákkal, társintézményekkel, a település – a tanulók nevelésében érintett – intézményeivel, civil szervezeteivel, szakmai közösségeivel. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező.

A katolikus kollégiumok nyitottak az önkormányzati kollégiumok felé, törekszenek a plébánosok meghívására a kollégiumokba, a szülőkkel lehetőség szerint személyes kapcsolatot tartanak. Nagyra értékelik a fenntartóval való személyes kapcsolatot és az egyházi kollégiumokkal való kapcsolattartást.

VI.10.2. A kapcsolattartás formái és módszerei

A kapcsolattartás formái és módszerei alkalmazkodnak a kollégium feladataihoz.

A szülőkkel lehetőség szerint személyes kapcsolatot tartunk fenn. Hálásak vagyunk azért a bizalomért, amellyel a szülők a legféltebb kincsüket, gyermeküket bízzák ránk. Az iskola és a szülők optimális esetben egymást kiegészítő tevékenységet folytatnak. Nem vehetjük át – csak végső kényszerhelyzetben – a szülők feladatát, mert az sajátosan az övék. A kollégium elvárja a szülőktől, hogy elfogadják a kollégiumban folyó nevelést. (Törekszünk a szülőkkel mindjobban megismertetni nevelési alapelveinket.)

Igyekszünk rendszeres tájékoztatást nyújtani a szülőknek a gyermekeikkel kapcsolatos eseményekről, sikerekről és esetleges problémákról. Ennek eszköze a folyamatos kapcsolattartás.

A szülőkkel való kapcsolattartás formái:

- Nyílt napon minden érdeklődő és jelentkezni szándékozó részt vehet
- A csoportvezető tanárok rendelkezésre állnak telefonos és személyes megkeresésre
- Programjainkra meghívjuk az érdeklődő szülőket

Elvárjuk, hogy a szülők az esetleges problémákat őszintén és közvetlenül az illetékeseknek tárják fel, indokolatlanul ne forduljanak külső fórumhoz. Feladatunk, hogy a jogos problémákra mindenkit megnyugtató megoldást találjunk.

Törekszünk az egyházközségekkel, plébánosokkal való jó kapcsolatra. Lehetőségeinkhez mérten igyekszünk közösen bekapcsolódni a közeli plébánia vérkeringésébe, és diákjainkat egyénenként is erre buzdítjuk. Tanulóink bekapcsolódnak a helyi katolikus gyülekezetek által szervezett programokba, rendszeresen részt vesznek a miséken, ill. az istentiszteleteken. Szem előtt kell azonban tartanunk, hogy a tanulóknak lakóhelyükön is szükségük van az ottani

keresztény közösséggel való élő kapcsolatra. Törekszünk a helyes egyensúly kialakítására. Fontosnak tartjuk az ökumenikus szemlélet kialakítását.

Aktív pedagógiai kapcsolatot tartunk fenn diákjaink iskoláinak pedagógusaival (igazgató, osztályfőnök) és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pl. pszichológus, gyermekvédelmi felelős, fejlesztő pedagógus, gyámügyi munkatárs stb.).

Az iskolai kapcsolattartás formái:

- Az ügyeletes nevelőtanár jelenti a kollégiumban maradt diákot az iskolába (kollégiumi naplóbejegyzés).
- A csoportvezető tanár kapcsolatot tart a diák osztályfőnökével (csoportnapló bejegyzés)
- A csoportvezető tanár iskolai meghívásra képviseli a kollégiumot az iskolai rendezvényeken (szalagavató, jubileumi események, diákok szereplései, ballagás).

Beszerezzük, és szem előtt tartjuk az érintett iskolák pedagógia programját és éves munkatervét.

Kollégiumunk nyitott az önkormányzati kollégiumok felé, szívesen nyújtunk nekik, ill. fogadunk el tőlük szakmai vagy más hasznos segítséget.

Helyi intézményekkel való kapcsolat: kollégiumunk lakói életkoruknak megfelelő szabadidős programokon vesznek részt. Élünk a város nyújtotta kulturális lehetőségekkel.

VI.11. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Egészséges életmód, környezettudatos magatartás kialakításának segítése

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket a testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium minden részletében otthonos, kulturált, esztétikus közegként működik, ahol a tanulók jól érzik magukat, és ami egyben fejleszti ízlésüket, igényességüket. A kollégium kulturális- és sportélete hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. A kollégium környezettudatos magatartásra neveli a tanulókat, hogy érzékennyé váljanak környezetük állapota iránt, életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás, egyéni és közösségi szinten egyaránt.

A kollégiumnak feladata a családi életre, a családtagi szeretetre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra és az öngondoskodásra nevelés. A szeretetteljes bizalmi viszonyra alapozva segít a harmonikus nemi szerep kialakításában, támaszt nyújt a szexuális életben való tájékozódáshoz.

A következő kompetenciák fejlesztése szükséges: természettudományos kompetencia, szociális és állampolgári kompetencia.

VI.12. A kollégiumi csoportfoglalkozások helyi nevelési programja

A kollégiumi csoportfoglalkozások terve (az 59/2013 (VIII.9) EMMI rendelet Kollégiumi nevelés Országos alapprogram 2. sz. melléklete szerint: A rendelet 2. § 9. pontjában meghatározott tematikus csoport-foglalkozások keretterve és éves óraszám)

VI.12.1. A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszám

Évi 37 nevelési héttel (a 12–13–14. évfolyamon 33 nevelési héttel) számolva

TÉMAKÖR	ÉVFOLYAM					
	1-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
1. A tanulás tanítása	4	3	2	2	2	1
2. Erkölcsei nevelés	2	2	2	2	1	1
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	2	1	1
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés	1	2	2	2	1	2
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1	1
6. Családi életre nevelés	1	1	2	2	3	3
7. Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2	2
8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	2	1	1
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2	2
10. Pályaorientáció	2	2	2	2	2	2
11. Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	2	3	3
12. Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1	1
Összesen	22	22	22	22	20	20

A csoportfoglalkozásokat legalább heti egy órában kell megtartani, de a heterogén életkorú tanulócsoporthoz lehetőség van több csoportfoglalkozást is tartani, valamint elfogadott a foglalkozások más logika szerinti (pl. iskolatípusonkénti) bontásban való megtartása.

A kollégium a kompetenciák fejlesztését úgy segíti, hogy a tematikus csoportfoglalkozások során olyan tevékenységeket szervez, amelyek által a tanulók ismeretei bővülnek, képességeik gyarapodnak, attitűdjeik pozitív irányba formálódnak.

A kollégiumi csoportfoglalkozások lehetőséget adnak arra, hogy a tanulók az iskolai nevelésnek és oktatásnak nemcsak a tantárgyi, hanem a tantárgyközi területeiről is ismereteket és képességeket szerezzenek, élményekben részesüljenek. A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a tanulóknál kialakul az alkalmazkodás, a tolerancia, konfliktuskezelés képessége. A kollégium hozzájárul az egész életen át tartó tanulás megalapozásához.

Az egyes témakörökhöz kapcsolódó intézményi foglalkozási kerettervek

A Pedagógiai programban szereplő tartalmak és módszerek keret jellegűek. Az egyes témakörökhöz rendelt témák, fejlesztési célok (kompetenciák) minden tanulócsoporthoz kötelező elvárásként értendők, de a célkitűzés szintjének, valamint a tartalomnak és a módszereknek igazodnia kell a csoport tagjainak érdeklődéséhez, a tanulók felkészültségéhez.

VI.12.2. A tematikus csoportfoglalkozások tartalma és keret-óraterve

Az Alapprogram 3. sz. melléklete szerint

VI.12.2.1. A tanulás tanítása

A kollégium tanulói eltérő szociális és kulturális környezetből érkeznek, így tanulási módszereik eltérőek.

Az eredményes tanulási módszerek és technikák elsajátítása egyénre szabottan lehet igazán hatékony. A tanulót képessé kell tenni, hogy önálló, lényeglátó, tevékenységekben fontossági sorrendet tartani tudó személyé váljon, aki képes elemezni, rendszerezni és alkalmazni a megszerzett információt.

Az eredményes és hatékony ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztése érdekében a kollégium lehetőséget biztosít arra, hogy a lányok megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Nagy hangsúlyt kell fektetni a tanulási motívumok fejlesztésére, hogy az ismeretek elsajátítása ne csak kötelességgént, hanem igényként is fogalmazódjon meg a tanulóknál, s így életük részévé váljon.

Mivel a tanuláshoz tartozó képességek legtöbb összetevője tanítható, az irányított tanulás-módszertani foglalkozások eredményeképpen a tanulók egyre hatékonyabb tanulási

technikákat sajátíthatnak el, önállóságra és a feladatok közötti sorrendiség felállításának képességére tehetnek szert.

Fontos, hogy a kollégisták kialakítsák magukban az igényt a folyamatos, rendszeres tanulásra, önművelésre, elfogadják az élethosszig tartó tanulást, a folyamatos önképzést, gyakorlást. A tanulás fontos színtere és eszköze a kollégium. A tanulóknak el kell sajátítaniuk a könyvtár használatának technikáját, módszereit az önálló ismeretszerzés érdekében (sajátítsák el az adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technológiáját). Az informatikai eszközök segítségével teremtsenek új lehetőséget az ismeretátadásban, a csoportos tanulás módszereinek kialakításában. Az irányított tanulás-módszertani foglalkozásokon túl a csoportvezető tanárok a csoportfoglalkozások tematikájába is illesztenek még egyéb, a hatékony tanulást segítő foglalkozásokat – a kollégiumi pedagógiai program elveinek megfelelően.

Cél:

- a tanulás-módszertani foglalkozások közvetlenül segítsék
- az iskolai órákra való felkészülést,
- az iskolai tanulás hatékonyságának növelését,
- az önálló és a közösségben való tanulás módszereit,
- az önművelést és önnevelést,
- a világban való eredményesebb tájékozódást,
- a tanulók idejének önálló és jó beosztását,
- feladataikhoz, életrendjükhöz igazodó fontossági sorrend felállítását,
- önálló ismeretszerzést,
- iskolán kívüli tanulás jelentőségének felismerését

Évfolyam/ óra	Téma (AP-ból)	Fejlesztési célok (kompetenciák)	Tartalmak (fogalmak, „tananyag”)	Módszerek (tevékenységek)
7-8/1	Tanulási szokások tudatosítása	Hatékony tanulási módszerek kialakítása, alkalmazása Figyelem, összpontosítás, koncentráció fejlesztése	A tanuláshoz szükséges belső állapot Tanulást segítő külső körülmények Tanulást segítő módszerek	Egyéni, páros és csoportos tanulás szervezése, Figyelem- és koncentrációs játékok, Csöndgyakorlat
7-8/2	Napirend kialakítása, Az idő szerepe a tanulásban	Önállóság, tanulás hatékonysága, A tantárgyi tanulási eredmények javítása,	Tanulási idő napirendben való meghatározásának fontossága, Időbeosztás	Saját időrend kialakítása

		A következetesség és rendszeresség igényének kialakítása		
7-8/3	Lényeglátás fejlesztése	Adott szövegről önállóan rövid, lényegre törő vázlat készítése	Szövegrövidítés, Kulcsszó-vázlat, Témavázlat	Önálló szövegértési feladat, Kulcsszavak keresése
7-8/4	Kollégiumi informatika, Digitális eszközök használata	Digitális és informatikai kompetencia, Korszerű és hatékony internet- és könyvtárhasználat	Könyvtárhasználat, Internethasználat, Tudásközpont	Csoportmunka Kiselőadások, csapatmunkák készítése az informatika segítségével
9/1	Egyéni tanulás	Anyanyelvi kommunikáció, Figyelem összpontosítása, Lényegkiemelés, Motiváltság	Egyéni módszerlista összeállítása Tanulási szokásaim, tanuláshoz való viszonyom Egyéni tanulási tempóm követése	Kérdőív kitöltése Értékelés, önértékelés Megbeszélés
9/2	Közösségben való tanulás	Logikus érvelés, Kommunikációs képesség, Türelem, tolerancia fejlesztése Intuitív gondolkodás	Tanulási problémák Tanulószobai tanulás Eredményes tanulás Segítő tanulás	Tanulás motiváltsága Tanulópárok Szereplési helyzet gyakorlása Csendgyakorlat
9/3	Gondolkodás és emlékezet fejlesztése	Memóriafejlesztő módszerek, eszközök Információ bevétele Rendszerezés, rögzítés	Az emlékezet erősítése Koncentráció fejlesztése	Memóriafejlesztő gyakorlatok Jegyzet készítése hallott szöveg alapján
10/1	A figyelem fejlesztése	Spontán és szándékos figyelem, Figyelem és beállítódás a koncentrált munkára,	A figyelem feltételei, fejlesztésének elvei, Tanulási képességek,	Koncentrációs gyakorlatok, Önálló munka, Figyelemfejlesztő játékok

		Önfegyelem fejlesztése	Hibakeresés, kódfejtés	
10/2	Könyvtár- és dokumentumismeret, Internethasználat a tanulás segítésére	Tájékozódó képesség, Digitális és informatikai kompetenciák	Kollégiumi könyvtár megismerése Szakirodalmak helye Tudásközpont	Gyakorlati könyvtárhasználat Önálló tananyag-feldolgozás Tárlatvezetés
11/1	Tanulási önismeret	Szociális és anyanyelvi kompetencia fejlesztése, Tanulás és gondolkodás Gondolkodás fejlesztése	Problémamegoldó gondolkodás, Kérdezési technikák	Problémamegoldó, fogalomalkotó és gondolkodást segítő gyakorlatok
11/2	Szóbeli vizsga fontossága	Anyanyelvi kommunikáció, Nyelvi kreativitás fejlesztése	Szabadon választott szöveg felolvasása felkészülés után, Testtartás, hangerő, hangsúly, tempó, artikuláció, szünetek fontossága	Artikulációs gyakorlatok, Nyelvtörők, Szituációs gyakorlatok
12/1	Felkészülés az érettségire	Anyanyelvi kompetencia, Rendszerezés, Meggyőző kommunikáció	Szakmai követelmények: a felsőoktatási intézmények felvételi szabályai, követelményei	Szakember előadása Időbeosztás, tervkészítés Önéletrajz
12/2	Felkészülés az érettségire	Szociális kompetencia, Anyanyelvi kommunikáció	E-felvételi, Magabiztos fellépés, Teljesítmény stresszhelyzetben	Lámpaláz leküzdése, Nyugtató technikák, Egyéni munka, Szituációs gyakorlatok
13-14/1	Az önművelés lehetősége Élethosszig tartó tanulás	Képességfejlesztés, Önismeret, önértékelés	Önművelés fontossága Munkavállalás, szakvizsga, képesítő vizsga	Irányított beszélgetés, Önéletrajz, Motivációs levél

VI.12.2.2. Erkölcsi nevelés

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek mindennapi életükbe, személyiségük részévé váljanak.

Nagy hangsúlyt helyezünk a pozitív közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek (empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs- és vitakultúra stb.) fejlesztésére

Kollégiumunk megteremti a lehetőséget, hogy a pécsi középiskolás fiatalok a keresztény hit és erkölcs értékei szerint nevelkedjenek.

Nagy figyelmet fordítunk a keresztény szemlélet kialakítására, s ezzel igyekszünk az Egyházhoz való tartozás tudatát erősíteni. Az Evangélium szellemében igyekszünk erősíteni a személyes döntés és felelősségvállalás, ill. a krisztusi szeretet és megbocsátás gyakorlását. Ezzel segítjük tanulóink felelősségteljes, keresztény emberré válását.

Fontos feladat, hogy az erkölcsi nevelés során kézzelfogható kérdésekkel foglalkozzunk, és életszerű, a mindennapi életből vett példákat állítsunk a gyerekek elé.

Válaszokat adunk a lányok erkölcsi kérdéseire.

Cél:

Ismerje meg az erkölcs fogalmát, és az alapvető erkölcsi normákat, hogy ezek a normák be tudjanak épülni személyiségébe, cselekedeteibe és mindennapi életébe.

Fontos, hogy a mindennapi élet tapasztalataiból és gyakorlataiból merítsünk példákat, hogy ezáltal fel tudjon készülni az életében adódó nehéz helyzetekre és tudja azokat kezelni.

Célunk, hogy döntéseit az erkölcsi normáknak megfelelően tudja meghozni, felelősségteljes, értett döntéseit ne bánja meg, és életével példaként álljon mások előtt. Legyen segítőkész, kötelességtudó, mértéktartó, együttérző. Legyen mindig tudatában annak, hogy döntéseinek következménye van, ami kihathat mások életére is.

Évfolyam/ óra	Téma (AP-ból)	Fejlesztési célok (kompetenciák)	Tartalmak (fogalmak, „tananyag”)	Módszerek (tevékenységek)
7-8/1	Erkölcs fogalma	Erkölcsi alapismeretek fejlesztése	Az erkölcs fogalma, jelentősége, szerepe az ember életében	Fürtábra
7-8/2	Az erkölcsös ember	Helyes döntések, felelősségvállalás	Mitől erkölcsös az ember? Szent Margit válaszúton	Szituációs játék Kommunikációs társasjáték Isten rabjai c. könyv

9/1	Társas kapcsolatok	Empátia, tolerancia, erkölcsi érzék	Emberi kapcsolatok jelentősége Erkölc jelentősége az emberi kapcsolatokban (családi, szobatársi, baráti stb. kapcsolatok)	Irányított beszélgetés Filmvetítés Situációs játék
9/2	Az erkölcsös ember	Erkölcös gondolkodás fejlesztése, Empátia, tolerancia, kötelességtudat, felelősségtudat	Mitől erkölcsös az ember? Hogyan kell helyesen gondolkodni, dönteni? Szent Ágoston megtérése	Projektmunka vagy csoportos megbeszélés, Filmvetítés
10/1	Az alapvető erkölcsi értékek	Logikus gondolkodás, kommunikáció, metakommunikáció, meggyőző képesség	Tanuljon meg szakirodalmat használni, A vitatkozás „szabályainak” elsajátítása, Mik az alapvető erkölcsi értékek? Szakirodalom és szépirodalom összevetése	Vita, Kiselőadás, Gyűjtőmunka, Projektmunka
10/2	Híres magyarok válaszút előtt	Nyelvi kompetencia, Kommunikációs készség, Meggyőző képesség, Felelősségtudat, Logikus gondolkodás	Híres magyarok megismerése, Híres magyar emberek életében olyan döntéshelyzetek, amikor választani kellett...	Csoportos kutatómunka, Előadás, Projektmunka
11/1	Választási helyzetek életünkben	Kommunikációs készség fejlesztése, Felelősségtudat, kötelességtudat fejlesztése	Válaszutak életünkben Hogyan hozzunk jó döntéseket? Jób története	Egyéni példák és azok megbeszélése, Filmvetítés

11/2	Krízishelyzetek és megoldásaik	Krízishelyzetekre felkészülés, Kommunikáció fejlesztése, Konfliktuskezelés, Önismeret, önértékelés	A mindennapi életben kialakuló kritikus helyzetek és lehetséges megoldásaik	Szituációs játékok, Őszövetség-Eszter könyve
12/1	Helyes döntések	Felelősségtudat fejlesztése, Felelősségvállalás, Döntéshozatal, Kreativitás	Problémák és megoldásaik: Mitől helyes egy döntés? Mit kell mérlegelni? Aktualitások	Kiscsoportos beszélgetések, Szituációs játék, Disputa
13-14/1	Problémamegoldás	Problémamegoldó készség, Kognitív képességek, Nyelvi kompetenciák, Logikus gondolkodás fejlesztése	Az élet fontos kérdéseire adott helyes válaszok, Házasság, munka, család	Irányított beszélgetés, Vita, Disputa

VI.12.2.3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A szülőföld, a haza, a közvetlen környezet meghatározóvá kell, hogy váljon a kollégisták életében.

A foglalkozások célja, hogy erősödjön e kötődés. A szülői háztól hozott értékek megtartása mellett az új környezet értékeit is be kell, hogy építsék személyiségükbe. Fontos, hogy ismerjék, szeressék nemzetünk történetét, anyanyelvét, szimbólumait, hagyományait és kultúráját. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén az ország védelme minden állampolgár kötelessége.

Magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg Európa történelmét, kultúráját. Ismerjék Pécsét, mint a Világörökség része, s mint egyházmegyei központ.

Cél:

7.-8. évf.

- A Himnusz, a Szózat ismerete. Címerünk, zászlónk eredete
- Nemzeti ünnepeink ismerete, és azon való részvétel

9.-14. évf.

- Ismerje meg és tartsa tiszteletben a hazánkban élő nemzetiségek, kisebbségek jogait, hagyományait, kultúráját
- Tanulják meg a békés egymás mellett élést, a toleranciát
- Ismerjék az európai kulturális hagyományokat
- Ismerje a magyar nemzetiségeket és hagyományokat, és népi hagyományainkat
- Ismerje a magyar tudomány, kultúra, sport kiemelkedő személyiségeit
- Becsüljék nemzeti értékeinket
- Ismerjék nemzeti történelmünket, és annak szimbólumait
- Tudatosuljon bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fogalma

Évfolyam/óra	Téma (AP-ból)	Fejlesztési célok (kompetenciák)	Tartalmak (fogalmak, „tananyag”)	Módszerek (tevékenységek)
7-8/1	Szimbólumok megismerése	Nemzettudat -, állampolgári azonosságtudat fejlesztése, Információszerzés	Hazaszeretet, Magyar állam jelképei, szimbólumai, Múltismeret	Gyűjtőmunka, Frontális munka, Projektmunka, Film, Aktív részvétel ünnepeinken
7-8/2	Mit jelent a HAZA fogalma?	Közösséghez-, nemzethez tartozás, Hazaszeretet elmélyítése, Identitás, Véleményalkotás, állásfoglalás	Mire lehetünk büszkék? Van valami „szégyellnivalónk” is? Otthon és haza, Nemzeti sajátosságok, Nyelv, Magyarország szeretlek!	Irodalmi példák, zene-, és népdalok a HAZÁRÓL, Egyéni, és csoportos gyűjtőmunka, Térkép
9/1	„Gyökereim”	Hagyományőrzés, Esélyegyenlőség, Megfigyelőképesség, Véleménynyilvánítás, Helyismeret, Múltismeret	Lakóhely, szülőföld ismerete Miben rendezhetne szűkebb lakóhelyed kiállítását? Mi jellemző településedre? Elődök tisztelete	Egyéni-, és csoportos gyűjtőmunka, Internet és könyvtárhasználat, Fényképalbum, Kiselőadás

9/2	„Pécs az én városom”	Információszerzés és feldolgozás, Lényeglátás, Kreativitás, Lokálpatriotizmus	Pécs nevezetességei, Pécs a világörökség része, Helyismeret, helytörténet, Pécs templomai	Városismeret sétá, Múzeumlátogatás, Városismeret vetélkedő
10/1	A magyar kultúra és tudomány kiemelkedő eredményei	Identitástudat, Értékorientáció, Véleményalkotás, Művészi készség fejlesztése, Nyitottság, Szelekció, Lényeglátás, Kritikai gondolkodás	Nemzeti-, népi kultúránk értékei, hagyományok, Nemzeti hagyományaink, kulturális örökségünk ismerete, ápolása, Híres szülötteink, A megye művészi élete, Klimó Könyvtár	Könyvtár-, internethasználat, Múzeumlátogatás, „Fonó” - Márkus Színház, Táncház, Projektmunka, A város kulturális rendezvényei
10/2	Magyarország és az Unió	Kritikai gondolkodás, Véleményalkotás, Rendszerező képesség, Önkifejezés, Tehetség gondozás	Unió története, felépítése „jogosítványok” Helyünk az Unióban	Kiselőadás, Projektmunka, Internet-, könyvtárhasználat Irányított beszélgetés, Disputa
11/1	A határon túli magyarság helyzete	Információszerzés, ismeretátadás, Lényeglátás, Rendszerező képesség, Önkifejezés, Értékorientáltság, Kombinatív készség	Államnemzet és kultúrnemzet, Autonómia, Kisebbségi jogok, lehetőségek, Nemzetiségi hagyományok, Kulturális másság, Aktuális nemzetiségi konfliktusok	Tanári magyarázat, Frontális munka, Gondolkodtató kérdések, Vita, Közös értékelés, Kiselőadás
11/2	Etnikai kisebbségek a mai magyar társadalomban	Infokommunikációs technológia fejlesztése, Felelősségteljes véleményalkotás, Tolerancia, empátia igazságérzet	Nemzet, Kisebbség, Kisebbségi jogok, Nyelvi-, kulturális jogok, „Cigánymentes” övezet	Irányított beszélgetés, Híradó, Panoráma c. műsor, Újságcikk, Interaktív játék

12/2	Nobel-díjas magyarok	Véleményalkotás, Információszerzés és feldolgozás, Kritikai gondolkodás, Önkifejezés	Kinek adnál Nobel-díjat? Milyet? Miért? Nobel-díjasaink bemutatása	Előzetes feladat: Kutatás, Egyéni felkészülés, Interjú, Újságcikk készítése, Érv-ellenérv, Vita
13/14/1	Mit jelent számodra az, hogyan magyar/európai/földlakó vagy?	Nyitottság, Önkifejezés, Nemzettudat, Kreativitás, Hatékony kommunikáció	Milyennek képzeled el az Egyesült Európát? És az Egyesült Földet? Lesz valaha ilyen? Hogyan reklámoznád Magyarországot?	Beszélgető-kör, Kiselőadás, Fogalmazás, Vita

VI.12.2.4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelés elősegíti az állampolgárságra való felkészülést. Erősíti a nemzeti öntudatot.

A kollégium megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A kollégiumi nevelés egyik célja, hogy felkészítse a diákokat az aktív állampolgári létre.

A diákközösség lehetőséget nyújt arra, hogy megismerje jogait és kötelezettségeit, megértse, hogy döntéseinek súlya és jelentősége van, felelősséget tudjon vállalni. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában nagy szerepe van a diák-önkormányzati rendszernek.

A foglalkozások során ismereteket szereznek az állam működéséről, az alkotmányosság alapelveiről, ezzel erősítve a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését. A közösségi tevékenységek során betekintést nyernek a demokratikus állam működésének alapelveibe: választási rendszer, törvényhozás, igazságszolgáltatás, intézményi rendszer.

A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben, a közösség és az egyén számára. Ezáltal igyekszik összhangot teremteni az egyéni célok és a közjó között.

A kollégiumi diákönkormányzat segítségével gyakorolhatja a választás, döntéshozás felelősségét.

Cél:

7-8.évf.:

- Ismerje a demokrácia fogalmát, jelentőségét

- Legyen tisztában jogaival és kötelezettségeivel
- Lássa be a jog fontosságát társadalmi életünkben

9-14. évf.:

- Ismerje meg a Magyar Állam működési alapelveit
- Tudatában legyen az állampolgári és emberi jogok és kötelezettségek fontosságának
- Sajátítsa el a felelős állampolgári viselkedés szabályait
- A kollégiumi DÖK segítségével gyakorolja a demokráciát
- Legyen tisztában az alkotmányossági alapfogalmakkal

Évfolyam/óra	Téma (AP-ból)	Fejlesztési célok (kompetenciák)	Tartalmak (fogalmak, „tananyag”)	Módszerek (tevékenységek)
7-8/1	Demokrácia	Felelősségvállalás, Szóbeli és írásbeli képességfejlesztés, Érdekérvényesítés, Tolerancia	Kollégiumi közösségben élés, Alkalmazkodás, Hagyományok	Beszélgetés, Szituációs játék
9/1	Állami jelképeink	Közösségünk, hagyományaink, értékeink tisztelete, megőrzése	Címerek, zászlók (magyar, Pécs, ciszterci), Himnusz Nemzeti ereklyéink	Projektoros vetítés, Rajz, kiselőadás, Múzeumlátogatás
9/2	Demokrácia	Kommunikációs képesség, Felelősségérzés, Empátia, Érdekérvényesítési képesség	Élet a kollégiumban – szobaközösség, együttélés szabályai, hagyományok	Szituációs játék, Egyéni és csoportmunka, Projektmunka
10/1	Államiság	Érdekérvényesítés, Kommunikációs képesség, Együttélés szabályainak fejlesztése, Kritikai gondolkodás fejlesztése	A Magyar Állam működése – kormányzat, önkormányzatok, Törvénytiszteltet, Állampolgári magatartás	Internetes projektmunka, Irányított beszélgetés, Látogatás a Kormányhivatalba
10/2	Diákjogok, kötelességek	Felelősségteljes feladatvállalás	A kollégiumi DÖK feladata, szerepe, Házirend, Kollégiumi programok	Beszélgetés a kollégiumi DÖK vezetésével, Helyzetgyakorlatok,

11/1	Állampolgári jogok	Felelős állampolgári magatartás, Érdekérvényesítés, Vitakészség	Állampolgári jogegyenlőség, Kisebbségi jogok, Magánérdek, közérdek, Beilleszkedés	Internetes csoportmunka, Kiselőadások, Vita, Információgyűjtés
11/2	Állampolgári jogok	Konfliktuskezelés, Tolerancia, Empátia, Együttműködés	Állampolgárság – megszerzése, kettős állampolgárság, Jogok és kötelezettségek, Alkotmány	Szemelvények, Irányított beszélgetés, Disputa
12/1	Országgyűlési, önkormányzati választások	Döntéseink felelőssége, Érdekérvényesítés, Vitakészség,	Választó leszek! Választási törvény	Internetes gyűjtőmunka, Beszélgetés, Aktuális hírek a médián keresztül
13-	Cselekvő állampolgári magatartás	Felelősségvállalás, Kritikai gondolkodás, Konfliktuskezelés, Kreativitás	A társadalmi együttműködés fontossága, egyén - állam	helyzetgyakorlatok, Kérvények írása, Hivatali ügyintézés
13-			A közügyekben való részvétel fontossága, Törvények és betartásuk	Szituációs játék, Bírósági látogatás

VI.12.2.5. Az önismeret és társas kultúra fejlesztése

Az ókori Delphoi jóshelyének bölcs tanítása mind a mai napig tartó érvénnyel hat:

„smerd meg önmagadat!”

Mindnyájunkat érdekel, hogy emberként mi dolgunk a világban, és hogy ki vagyok én, az egyedi ember.

Az ember, társas lény. Meghatározott helyre születünk (ország, város, család), meghatározott kapcsolatrendszerben élünk.

Az, hogy mit gondolok magamról, jelentős mértékben társas kapcsolataimtól, szerepeimtől függ.

Alapvető emberi törekvés, hogy életünket minél tartalmasabban éljük le, s eleget tudjunk tenni sajátmagunk és környezetünk elvárásainak.

Az ember csak tetteiben, viselkedésében ítéltető meg. Ez pedig a társas viselkedés.

A helyes énkép, a szociálisan értékes és egyénileg is eredményes egyén kialakítása az önismereti foglalkozások, rendezvények feladata.

A kollégiumi nevelés célja az önismereti készségek és képességek kialakítása, fejlesztése, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Minden önismereti célban benne foglaltatik az „öntökéletesítés” is.

A kollégiumi együttélés feltétele a közös szabályok betartása, a közösségbe való beilleszkedés.

A felnőtté válás értelmi és érzelmi megítélése fontossá teszi a helyes önismeretet, mely felkészít a konfliktushelyzetek megoldására, s a tartalmas életre.

Cél:

7-8. évf.:

- Ismerje személyiségjegyeit, tulajdonságait
- Pozitív magatartási és viselkedési szokások kialakítása
- Értékrend formálása

9-14. évf.:

- Erősödjön empátiás képessége
- Váljon értékke a szabálytartás, a döntési készség
- Természetes legyen számára a másik ember személyiségének tisztelete és megértése
- Képes legyen kiállni önmagáért, társaiért, környezetéért
- Legyen a keresztényi elveknek megfelelő életcélja
- Képes legyen adottságait kiaknázni
- Tudja helyesen értelmezni az emberi megnyilvánulásokat

Évfolyam/óra	Téma (AP-ból)	Fejlesztési célok (kompetenciák)	Tartalmak (fogalmak, „tananyag”)	Módszerek (tevékenységek)
7-8/1	Ki vagyok én?	Önismeret, önbizalom erősítése, Fejlődőképesség, Pozitív énkép, önefogadás, Önállóság	Helyes testkép, Énkép és mások képe rólam, Milyen szeretnék lenni? Személyiségjellemzők, Önelemzés haszna, kára, Önbecsülés	Ismerd meg önmagad! Csoportalakító játék, Önbemutató (rajz, írás, tánc), Névjegykártya,
9/1	Együtt a közösségért	Pozitív magatartási- és viselkedési szokások, Helyes értékrend megismerése, formálása	Magatartás, Jellem és viselkedés, Siker-kudarck, Viselkedés-visszaigazolás, Normák, konfliktusok, Kirekesztés, Szabálykövetés,	Improvizáció alapuló szituációs játékok, Kapcsolatteremtő játékok, Egyéni vélemény, Disputa

		Együttműködés fejlesztése, Szerepminták	Túlterhelés, túlvállalás	
10/1	Kapcsolatok (család, barátság, egyéb kapcsolatok...)	Empátia, tolerancia, Együttműködés, Szabályalkotás, Döntőképeség, Kommunikációs készség	Viselkedésformák, Értékrendszer, Erkölcsi tulajdonságok, Lelkiismeret, Hedonizmus (Élvezetkultusz), Harmónia, diszharmónia	Emberi megnyilvánulások értelmezése, elemzése Irányított beszélgetés, Vita, Szerepjáték, Filmvetítés
11/1	Értékek, Értékrend	Empátia, tolerancia, Erkölcsi tulajdonságok, Előítélet, Másik ember megismerésének, elfogadásának igénye, Verbális és nonverbális kommunikáció összhangja	Értékek listája- Legfőbb értékek, Értékeink cselekedeteinkben realizálódnak, Örök értékek, Mit fogad el a társadalom, s mi az egyház álláspontja? Magyar szentek	Egyéni és csoportmunka, Életút-térkép, Felelősségteljes véleménynyilvánítás Érvelés, vita Szituációs játék
12/1	Én és a Világ	Konfliktuskezelés, Önállóság, Felelősségvállalás, Előítélet, másság, elfogadás, Önkifejezés, Esélyegyenlőség, Életcél, Érvényesülés	Sztereotípiáim megváltoztatása, Adás öröme, Elfogadottság, Önmegvalósítás, mobilitás, Méltóság, Kockázatvállalás, Konformizmus, nonkonformizmus	Szociojáték, Egyéni és kutató munka, Filmvetítés, Stílusgyakorlat
13/14/1	Reális énkép-társkép	Önmegvalósítás iránti igény, Önmaga felvállalása, Önnevelés, Felnőttség és nemi érettség, Azonosulás	Mintaadó szerep, Életstílus, életcél, Felelősségteljes nemi magatartás, Biológiai és társadalmi érettség	Személyezési lista, Önértékelő teszt, Nyílt kommunikáció, Kutató munka, Filmvetítés

VI.12.2.6. Családi életre nevelés

Az informális nevelés közösségi terei közül legfontosabb a család.

A család, mint a társadalom alapvető építőköve nagy hangsúlyt kap a fiatalok személyiségfejlődésében, szocializálódásában, és alapvetően meghatározza gondolkodásukat a párkapcsolatban és a családalapításban.

A családi életre nevelés olyan képességek, készségek fejlesztéséhez segíti tanulóinkat, amelyek birtokában életüket és esetleges párkapcsolatukat már most egy későbbi harmonikus családi életre készülés jegyében élik meg. A családdal való kapcsolat kiépítése, a szülők bizalmának megnyerése a nevelőtanár alapvető feladata. A diákot ösztönözni kell arra, hogy tartson szoros kapcsolatot a családdal, számoljon be gondjairól, örömeiről. Segíteni kell őt a család problémahelyzetének feldolgozásában, és a családjáért érzett felelősségvállalás erősítésében.

A családi életre nevelésben a keresztény hit és erkölcs értékei az iránymutatók. A katolikus kollégium egyik kiemelkedő feladata a keresztény szellemben történő nevelés. Nem vehetjük át a szülők feladatát, de igyekszünk a gyerekek mellé állni az élet minden területén, így a családi életre nevelésben is.

A családi nevelés keretén belül foglalkozunk a tudatos párválasztás, a felelős házasság, a családi tevékenységek szervezésének, a családon belüli mindennapi ellátásának, a gyermekneveléssel kapcsolatos teendők elvégzésének kérdéseivel.

Cél:

7-8. évf.:

- Ismerje meg a család szerkezetét, működését
- Képes legyen felismerni a különféle szerepeket, szabályokat. Tudja kezelni a konfliktusokat.

9-14. évf.:

- Ismerje meg a családi szereposztást
- Ismerjék fel a családi közösségek szociokulturális értékeit, tartsák be az alapvető szabályzókat
- Tudjanak empatikus készséggel, felelősséggel dönteni életvezetésüket érintő ügyekben
- Tudatosan készüljön a családalapításra, családtervezésre
- Sajátítsanak el olyan készségeket, amelyek segítik őket felkészülni a harmonikus társas kapcsolatokra
- Legyenek tisztában a szexualitás Teremtésben rendelt szerepével, és a katolikus egyház ezzel kapcsolatos tanításával
- A szexualitás helye a Teremtésben. Tiszta szerelem program
- Tanulja meg kezelni a családi konfliktusokat
- Ismerje meg a keresztény családi élet jellemzőit

Évfolyam/óra	Téma (AP-ból)	Fejlesztési célok (kompetenciák)	Tartalmak (fogalmak, „tananyag”)	Módszerek (tevékenységek)
7-8/1	A család fogalma	Érzelmi kötődés, Önismeret, tolerancia, nyitottság, Kommunikációs készség	Mit jelent neked az a szó, hogy család? Értékek a családban, Helyem a családban	Irányított beszélgetés, Rajz, Szerepjáték Filmvetítés
9/1	Én és a család Szerepvállalás	Kötelességtudat, felelősségtudat, empátia, Tolerancia, Önbizalom	Mutasd be a családodat! Mi a szereped, feladatod? Szocializáció a családban	Rajz, Fotóalbum szerepjáték, Az én családom-fogalmazás, Irodalmi példák
10/1	A család szerepe régen és ma	Tudatos családi szerepvállalás, Családi önmegvalósításhoz szükséges ismeretek, Humánium	Családunk hagyományai, nagyszülők, dédszülők, rokonok, Tradíciók, Milyen az ideális család?	Családfakészítés, Szituációs játék
10/2			Családi munkamegosztás, férfi-női szerepek, Harmonikus család Családi rend	Szituációs játékok, Filmvetítés Készíts riportot családtagjaiddal! Irodalmi példák
11/1	Barátság, szeretet, szerelem	Felelősségteljes párválasztás Empátia, konfliktuskezelés, tolerancia, Érték szerinti választás	Baráti kapcsolatok, párkapcsolatok; az „első szerelem” Kapcsolatépítés	Ötletroham, Szituációs játék
11/2	A szexualitás helye a Teremtésben		Szexuális kultúra férfi-női oldalról, Családtervezés, Nemi szerepek, Tiszta szerelem program	Film - megbeszélés; meghívott előadó

12/1	Családtervezés, családi konfliktusok, Felkészülés a felnőtt szerepre	Felelősségvállalás, Önismeret, társismeret, Érték szerinti választás, Szociális képességek, Kreativitás, Konfliktuskezelés	Családvállalás, gyermekvállalás a keresztény családokban, Anyaság, Hűség	Interaktív beszélgetés meghívott előadóval, Fogalmazás: Én ilyen szülő leszek
12/2			Családi konfliktusok, megelőzésük	Helyzetgyakorlatok, Szituációs játék
12/3			Milyen családot képzelek magamnak?	Kommunikációs gyakorlat, Szituációs játék, Irányított beszélgetés
13,14/1	Jövőkép, Nővé érés, anyaság, anyaság-karrier, Szülői felelősség	Tudatos gyermekvállalás, felelősség Problémamegoldás, Választás- és döntés képessége, Együttműködés	A gyermekvállalás felelőssége, Házasság	Meghívott előadó, Beszélgetés nagycsaládos anyukával, Vita
13,14/2			Szinglilét vagy család?!	Beszélgetés, Filmvetítés, Vita
13,14/3			Az anyaság, a család és a munka összeegyeztetése	Interaktív beszélgetés nagycsaládos dolgozó anyukákkal

VI.12.2.7. Testi és lelki egészségre nevelés

A testi és lelki egészség megőrzéséhez és fejlesztéséhez az egészséges életmód szokásrendszerét kell kialakítanunk gyerekeinkben.

Szükséges, hogy életmódjuk alapja a megfelelő életritmus, az egészséges táplálkozás, személyi és környezeti higiénia igénye, és a rendszeres sport legyen. Tudatosuljon bennük, hogy

a prevenció a legjobb egészségvédelem.

Alapos tájékoztatást adunk az egészségkárosító szerek hatásáról, a kipróbálás veszélyeiről.

Felvilágosító és nevelőmunkával kívánjuk elérni, hogy a szűrővizsgálatokon való részvétel, és az önvizsgálat gyakorlata természetes legyen számukra egy életen át. Képesek legyenek jól megítélni egy-egy divatos (reklámozott) egészségre ható módszer értékét.

Célunk, olyan kiegyensúlyozott, jó fizikai állapotú fiatalok nevelése, akik példát mutatnak környezetüknek tájékozottságukkal, egészséges életmódjukkal.

A testi és lelki egészségre nevelés segítséget nyújt a diákok lakókörnyezetének esztétikus kialakításában. Ösztönözni kell a tanulókat a szabadidejük aktív kihasználására. Hangsúlyozni kell a természetvédelem jelentőségét és kapcsolatát az egészséges életmóddal.

Válsághelyzetben legyünk támasza, és adjunk módot és segítséget jogos önérvényesítéséhez.

Cél:

7-8 évf.:

- Ismerje meg a testében történt változásokat. Alkalmazza a megfelelő testápolási teendőket
- Napjait kiegyensúlyozott ritmusban élje, szakítson időt mozgásra, sportra
- Helyes étkezési szokások kialakítása

9-14. évf.:

- Lássa be környezete tisztántartásának szükségességét, ismerje meg ennek követelményeit, módjait.
- Az egészséges táplálkozás tudományának alapjait megismerve, alkalmazza tudását saját és családja étrendjében.
- Ismerje meg a kozmetikumok, testékszerek és a tetoválások egészségre történő hatását. Lássa be a mértéktartás szükségességét.
- Ismerje a fizikai állapot objektív mérésének módszereit.
- Fedezze fel a sport jótékony hatását testi-lelki állapotára.
- Ismerje a káros szenvedélyek szervezetre gyakorolt romboló hatását
- „Sport egy életen át!” Igénye legyen a rendszeres mozgásra. Ismerje meg a különböző életszakaszok sportolási lehetőségeit, ezzel is védje saját és leendő családja egészségét.

Évfolyam/óra	Téma (AP-ból)	Fejlesztési célok (kompetenciák)	Tartalmak (fogalmak, „tananyag”)	Módszerek (tevékenységek)
7-8/1	Egészséges életvitel, életmód	Természettudományos ismeretek alkalmazásának képessége, Higiénikus és esztétikus megjelenés igényének erősítése	Személyi higiénia fejlődés = változás Életritmus, Napirend	Szemléltetés, Gyűjtőmunka, Csoportmunka, Irányított beszélgetés
7-8/2	Sport hatása testi és lelki erőnkre	Természettudományos ismeretek alkalmazásának képessége, Szociális kompetenciák fejlesztése:	Sportolói példaképek, Sportolási lehetőségek: tömegsport, versenysport,	Gyűjtőmunka, Vetítés, Irányított beszélgetés, Játék

		önfegyelem, együttműködés	Sportválasztás szempontjai	
9/1	Egészséges táplálkozás	Természettudományos ismeretek alkalmazása Önismeret, felelősségvállalás	„Minden nap egy alma az orvost távol tartja” Táplálékpíramis, E - számok, Egészségkárosító szokások, Egészséges testsúly	Irányított beszélgetés, Csoportmunka, (plakátkészítés, étrend összeállítása)
9/2	Környezettudatos magatartás	Természettudományos ismeretek alkalmazása, Környezettudatos gondolkodás és gyakorlat, Kritikai gondolkodás fejlesztése	Környezetünk higiénája, Ökoháztartás alapjai, Veszélyforrások környezetünkben	Vetítés, alkalmazás, Irányított beszélgetés, Projektmunka, Tervezd meg saját kertedet!
10/1	Egészséges életmód	Szociális kompetenciafejlesztése: önmérséklet, információk mérlegelése, céltudatosság	Kozmetikumok, Testékszerek, tetoválások divatjai. Reklámok kiszámított hatása	Gyűjtőmunka, Irányított beszélgetés, Csoportmunka (reklámszöveg írása)
10/2	Egészséges életmód	Természettudományos ismeretek alkalmazása, Önismeret, önértékelés fejlesztése	Szabadidő szervezés, Aktív életmód	Programtervezés, Séta, kirándulás, Játék a szabadban
11/1	Egészséges életmód	Természettudományos ismeretek alkalmazása, Felelősség önmagáért, társaiért, leendő családjáért	Drogok, koffein, alkohol, teljesítményfokozó szerek, Függőség, Sport feszültségoldó hatása	Filmelemzés, Teszt, Vita
11/2	Egészséges táplálkozás	Természettudományos ismeretek alkalmazása	„ Ami a testünkre hat”	Gyűjtőmunka, Csoportmunka, Érzékszervi vizsgálat, Szerepjáték

12/1	Egészséges életmód	Sport és mozgás iránti igény elmélyítése	Sport egy életen át! Életszakaszok és anyagi helyzetek sportolási lehetőségei	Irányított beszélgetés, kocogás, kirándulás, Riport, Magyar női élsportolók, Gyűjtőmunka
12/2	Egészséges életmód	Önismeret, Felelősségvállalás, Kritikai gondolkodás, Identitás, Konfliktuskezelés	Tisztaság és szexualitás	Irányított beszélgetés, Filmelemzés, Meghívott nőgyógyász előadása
13-14/1	Egészséges életvezetés	Felelősségteljes gondolkodás önmagáért és leendő családjáért	Tervezés, hármas szerepkör: anyaság – hivatás – társ	Irányított beszélgetés, Szituációs játék, Meghívott vendégeink: nagycsaládos édesanyák, beszélgetés
13-14/2	Egészséges életmód	Természettudományos ismeretek alkalmazása. Egészségtudatos gondolkodás formálása. Felelősségtudat erősítése önmagáért és leendő családjáért	Prevenció, szűrővizsgálat, önvizsgálat	Beszélgetés, Gyűjtőmunka, Önvizsgálat bemutatás, gyakoroltatás

VI.12.2.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Az ember közösségi lény, így meghatározó az egymáshoz való viszony. A kollégista a család, az iskola, és a kollégium közösségétől kap leggyakrabban visszajelzést önmagáról, amely személyiségének alakulásában nagy szerepet játszik. A kollégiumban eltöltött évek meghatározóak további életükben. Itt ismerik és gyakorolják jogaikat, és tapasztalják meg a felelősségteljes döntés fontosságát.

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, a segítő magatartás kialakítása a tanulóknál, úgy, hogy ismerjék meg a hátránnyal élők helyzetét, sajátos igényeit.

Igyekszünk az empátia nemes érzését jellemük részévé tenni, erősíteni. Segítünk megtalálni azt a hasznos önkéntes munkát, amely diákunk személyiségfejlődését is segíti.

A hátrányos helyzetűek iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakítását a tanulóknál. A szűkebb és tágabb környezetükben végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír. Nevelési célunk olyan tudatos és felelősségteljes állampolgárok nevelése, akik motiváltak önkéntes feladat vállalására társaik és a természet védelme érdekében.

Cél:

7.- 8. évf.:

- A szolidaritás és az összetartozás érzésének felkeltése és tudatosítása családjuk és a szűkebb környezetükben élők iránt.

9.- 14. évf.:

- Együttérzés felkeltése fogyatékkal élő embertársaink iránt.
- Önkéntes munkavégzés lehetőségeinek megismerése
- Magyar szentek és történelmi személyiségek önzetlen, közösségért felelősséget vállaló életének példája.
- Fontos, hogy fiataljaink megismerjék az önkéntes véréradás jelentőségét.
- Felhívjuk gyerekeink figyelmét a társadalom számkivetettjeinek sorsára.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók segítése
- Esélyegyenlőség

Évfolyam/óra	Téma (AP-ból)	Fejlesztési célok (kompetenciák)	Tartalmak (fogalmak, „tananyag”)	Módszerek (tevékenységek)
7-8/1	Szolidaritás és összetartozás családban, lakóhelyen	Személyiségfejlesztés: szolidaritás érzelmi biztonság	Önzetlenség, felelősségvállalás fogalma, Nemzedékek segítő kapcsolata a családban, lakóhelyen	Gyűjtőmunka (családi képek, történetek, lakóhely története), beszélgetések
7-8/2	Közös tevékenység	Szolidaritás, empátia, tolerancia	Látogatás a Prohászka O. Idősek Otthonába	INTÉZMÉNYLÁTOGATÁS
9/1	Segítő magatartás	Szolidaritás, empátia, tolerancia, összetartozás	Fogyatékkal élés fogalma, Lehetséges állapotok, Segítségnyújtás	Szituációs játék, Irányított beszélgetés, Filmvetítés
9/2	Közös tevékenység	Szolidaritás, empátia összetartozás, tolerancia	Látogatás a Prohászka Otthonban	Ajándékkészítés, Csoportmunka

10/1	Önkéntesség, önkéntes munka	Tevékeny szeretet, Önismeret alapján tevékenységválasztás	Önkéntes munka értéke, Segítő szervezetek, „Jót, jól!”	Gyűjtőmunka, Szituációs játék
10/2	Közös tevékenység	Szolidaritás, empátia, összetartozás, tolerancia	Látogatás a Prohászka Otthonban	Ünnepi műsor
11/1	Példaképeink	Összetartozás, Értékrend, Lelkiismeret	Példaképek az önzetlenségre, önkéntességre, felelősségvállalásra.	Gyűjtőmunka: Magyar szentek és történelmi személyiségek, Kiselőadás, Vita
11/2	Közös tevékenység	Szolidaritás, empátia, összetartozás, tolerancia	Beteg, idős emberek élethelyzetének megismerése	Látogatás a Prohászka Otthonba, Vetélkedő
12/1	Önzetlenség, tevékeny szeretet	Szolidaritás, tolerancia, empátia, összetartozás érzésének fejlesztése	Önkéntes véradás, donor	Disputa, Beszélgetés, Intézménylátogatás
12/2	Közös tevékenység	Empátia, szolidaritás, összetartozás, tolerancia	Látogatás a Prohászka Otthonban.	Ajándékkészítés, Szerzett tapasztalatok megbeszélése
13-14	Hátrányos helyzetű embertársaink	Empátia, Tolerancia	Hátrányos helyzet, HHH, Hajléktalanság, Okosan segíteni!	Gyűjtőmunka, beszélgetés, intézménylátogatás

VI.12.2.9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának.

Az ember és a természet harmóniájának megbomlása számtalan veszéllyel fenyeget. Világossá kell tenni, hogy környezetünk használata és a jövőképünk között igen szoros kapcsolat van. Meg kell mutatnunk a természet és az emberi környezet értékeit, esztétikumát. Képessé kell tenni tanítványainkat arra, hogy környezetükkel harmonikus kapcsolatot alakítsanak ki, és az abba történő beilleszkedésüket örömként éljék meg.

Fel kell tudni ismerniük a környezetet terhelő cselekvéseket, folyamatokat. Törekedniük kell ezek csökkentésére, a felmerülő problémák kezelésére. Óvják környezetük állapotát, utasítsák el mindazokat a jelenségeket melyek környezeti problémákhoz vezetnek. Lássák be, hogy

környezetükkel való kapcsolatunk kihat életük minőségére, mindannyiunk jövőjére, így pozitív jövőképünk kialakításának szerves része.

Támogatni kell a környezettudatos tanulói kezdeményezéseket, a közvetlen és tágabb környezet vonatkozásában egyaránt. A "zöld" gondolkodás a háztartásban kezdődik, a szobatakarítás, szemétlevitel, a saját környezet rendben tartása segíti elő e folyamatot.

A szelektív hulladékgyűjtés keretén belül a műanyagpalackokat gyűjtjük, cél a további szelekció megvalósítása.

Fel kell készíteni a diákokat a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységre, közös cselekvésre.

Cél:

7.-8. évf.:

- Válgjon érzékennyé környezete állapota iránt, és ismerje meg környezetének sajátosságait
- Fejlődjön ki benne a harmonikus környezet iránti igény
- Legyen motivált a környezet védelmét célzó közös cselekvésre

9.-14. évf.:

- Ismerje fel a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket.
- Legyen képes a környezeti szempontokat tudatosan figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét.
- Részesítse előnybe a természetes, újrahasznosítható anyagokat.
- Ismerje a fenntartható társadalom legfontosabb alapelveit:
 - az emberi élet minőségének javítása
 - a Föld életképességének és sokféleségének megóvása
 - a megújuló energiaforrások felhasználásának előtérbe helyezése
 - a nem megújuló erőforrások felhasználásának minimalizálása
 - a környezettudatos életvitel kialakítása
- Válgják erkölcsi alapulvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése

Évfolyam/óra	Téma (AP-ból)	Fejlesztési célok (kompetenciák)	Tartalmak (fogalmak, „tananyag”)	Módszerek (tevékenységek)
7-8/1	„Az én házam az én váram”	Felelősségvállalás, Előrelátás Kommunikációs készség, Harmonikus környezet iránti igény	Közvetlen környezetünk tisztasága – szobarend, Növények a kollégiumban, Szobadíszítés természetesen	Csoportmunka, Plakátkészítés, Szobák szépítése, Nagytakarítás

7-8/2	Óvándó környezet	Környezetben lejátszódó kedvező és kedvezőtlen folyamatok, Válgának érzékennyé a globális problémák iránt, Az emberi tevékenység környezetromboló hatásait	Értékek a közvetlen környezetben, Képeslapküldés az ükunokáknak	Lakóhelyének környezetszennyezési problémái, Kiselőadás, gyűjtőmunka, Egyéni munka, Beszélgető kör
9/1	Szelektív gyűjtés kollégiumon belül és kívül ÖKO - ház	Egyéni felelősség felismerése, környezettudatosság nem jár lemondással	A jövő háza Szelektív gyűjtés – játék	Csoportmunka, Játék, tervrajz készítése, megbeszélés
9/2	Ökológiai lábnyom	Ismerje fel az emberi tevékenységek környezetre gyakorolt hatását, Elemző készség fejlesztése, alapfogalmak megismerése	Mi az ökológiai lábnyom?	Frontális munka, Csoportmunka, Szókétyák
10/1	ÖKO-katasztrófák	Ismerje fel az egyén felelősségét, Válgának érzékennyé a globális problémák iránt	Katasztrófák határon innen és túl: Vörös iszap katasztrófa Olajhajó katasztrófák	Filmvetítés, Beszélgetés, Vita
10/2	ÖKO-háztartás, vegyszer 1x1	Kémiai ismeretek	Vegyszerek hatásai szervezetünkre, Vegyszerek hatásai egymásra, Természetes tisztítószerek	Csoportmunka, Szituációs játékok, Helyzetgyakorlat
11/1	Sebek a Földön	Válgának érzékennyé a globális problémák iránt, Ismerje fel az ember környezetre gyakorolt hatását	Megújuló energiaforrások, Ipar hatásai, Környezeti károk	Kirándulás, Interaktív beszélgetés
11/2	Nemzeti Parkok	Digitális kompetenciák, Érzékenység a környezet állapota iránt,	Magyarország Nemzeti Parkjai, Világhírű Nemzeti Parkok	Csoportmunka, Internet, Prezentáció

		Kommunikációs képesség		
12/1	Újrahasznosítás	Lássa be az újrahasznosítás jelentőségét, Tudjon érvelni mellette, Kreativitás fejlesztése	Milyen anyagokat hasznosítunk újra? Otthoni újrahasznosítás, Ipari újrahasznosítás	Alkotó foglalkozás, Egyéni munka, Csoportmunka
12/2	Tudatos vásárlás	Tervezőképesség fejlesztés, Előrelátás, Gazdasági kompetenciák	Reklámok szerepe, Csomagolóanyagok mennyisége, Kis és nagykiszemelések, Anyagi terhek	Kutatómunka, Érvelés, Vita
13-14/1	„Kis lépés az embernek”	Egyéni felelősség, Előrelátás, Kreativitás, Kommunikációs képesség	Egyéni felelősség, Környezettudatos élet, Apró változtatások hosszú távú hatásai	Kerekasztal
13-14/2	Környezetünk állapota	Kommunikációs képesség, Előrelátás, Egyéni felelősség	Közvetlen környezetünk állapota (szemetelés, rongálás...) Megóvandó értékek	Beszélgetés

VI.12.2.10. Pályaorientáció

A kollégium fontos szerepet tölt be a fiatalok életre nevelésében, a társadalomba illeszkedésük elősegítésében, szociális, kulturális és személyiség fejlődésük előmozdításában. Aktív szerepet játszik képességeik fejlesztésében, sikeres életpályájuk elindításában.

A kollégiumi foglalkozások tudatosítják a tanulóknak saját pályaválasztási lehetőségeiket, megtanulnak tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban. A különböző foglalkozások során a diákok megtanulják az életvitellel kapcsolatos teendők kezelését, a felmerülő problémák megoldását, a munkával kapcsolatos elvárásokat, protokollokat, álláskeresési technikákat, különböző okmányokkal kapcsolatos teendőket. Megtanulják, hogy gyorsan változó világunkban gyorsan kell alkalmazkodni a megváltozott helyzethez, a munkaerő piac gyorsan változó igényeihez állandó önképzésre, élethosszig tartó tanulásra van szükség a kívánt készségek elsajátítása és életfenntartásuk érdekében. A döntés, felelősségvállalás, problémák megoldásának képességének birtokában kell lenniük.

Cél:

7.-8. évf.:

- ismerje saját személyiségének és képességének határait
- megfelelő iskolaválasztás, továbbtanulás vagy szakma tanulása

9-14. évf.:

- ismerje az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban
- legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit
- tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban
- ismerje és alkalmazza az álláskeresés különböző technikáit
- képes legyen a konfliktusok kezelésére
- ismerje fel a folyamatos tanulás, önképzés fontosságát
- készüljön fel a pályamódosításra
- tájékozódjon a munkaerő-piaci lehetőségekről, munkavállalói szerepről

Évfolyam/óra	Téma (AP-ból)	Fejlesztési célok (kompetenciák)	Tartalmak (fogalmak, „tananyag”)	Módszerek (tevékenységek)
7-8/1	Az iskolaválasztás	Helyes énkép, önismeret, Döntésképeség, Felelősségvállalás	Különböző iskolatípusok, szakmák megismerése	Iskolai nyílt napok látogatása, FIT, Projektmunka, ismertetés
7-8/2	Pályaválasztási Tanácsadó	Pályaorientáció	Követelményrendszer, Pályák megismerése	Beszélgetés szakemberekkel, Tesztek, Filmek
9/1	Önismeret	Személyiség, Képességek fejlesztése, Versenyképesség	Képességek, adottságok, Motiváció, érdeklődés	Önismereti feladatok, Internetes teszt- feladatok, Kommunikációs gyakorlatok
9/2	Életpályák	Tolerancia, Felelősségvállalás, Önismeret, Kommunikációs készség	Helyes iskola- pályaválasztás következményei, Foglalkozási ágak, Piac- és versenyképesség, Siker - kudarc	Projektmunka, Meghívott előadó, Helyzetgyakorlat
10/1	Fakultációválasztás	Önismeret, Kommunikációs készség	Képességhelmérő tesztek,	Irányított beszélgetés, Vita, Gyűjtőmunka

			Orientált fakultációválasztás és előnyei	
10/2	Továbbtanulási lehetőségek	Tudatos továbbtanulás, és annak fontossága, Döntésképeség, Önismeret	Továbbtanulás irányának választása, Ha már választottam, akkor jól döntöttem-e?	www.felvi.hu Felvételi tájékoztató Nyílt napok, FIT Pályaválasztási kiadványok
11/1	Melyik szakmát válasszam? Miért?	Folyamatos önképzés igénye, Élethosszig tartó tanulás	Szakmák, foglalkozások ismertetése	www.milegyek.hu Volt kollégisták interaktív előadása, prezentációk
11/2	Tevékenységek és szakmák bemutatása	Folyamatos önképzés szükségessége, Pályamódosítás és munkahelyi elvárások	Foglalkozás bemutatók	Irányított beszélgetés, Pályaválasztási börze
12/1	Továbbtanulási alternatívák	Tudatos továbbtanulás	Bolognai rendszer megismerése, Felvételi ponthatárok, Felvételi pontszámítás	www.felvi.hu Meghívott szakember előadása, Tesztfeladatok
12/2	Felsőoktatáson kívüli képezések	Tájékoztató készség, Pályamódosítás tudatosítása	Szakmák ismertetése, OKJ-szakképzések	Munkaügyi Központ - FIT internet, tájékoztató www.oktav.hu
13-14/1	Munka világa	Tájékoztató készség fejlesztése a pályaválasztási dokumentumokban, Felelősségvállalás, Döntésképeség,	Tájékoztató a munkaerő piacon, Álláskereső technikák, Állásinterjú, Motivációs levél, Felnőttképzés	Szakember előadása www.felvi.hu Munkaügyi Központ
13-14/2	Munkavállalás külföldön	Döntésképeség, felelősségvállalás, önismeret, kommunikációs készség	Munkanélküliség Maradjak vagy menjek? Külföldi munkavállalás: lehetőségek, csapdák Pályázatok	Internet, munkaközvetítő irodák interjú, tesztek

VI.12.2.11. Gazdasági ismeretek

A kollégium segít abban, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetett és közvetlen következményeit és kockázatát. Lássák rövid és hosszú távú céljaikat, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. A kollégium a Diákönkormányzat működtetésén keresztül segít az autonóm felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás, és a körültekintő döntéshozás képességének kialakításában.

A tanulók sajátítsák el a takarékos gazdálkodás módszereit, eszközeit, a racionális családi gazdálkodás technikáját, az ésszerű gazdálkodás mikéntjét. Legyenek képesek reális döntések meghozatalára, az öngondoskodás legyen lételejük. Legyenek tisztában a jövedelmek és kiadások mérlegének egyensúlyának fontosságával. Sajátítsák el a gyakorlatias, takarékos életvitel technikáját, egyéni érdekeiket hozzák összhangba a közösség érdekeivel. Döntéseiket, és azok következményeit legyenek képesek elfogadni. Tanult ismereteik segítségével legyenek tudatos fogyasztók, és szükségleteiket legyenek képesek racionalizálni.

Cél:

7-8 évf.:

- Az ésszerű családi gazdálkodás megismerése, kialakítása és módszerei
- Ismerje meg a családi költségvetést – bevételek, kiadások, rezszi
- A különféle pénzkezelési technikák elsajátítása. (bankkártya, folyószámla)

9- 14. évf.:

- Aktív része legyen a család pénzügyi gazdálkodásának
- Tanulja meg kezelni a bankkártyát és a folyószámlát
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze
- A vállalkozások pozitív és negatív tulajdonságai. (munkanélküliség, hitel)
- Társadalmi, gazdasági problémák, munkanélküliség

Évfolyamóra	Téma (AP-ból)	Fejlesztési célok (kompetenciák)	Tartalmak (fogalmak, „tananyag”)	Módszerek (tevékenységek)
7-8/1	Egyéni gazdálkodás	Igények és lehetőségek összehangolása	Lehetőségek és szükségletek összehangolása, Kiadások és bevételek, Zsebpénz hasznos gazdálkodása	Egyéni beszélgetés, Plakátok készítése, Csoportmunka, Lista a heti kiadásokról

7-8/2	A családi gazdálkodás	Gazdasági alapfogalmak bővítése	Gazdasági ismeretek bővítése, Jövedelmek - kiadások, rezszi Ésszerű családi gazdálkodás	Családi költségvetés készítése
9/1	Egyéni gazdálkodás, önálló gazdálkodás	Egyéni igények és lehetőségek összehangolása, Információszerzés	Potenciális jövedelemforrások felderítése, Lehetséges bevételi források: diákmunka stb.	Fürge Diák és más diákszövetkezetek megismerése, Vegye igénybe a médiát
9/2	Családi gazdálkodás	Döntéshozatal, Felelősségvállalás, Mérlegelés, Takarékoság,	Aktív részvétel a családi gazdálkodásban, Kiadások, bevételek havi költségvetés-tervezés Pénzügyi alapfogalmak: bruttó-nettó jövedelem, nyugdíj járulék, egészségügyi hozzájárulás, szja, lakhatási költségek, étkezés, ruházkodás, szórakozás	Havi költségvetés-tervezés, Projektmunka
10/1	A gazdasági rendszer jellemzői	Gazdasági alapismeretek bővítése	Gazdasági alapismeretek fejlesztése, Termelés, újratermelés értelmezése, profit A gazdaság szervezeti keretei Az új fogalmak megismerése	Szakember előadása, irányított beszélgetés
10/2	Gazdasági ismeretek, fogalmak	Az alapvető fogalmak magyarázata	Közteherviselés, adózás ÁFA, THM, EVA, SZJA	Kutatómunka, Anyaggyűjtés, Véleményezés

11/1	Önálló háztartás	Költségvetés alapjai	Háztartás fogalma, Árak hasznossága, ára, Termelői és fogyasztói ár fogalma	Beszélgetés, Közös analízis, Adatgyűjtés
11/2	Munkavállalás, diákmunka	Önállóság	Diákmunka, önállóság fejlesztése, A munkavállalás kockázatai, Okmányok beszerzése és kitöltése	Csoportmunka, Adatgyűjtés
12/1	Nemzetgazdaság	Szociális és állampolgári kompetencia	Nemzeti vagyon és össztermék (GDP és GNP fogalma)	Kutatómunka, internetes adatgyűjtés
12/2	Világgazdaság	Rendszerszemlélet	Rendszerszemlélet kialakítása, A globalizáció gazdasági hatásai	Film, Plakát, Internetes kutatás
12/3	Álláskeresés	Önismeret, kommunikációs képesség	Diákhitel, álláskeresés, állásinterjú, önéletrajz	Szituációs játék, Film
13-14 /1	A munka világa	Szociális és állampolgári kompetencia	Munkanélküliség és típusai, Munkaerőpiac A munka világának pozitív és negatív oldala, Az infláció	Film, Gyűjtőmunka, Vita, Érvelés
13-14/2	Pénzkezelési módszerek	Döntéshozatal, Felelősségteljes gondolkodás	Megtakarítások formái: Megtakarítások, felelős döntés, hosszú távú tervezés, életbiztosítás, betétek, kötvények, banki tájékoztatók	Szakember előadása
13-14/3	Hitelek	Felelős gondolkodás a hitel felvételről	Hitelek, felelős döntés, diákhitel, jelzáloghitel, személyi kölcsön	Banki szakember előadása

		Hosszú távú tervezés		
--	--	-------------------------	--	--

VI.12.2.12. Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumi nevelés nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a diákok értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kapcsolatát. A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és fejlesztése meghatározó jelentőségű. A médiahasználatra nevelés elősegíti a megismerést, az információk közötti eligazodást. Fontos az anyanyelv tudatos és igényes használata és a különböző kultúrák közötti információcsere.

Mivel különösen nagy gondot fordítunk a keresztény, nemzeti elkötelezettség kialakítására, és a hagyományok átadására, fontos, hogy a kollégisták ismerjék, értsék a médiák nyelvét. Lássák át a társadalom és a média kapcsolatát. Értő és kritikus szemlélet alakuljon ki bennük. A katolikus kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy biztosítsa a minőségi tudáshoz és a keresztény szellemben történő neveléshez való hozzáférést. Ennek egyik eszköze a médiatudatosságra nevelés, hiszen itt is meg tudjuk mutatni, hogy mik a keresztény értékrendnek megfelelő médiumok, és meg tudjuk alapozni a kritikai és értelmező hozzáállásukat bármely médiához.

A médiatudatosság főbb ismérvei:

- Képes a valós tények és a fikció megkülönböztetésére
- felismerje a valóság *ábrázolásának* különböző szintjeit
- meg tudja különböztetni a valódi riportot a fizetett tartalmaktól
- Tudatában van annak, hogy a hírek mögött is húzódnak gazdasági és egyéb érdekek
- Tudatában van annak, hogy a kereskedelmi üzenetekkel a műsorokon belül is találkozhat
- Képes megindokolni, hogy miért kedveli az általa preferált médiatartalmakat

Cél:

- Tudjanak különbséget tenni a különböző médiatartalmak között
- Ismerjék az etikus és a jogszabályok szerinti internethasználatot, és adatbiztonságot
- Legyenek tisztában a közösségi oldalak veszélyeivel
- Ismerjék az alternatív lehetőségeket az online média világában
- Tudatosuljon bennük, hogy az információk helyes kezelése, megértése, értékelése és szelektív felhasználása a sikeres élethez segíti őket

Évfolyam/óra	Téma (AP-ból)	Fejlesztési célok (kompetenciák)	Tartalmak (fogalmak, „tananyag”)	Módszerek (tevékenységek)
7-8/1	Médiával kapcsolatos alfogalmak megismerése	Választás és döntés Képességek, Kritikus gondolkodás, Helyzetfelismerés	Hagyomány és újdomság, Mi a hagyományos és mi számít újak a médiában? Hagyományos médiák megismerése, Etikai kódex	Irányított beszélgetés, Közösségi oldalon mit lehet megjeleníteni, (csoportmunka) fürtábra
9/1	Reklámok	A tudatos gondolkodás fejlesztése, Kritikai gondolkodás, Választás-döntés képessége, Komplexitás	A reklám eszközei, technikái, Mi a célja, mi a hatása a reklámoknak? Példák pozitív és negatív reklámokra	Csoportmunkában egy reklám készítése, reklámfilm, Vita
10/1	Internet, közösségi oldalak	Az internethasználat szabályai, Felelősség	Helyes internet és közösségi oldal használat, Új kifejezések megismerése, A közösségi oldalakkal kapcsolatos ismeretek és szókincs fejlesztése, Online nyelvezet, Internetes etikett, jogsértések	Kutatómunka, Projektmunka, Vita, Irányított beszélgetés
11/1	A számítógép és az internetfüggőség veszélyei	Önkifejezés, Összefüggések felismerése, rendszeresítés, Véleményalkotás, Önreflexió, Előrelátó gondolkodás	Szenvedély és függőség, Mitől függök? Mit posztolhatok, milyen hatással lesz az életemre, amiket posztolok?	Csoportmunka, Teszt, Érvelés, Irányított beszélgetés

12/1	Az internet szerepe a továbbtanulásban	Önismeret, Döntéskéesség, Kritikai gondolkodás, Összefüggések felismerése	Jelentkezési lapok, felvételik stb. Online jelentkezések, feltöltések	<u>www.felvi.hu</u>
13-14/1	Függőség	Helyes döntéshozatal fejlesztése, Felelősségteljes gondolkodás fejlesztése	Internet- és játékfüggőség (számítógépes- és internetes játékok) Kialakulásuk, hatásaik, következményeik, veszélyeik...	Film, Kerekasztal, Vita, Érvelés

VI.13. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

CNK KOLLÉGIUM 2024			
I. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI			
Az e pont alatt felsorolt eszközök, felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű, környezettudatos eszközzel, felszereléssel			
1. Tanulószoba (felkészülő szoba) – ld. iskolai jegyzékben			
Eszközök, felszerelések	Meglévő mennyiség (db)	Mennyiségi mutatók	Megjegyzés
tanulói asztal	van a tanulósobák csoportonként közös használatúak az iskolai tantermekkel	tanulói létszám figyelembevételével 1	életkornak megfelelő méretben; állítható magasságú, dönthető lapú, peremes, egyszemélyes asztalok; gyengénlátóknál - szükség szerint - egyéni megvilágítási lehetőséggel;
tanulói szék	van	tanulói létszám figyelembevételével 1	mozgáskorlátozottak székei állítható magasságú ülőkével, lábtartóval
tanári asztal	van	1	
tanári szék	van	1	
nyitott és zárt könyves szekrény	van	tanulósobánként 2	
kézikamerás olvasókészülék	nincs	kollégiumonként 1	alig- és gyengénlátó nevelése esetén
számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal, nagyító programmal	van a számítógépes terem közös használatú az iskolaival	tíz tanulónként 1	alig- és gyengénlátó nevelése esetén, perifériák pl.: multifunkciós eszköz (szkenner, nyomtató, fénymásoló), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon stb.
számítógép asztal, szék	van	számítógépenként 1	
2. Szakköri, diákköri szoba (szakköri foglalkozásoknak megfelelő felszerelések, a pedagógiai programban meghatározott tevékenységhez, továbbá a tanulói létszámhoz igazodó számú asztalok és székek			
van az iskolai tantermeket használjuk, valamint a második emeleti oratóriumot a foglalkozásokhoz, programokhoz			
3. Számítástechnikai terem – ld. iskolai jegyzékben			
Eszközök, felszerelések	Meglévő mennyiség (db)	Mennyiségi mutatók	Megjegyzés
számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal	van	tíz tanulónként 1 felszerelés	perifériák pl.: multifunkciós eszköz (fénymásoló, nyomtató, szkenner), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, stb.

számítógépasztal, szék	<i>van</i>	számítógépenként 1	
szoftverek és programok	<i>van</i>	szükség szerint	
zárható szekrény	<i>van</i>	1	
interaktív tábla és/vagy tábla	<i>van</i>	1	

4. Testedző szoba (felszerelése az iskolai tornaszoba szerint) – ld. iskolai jegyzékben

5. Könyvtár (felszerelése az iskolánál ismertettek szerint) – ld. iskolai jegyzékben

6. Könyvtárszoba (felszerelése az iskolánál ismertettek szerint) – ld. iskolai jegyzékben

7. Hálósza, hálóterem

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi mutatók</i>	<i>Megjegyzés</i>
ágyneműtartós ágy	tanulói létszám szerint 1	mozgássérült esetén kemény ágybetétek, decubitus matrac egyéni szükséglet szerint; látás- és középsúlyos értelmi fogyatékos esetén védőszegély
szekrény	tanulói létszám figyelembevételével 1	
éjjeli szekrény	tanulói létszám szerint 1	
polc	tanulói létszám szerint 1	
tükör	szobánként 1	
cipőtároló	szobánként 1	
szék	tanulói létszám figyelembevételével 1	ha tanulószobai feladatokat is ellát, egyébként szobánként egy
asztal	tanulói létszám figyelembevételével 1	ha tanulószobai feladatot is ellát, egyébként szobánként kettő
ágynemű-garnitúra	tanulói létszám szerint 1	
ágyneműhuzat-garnitúra	tanulói létszám szerint 3	
éjjeli lámpa	tanulói létszám szerint 1	

I. emelet

szobaszám→																					
berendezés db ↓	110	111	112	113	114	115	116	117	119	120	121	122	123	124	127	128	130	135	137	138	139
ágyneműtartós ágy + matrac	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	6	6	6	6	6	2	6	4	4	4	4
szekrény	6	6	5	5	5	4	4	4	4	4	6	6	6	8	7	2	0	4	0	2	4
éjjeli szekrény	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
polc/polcos szekrény	1	1	3	1	1	0	1	1	1	0	3	0	0	1	1	1	2	1	6	7	0
tükör	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
cipőtároló	0	0	1	0	0	1	0	1	1	1	1	2	1	0	0	1	0	0	0	0	0
szék	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	6	6	6	5	2	3	4	4	3	4
asztal/dupla asztal	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	1	3	2	2	2	2
ágynemű-garnitúra	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ágyneműhuzat-garnitúra	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
éjjeli lámpa* az 1. emeleten nincs konnektor a szobákban	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
szárító	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
falifogas	0	4	0	4	4	1	0	4	0	1	1	0	1	1	1	4	0	0	0	0	0
álló fogas	0	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1
hűtő	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1

II. emelet

szobaszám→ berendezés db ↓	209 A	209 B	210 A	210 B	210 C	211 A	211 B	211 C	212	213	214	215 A	215 B	219	220	221	222	223	228	229	231	232	233
ágyneműtartós ágy + matrac +matrachuzat	6	6	6	6	4	6	6	4	4	6	6	6	6	2	2	2	2	2	2	4	2	4	6
szekrény	6	6	6	0	0	0	6	0	4	6	6	6	6	2	2	2	2	2	2	0	2	4	6
éjjeli szekrény/polc	6	6	6	6	4	6	6	4	4	6	6	6	6	2	2	2	2	2	2	4	2	4	6
polc	6	6	6	6	4	6	6	4	4	6	6	6	6	2	2	2	2	2	2	4	2	4	6
tükör	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
cipőtároló	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
szék	6	6	6	6	4	6	6	4	4	6	6	6	6	2	2	2	2	2	2	4	2	4	6
asztal	6	6	6	6	4	6	6	4	4	6	6	6	6	2	2	2	2	2	2	4	2	4	6
ágynemű- garnitúra	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ágyneműhuzat- garnitúra	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
éjjeli lámpa*	6	6	6	6	4	6	6	4	4	6	6	6	6	2	2	2	2	2	2	4	2	4	6
szárító	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
hűtő	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
falifogas	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

300 ágynemű-garnitúra

300 db ágyneműhuzat-garnitúra

8. Stúdió	<i>nincs</i>		
<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>	<i>Mennyiségi mutatók</i>	<i>Megjegyzés</i>
stúdióasztal	<i>nincs</i>	1	
szék	<i>nincs</i>	3	
belső hangtechnikai felszerelés, kiépített hangtechnikai hálózat	<i>nincs (portai hangosbemondó van)</i>	1	
számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal	<i>az iskola számítástechnika termében, könyvtárban elérhető</i>	1	perifériák, pl.: multifunkciós eszköz (szkenner, nyomtató, fénymásoló), erősítő, hangfal, mikrofon, hangszóró, fejhallgató, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon, stb.
digitális kamera	<i>intézményben van</i>	1	
tárolószekrény	<i>nincs</i>	1	

9. Sportudvar (felszerelése az iskolánál ismertettek szerint) – ld. iskolai jegyzékben

10. Intézményvezetői iroda (berendezése az iskolánál ismertettek szerint) – ld. iskolai jegyzékben

11. Nevelőtestületi szoba (berendezése az iskolánál ismertettek szerint)			
<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>	<i>Mennyiségi mutatók</i>	<i>Megjegyzés</i>
fiókos asztal		pedagóguslétszám szerint 1	
szék		pedagóguslétszám szerint 1	
könyvszekrény		2	
számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal		1	perifériák pl.: multifunkciós eszköz (fénymásoló, nyomtató, szkenner), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon, stb.
számítógépasztal, szék		1-1	
ruhásszekrény vagy fogasok		pedagóguslétszám figyelembevételével	
tükör		1	

12. Kollégiumi titkári iroda (berendezése az iskolánál ismertettek szerint) – ld. iskolai jegyzékben

13. Orvosi szoba (berendezése, felszerelése a vonatkozó jogszabályban foglaltak szerint)		
hulladék szelektálására alkalmas gyűjtőedények	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1 van	a települési szabályozásnak megfelelően annyi gyűjtőedény, amennyi az elkülöníthető hulladéktípusok száma

Egyéb helyiségek:

	Fürdők	
berendezés db	I. emelet	II. emelet
zuhanytálca	12	12
Zuhanyfüggöny	12	12
mosdókagyló	16	5
tükör	16	
tükör feletti lámpa	14	5
pad		3
mosógép		1

	WC	
berendezés db	I. emelet	II. emelet
WC kagyló	6	6
Mosdókagyló	6	16
Tükör	5	10
Pad	0	1

I.emelet

Kollégiumi tanári szoba

Eszközök, felszerelések, berendezési tárgyak

Meglévő mennyiség (db)

számítógép asztal	3
számítógép	1
szekrény	3
éjjeliszekrény	1
kanapé	1
fotel	2
dohányzóasztal	1
állólámpa	1
polc	1
szék	13
íróasztal	9
asztali lámpa	1
nyomtató	1
álló fogas	1
Előtér:	
szekrény	2

Éjszakai nevelői szoba I. emelet

Eszközök, felszerelések, berendezési tárgyak

Meglévő mennyiség (db)

szekrény	4
ágy + matrac	2
fotel	2
dohányzóasztal	1
szárító	1
állófoga	1
éjjeliszekrény	1
olvasólámpa	2
tükör	1

Tanári konyha

Eszközök, felszerelések, berendezési tárgyak

Meglévő mennyiség (db)

hűtő	1
mosogató	1
álló fogas	1
mikro	1
kávéfőző	1
vízforraló	1
fali konyhaszekrény	1
mosdókagyló	1

Csendes szoba

Eszközök, felszerelések, berendezési tárgyak

Meglévő mennyiség (db)

üveges könyvszekrény	7
asztal/iskolai pad	1
szék	6
koloniál dohányzóasztal	1
dohányzóasztal	1
koloniál fotel	2
polc	2
koloniál polcos szekrény	1
szekrény	2
koloniál íróasztal	1
szőnyeg	1

I.emeleti folyosó

Eszközök, felszerelések, berendezési tárgyak

Meglévő mennyiség (db)

szekrény	39
kanapé	1
szék	8
asztal	1
virágtartó	2
fellépő	4

Klub

Eszközök, felszerelések, berendezési tárgyak

Meglévő mennyiség (db)

pianínó	1
2 részes tárgyalóasztal	1
éjjeliszekevény	2
TV	1
vetítővászon	1
projektor	1
kék kárpitozott székek	69
iskolai pad	2

Konyha I. emelet

140

Eszközök, felszerelések, berendezési tárgyak

Meglévő mennyiség (db)

asztal	1
székek	5
hűtőszekvény	7
villanytűzhely	1
mikro	1
szendvicssütő	1
kontaktgrill	1
rozsdamentes mosogató	1
vízforraló	1
mosogatószekvény	1
szekvény	3
pult	2

Hajszárító szoba

Eszközök, felszerelések, berendezési tárgyak

Meglévő mennyiség (db)

szekvény	1
polc	2
székek	3
asztal	3
kanapé	1

II.emelet:

Betegszoba

Eszközök, felszerelések, berendezési tárgyak

Meglévő mennyiség (db)

ágy	3
dohányzó asztal	1
fotel	2
hűtő	1
éjjeliszekevény	2

Konyha II. emelet	232
<i>Eszközök, felszerelések, berendezési tárgyak</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>
asztal	2
szék	10
hűtő	1
mikro	1
rozsdamentes mosogató	1
vízforraló	1
kenyérpirító	1
falióra	1
9 elemes beépített konyhabútor	1
villanytűzhely	1

Éjszakai nevelői szoba II. emelet	
<i>Eszközök, felszerelések, berendezési tárgyak</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>
szekrény	2
ágy + matrac	2
íróasztal	3
szék	2
hűtőtartó szekrény	1
tükör	1

Kondiszoba	
<i>Eszközök, felszerelések, berendezési tárgyak</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>
tükör	1
faliújság	2
haspad	1
lépcsőzőgép	1
szobabicikli	1
bordásfal	1
Láberősítő csúszka	1
szekrény (nagy – kicsi)	1
cipőspolc	1

Raktárhelyiség	
<i>Eszközök, felszerelések, berendezési tárgyak</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>
szekrény	12
vegyszeres szekrény	1
felmosókocsi	1
ágyneműszállító kocsi	1

II. NEVELŐ- ÉS OKTATÓMUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK			
Az e pont alatt felsorolt eszközök, felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű, környezettudatos eszközzel, felszereléssel			
<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Meglévő mennyiség (db)</i>	<i>Mennyiségi mutatók</i>	<i>Megjegyzés</i>
televízió	nincs	a kollégium által felvehető tanulói létszám alapján ötven tanulónként 1	közösségi helyiségben elhelyezve
digitális hanglejátszásra és képmegjelenítésére alkalmas eszköz	1 (klub)	minden társalgóba 1	
tankönyvek, szakkönyvek, kötelező olvasmányok	van	a kollégium feladata szerinti iskolatípusoknak megfelelően	könyvtárban, könyvtárszobában elhelyezve
egyéni fejlesztést szolgáló speciális eszközök	nem szükséges	oly módon, hogy a kollégium munkarendje szerint minden tanuló használhassa	sajátos nevelési igényű tanulót nevelő kollégiumban; pedagógiai programban meghatározottak szerint

VII. A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA ÉS MÓDOSÍTÁSA

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja az alábbiak szerint:

- A pedagógusok minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és a helyi tantervben megfogalmazott tantárgyi célok és követelmények megvalósulását (munkaközösségi beszámolók).
- A nevelőtestület a pedagógiai programban leírtakat megvalósulását legalább 3 (három) évente átfogóan elemzi, és szükség esetén módosítja a program eredményessége érdekében.

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az igazgató;
- a nevelőtestület;
- a nevelők szakmai munkaközösségei;
- a fenntartó.

A pedagógiai program módosítását az igazgató készíti el a nevelőtestület bevonásával, amely a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév 1. napjától kell bevezetni.

Fenntartói jóváhagyás időpontjai:

2013. március 22.

2014. augusztus 25. (módosítás)

2015. augusztus 31. (módosítás)

2017. augusztus 31. (módosítás)

2018. május, augusztus 30. (kiegészítés)

PEDAGÓGIAI PROGRAM KIEGÉSZÍTÉS és a FOGLALKOZÁSOKRA LEBONTOTT TEMATIKÁK MELLÉKLETEI
A „TANULÁSI LEHETŐSÉGEK FEJLESZTÉSE A CISZTERCI NEVELÉSI KÖZPONTBAN”
EFOP -3.3.717-2017-00002 azonosítószámú pályázat időtartamára (2018. 02.01-2021. 01. 31)

2019. augusztus 30. (kiegészítés, módosítás)

„Az EFOP 3.2.6-16-2016-00001 „A tanulók képesség-kibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben”

2020. augusztus 30. (kiegészítés)

Az új NAT-hoz és kerettantervhez a Helyi tantervek – óratervek táblázatai alsó és felső tagozaton kimenő és felmenő rendszerben

2022. augusztus 30. (módosítás)

2023. augusztus 31. (módosítás)

2024. augusztus 30. (módosítás)

2025. augusztus 30. (módosítás)

A JÓVÁHAGYOTT PEDAGÓGIAI PROGRAMHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS BIZTOSÍTÁSA, NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA

Az intézmény pedagógiai programja minden érdeklődő számára megtekinthető papír és / vagy elektronikus formában. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve a honlapon található meg:

- fenntartónál (papír és elektronikus formában)
- igazgatónál (papír és elektronikus formában)
- honlapon (elektronikus formában)

<https://www.szentmargitpecs.hu/dokumentumok-iskolakozpont/>

TÁJÉKOZTATÁS A PEDAGÓGIAI PROGRAMRÓL

A pedagógiai programot az intézménybe (óvodába, általános iskolába, zeneiskolába, kollégiumba) jelentkezés előtt ismertetni kell az óvodás szüleivel, az iskolással, kollégistával és szüleivel.

A pedagógiai programmal kapcsolatban tájékoztatás kérhető a nevelőktől, az igazgatóktól, a főigazgató-helyettestől és a főigazgatótól.

VIII. A PEDAGÓGIAI PROGRAM LEGITIMÁCIÓJA

A Szent Margit Ciszterci Óvoda, Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium intézményi Pedagógiai Programjának módosítását a főigazgató a nevelőtestület bevonásával, annak véleményezésével készítette el.

Pécs, 2025. augusztus 28.

Grób Ágoston
főigazgató

Szücs Anita
a nevelőtestület képviselőjében

A Szülői Munkaközösség és a Diákönkormányzat a véleményezési jogát gyakorolta.

Egerszeginé Koncz Eliza
Szülői Munkaközösség képviselője

Érsek Hajnalka
Diákönkormányzat képviselője

Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat

A Szent Margit Ciszterci Óvoda, Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium fenntartó képviselőjének meghatalmazásával, mint a Ciszterci Iskolák Főhatóságának Főigazgatója nyilatkozom, hogy az intézmény Pedagógiai Programját ellenőriztem, és jóváhagyom.

Budapest, 2025. augusztus 30.

Rubovszky Rita
főigazgató
Ciszterci Iskolák Főhatósága